

שאלות ותשובות בחסידות ברסלב

אוסף שאלות ותשובות אקטואליות
העוסקות בכל תחומי החיים

אמונה

זוגיות

חינוך

בריאות

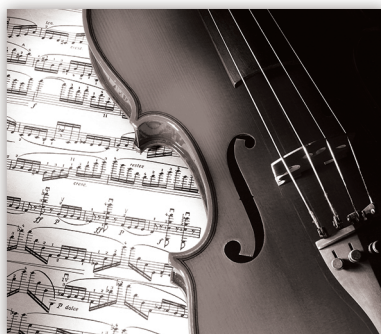
פרנסה

אקטואליה

שמחה

ועוד

חלק י"ז

הכְּתַבְת לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה
וְכָל סֵפֶרֵי אֲדָמוֹ"ר מוֹהֵר"ן מְבַרְסֶלֶב זי"ע
וְסֵפֶרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבֵנְאֵל
עִיר בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל

* * *

בְּאֶרְצוֹת הַבְּרִית
מִתִּיבְתָא הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ - חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב

42nd st. 1129

Brooklyn N.Y. 11219

* * *

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי

מוֹסָדוֹת 'הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ' חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב בְּאֶרֶץ וּבְחוּ"ל
שְׁעַל-יְדֵי עֲמַתַּת 'יִשְׁמַח צְדִיק - קֵהֶלֶת בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל'
בְּנִשְׂיאוֹת כ"ק מוֹהֵר"א שׁ שְׁלִיט"א - הַצְּדִיק מִיְבֵנְאֵל
רַח' רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב 1, ת.ד. 421 יְבֵנְאֵל, 15225
טֶלְפוֹן רַב קוֹי: 04-6656666 - פֶּקֶס: 04-6656655

דְּאָר אֶלְקָטְרוֹנִי: info@breslevcity.co.il

אֶתֶר אִינְטֶרְנֶט: www.breslevcity.co.il

* * *

לְהַזְמִינָת סֵפֶר זֶה וְהַפְּרָכִים הַקּוֹדְמִים:
'בְּרֶסֶלֶב סְנַטֶר' - הַמְּרָכָז לְתַשְׁמִישֵׁי קִדְשָׁה וְיוֹדְאִיקָה הַגְּדוֹל
בְּצַפּוֹן

04-6650050

תֵּכֵן הָעֵינִינִים

- הַקְדָּמָה** ז'.....
- ב' עא.** מֵאָד שְׂאֲנִי קָטָן אֵין לְהוֹרִים שְׁלִי שְׁלוֹם-בַּיִת, וְכָל הַזְּמַן יֵשׁ בֵּינֵיהֶם עֲצָבִים..... יט
- ב' עב.** בְּעָלִי עֲזַב אֶת הַבַּיִת וְלֹא מוֹכֵן לְחֹזֵר. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?..... כ
- ב' עג.** הַצִּיעוּ לְבַעֲלִי לְהִיּוֹת מוֹכֵר בְּחִנוּת, אַף אֲנִי חוֹשֶׁשֶׁת שֶׁהוּא יֵרֵד בְּקִדְשָׁה וְיִכְשַׁל בְּשִׁמִּירַת הָעֵינִים..... כג
- ב' עד.** אָמְרוּ לִי שְׂדַעְתֶּכֶם לְגַבֵּי שְׂדוּכִים הִיא "רֹק לְרוֹקָה וְגְרוּשָׁה לְגְרוּשָׁה". הֲאֵם זֶה נָכוֹן?..... כה
- ב' עה.** יֵשׁ לִי מְשִׁיכָה לְהַפְיֵץ דּוֹקָא בְּ"מְקוֹמוֹת הַמְטַנְפִּים". הֲאֵם יֵשׁ מָמָה לְחַשֵּׁשׁ?..... כז
- ב' עו.** הַכְרַתִּי בְּחוֹר מְצִין וְאֲנִי מֵאָד נִמְשַׁכֶּת אֵלָיו. אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְגַרֵם שְׁגָם הוּא יִמְשַׁךְ אֵלַי בְּצוּרָה כְּזוֹ?..... כט
- ב' עז.** פָּתַחוּ לִיד בֵּיתֵנוּ וְיִשְׁיבָה לְחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְאֲנִי חוֹשֶׁשֶׁת שֶׁהַבְּחוֹרִים יִצְרוּ קֶשֶׁר עִם בְּנוֹתֵינוּ..... לא
- ב' עח.** מֵדוּעַ בְּנֵי אָדָם הֵם כְּפֹאֵי טוֹבָה וּמְשַׁלְמִים רָעָה תַּחַת טוֹבָה?..... לב
- ב' עט.** קִשָּׁה לִי לְטַבֵּל בַּמְקוּהָ בְּכָל יוֹם וְלִכֵּן אֲנִי מְשַׁתְּדֵל לְקַיֵּם אֶת תְּקִנַּת הַחֵיד"א. הֲאֵם זֶה נִחְשָׁב לִי כְּטַבִּילָה מִמֶּשׁ?..... לד
- ב' פ.** בְּגִלְל שְׂאֵף פֵּעַם לֹא מְלֹאתִי אֶת תְּאֹתִי, יֵשׁ לִי סְקָרְנוֹת וְיִצֵּר יוֹתֵר מֵאָדָם רְגִיל..... לה

- ב' פא.** האם כְּדאי לְהַמְשִׁיךְ בְּטְפוּלֵי הַפּוֹרְיוֹת לְמֵרוֹת גִּילֵי הַמִּתְקַדֵּם וְחֹסֵר הַהֶצְלָחָה שֶׁל הַטְּפוּלִים הָאַחֲרוֹנִים?.....לח
- ב' פב.** אֲנִי מוֹשֵׁתֵדֵל מֵאֵד לֹא לִפְנֵים בְּבְרִית, אֲבָל מִרְגִישׁ שֶׁאֵינְנִי יָכוֹל לְעֵמֵד יוֹתֵר בְּנִסְיוֹן.....לט
- ב' פג.** יֵשׁ לִי עֶסֶק עֲצָמָי שֶׁלֹּא מְצָלִיחַ. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת כְּדֵי שֶׁהוּא יִשְׁגָּשֵׁג וְיִתְפַּתַּח?.....מ
- ב' פד.** לְאִיזוֹ נִשְׁמָה בְּעוֹלָם הָעֲלִיוֹן מִתְחַבֵּרֶת הַנִּשְׁמָה שֶׁל אִשָּׁה שֶׁהִתְאַלְמְנָה וְהִתְחַתְּנָה בְּשֵׁנִית?.....מא
- ב' פע.** הָאֵם אֶפְשָׁר לְחַנֵּף אֶת הַיְלָדִים בְּאִמְצָעוֹת הַסְּבֵרָה נְכוֹנָה וּמִבְּלִי לְהַכּוֹתָם כָּלֵל?.....מג
- ב' פו.** הַצְדִּיק כּוֹתֵב תְּמִיד שֶׁצְרִיכִים לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲבָל מָה עוֹשִׂים כְּשֶׁזֶה קָשָׁה מְאֹד וּמְקַשׁ בְּלִתֵּי אֶפְשָׁרִי?.....מד
- ב' פז.** לֹא הִקְשַׁבְתִּי בְּקוֹל הַצְדִּיק כְּשֶׁהִמְלִיץ לִי לָתֵת לְבָנֵי שֵׁם מְסִיָּם, וּמֵאֵד בְּנֵי חוּלָה. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?.....מז
- ב' פח.** הָאֵם כְּדאי לָנוּ לְצַאֵת לְשִׁלְיחוֹת בְּחוּץ לְאַרְץ כְּדֵי לְשַׁפֵּר אֶת מִצְבֵּנוֹ הַכִּלְפָּלִי?.....מט
- ב' פט.** הָאֵם תּוֹכְלוּ לְבַאֵר אֶת הַמִּשְׁגַּח "תְּפִלָּה בְּכַח" הַמוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ?.....נא
- ב' צ.** קָשָׁה לִי לְהֶאֱמִין בְּהֵשֵׁם בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת, וְתְמִיד עוֹלָיִם בִּי סְפָקוֹת בְּאִמּוּנָה.....נב
- ב' צא.** הַכְּרַתִּי בַחֲזָרָה טוֹבָה אֲבָל נִפְרַדְנוּ בְּגִלְל שֶׁהָיוּ לָנוּ הַרְבֵּה בְּלִבּוּלִים.....נד
- ב' צב.** הָאֵם צְרִיכִים לְהִתְרַחֵק מִצְדִּיק שֶׁהִבְטִיחַ הַבְּטָחָה שֶׁלֹּא הִתְקַיְמָה?.....נו

תֵּכֵן הָעֵינַיִם

ה

- ב' צג.** בעלי מסתובב עם ערבים ואני חוששת שהוא משתמש בסמים. מה עלי לעשות?.....נח
- ב' צד.** סבלתי המון בחיי, לא קבלתי חם אמהי, ואני שבור כחרס הנשבר.....0
- ב' צה.** אני ובני משפחתי עוברים דברים חריגים ונסיונות קשים מאד.....ב0
- ב' צו.** בעלי אים כמה פעמים שהוא יתאבד, ואני חוששת שהוא מתכנן לזה ברצינות.....ט0
- ב' צז.** מדוע רבי נתן אמר שהוא מוכן לחזר בגלגול אם יזכה להיות עוד פעם אחת בציון של רבנו?.....ס0
- ב' צח.** לבחור שאני יוצאת אתו יש מדות טובות, אבל אין לו רגש לאחרים.....ט0
- ב' צט.** עברתי משבר במקום עבודתי ואבדתי את כשר העבודה.....ס0
- ב' ק.** הכרתי בחורה עם יראת שמים, אף אין בינינו כל כך משיכה.....ט0
- ב' קא.** הילדים שלי לא רוצים לבקר את הורי, כי כשהם שם מותחים עליהם בקרית.....עא
- ב' קב.** הרבה מתלמידי מזמינים אותי לחתנתם, אף אין באפשרותי לתת לכל אחד מתנה כספית.....עב
- ב' קג.** האם יש סגלה להצלחה בלמודים ובמבחנים?.....עג
- ב' קד.** אני סובלת מתרדות ופחדים בלתי מסבירים, ואין לי שלווה פנימית.....עד
- ב' קה.** מדוע כל-כך חשוב שאדם ימצא בעצמו נקדה טובה?.....עה

- ב' קו.** התיאשתי כבר מלחזור בתשובה, כי זה נראה לי בלתי אפשרי.....עח
- ב' קז.** מדוע התחלתם להדפיס את סדרת 'שוי"ת ברסלב', הרי יש את סדרת 'אשר בנחל'??.....פא
- ב' קח.** האם העצה של "אחד היה אברהם" שייכת לכלם או רק לצדיקים גדולים?.....פג
- ב' קט.** יש לי חלישות הדעת גדולה בגלל שאלה ששאלתי את מגיד השעור שלי.....פה
- ב' קי.** יש לנו שכנה רעה שמקללת אותנו כל הזמן, ואנחנו מפחדים שהקללות שלה יפגעו בנו.....פז
- ב' קיא.** הבן שלי הדרדר לפשיעה וסמים, וכעת הכניסו אותו למוסד סגור לנער בעייתי!.....פח
- ב' קיב.** ספרתי לאחרים מה אני עומדת ללדת. האם הכנסתי את העבר לסכנה?.....צ
- ב' קיג.** אני שומע דבורים על חלקת ארץ ישראל וירושלים וזה כואב לי מאד.....צא
- ב' קיד.** אשתי אומרת שהיא מאכזבת ממני, מטיחה בי מלים קשות ואף מכה אותי.....צב
- ב' קטו.** אף אני יכול להגמל מהסמים ולצאת מהמצב הקשה בו אני נמצא?.....צד
- ב' קטז.** האם האימים של צפון קוריאה הם סימן לתחלתה של מלחמת עולם שלישית?.....צו
- ב' קיז.** מי נקרא "מפרסם של שקר"?.....צח
- ב' קיח.** יש לי פצול אישיות ובגלל זה אני לא מסתדר בשום מקום.....ק

- ב' קיט.** אָנִי בְקֶשֶׁר עִם מִי־שֶׁהוּ כָּבֵר עֶשֶׂר שָׁנִים, אֲךָ הַקֶּשֶׁר לֹא מִתְקַדֵּם לְכוּן חֲתֻנָּה. הָאֵם לְהַמְשִׁיךְ?.....קג
- ב' קכ.** עֲבַרְתִּי הַתְּעַלְלוֹת מִיְּנִית עַל-יְדֵי אֶחָד מִקְרוֹבֵי הַמִּשְׁפָּחָה. הָאֵם עָלֵי לְהִתְלוֹנֵן בְּמִשְׁטָרָה?.....קה
- ב' קכא.** מָאֵז שֶׁעֲזַבְתִּי אֶת הַיְשִׁיבָה, נִפְלַתִּי וְהִדְרַדְרַתִּי מְאֹד בְּרוּחַנִיּוֹת.....קו
- ב' קכב.** מָה הַמַּעֲלָה שֶׁל סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִצְדִּיקִים?.....קי
- ב' קכג.** אֲשֵׁתִי רוֹצֶה לְהִתְגַּרֵּשׁ מִמֶּנִּי כִּי הִיא לֹא יְכוּלָה לְסַבֵּל אֶת אָמָא שְׁלִי!.....קיב
- ב' קכד.** מְדוּעַ רַב הַנְּשִׁים בְּמִגְזֵר הַחֲרָדִי יוֹצְאוֹת לְעֵבֶד, הֲרִי עַל הַפְּרָנְסָה מְטֵל עַל הַבַּעַל?.....קיד
- ב' קכה.** הָאֵם זֶה נָכוֹן שֶׁאֲסוּר לְהַנִּיחַ אֶת רֶגֶל שְׂמַאל עַל רֶגֶל יְמִין?.....קיו
- ב' קכו.** הָאֵם אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת 'פְּדִיוֹן נַפְשׁ' דְּרָךְ הַרְּאֵת קֶבַע לְמוֹסְדוֹת שֶׁל הַצְּדִיק?.....קיח
- ב' קכז.** אָנִי רוֹצֶה לְקַבֵּל הַדְּרָכָה מִפְּרֻטָּה כִּי־צַד לְעֵבֶד אֶת הַשֵּׁם בְּאֵמֶת וּלְקַיֵּם אֶת שְׁלִיחוֹתַי בְּעוֹלָם.....קיט
- ב' קכח.** בְּנֵנוּ בֵּן הַשְּׁנָתַיִם מוֹרֵד בְּרָמוֹת קִשׁוֹת, מִשְׁתַּלְּוֵל וּמְכָה אוֹתָנוּ!.....קכא
- ב' קכט.** הָאֵם כְּדַאי לְבַחֵר, שְׁלֹא מִסְגָּל לְלַמֵּד כָּל הַיּוֹם, לְלַמֵּד מִקְצוֹעַ שִׁישְׁמֹשׁ אוֹתוֹ בְּעֵתִיד?.....קכג
- ב' קל.** כִּי־צַד מְקִיָּמִים בְּדוֹרְנוּ אֶת הָעֵינַיִן שֶׁל "וְדֵי דְבָרִים לְפָנָי תִּלְמִיד חָכֵם"?.....קכה
- ב' קלא.** כָּבֵר הֲרֵבָה זְמַן יֵשׁ לִי דַחֲף פְּנִימִי לְהוֹסִיף לְעַצְמִי שֵׁם נוֹסֵף. מָה דַּעְתוֹ שֶׁל הַרְּב?.....קכט

- ב' קלב.** אָנִי רוֹצֵה לְשַׁמַּח אֶת הָרֵב וְלַעֲשׂוֹת לוֹ נַחַת רוּחַ.
מָה אָנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת?..... קל
- ב' קלג.** מָה הָעֵנָן לְהַגִּיד שְׁתֵּים עָשָׂר פְּעָמִים בְּקִרְיַת שְׁמַע
שֶׁעַל הַמִּטָּה אֶת הַמְּשֻׁפֵּט 'דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם'?..... קלב
- ב' קלד.** הָאֵם כְּשִׁלּוּמָדִים אֶת ה'טוֹר' בְּפַעַם הָרִאשׁוֹנָה,
צְרִיכִים לְלַמֵּד אוֹתוֹ עִם הַמְּפָרָשִׁים?..... קלג
- ב' קלה.** הָאֵם צְרִיכִים לְהַקְדִּישׁ זְמַן בְּיוֹם הַשּׁוֹאָה כְּדִי לְסַפֵּר לִילְדִים
עַל מֵאֲרָעוֹת הַשּׁוֹאָה?..... קלה
- ב' קלו.** אָנִי מֵרְגִישׁ כְּאִלּוּ מֵלֶאֱרָךְ הַמְּוֹת כְּרוּךְ עַל צְוֹאֲרֵי וּמְנֹסָה
לְהַרְגֵנִי..... קלז
- ב' קלז.** מָה דַּעְתּוֹ שֶׁל הַצְּדִיק לְגַבִּי שֶׁעָרַוּרִית הַכְּשָׁרוֹת שֶׁהִתְגַּלְתָּה
לְאַחֲרוֹנָה בְּלוּס-אַנְג'לוֹס?..... קלט
- ב' קלח.** הָאֵם כְּדַאי לָנוּ לְטוֹס לְסִין כְּדִי לְהִבְיֵא מִשֵּׁם סְחוּרָה
לְעֶסֶק שְׁלָנוּ?..... קמב
- ב' קלט.** הַכְּרַתִּי בְּחוֹר טוֹב מֵאֵד שֶׁמְבַגֵּר מִמֶּנִּי בְּאַחַת עָשָׂר שָׁנָה.
מָה דַּעְתּוֹ שֶׁל הַצְּדִיק לְגַבִּי הַשְּׂדוּךְ הַזֶּה?..... קמד
- ב' קמ.** בְּעָלִי וּבְתִי מֵאֵד רוֹצִים לְהִבְיֵא כֶּלֶב הַבַּיְתָה.
מָה דַּעְתּוֹ שֶׁל הָרֵב?..... קמה
- ב' קמא.** אָנִי נִשְׁוִי בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית, אֵךְ גַּם הַפַּעַם חַיִּי הַנְּשׂוּאִים
מְלֵאִים מְרִיבוֹת וּמְלַחְמוֹת..... קמו
- ב' קמב.** הֵייתִי מְקֻרָב לְרֵב מְקַבֵּל הָרֵבָה שְׁנַיִם, אֵךְ בְּמִבְט לְאַחֹר אָנִי
רוֹאֶה שֶׁלֹּא קִבְּלִיתִי מִמֶּנּוּ שׁוֹם דְּבָר..... קמט
- ב' קמג.** מִדּוּעַ אַתֶּם מְכַבְּדִים וּמְקַרְבִּים כָּל-כָּף אֶת הַחֲסִידִים שֶׁלְכֶם
מֵאֲמִירָקָה?..... קנג

- ב' קמד.** הייתי אצל מישהו שקורא בכף היד, ואני מאד מטורדת
ממה שהוא אומר לי..... קנד
- ב' קמה.** איזה פרוש על הזהר עדיף ללמד: 'מתוק מדבש' או
'הסלם'??..... קנו
- ב' קמו.** מה החדוש בדברי מוהרנ"ת שאמר שלמוד לקוטי מוהר"ן
מציל מצער התולעים בקבר?..... קנז
- ב' קמז.** רבנו אמר שלא להעמיק בלמוד דיני אבלות. האם זה
נאמר גם לגבי מי שלומד לרבנות?..... קנט
- ב' קמח.** מתפללי בית הכנסת מעירים לי שאני מאריך יותר מדי
בתפלה כשאני חזן..... קסא
- ב' קמט.** אני יוצא להפצה ומזכה את הרבים, אבל זה בא על חשבון
דברים אחרים. האם זה בסדר?..... קסג
- ב' קנ.** מדוע לפעמים רבנים גדולים יראי השם מדברים בצורה
חרפה מאד נגד רבנים אחרים?..... קסה
- ב' קנא.** מה פרוש הבטוי "הרהורי עבודה זרה" המופיע פעמים
רבות בספרי רבנו?..... קסז
- ב' קנב.** כמה עוזרים לנו המלאכים שאנו בוראים על-ידי קיום
המצוות והתפלה?..... קסט
- ב' קנג.** שמעתי שהיו כמה אדמורי"ם שבזמן השואה עזבו את
קהלתם והצילו את עצמם. איך מסבירים את זה?..... קע
- ב' קנד.** מאז שסבתי נפטרה אני חולמת עליה חלומות מפחידים.
האם זה מסר מונח?..... קעב
- ב' קנה.** הכרתי בחור ואני מרגישה שהוא שיך לי, אך בגלל העבר
שלו אני מבלבלת..... קעד

- ב' קנו.** האם יש אסור להשען או לשבת על שלחן?.....קעו
- ב' קנז.** האם בפסח צריכים לקלף את הפרות והירקות לפני האכילה?.....קעז
- ב' קנח.** אני עומדת ללדת בקרוב, ואינני יודעת מה להחליט לגבי העבודה אחרי חפשת הלדה.....קעח
- ב' קנט.** לאחותי יש משקעים מהנשואין הקודמים, והיא לא מסגלת להתחתן שוב.....קפ
- ב' קס.** מאז שחזרתי בתשובה אני מתפלל בנסח חב"ד. האם מתר לי להחליף את הנסח לנסח 'ספרד'?.....קפב
- ב' קסא.** אני אוהבת מאד את בן-זוגי, אבל אנשים אומרים שהוא לא המזל שלי.....קפג
- ב' קסב.** האם כשאדם מתפלל שוב ושוב שיקרה משהו מסוים זה נקרא "לדחק את השעה"?.....קפה
- ב' קסג.** כבר חדש החבר שלי מלא בפחדים והוא מדמין שרוצים להרג אותו. מה ניתן לעשות?.....קפו
- ב' קסד.** אנו מאד רוצים שהצדיק יעשה חלאקה לבננו בל"ג בעומר, אבל עדין לא מלאו לו שלש שנים.....קפז
- ב' קסה.** אף פעם עוד לא הייתי באומן. האם כדאי לי לטוס לשם לחג השבועות?.....קפט
- ב' קסו.** השכנה שלנו מקנאת בנו ומקללת אותנו. האם אנו צריכים לחשש מהקללות שלה? ומה עושים כדי שהן לא יתקיימו?.....קצא
- ב' קסז.** נכשלתי בהמון עברות. איך זוכים לתקן את כל מה שפגמתי?.....קצג

תֵּכֵן הָעֵינַיִם

יא

- ב' קסח.** לְמָה יֵשׁ מַעֲלָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה: לְאַמוּנָה אוּ לְיָדְיוּעָה?.....קצה
- ב' קסט.** הָאֵם אֶפְשֶׁר לְהַפְךָ מוֹזִיקָה שְׁמֻקּוֹרָה בְּגוּיִים לְכָלִי עֶזֶר
בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ?.....קצו
- ב' קע.** הָאֵם יֵשׁ צָדֵק בְּחַשְׁשׁ לְהַשְׁתַּדֵּךְ עִם מַשְׁפַּחַת כְּהֻנִּים?.....קצח
- ב' קעא.** מִנְהַל הָעִבּוּדָה שְׁלִי צוֹעֵק עָלַי וְלֹא מִתְיַחַס אֵלַי יְפֹה. הָאֵם
לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדָה אוּ לְעֻזְבָּ?.....קצט
- ב' קעב.** יָדוּעַ שְׁלֹא מִמְלֶךְ לְהִיּוֹת עֶרֶב, אִךְ מָה עוֹשִׂים כְּשֶׁמְדַבְּרִים
בְּאִחִי?.....רא
- ב' קעג.** כְּשֶׁאֲנִי מִתְבּוֹדֵד אֲנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּנִגּוֹן שְׁמַאֲד מְעוֹרֵר אוֹתִי.
הָאֵם יֵשׁ בְּעֵינָי בְּזֶה שֶׁהַמְלַחֵין שֶׁל הַנִּגּוֹן הַזֶּה הוּא גוֹי?.....רב
- ב' קעד.** הַיְלִידָה שְׁלִי מִכָּה אֵת כָּל הַיְלִידִים שֶׁהִיא פּוֹגֶשֶׁת. אִיךָ אֶפְשֶׁר
לְמַגֵּר אֵת הַתּוֹפָעָה הַזֹּאת?.....רד
- ב' קעה.** אִיךָ אֶפְשֶׁר לְנַצֵּל כָּל יוֹם וְיוֹם לְמִרּוֹת הַבְּלִבּוּלִים שֶׁל הָעוֹלָם
הַזֶּה?.....רה
- ב' קעו.** מָה הַמַּטְטְרָה וְהַתְּכָלִית בְּקִיּוּם הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת?.....רז
- ב' קעז.** הָרוֹפְאִים הַחֲלִיטוּ שֶׁבִּתְנוּ צְרִיכָה לְעֵבֵר נְתוּחַ שֵׁישׁ בּו
סִכָּנָה. הָאֵם לְעֵשׂוֹת אֵת הַנְּתוּחַ?.....רט
- ב' קעה.** לְמָה רִבְנוּ ז' ל" הַתְּכַנּוּן בְּאִמְרוֹ "הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹהֵב חֶסֶד
מִטְגֵּן וּמִי שֶׁמִּתְגַּלְגֵּל בְּטִיט וּבְרָפֶשׁ?".....ריא
- ב' קעט.** אֲנִי נִמְצָאת בְּשִׁדּוּךְ עִם בְּחוּר טוֹב וְרוֹצֶה לְהִתְקַדֵּם לְחֻתְנָה,
אִךְ הוּא טוֹעֵן שֶׁאֵין סִבָּה לְהַזְדַּרֵּז כָּל-כָּף.....ריג
- ב' קפ.** לְמִרּוֹת שֶׁהַחֲלִטְתִּי לְעֻזְבֵּי אֵת הַבֵּית וְלִלְמַד בִּישִׁיבָה,
הַיְצֵר הָרַע רוֹדֵף אוֹתִי וּמְכַשִּׁיל אוֹתִי בְּעֵבְרוֹת.....רטו

- ב' קפא.** בְּקֶרֶב אָנִי טָסָה לְאוֹמֵן. אִיךָ אָנִי יְכוֹלָה לְנַצֵּל אֶת הַנְּסִיעָה
הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת בְּצוּרָה הַמְרִבִּית?..... ריח
- ב' קפב.** בֶּן-הַזֶּהוּג שְׁלִי מַעֲכָב אֶת הַחֲתָנָה בְּטַעֲנָה שְׂאֵנְחָנוּ צְרִיכִים
לְיָצֵב קֶדֶם אֶת הַקָּשֶׁר שֶׁלָּנוּ..... רכא
- ב' קפג.** בְּגִלְל שְׂאֵינִי יְכוֹל לְקַיֵּם אֶת הַהֲלָכָה עִם כָּל הַדְּקֻדּוּקִים,
אָנִי נוֹפֵל לְעַצְבוֹת וּבְלִבּוֹלִים..... רכז
- ב' קפד.** אָנִי מִתְלַבֵּט הָאֵם לְלַמֵּד בִּישִׁיבָה יוֹם שָׁלֵם, אוֹ לְשַׁלֵּב לְמוֹד
בְּכוֹלֵל עִם לְמוֹד מְקֻצָּע..... רכז
- ב' קפה.** בְּנֵנוּ בֶן הַשְּׁלֵשׁ מִשְׁתַּלְּל בְּפֶעֱטוֹן. הָאֵם יֵשׁ צָרָךְ לְפָנוֹת
לְיַעֲזֵיץ אוֹ שְׂזָה יִסְתַּדֵּר לְבֵד?..... רכח
- ב' קפו.** אִיךָ זֶה יְכוֹל לְהִיּוֹת שְׂאֵדָם קוֹרָא בְּכָל יוֹם בְּסִפְרִים שְׁלָכֶם,
אֶךְ עֲדִין נִשְׁאָר בְּרִשְׁעוֹתוֹ?..... רל
- ב' קפז.** הַתְּקַרְבָּתִי לְרַבְּנוֹ לְפָנֵי עֶשֶׂר שָׁנִים, אֶךְ בְּשָׁנֵי הָאֲחֵרוֹנוֹת
נִפְלְתִי מֵאֵד..... רלב
- ב' קפח.** עַד עַכְשָׁו הִיִּיתִי מְפִיץ, אֶךְ בְּגִלְל דְּחַק הַפְּרִנָּה אָנִי רוֹצֶה
לְהִתְחִיל לְעַבֵּד. מַה דְּעַתְּכֶם?..... רלה
- ב' קפט.** הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זָמַן לִי כְרִטִּיס טִיסָה לְאוֹמֵן. מִתִּי כְדָאִי לִי
לְטוֹס?..... רלו
- ב' קצ.** בְּנֵנוּ לֹא רוֹצֶה לְלַכֵּת לְבֵית הַכְּנֶסֶת. כִּיצַד עֲלִינוּ לְנֶהֱגֵי?..... רלח
- ב' קצא.** אָנִי מוֹרָה עִם וְתָק שֶׁל עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ שָׁנָה, וְלֹאֲחֻרָנָה אָנִי
סוֹבֵלֶת הָעֲלָבוֹת הֵן מִהַמְּנַהֲלֹת וְהֵן מִהַתְּלִמִּידִים..... רלט
- ב' קצב.** מִצִּיעִים לִי לְהַשְׁכִּיר וְלְהַפְעִיל דוֹכָן מְכִירוֹת בְּבֵית-חוֹלִים.
הָאֵם כְּדָאִי לִי לְקַבֵּל אֶת הַהַצָּעָה?..... רמ

- ב' קצג.** מאד כּוֹאֵב לִי לְרֹאוֹת אֲנָשִׁים תְּמִימִים הוֹלְכִים שׁוֹלֵל אַחֲרַי
'מְקַבְּלִים' וְ'עוֹשֵׂי תְּקוּנִים'.....רמב
- ב' קצד.** עַד עֲכָשׁוּ הָיִיתִי מִשְׁחַק בְּקְבוּצַת כַּדוֹרְגָל, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אִם
לְהִמְשִׁיךְ גַּם בְּעוֹנָה הַבְּאָה.....רמה
- ב' קצה.** הָרַב יַעֲץ לִי לְהוֹסִיף שֵׁם נוֹסֵף. אֵיזָה שֵׁם כָּדַאי לִי לְהוֹסִיף?.....רמז
- ב' קצו.** אֲנִי יוֹצֵא עִם בְּחוּרָה מִבֵּית מִסְרְתִי שֶׁלֹּא שׁוֹמֵרֵת מְצוּוֹת.
הָאֵם לְהִתְחַתֵּן אִתָּהּ?.....רמח
- ב' קצז.** הָרַב בְּרַךְ אוֹתִי שֶׁיְהִיֶּה לִי בֵּית וְאֶגוּר בֵּיבְנָאֵל, אֶךְ לְמִרוֹת כָּל
הַתְּפִלוֹת שֶׁלִּי זֶה עֵדוּן לֹא קוֹרָה.....רמט
- ב' קצח.** אֲנִי וּבְעֵלֵי הוֹסְפָנוּ לְעַצְמֵנוּ שְׂמוֹת, וּמֵאֵז בְּעֵלֵי סוּבֵל מִבְּעִיּוֹת
בְּרִיאוֹתֵינִי.....רנג
- ב' קצט.** עֲבַרְתִּי חֲמֵשׁ הַפְּרִיּוֹת שֶׁלֹּא הִצְלִיחוּ. הָאֵם לְהִמְשִׁיךְ
בִּטְפוּלִים?.....רנה
- ב' ר.** כִּיצַד מֵיֹשְׁבִים אֶת הַסְּתִירָה בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ בְּעִנּוּן תְּעִיבוֹת?.....רנז
- ב' רא.** הָאֵם עָלֵי לְתַקֵּן אֶת הַכְּתָבָה שְׁלִי, וְלִכְתֹּב אֶת שְׁמִי 'פְּנִיחָס'
עִם הָאוֹת י' כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בַּתּוֹרָה?.....רנח
- ב' רב.** הַיְלָדִים שֶׁלְּנוּ סוּבְלִים בְּגִלְל שֶׁאֲנַחְנוּ לֹא מִסְתַּדְּרִים. הָאֵם
לֹא עֵדִיף שֶׁנִּתְגַּרֵּשׁ?.....רס
- ב' רג.** הָאֵם בְּאֵמַת רַבִּי נִחְמוֹן מִתְּקַן אֶת כָּל הַחֲטָאִים וְהָעוֹנוֹת
שֶׁלְּנוּ? וְהָאֵם הַכְּנָה הִיא לְכָל יְהוּדֵי אוּרֶק לְתַלְמִידֵי?.....רסב
- ב' רד.** צַעֲרַתִּי מֵאֵד אֶת הָרַבִּי שְׁלִי. אֵיךְ אֲנִי יְכוּל לְפִיֵּס אוֹתוֹ?.....רסד
- ב' רה.** הַכְּרַתִּי בְּחוּר נִפְלָא, אֶךְ אֲנוּ בָּאִים מִמְּגֵזֵר אַחֵר וְהִשְׁקָפָה
שׁוֹנָה. הָאֵם כָּדַאי לְהִמְשִׁיךְ בְּקִשְׁרָה?.....רסז
- ב' רו.** אֵיךְ זֹכִים לְהִרְגִישׁ תְּמִיד הַתְּעִלוֹת וְחֲשֵׁק לְהִשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ?.....רסט

- ב' רו.** האם דוֹקָא אָנִי צָרִיף לְהִכִּין אֶת הַנְּטִלָּה לַיָּד הַמְטָה? וְהָאֵם צָרִיכִים לְכַסּוֹת אֶת הַפִּיּוֹם בְּמִשְׁרַף הַלְּיָלָה?..... רעא
- ב' רח.** אָנִי לֹא מְסַגֵּלֶת לַחַיִּית יוֹתֵר עִם בְּעָלִי, וּמְרַגֵּשָׁה שְׁהַחַיִּים אִתּוֹ הֵם בְּזָבוּז זָמָן..... רעג
- ב' רט.** כְּבָר זָמָן רַב שְׁאַנִּי חוֹשֵׁד שְׁאַשְׁתִּי בְּגָדָה בִּי, אֶף לִפְנֵי שְׁאַתְחִיל בְּהַלִּיכִי גְרוּשִׁין בְּרָצוֹנִי לְשִׁמְעַע אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל הָרַב..... רעו
- ב' רי.** בְּגִלְל נְהוּל לֹא נִכּוֹן שֶׁל אָבֹא שְׁלִי, הַעֲסֵק קָרַס וְהַגְעֵנוּ לְחֻבוֹת בְּסָף מִלִּיּוֹן שְׁקָל..... רעט
- ב' ריא.** אֵין לִי עֲבוּדָה, אֵין לִי בֵּית וְאֵין לִי בֶן-זוּג, וְאָנִי מְרַגֵּשָׁה שְׁעָשׂוּ לִי עֵין-הָרַע..... רפב
- ב' ריב.** בְּנֵי בֵן הַשְּׁבַע מְלֵא פְחָדִים וְאֵינְנוּ מְסַגֵּל לְהִיּוֹת לְבַד, גַּם לֹא בְּשִׁרוּתִים..... רפד
- ב' ריג.** מְצִיעִים לִי לְהַשְׁתַּדֵּף עִם בַּחֲוָרִים חֲסִידֵי בְּרַסְלָב שְׁאֵין לָהֶם זָקָן וּפְאוֹת. הָאֵם לְדַחוֹת אֶת הַשְּׁדוּכִים בְּגִלְל זֶה?..... רפה
- ב' ריד.** עַד כַּמָּה אָנִי מְחַיֶּבֶת לְהַעִיר לְסָבִי וְסָבְתִי וְלַעוֹרֵר אוֹתָם לְשִׁמְרֵת שְׁבַת?..... רפז
- ב' רטו.** לְמָה הַתְּכַוֵּנְתֶם כְּשֶׁאַמְרַתֶם "אָסוּר לְדַחֵק יָלֵד שְׁיָבוּא לְבֵית הַכְּנֻסָּת"?..... רפח
- ב' רטז.** מָה הַמְּקוֹר לְכָף שְׁנוּהָגִים לומר אֶת ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי' בְּכָל יוֹם?..... רצ
- ב' ריז.** אָנִי מְרַגֵּשׁ שְׁחִיקָה בְּקִיּוֹם הַתּוֹרָה, וְאָנִי נִמְשָׁף מְאֹד לְצַפְיָה בְּסִדְרוֹת טְלִיזִיָּה..... רצא

- ב' רית.** האם זה נכון שְאָדָם שְעֵבֵר אֶת הַשׁוֹאָה אִינוֹ רוֹאֶה פְּנֵי גִיהֲנוֹם אֲף שֶׁהוּא אִינוֹ שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת?.....רצה
- ב' ריט.** אֲנִי יוֹצֵאת לְשִׁדּוּךְ עִם בְּחוּר מְקֻסִים, בְּעַל מְדוּת, עֵדִין וְחֻכָּם, אֲךְ הַמְרָאָה הַחִיצוֹנִי שְׁלוֹ מִמֶּשׁ לֹא מְדַבֵּר אֵלַי!.....רצח
- ב' רכ.** קִשָּׁה לִי לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין לְפָנַי שְׁאֲנִי הוֹלֵךְ לְבֵית הַסֶּפֶר וְלָכֵן אֲנִי מְנִיחַ אוֹתָן רַק בְּצִהָרִים.....רצט
- ב' רכא.** הָאֵם כְּדָאֵי לָנוּ לְקַרְא לְבִנְנוּ 'אִיתִי'? וּמַתִּי בְּדִיוֹק צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת 'בְּרִית יִצְחָק'?.....שא
- ב' רכב.** הָאֵם מְתָר לְאִשָּׁה לְהַכְנִס לְצִיּוֹן רַבְּנוּ בְּאוֹמֵן כְּאִשֶּׁר הִיא אֵינְנָה טְהוֹרָה?.....שב
- ב' רג.** הָאֵם הַתְּשׁוּבוֹת שֶׁהֵרֵב כּוֹתֵב הֵן תְּשׁוּבוֹת כְּלִלִיּוֹת שְׁמִיעֵדוֹת לְכֻלָּם, אוֹ שֶׁהֵן מִיעֵדוֹת רַק לְשׂוֹאֵל עֲצוּמָה?.....שד
- ב' רכד.** אֲנִי לֹא מְסַגֵּל לְפִתְחֵי סֶפֶר אֶפְלוּ לְלִמּוּד קֶצֶר, וְאֲנִי לֹא עוֹשֶׂה כְּמַעַט שׁוּם דְּבָר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם.....שה

- תְּפִלָּה לְהַנְצִל מְאֻכִּילַת נְבִלוֹת וּטְרַפּוֹת שֶׁתִּקַּן מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל.....קמ
- תְּפִלָּה לְמַעֲבַרְת.....קעט
- תְּפִלָּה לְשִׁמְחָה.....רנט
- תְּקוּן הַכְּלָלִי.....שיג

גַּם לָכֵם יֵשׁ שְׂאֵלָה?
עֲכָשׁוּ הַהִזְדַּמְנוֹת הַנְּדִירָה
לְשֵׁאל שְׂאֵלָה וּלְקַבֵּל תְּשׁוּבָה -
אֶפְשָׁרִית!

בְּמִסְפַּר הַטֵּלְפוֹן שֶׁל
מְשִׁרְד הַקְּהֵלָה בִּיבְנֵאל -
04-6656666

אוּ בְדָאָר אֶלְקֵטְרוֹנִי -
info@breslevcity.co.il

אוּ בְאִתְר הָאִינְטֵרְנֵט -
www.breslevcity.co.il

הַקְדָּמָה

הַסֵּפֶר הַזֶּה הוּא הַחֵלֶק הַשְּׂבָעָה-עָשָׂר בְּסִדְרַת 'שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב', וְבוֹ מוֹפְיעוֹת שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּנוֹשָׁאִים שׁוֹנִים וּמְגוּנִים, הַנוֹתְנוֹת מֵעַנָּה לְתַהִיּוֹת וּסְפִקוֹת שֶׁל מִתְקַרְבִּים חֲדָשִׁים לְדַרְכָּהּ שֶׁל חִסְדוֹת בְּרִסְלָב, וְכֵן לְתַלְמִידִים וְתִיקִים, אֲשֶׁר מְעַנִּינִים לְדַעַת אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ, רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרִסְלָב זי"ע, וְאֵת הַדֶּרֶךְ שֶׁלְמֹד אוֹתָנוּ.

הַשְּׁאֵלוֹת, שֶׁהִגִּיעוּ מִכָּל רַחְבֵי הָעוֹלָם, נִשְׁלַחוּ לְלִשְׁכַּת כְּבוֹד קְדֻשַׁת מוֹהֲרַא"ש שְׁלִיט"א - הַצַּדִּיק מִיְבִנְיָאֵל, אֲשֶׁר הִשִּׁיב עֲלֵיהֶן בְּאֶפֶן אִישִׁי. הַתְּשׁוּבוֹת אוֹצְרוֹת בְּתוֹכָן עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיךָ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל, בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאִיךָ לְהִתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם.

מֵאַמְצִים גְּדוֹלִים נַעֲשׂוּ עַל מְנַת לְהַגִּישׁ לְקוֹרְאִים אֶת הַסֵּפֶר בְּאֶפֶן מְהֻדָּר וְאִיכוֹתִי, וּבְלִבְנוֹ תְקוּהָ, שֶׁכָּל מִי שִׁיקְרָא בַּסֵּפֶר הַזֶּה, יִהְיֶה וְיַחֲפִיָּה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, וְיִמְצָא תְשׁוּבָה גַם לְשְׁאֵלוֹתָיו הַפְּרֻטִיּוֹת, כִּי לְמֵרוֹת שֶׁהַמְּכַתְּבִים נִכְתְּבוּ בְּאֶפֶן אִישִׁי לְשׁוֹאֵל, מִיְעָדִים הֵם לְכָל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל.

על-ידי שאתה נוטל עצה מהרב, על-
ידי-זה תזכה לישועה.

(ספר המדות אות עצה סימן ה)

אי אפשר לבוא לאמונה אלא על-ידי
אמת... ואי-אפשר לבוא לאמת אלא
על-ידי התקרבות לצדיקים, וילך
בדרך עצתם.

(לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ז)

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בַּחֲסִידוֹת בְּרִסְלָב

ב' עא.

**מֵאֵז שְׁאַנִי קָטָן אֵין לְהוֹרִים שְׁלִי שְׁלוֹם-בֵּית,
וְכָל הַזְמַן יֵשׁ בֵּינֵיהֶם עֲצָבִים**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אַהֲרֵן: שְׁלוֹם לְמוֹהֲרָא"ש הַקְּדוֹשׁ. מֵאֵז שְׁאַנִי קָטָן אֵין לְהוֹרִים שְׁלִי שְׁלוֹם בֵּית, וְכָל הַזְמַן יֵשׁ בֵּינֵיהֶם עֲצָבִים. אָבֹא שְׁלִי מִסִּכָּן מָאד וַיֵּשׁ לוֹ מִתְחִים בְּגִלְל הַפְּרִנְסָה. אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל לְכַבֵּד אוֹתָם וְאֲנִי מָאד רוֹצֵה שֶׁהֵם יִתְקַרְבוּ לְרַבְּנוּ. מָה אֲנִי יְכוֹל לַעֲשׂוֹת?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר אַחֲרֵי קִדְשֵׁים, ד' אִיר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אַהֲרֵן נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵין עוֹד צַעַר כְּצַעַר שֶׁל בֶּן אוֹ בַת שְׁצָרִיכִים לְרֵאוֹת שֶׁהַהוֹרִים שְׁלָהֶם רְבִים בֵּינֵיהֶם וּמִנְבָּלִים אֶת הַפֶּה אַחַד נֶגֶד הַשְּׁנַי וְכוּ', וַיֵּשׁ אֱלִימוֹת מְלוּלִית וְכוּ' וְאֱלִימוֹת פִּיזִית וְכוּ', עִם כָּל זֹאת יְלָדִים אָסוּר לָהֶם לְהִתְעַרֵּב בְּמַה שְׁקוֹרָה בֵּין הַהוֹרִים, כִּי כְּבוֹד אָב וְאִם מָאד מָאד חָמוּר, כִּי כִּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנֵא דְבֵי אֱלִיָּהוּ רַבָּה פְּרָשָׁה כ"ו) כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֵין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִבְּקֵשׁ מִהָאָדָם רַק שֶׁיִּכְבֵּד אָב וְאִם; וְאָמְרוּ (פְּסִיקְתָּא רַבְתִּי) חֲמוּרָה שְׁבַחְמוּרוֹת כְּבֹד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ; וְאָמְרוּ (קְדוּשֵׁין ל'): שְׁלֵשָׁה שְׁתַּפִּיֵן הֵן בְּאָדָם, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאָבִיו וְאִמוֹ, בְּזִמְנֵן שְׁאָדָם מְכַבֵּד אֶת אָבִיו וְאֶת אִמוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיהֶם כְּאֵלוֹ דְרַתִּי בֵּינֵיהֶם וְכְבֹדוֹנִי.

רואים מזה שאם מכבדים את האבא והאמא בזה מכבדים את הקדוש ברוך הוא. וכתב הרמב"ם (פרק ה' מהלכות מקרים סימן ט"ו) כל המבזה אביו או אמו אפלו בדברים ואפלו ברמיזה הרי זה ארור מפי הגבורה, שנאמר (דברים כ"ז ט"ז) "ארור מקלה אביו ואמו", והרי הוא אומר (משלי ל"ז) "עין תלעג לאב ותבז ליקהת אם" וגו', ויש לבית דין להכות על זה מכת מרדות ולענש כפי מה שיראו; ומובא (ספר תרדים פרק ט' סימן ל"ה) שאפלו אם מבזה אותם בלבו בלבד, הרי הוא בכלל ארור זה, עין שם.

ולכן כל בן ובת צריכים מאד מאד לשמר לכבד וליקר את האבא והאמא, ולא להתערב במה שקורה ביניהם וכו', וכו', אלא לבקש את הקדוש ברוך הוא האוהב שלום, שיעשה שלום בין אביו לאמו. ואם יכולים לשכנע בדרך אהבה גדולה את ההורים שישלימו ביניהם, אין מצוה יותר גדולה מזו, וצריכים להיות חכם גדול לדעת איך לדבר עם שניהם וכו', לאמא צריכים להסביר שהאבא סובל מאד מאד דחקות בפונסה וכו', ולאבא צריכים להסביר שהאמא לא חיבת בדחקות שלו וכו', וכדאי מאד מאד שהבן או הבת ידברו בתחנונים אל האבא ואל האמא, וכמוכן בנפרד, שירחמו עליהם כי קשה להם להשאיר לבד עם הורים גרושים וכו', והנפוין המר הראה שאם הילדים דברו על לב הוריהם פעלו.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתפעלו אצל ההורים שלא יתגרשו.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ב' עב.

בעלי עזב את הבית ולא מוכן לחזר. מה עלי לעשות?

שאלה:

סאת דוריס: לכבוד הצדיק מיבנאל, הקדוש ברוך הוא ישלח

לך רפואה שלמה. בעלי עזב את הבית ואני לא יודעת מה לעשות. זו לא הפעם הראשונה שהוא מסתובב מסביב לבית והוא לא רוצה לעלות הביתה. בזמן האחרון שמו לי ליד הדלת צוֹאָה ועוֹד כְּפָה דְּבָרִים. האם זה קשור? אני אֲשֶׁה מְאִינָה ואני מאד אוהבת את בעלי. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אחרי קדשים, ד' איר ה'תשע"ג.

שלום רב אל דוריס תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להבין שלא בחנם הבעל עוזב את הבית וכו', וכו', אם את היית אשה שמכבדת את בעלה, והייתה ביניכם אהבה, אז הבעל לא היה בורח מהבית, ואם הוא ברח זה סימן שאת יורדת לו לחיים וכו'. את צריכה להבין שזו בכלל לא דרך שאשה תרדף את בעלה על לא דבר, ובפרט כשיש לאשה בעל טוב וכו', בעל שדואג לאשתו בכל המובנים וכו', והאשה מסכנה סובלת ממחלה שנקראת הפרעה אובססיבית קומפולסיבית וכו', ויורדת לחיי בעלה, מה את חושבת שהבעל הזה ישאר בבית? הרי הוא יברח ולא ירצה לחזור וכו', ועל זה נאמר בדברי חכמינו הקדושים (ערובין מ"א): כל מי שיש לו אשה רעה אינו רואה פני גיהנום; ואמרו חכמינו הקדושים (במות ס"ג): היכי דמי אשה רעה אמר אביי מקשטא ליה תכא ומקשטא ליה פומא, רבא אמר מקשטא ליה תכא ומהדרא ליה גבא; [יש נשים שרוצות לצער את בעליהן, מקשטות את עצמן לגרות אותו, ואז מקשטת את הפה שלה, כמו שפרש רש"י לקלל ולגדף עד זמן סעודה כדי לצערו, או שלא רוצה לשבת על ידו בעת הסעודה, הינו שלא לאכל עמו ומצערותו], אזי פלא שבעל בורח מאשה כזו, ולא רוצה אפלו לראות אותה ולחזור לביתו? כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (שבת י"א). כל רעה ולא אשה רעה.

ולכן מאחר שאת עכשו בוכה איפה בעלי... אני מאד אוהבת את

בעלי ומה עלי לעשות... אני אשה מאמינה וכו'... אז מה? יכולים להיות אשה מאמינה ולהיות אשה רעה גם כן וכו', ובפרט שאת צריכה לדעת שמי שמאמין בהקדוש ברוך הוא, עושה כל המאמצים שבעולם שיהיה שלום בבית, ומותר לשני, זו נקראת אשה מאמינה, אבל אשה שיורדת לחיי בעלה היא לא נקראת בכלל אשה מאמינה, אלא אשה מכשפה, ולכן אם את רוצה שבעלך יאהב אותך וישאר בבית, ולא יברח וכו', ולא יבגד וכו', את צריכה להיות אשה טובה, אשה מסורה לבעלה, ובפרט שיש לך בעל כל כך טוב, שהלב הטוב שלו זה מעל ומעבר וכו' וכו', רק את סובלת ממחלה חמורה מאד מאד, ואת אובססיבית וכו' וכו', ואת צריכה להוציא את כל השגיונות שלך, הקללות והעצבים על בעלך, אז מה את רוצה שהוא עוד ישאר בבית וישמע חרופים וגדופים? כנראה שהוא לא כל כך בעל מדרגה לסבל וכו' וכו'.

ולכן ראי לתקן את מעשיך, ואז בעלך יחזר אליך בלי שום ספק, והלואי שכל הנשים שגורמות שבעליהן יבגדו בהן וכו' שיתישבו היטב, אם הן רוצות בעל טוב בעל חם, שיכבדו אותן, ובפרט שהבעל הוא באמת איש טוב והוא ותרון, והוא מכבד את אשתו מאד מאד, למה מגיע לו שמוציאים את כל העצבים עליו?

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצלחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' עג.

**הציעו לבעלי להיות מוכר בחנות, אך אני חוששת
שהוא ירד בקדשה ויכשל בשמירת העינים**

שאלה:

מאת שולמית: שלום לכבוד הרב. בעלי הוא אברך כולל. לאחרונה הוא מכר את החנות שהיתה מקור פרנסתנו העקרי ועכשו הציעו לו להיות מוכר לתקופה קצרה בחנות ברחוב ראשי בעיר תרדית. האם כדאי לו להענות להצעה, או לסרב בגלל הקדשה, שמירת העינים וכו'? תזכו למצוות ורפואה שלמה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אחרי קדשים, ד' איר ה'תשע"ג.

שלום רב אל שולמית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להבין פעם ולתמיד שלא יכולים לקשר לגבר את העינים וכו', מי שבאמת רוצה שמירת עינים, הוא ישמר על עיניו, הרי לא יכולים לקשר אותו שלא ילך על הרחוב וכו', או כשיש לו חנות וכו'. מי שבאמת ירא השם, הוא ישמר על עיניו ולא יפגם בהם, לא כל אחד הראש שלו בנאוף וזבל וכו', וכן את צריכה לזכר טוב טוב שמי שבאמת מענין לשמר את עיניו אפלו אם ילך על הרחוב או שתהיה לו חנות, הוא לא יסתפל כמו מטרף על כל אשה שעוברת וכו', ומי שפל הראש שלו בנאוף ובזבל וכו', אפלו שיהיה סגור בחדר בתוך חדר, מתחת לאדמה הוא יסתפל על נשים וכו', או על תמונות תועבה וכו'.

ולכן הכל תלוי כפי האדם, כי הבחירה בידי האדם, אם הוא רוצה הוא מסתפל, אם הוא לא רוצה הוא לא מסתפל, ולכן אי אפשר

לְרִדַת לַחַיִּים שֶׁל הַבַּעַל וּלְהַגִּיד לוֹ "אַתָּה לֹא תִפְתַּח חַנוּת פֶּה, אַתָּה לֹא תִפְתַּח חַנוּת שְׁמָה וְכוּ", כִּי אַתָּה תִפְגַּם בְּעֵינַיִם וְכוּ", מִמָּה נִפְשָׁה, אוֹ שְׂאֵת צְרִיכָה פְּרִנְסָה אוֹ שְׂאֵת רוּצָה לְהִיּוֹת שׁוֹטְרֵת עָלָיו וְכוּ. אִשָּׁה צְרִיכָה לְהִבִּין גַּם אֶת הַבַּעַל, הוּא דוֹאֵג עֲבוּר פְּרִנְסָה וְרוּצָה לְפְרִנֵּס אֶת בֵּיתוֹ בְּכָבוֹד, וּלְכַן אֵל תִּרְדִּי לוֹ עַל הַחַיִּים בְּשִׁבִּיל שְׁמִירַת הָעֵינַיִם וְכוּ.

כֹּל בַּר יִשְׂרָאֵל יֵרָא שְׁמַיִם אֲמַתִּי יוֹדַע אֲשֶׁר מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְמֹלָא כָּל עַלְמִין וְסוֹכֵב כָּל עַלְמִין וּבִתּוֹךְ כָּל עַלְמִין, וְעָלָיו יִתְבָּרַךְ נְאֻמַּר (רִמְיָה כ"ג כ"ד) "אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמַסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם ה' הַלּוֹא אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ אֲנִי מְלֹא נְאֻם ה' ה'". שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא בְּכָל מְקוֹם, וְלֹא יִכּוּלִים לְהִתְחַבְּאוֹת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא מְסַתְּפֵל וְרוֹאֶה מַה שֶּׁכָּל אֶחָד עוֹשֶׂה אֶפְלוֹ בְּחִדְרֵי חִדְרִים וְכוּ. וְלְכַן אָדָם כְּזֶה לֹא מַעֲנִין לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל אִשָּׁה שְׁעוֹבֵרֵת בְּרַחוּב, אוֹ שְׁנִכְנָסֵת בְּחַנוּת וְכוּ, הוּא יוֹדַע הֵיטֵב מַה שְׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין מ"ה). אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֱלֹא בְּמַה שְׁעֵינִיו רֹאוֹת; וְאָמַר הַחֶכֶם "אֵין חוּצָץ בְּפָנֵי הַתְּאֻוָּה כַּעֲצִימַת הָעֵינַיִם", וְאָמַר "אֵין לָךְ אָבֵר בְּאֵבְרֵי הָאָדָם שִׁיגְרֵם לוֹ מְכַשׁוֹל כְּמוֹ הָעֵינַיִם", וְלְכַן אֶסוּר לְרִדַת לַחַיִּי הַבַּעַל, אֲדַרְבָּה אִשָּׁה צְרִיכָה לְעֻזֹר לְבַעֲלָהּ וְכוּ וְכוּ, כְּדִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה מַעֲנִין לְהִסְתַּכֵּל עַל נְשִׁים אַחֲרוֹת וְכוּ.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתֵּן לָכֶם פְּרִנְסָה בְּנֶקֶל, וְהַחַנוּת תִּהְיֶה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אֶת כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁפֵּיעַ.

הַמְּאֵחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' עד.

**אָמְרוּ לִי שְׂדַעְתְּכֶם לְגַבֵּי שְׂדוּכִים הִיא "רוּק לְרוּקָה
וְגְרוּשׁ לְגְרוּשָׁה". הָאֵם זֶה נִכּוּן?**

שאלה:

מאת גלית: שלום ובִּרְכָה לְמוֹרֵי וְרַבֵּי עֲטָרַת רֵאשִׁי מוֹהֲרָא שׁ
שְׁלִיט"א. בְּרִצּוֹנִי לֵאחֹל לָכֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּמַהֲרָה אֲרִיכוֹת
יָמִים וְשָׁנִים וְשִׁנְמִשִּׁיךְ לַהֲנוּת מִסְפָּרֵי הַקְּדוּשָׁה הַמְּבֻרָכִים
שְׁלָכֶם. תּוֹדָה עַל דְּבוּרֵי הָאֲמוּנָה הַמְּחַזְקִים וְהַמְּיַחֲדִים, וּבְזָכוֹת
קוֹנְטְרָס קֹטָן הַחֲזָרְתֶּם אוֹתִי בְּתִשׁוּבָה וְזִכְיָתִי בְּגַן עֵדֶן בְּעוֹדֵי
חַיָּה יִשְׁתַּבַּח הַבּוֹרָא וְיִתְעַלֶּה.

בְּרִצּוֹנִי לְשָׂאֵל שְׂאֵלָה שְׁקִשׁוּרָה לְזוּאָגִים: אֲנָשִׁים אוֹמְרִים
בְּשִׂמְכֶם שְׂאֲמַרְתֶּם "גְּרוּשׁ לְגְרוּשָׁה וְרוּק לְרוּקָה". כְּלוּמַר
שְׂרוּק צְרִיף לַהֲתַחַתֵּן רַק עִם רוּקָה וְגְרוּשׁ צְרִיף לַהֲתַחַתֵּן
רַק עִם גְּרוּשָׁה. הָאֵם זֶה נִכּוּן? כְּשִׁקְרָאֲתִי בְּקוֹנְטְרָס מְצִיאַת
הַזּוּאָג רְאִיתִי שְׂכָתוֹב שֵׁם: "וְהַכֹּל מְעַטֵּר בְּרִזִּין וְסוּדוֹת נִסְתָּרִים
וּבִפְרָטִיּוֹת עֵינֵי נִשְׁמוֹת וְזוּאָגִים. וְקָרוּ מְקָרִים שְׂרוּק נִשְׂאָ
לְגְרוּשָׁה וְהַהֲפָךְ וְכֵן כֵּהֵן גְּרוּשׁ לְרוּקָה". אֲשַׁמַּח לְהַסְבֵּר הָעֵינִי,
תּוֹדָה.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי אַחֲרֵי קִדְשִׁים, ד' אִיר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל גְּלִית תַּחֲיָה

לְנִכּוּן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תְּשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל הַתְּפִלוֹת שְׂאֵת מִתְּפִלָּת עַל רְפוּאָתִי וּבְרִיאוֹתֵי,
יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂיִתְקַבְּלוּ תְּפִלוֹתֶיךָ לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן לְפָנַי
אֲדוֹן כָּל.

בְּעֵינֵי זְוִוּוּגִים וְכוּ', יֵשׁ בְּזֶה דְּבָרִים נְעֻלְמִים וְנִסְתָּרִים מְאֹד מְאֹד

וכו', ולכן לא יכולים להצהיר שגרוש לא יקח רוקה, או גרושה לא תקח רוק וכו', אין דבר כזה, אדרבה כתוב בתקוני זהר (תקון י"ד) לפעמים אם אחד חטא אזי לקח לו מישהו את זוגו וכו', והיא התחתנה ואחר כך התגרשה, וכשהוא חוזר בתשובה אזי הגרושה שהיא באמת זוגו הראשון חוזרת אליו, וכן הוא להפך אצל הרוקה שולקחת גרוש וכו', יש בזה סתרי נסתרות שהם למעלה מדעת אנושי וכו', וכן אי אפשר בשום פנים ואופן לומר הצהרה כזו "גרוש וגרושה רוק ורוקה", ועוד להגיד את זה בשמי וכו', אין דבר כזה, רק כשזוג מרגישים התאמה בין אחד לשני, אפלו שיהיו רוק עם גרושה, או גרוש לרוקה וכו', ומרגישים משיכה אחד להשני, שיתחתנו לשם שמים ויצליחו בנשואיהם.

כדי שתהיה הצלחה בנשואין צריכה להיות משיכה בין אחד לשני, והעקר לכבוד וליקר אחד את השני, ולאהב אחד את השני, וזה נשואין מצלחים, והעקר שאחד צריך לותר לשני, כי כלל גדול בנשואין אם רוצים שהם יצליחו, אזי האיש והאשה צריכים להיות ותרנים אחד לשני, ולתת תשומת לב אחד לשני, וזו שלמות הבית, ועל ידי זה ממילא יש אהבה והבנה הדדית, אבל הרגע שרוצים אחד להשתלט על הזולת, אזי צריכים לדעת שזה הסמך מס שבא לשבר את הבית. הזהר הקדוש קורא איש לבדו פלג גופא, חצי גוף, נמצא כשאדם מתחתן זה גוף שלם, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "וידבק באשתו והיו לבשר אחד", הינו שניהם חצי חצי, וביתד הם שלם, מה שאין כן כשאחד רוצה להשתלט על הזולת, זה כבר הסמך מס, הינו ששים על ארבעים, אני יותר ממך וכו', והרגע שהבעל או האשה חושבים שאחד יותר מהשני עם עשרה אחוזים, והוא פחות ממני עם עשרה אחוזים, זה כבר נקרא סמך מס ששים על ארבעים.

ולכן כל מי שרוצה שלום בית אמתי, צריך לדעת שהאיש והאשה הם גוף אחד, וכמו שאמר החכם מכל האדם (קהלת ד') "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם: כי אם יפלו האחד

יָקִים אֶת חֲבֵרוֹ וְאֵילּוֹ הָאֶחָד שִׁפּוֹל וְאֵין שְׁנֵי לְהַקִּימוֹ: גַּם אִם יִשְׁכָּבוּ שְׁנַיִם וְחָם לָהֶם וְלֹאֶחָד אֵיךְ יִחָם", וְלִכֵּן אִם רוֹצִים שְׁלוֹם בַּיִת אֲמַתִּי, צְרִיכוֹת לֵהִיֹּת הִבְנָה וְאֶהְבֶּה מִשְׁנֵי הַצְדָדִים, הֵן מִהַבְעַל וְהֵן מִהָאִשָּׁה, וּשְׁנֵיהֶם צְרִיכִים לוֹתֵר אֶחָד לְהַשְׁנִי, וְאִזּוֹ הֵם חֲצִי חֲצִי שֶׁתְּפִים שְׁלָמִים, וְתַמִּיד יִחִיו בְּיַחַד בְּאֶהְבֶּה וּבִהְבָּנָה הַדְּדִית, וְיִצְלִיחוּ בְּחַיֵּי נְשׂוֹאֵיהֶם, וְאִזּוֹ כָּבֵר לֹא מִשְׁנָה אִם הוּא הָיָה רֶוֶק וְהִיא גְרוּשָׁה אוֹ אֲלֻמָּנָה, אוֹ לְהַפְדָּה הוּא הָיָה גְרוּשׁ אוֹ אֲלֻמָּן וְהִיא רֶוֶקָה וְכוּ', הַעֲקֵר שְׁצָרִיכוֹת לֵהִיֹּת בְּיַנְיָהֶם אֶהְבֶּה וּבִהְבָּנָה הַדְּדִית, וְלִכְבֹּד וְלִיקָר וְלוֹתֵר אֶחָד לְהַשְׁנִי.

כְּמוֹכֵן שְׁעַל פִּי הַהֲלָכָה כִּהֵן אֲסוּר בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן לְקַחַת גְרוּשָׁה, וְזֶה מְאֹד מְאֹד חֲמוּר.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שְׁיִהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי תִשְׁכִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' עה.

**יֵשׁ לִי מְשִׁיכָה לְהַפִּיץ דּוֹקָא בְּ"מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִּים".
הֲאֵם יֵשׁ מִמָּה לְחַשֵּׁשׁ?**

שְׂאֵלָה:

מַאת שְׁלֹמֶה: שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְמוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א. יֵשׁ לִי מְשִׁיכָה לְהַפִּיץ דּוֹקָא בְּ"מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִּים" כְּדִי לְהוֹצִיא יָקָר מְזוּלָל. הֲאֵם צָרִיךְ לְחַשֵּׁשׁ מִלְּהַפִּיץ בְּמְקוֹמוֹת כְּאֵלוֹ? וְמָה עוֹשִׂים בְּמִקְרָה שְׂאֵשָׁה נוֹתֶנֶת לִי כֶסֶף בְּהַפְצָה, הֲאֵם יֵשׁ חֲשָׁשׁ שְׂאֵתְקַרֵּר בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם אִם אֶקַּח מִסָּנֶה אֶת הַכֶּסֶף? בְּתוֹדָה מְרַאשׁ עַל הַכֹּל.

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום ראשון לסדר אחרי קדשים, ד' איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שלמה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הזכות של הפצת מעינות החכמה חוצה, להפיץ את ספרי רבנו ז"ל בכל מקום שרק יהיה, ובפרט במקומות המטנפים להוציא יקר מזולל, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוב להחזיר את נשמות ישראל בתשובה שלמה, כי כך מובא בזהר (תרומה קכ"ח): תא חזי כל מאן דאחיד בידי דחייבא, ואשתדל ביה למישבק ארחא בישא, איהו אסתלק בתלת סלוקין מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא, גרים לאכפיא סטרא אחרא, וגרים דאסתלק קודשא בריך הוא ביקריה, וגרים לקיימא כל עלמא בקיומיה לעילא ותתא, ועל האי בר נש כתיב (מלאכי ב) "בריתי היתה אתו החיים והשלום" וזכי למחמי בנין לבנוי, וזכי בהאי עלמא וזכי לעלמא דאתי, כל מארי דינין לא יכלין למידן ליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי, עאל בתריסר תרעי ולית מאן דימחי בידיה. ועל דא כתיב (תהלים קי"ב) "גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יברך הון ועשר בביתו וצדקתו עמדת לעד זרח בחשך אור לישרים וגו', [בא וראה כל מי שאוחז בידם של החיבים, ומשתדל שיעזבו את דרכיהם הרעות וכו', עולה במעלת הקדושה למקום שאף אחד לא יכול לעלות שמה וכו', והוא גורם להכניע את הסטרא אחרא, והוא גורם שיתיקר שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, וגורם שבזכותו לכל העולמות יש קיום, וזוכה לראות בנים לבניו, וזוכה לכל טוב אמתי ונצחי בזה העולם ובעולם הבא, וכל הבעלי דינים לא יכולים לדון אותו לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, ונכנס בשלש עשרה שערים של רחמים למעלה בשמים, ואין מי שימחה בו].

ולכן אדרבה ככל שיוודים במקומות המטנפים וכו' וכו', ומוציאים משמה נשמות ישראל ומחזירים אותם בתשובה, זו זכות

מאד מאד גדולה, ואשרי האדם שזוכה לעסק בעבודה הקדושה הזו להפיץ את ספרי רבנו ז"ל בין נשמות ישראל, ולקרבם אליו יתברך.

ואיך אתה חושב שהתקרבו כל כף הרבה אנשים בארבעים שנה האחרונות? אם לא על ידי המסירות נפש שאנחנו מפיצים כבר למעלה מחמשים שנה יום וילילה לילה וכו' את ספרי רבנו ז"ל בכל העולם כלו ובכל המקומות המטנפים וכו' ויש אפלו שהיום הם מרבני ברסלב וכו', שחזרו בתשובה רק דרך החוכרות והקונטרסים האלו שקבלו בעת שהיו חלונים.

ולכן אדרבה, ראה להפיץ איפה שאתה רק יכול, ואתה לא יכול לתאר ולשער את גדל הזכות שתהיה לה, ובפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ד) שעל ידי שמקרבים בני אדם לעבודת השם יתברך מעלים את כבוד השם יתברך לשרשו, ואמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא פ"ח.) על הפסוק (ירמיה ט"ו) "אם תוציא יקר מזולל" אלו שמקרבים בני אדם לעבודת השם יתברך, כי זה נקרא מוציא יקר מזולל, הינו מזילותה דגלותא. אשרי האדם שעוסק בהפצת מעינות החכמה חוצה, שאז אל רב טוב הצפון יזכה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ב' עו.

הכרתי בחור מצין ואני מאד נמשכת אליו. איך אפטר לגרם שגם הוא ימשך אלי בצורה כזו?

שאלה:

מאת כוכבה: לכבוד רבנו הצדיק והיקר באדם. אני יוצאת לשדוך עם בחור זהב ואפטר לומר שיש בינינו קשר טוב. יצאנו לשתי פגישות ואני חושבת שאנחנו מתאימים ושאנו אני רוצה להתחתן. הוא בחור באמת נשמה טובה, הוא יודע

להקשיב ולהעניק, הוא מספר ומדבר בהתלהבות נסערת על רבנו ואני ממש נמשכת אליו ורוצה להתחתן אתו. מה עלי לעשות כדי שהקשר ילך טוב ושגם הוא ימשך אלי בצורה כזו? ואיך אפטר לזרז את זה שנתחתן מקדם ומה, כי חבל לנו לבזבז סתם זמן? תודה ומחכה לתשובה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אחרי קדשים, ד' איר ה'תשע"ג.

שלום רב אל כוכבה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם יש ביניכם משיכה וכו' והתאמה כל כך טובה וכו', מה אתם צריכים לחכות? צריכים להיות פתוחים אחד להשני, ולדבר פתוח ולא להתביש, שחבל על הזמן ולעשות ארוסין ותכף ומיד אחר כך לקבצ תאריך מקדם לחתנה, כי רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד מהרגע שעושים ארוסין, שכבר יתכננו על חתנה, הוא לא רצה שיעשו הפסק גדול בין הארוסין לחתנה, ומכל שכן וכל שכן שבחור ובחורה שלא יסתובבו כל כך הרבה זמן בלי ארוסין ובלי נשואין, כי הסמך מם יעשה כל מיני פעולות שבעולם להפריד בין הזוג, ובפרט כשיש משיכה אחד לשני, צריכים לדעת שזה בן זוגי, או זאת בת זוגי, ותכף ומיד לקבצ זמן לחתנה, ויתחתנו ויחיו חיים מאשרים, וזו הדרך האמתית של יהודי שמאמין בהקדוש ברוך הוא וכו', ומתנהג על פי התורה וכו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' עז.

**פְּתַחוּ לַיָּד בֵּיתֵנוּ יְשִׁיבָה לַחֹזְרִים בְּתִשְׁבָּה,
וְאֵנוּ חוֹשְׁשִׁים שֶׁהַבְּחֹרִים יֵצְרוּ קֶשֶׁר עִם בְּנוֹתֵינוּ**

שְׁאֵלָה:

מַאת דִּינָה: שְׁלוֹם לְמוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ. שְׂמִי דִינָה. בְּרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ לָנוּ כַּמָּה בְּנוֹת וְהַשְׁקַעְנוּ רַבּוֹת בְּחֲנוּךְ וְצְנִיעוּת. וְהִנֵּה לְאַחֲרֹנָה יְשִׁיבָה שֶׁל בְּעָלֵי תִשְׁבָּה שְׂכָרָה דִּירָה לַיָּד בֵּיתֵנוּ עֶבֶר הַבְּחֹרִים. אֲנוּ מְדַאָּגִים מְאֹד בְּפֶרֶט מַחְמַת הַרְקַע שֶׁל אוֹתָם בְּחֹרִים שֶׁעַד לֹא מִזְמַן חִיוּ בְּחֶטָּא, וְלָנוּ יֵשׁ בְּנוֹת בְּגִיל שֶׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה וּמִמֶּשׁ מִפְּחִיד לְשַׁלַּח אוֹתָן לְשִׁפְךְ זָבֵל אוֹ לְהַשְׁאִיר אוֹתָן לְבַד בְּבֵית, מִהַחֲשָׁשׁ שְׂאוּלֵי אֶחָד מִהַבְּחֹרִים יִתְחַיל לְדַבֵּר אִתָּן. מָה עוֹשִׂים?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר אַחֲרֵי קִדְשִׁים, ד' אִיר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל דִּינָה תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לָךְ שֶׁזוֹ בְּעֵינֵי רְצִינִית וְכוּ', וְזוֹ חֲצָפָה מְאֹד מְאֹד גְּדוּלָה לְפַתּוֹחַ יְשִׁיבָה בְּדִיוּק בְּמָקוֹם מְגוּרִים, וּבְפֶרֶט בְּמָקוֹם שְׂגָרוֹת שְׂמָה בְּנוֹת וְכוּ', אֲבָל מָה לַעֲשׂוֹת לֹא יְכוּלִים לְשַׁנּוֹת אֶת הַמְּצִיאוֹת וְכוּ', וְכֵן לְהַגִּיד לָכֶם לְצֵאת מִשְׂמָה וְכוּ', זֶה גַם כֵּן לֹא עֲצָה כִּי יְכוּל לְהִיּוֹת שֶׁבְּמָקוֹם הַחֲדָשׁ תַּהֲיֶיהָ לָכֶם עוֹד בְּעֵינֵי וְכוּ', וְלִכֵּן צְרִיכִים הִרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁיִשְׁמַר לָנוּ עַל הַבְּנוֹת, כְּמֵאמָרָם ז"ל (בְּמִדְבָר רַבָּה פְּרֻשָּׁה י"א סִימָן ה')

וְיִשְׁמְרֵךְ בְּבְנוֹת שְׂצָרִיכוֹת שְׂמִירָה.

וְאוּלַי לְתַקּוּפָה מְסִימַת כְּדַאי לְשַׁכַּר דִּירָה אַחֲרַת בְּמָקוֹם אַחַר,

וְלְהַשְׁכִּיר פֶּה, עַד שֶׁהֵם יֵצְאוּ מִפֶּה וְכוּ' וְכוּ'.

הַעֲקָר, אֶת צוּדְקַת מְאֹד כִּי יֵשׁ מֶה לְחַשֵּׁשׁ, כִּי אֵלוּ בְּחֹרִים

שלא מזמן היו שקועים במ"ט שערי טמאה, ובן לילה ליום הם לא מתהפכים וכו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' עת.

מדוע בני אדם הם כפויי טובה ומשלים רעה תחת טובה?

שאלה:

מאת אליהו גד: שלום וברכה לצדיקה, השם יתברך יברך אותך בכל טוב. מאז ומתמיד אני רואה אף שבני אדם הם כפויי טובה, ולכל מי שאני עושה טובה, הוא משלם לי תזרה רעה. מדוע זה צריך להיות ככה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אחרי קדשים, ה' איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו גד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת כי אדם בא לזה העולם אך ורק כדי לעשות נחת רוח לבורא עולם, וכשבר ישראל מקים את המצוות שהם רצונו יתברך, ולומד תורה שהיא חקמתו יתברך ומתפלל אליו יתברך, על ידי זה הוא ממשיך על עצמו אור זיו, חיות ודבקות אמת, ואז הוא נעשה משפיע כביכול אליו יתברך, שזה כביכול תענוגו, נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני. והנה מי שמשפיע תמיד נעשה בחינת

זָכַר - דּוֹכָרָא, וְכַבֵּיכּוֹל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נַעֲשֶׂה בְּחִינַת נִקְבָּה - נּוֹקְבָא, שֶׁהוּא מְקַבֵּל נַחַת רוּחַ מְאֹתָנוּ (עֵינִי לְקוּשֵׁי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן עג), וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁהוּא מִשְׁפִּיעַ אֲזִי הוּא שְׂמַח, כִּי אֵין עוֹד שְׂמִחָה כְּשִׂמְחַת הָעֶשִׂיר הַמִּשְׁפִּיעַ לְעַנִּי.

וְלָכֵן מֵאַחַר שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה תְּמִיד רַק טוֹבוֹת לְבַנֵּי אָדָם, אַבְל אַתָּה מִצְפָּה לְגִמּוּל טוֹב מֵהֶם חֲזָרָה, וְאַתָּה לֹא מְקַבֵּל אֶת זֶה, נוֹפְלִים עֲלֶיךָ עֲצָבוֹת וְדַפְאוֹן וְכו', וּבְאֵמַת מִי שֶׁמִּשְׁפִּיעַ הוּא צָרִיךְ לְהִיֹּת תְּמִיד שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה שְׂיִכּוֹל לְתַת לְזוּלַת וְלֹא לְקַבֵּל, אֲשֶׁר זֶה הַשְׂמִחָה הַכִּי גְדוֹלָה וְזֶה עֵקֶר הָעֲשִׂירוֹת - לְתַת וְלֹא לְקַבֵּל וְכו'. וְלִהְפֹךְ, אַחַד שְׁנוֹתָן וּמִשְׁפִּיעַ וּמִצְפָּה חֲזָרָה אֶפְלוּ לְתוֹדָה וְכו' הוּא כָּבֵר לֹא מִשְׁפִּיעַ, אֲלֵא נִשְׂאָר תְּמִיד עֲצוּב. וּבְגַלְלֵי שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה טוֹבוֹת וּמִצְפָּה לְגִמּוּל חֲזָרָה, אֶפְלוּ רַק שִׁיתָנוּ לָךְ תּוֹדָה וְכו', לָכֵן אַתָּה בְּעֲצָבוֹת וְשִׁבְרוֹן רוּחַ וְכו'. וְכֵן בְּכִלְיֹת בְּזֶה שֶׁאַתָּה מְקַיֵּם אֶת מְצוּוֹתַי וְיִתְבָּרַךְ וְלוֹמַד תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה שֶׁהִיא חֻכְמָתוֹ וְיִתְבָּרַךְ וְעוֹסֵק בַּתְּפִלָּה וְעַדִּין אַתָּה מִצְפָּה אֵל אֵיזֶה שְׂכָר וְכו' בּוֹדָאֵי תִהְיֶה תְּמִיד עֲצוּב וּמְדַכָּא וְתִהְיֶה שְׂרוּי בְּעֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְכו'.

אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁהַתְּכִלִּית בְּזֶה הָעוֹלָם הִיא לְהַכִּירוֹ וְיִתְבָּרַךְ וְלְהַשְׁפִּיעַ כְּכִיכּוֹל לוֹ יִתְבָּרַךְ בְּקִיּוּם מְצוּוֹתַי כְּדִי לַעֲשׂוֹת לוֹ יִתְבָּרַךְ נַחַת רוּחַ, וְכֵן לְלַמַּד אֶת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה שֶׁהִיא חֻכְמָתוֹ וְיִתְבָּרַךְ כְּדִי לַעֲשׂוֹת לוֹ יִתְבָּרַךְ נַחַת רוּחַ, וְאִזּוֹ תְּמִיד תִּהְיֶה שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה. וְכֵן אִם תְּמִיד תַּעֲשֶׂה טוֹבוֹת לְזוּלַת בְּלִי קוּוֵי שׁוּם שְׂכָר חֲזָרָה אֶפְלוּ לֹא תּוֹדָה, אִזּוֹ תִהְיֶה הַכִּי מֵאֲשֶׁר בְּחַיִּיךָ וְאֵף פַּעַם לֹא תְבוֹא לִיְדֵי עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה.

הַבְּעֵיָה אֲצִלְךָ הִיא שֶׁתְּמִיד אַתָּה מְחַפֵּשׁ וּמְבַקֵּשׁ תְּשׁוּמַת לֵב בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי, וְכִשְׂאֵינְךָ מְקַבֵּל זֹאת אַתָּה נִשְׁבֵּר מְאֹד, וּמִזֶּה בָּא שֶׁאַתָּה תְּמִיד בְּעֲצָבוֹת עוֹד מִיָּמֵי יְלֻדוּתְךָ כִּי לֹא קִבַּלְתָּ מִסְפִּיק תְּשׁוּמַת לֵב בְּהִיוֹתְךָ קָטָן וְכו' וְכֵן אֵף פַּעַם לֹא הִתִּיחֶסוּ אֵלֶיךָ יָפֵה וְכו' וּבְפִנְיֹת מִשְׁפָּחָה אַתָּה מִצְפָּה הַרְבֵּה לְתְשׁוּמַת לֵב שֶׁלֹּא קִבַּלְתָּ בִּימֵי

נְעוּרֵיךָ וְכוּ' וּמִזֶּה בָּאָה הָעֲצָבוֹת שֶׁמְסַבֶּכֶת אוֹתָהּ, וּבְרַגַע שֶׁכָּבֵר לֹא תִצְטָרֵךְ שׁוֹם תְּשׁוּמַת לֵב מֵאַף אֶחָד אֲלֵא כָּל מֵה שֶׁתַּעֲשֶׂה בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחַנִי יִהְיֶה רַק מִחֲמַת אֶהְבֵּת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ וּמִחֲמַת אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, אֶהְבֵּת יְלָדֶיךָ וְכוּ' אֲזִי כָּבֵר לֹא תִהְיֶה בְּעֲצָבוֹת וּבְמִירוֹת וּבְדַכְאוֹן.

אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְכַנִּיס דְּבוּרִים אֵלּוּ בְּתוֹךְ לְבוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' עט.

**קִשָּׁה לִי לְטַבֵּל בַּמְקוּה בְּכָל יוֹם וְלִכֵּן אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם
אֶת תְּקִנַּת הַחַיִּיד"א. הָאֵם זֶה נִחְשָׁב לִי כְּטַבִּילָה מִמָּשׁ?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת חֲגִי: שְׁלוֹם רַב. בִּיכְלֹתֵי לְטַבֵּל בַּמְקוּה רַק בְּעֶרֶב שַׁבָּת,
הֵן מְבַחֲינָה כִּסְפִית וְהֵן מְבַחֲינַת הַנוּחוֹת. בִּינִיתִים אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל
לְנַהֵג כְּתִקְנַת הַחַיִּיד"א וְלְטַבֵּל אֶת יְדֵי בְּמִים אֲרַבְעִים פְּעָם.
הָאֵם זֶה נִחְשָׁב לִי כְּטַבִּילַת מְקוּה?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר אַחֲרֵי קִדְשִׁים, ה' אִיר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל חֲגִי נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲתָה צְרִיךְ לְדַעַת אֲשֶׁר טַבִּילַת מְקוּה זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, עַד כִּדֵּי
כֶּף אֲשֶׁר בְּשַׁעַה שֶׁהַגּוֹף טוֹבֵל בַּמְקוּה כְּאֵן לְמִטָּה, בְּאוֹתוֹ רִגַע הַנְּשֻׁמָּה
טוֹבֵלַת בַּמְקוּה הָעֲלִיוֹן, כִּי עַל יְדֵי שֶׁמִּתְכַּסֶּה בְּמִים, עַל יְדֵי זֶה אֵז הוּא
בְּטֵל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְנִמְתְּקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי
מִי שֶׁטוֹבֵל בְּכָל יוֹם בַּמְקוּה כְּשֶׁר לְכַבוֹד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

ואמר מוהרנ"ת ז"ל שמקנה הוא לשון תקנה, וכשאדם טובל בכל יום לכבוד השם יתברך ורוצה לטהר עצמו, אזי יש לו תקנה לתקן הכל על ידי טבילת מקנה.

וכן אמר רבנו ז"ל בענין התקון הכללי - הדבר הראשון של התקון הוא לטבל במקנה.

והנה יען שיש לה מניעות אזי תשתדל לכל הפחות לשפך על עצמך תשעה קבין מים הינו שתקח מקלחת ותעמד תחת המים בערך חמש דקות וזה שעור של תשעה קבין מים שמטהרין, וכמוכן זה רק לגבר וגם בשעת הדחק גדול.

אבל עדיפה טבילת מקנה בכל יום שאין למעלה מזה, ואמר הרב הקדוש רבי אהרן מקארלין זכותו תגן עלינו "מקנה אינו מצנה, אבל מה שמקנה מביא, המצנה הכי גדולה לא מביאה", וידוע שהבעל שם טוב הקדוש זכותו תגן עלינו אמר שהעקר שזכה למה שזכה היה על ידי שהיה נזהר מאד בטבילת מקנה בכל יום.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ב' פ.

**בגלל שאף פעם לא מלאתי את תאותי,
יש לי סקרנות ויצר יותר מאדם רגיל**

שאלה:

מאת ארנון: אני רוצה לחזר בתשובה, אבל הראש שלי מלא במחשבות של נאוף. בגלל שאף פעם לא עשיתי עברה, יש לי סקרנות ויצר יותר מאדם שכבר נכשל בעברה. אני רוצה לחזר בתשובה אבל זה אומר שאצטרף לותר על התאוות

שלי, והיצר הרע אומר לי "לך תנסה, ואחר כך תחזור בתשובה". איך אני יכול להתגבר על המחשבות האלו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אחרי קדשים, ה' איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ארנון נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת כי חכמינו הקדושים אמרו (סוטה ג): העושה עברה קשורה בו ככלב. תתאר לעצמך שאתה הולך על הדרך, וכך הדרך מלנה אותך ככלב ונובח עליך, וכן בכל מקום שאתה הולך הוא כרוך אחריך ונובח עליך, וכמה שתגרש אותו זה לא מועיל כי הוא רץ אחריך, אפלו שתהיה באיזה ארוע וכו' הפלב שמה ונובח עליך ולא מועיל שום דבר לגרש אותו והוא נדבק בך, האם זו לא בושה? האם זה לא צער ועגמת נפש שכלב נדבק בך ונובח עליך?

ובאמת הנביחה של הפלב היא משום שהוא שמגלה מה עשית... אבל אף אחד לא יודע ולא מבין את שפת הפלבים... ולכן אתה לא כל כך מתבייש, אבל זה מצער ומפריע מאד שהכלב קשור בך ולא עוזב אותך, ומכל שכן אחר המיתה, זו הבושה הכי גדולה כי שם כן מבינים את שפת הכלב והוא נובח ומפרסם מה עשית בדיוק.

עכשו אשאל אותך: האם כדאי לחטא? הרי אחר כך יתפרסמו חטאיך ברבים, וזה לא יועיל כלל, כי מי שחוטא ואינו חוזר בתשובה, אחר כך יתגלה קלונו ברבים.

ומה גם שמי שחטא או חוטא אינו מוצא את מקומו וכו' והולך נע ונד כמו קין, וכן אין לו שלום בית, אשתו תמיד רבה עמו ויורדת לו לחייו עד שאומר טוב מותי מחיי, והוא לא מבין מה קרה לאשתו שכל כך מתנגדת אליו ועל כל דבר שאומר או שרוצה היא אומרת לא, והוא לא מבין למה היא צריכה להתנגד לו על כל דבר. ובפרט

כְּשֶׁהוּא בְּעַל טוֹב וְנוֹתֵן לָהּ כָּל מָה שֶׁהִיא רָק רוֹצֶה וְכו', אֲבָל בְּאֵמֶת אֵלֹהֵינוּ וְנוֹנוֹתֵינוּ שֶׁגָּרְמוּ לָנוּ אֶת כָּל הַצָּרוֹת הָאֵלֹהֵינוּ שֶׁסּוֹבֵל מִמֶּנָּה.

עֲכָשׁוּ אֶשְׁאֵל אוֹתָךְ: הָאֵם כְּדַאי לַחֲטֹא כְּדֵי לְטַעַם טַעַם עֲבָרָה? הֲלֹא תִשְׁלַם עַל זֶה מַחִיר כְּבֹד מְאֹד, וְכָל הַעֲנִיּוֹת וְהַדַּחְקוֹת שֶׁאֲדָם סוֹבֵל זֶה רַק מַחֲמַת חֲטָאִים וְעוֹנוֹת.

וְלָכֵן כָּלֶךְ מִמַּחְשָׁבוֹת כְּאֵלֹהֵינוּ, וְתַחֲזֹר בְּתִשְׁבּוּבָה גַם בְּשִׁבְלֵי הַמַּחְשָׁבוֹת הָאֵלֹהֵינוּ שֶׁנִּכְנָסוּ לָךְ בְּמַחַ מַחְשַׁבְתָּךְ.

וּבְעֵינַי הַמַּחְשָׁבוֹת שֶׁמְבַלְבְּלוֹת אוֹתָךְ וְאֵתָהּ מְהִרְהֵר הִרְהוּרִים רָעִים, וּבָאִים בְּכָל פַּעַם עַל מַחְשַׁבְתְּךָ הִרְהוּרֵי נְאוּף וְזִנּוּת וְכו', דַּע לָךְ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן רַלג) שֶׁמְלַמְעֵלָה בְּשָׁמַיִם שׁוֹלְחִים לְאָדָם מַחְשָׁבוֹת שֶׁל נְאוּף וְכו' מַחְשָׁבוֹת זָרוֹת וּמְגִנּוֹת וְכו' וּבְזֶה שֶׁאֲדָם מִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶן בְּמַחְשָׁבוֹת קְדוּשׁוֹת, עַל יְדֵי זֶה הוּא גוֹרֵם נַחַת רוּחַ גְּדוּלָה לְמַעְלָה בְּשָׁמַיִם, כְּדֶרֶךְ הַמְּלָכִים וְהַשָּׂרִים שֶׁמְבִיאִים לְפָנֵיהֶם שְׁתֵּי חַיּוֹת וְהֵן מִתְנַגְחוֹת אַחַת עִם הַשְּׁנֵיָהּ וְזוֹ שֶׁמְנַצַּחַת גּוֹרֶמֶת שֶׁמַּחֲהָ לְכָל הַמְּצַפִּים וְהַרְוֹאִים וְהַמְּסַתְּפָלִים וְכו', כְּמוֹ כֵּן וְיֹתֵר מִכֵּן בְּאֵין עֶרֶךְ כָּלֵל בְּעֵינַי הַמַּחְשָׁבוֹת. מַחְשָׁבוֹת טְהוּרוֹת נִקְרְאוֹת חַיּוֹת הַקְּדוֹשׁ וְלִהְפֹךְ מַחְשָׁבוֹת זָרוֹת וּמְשַׁקְצוֹת נִקְרְאוֹת חַיּוֹת טְמֵאוֹת, וְלָכֵן מְלַמְעֵלָה שׁוֹלְחִים לְאָדָם מַחְשָׁבוֹת זָרוֹת וְהִרְהוּרֵי נְאוּף וְכו' וְאֵם הוּא מִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶן וְרַק חוֹשֵׁב מַחְשָׁבוֹת טוֹבוֹת עַל יְדֵי זֶה הוּא גוֹרֵם נַחַת רוּחַ גְּדוּלָה לְמַעְלָה.

וְלָכֵן רְאֵה וְהִתְבּוֹנֵן מַה לְפָנֶיךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' פא.

**האם כדאי להמשיך בטפולי הפוריות למרות גילי
המתקדם וחוסר ההצלחה של הטפולים האחרונים?**

שאלה:

מאת סימונה: אני מברכת את הצדיק בבריאות איתנה, ויישר כח על העזרה שאתה נותן לכלם. כתבתי לכבודו כבר מספר פעמים, אף עדיין לא קבלתי תשובה, ואני זקוקה לעצתך בדחיפות.

אני בת ארבעים ושנים, עשיתי שבע הפריות והיו שני הריונות שנפלו בשלב הראשוני. השם זכה אותי בילדה אחת ואני מאד רוצה עוד ילדים. האם אתה ממליץ ללכת לרפואה פרטית ולנסות שוב, או שאין טעם לנסות יותר? אשמח אם תוכל לענות הפעם כי עצתך מאד חשובה לי והיא תעזר לי מאד.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אחרי קדשים, ה' איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל סימונה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין אחר התשובה וכו' לצערי הרב אני מאד מאד טרוד בעסק הרבים, וממש אין לי פנאי, ובקשי אני יכול להשיב אפלו לאחוז אחד מכל המכתבים שמגיעים אלי בכל יום, וכנראה שהמכתבים שלך עדין לא הגיעו למראה עיני ולכן לא ענית, ואתך הסליחה.

לדעתי בגיל שלך לא כדאי לעשות עוד נסיונות וכו' כי זה מסכן, הן לבריאות הגוף והן לעבר שלא יצא חס ושלום בעל מום.

ולכן ראי לשמח עם המתנה שנתן לך הקדוש ברוך הוא בת חמודה, ותמיד תתני תודה להקדוש ברוך הוא על המתנה הנפלאה שנתן לך, ותשלמי חזרה להשם יתברך בשמירת שבת כהלכתה

וְתִדְלִיקי גֵּרוֹת לְכָבוֹד שְׁבֵת, וְתִשְׁתַּדְּלִי שִׁיְהִיו לָכֶם מְזוֹזוֹת כְּשֵׁרוֹת עַל דְּלָתוֹת בֵּיתְכֶם, וְכֵן תִּקְפִּידוּ מְאֹד עַל כְּשֵׁרוֹת הַמְּאָכְלִים וְלִשְׁמֹר מְאֹד עַל בְּשׂוֹר וְחֶלֶב, הֵינּוּ לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לָכֶם עִם שְׁלוֹם בֵּית אֲמָתִי, וְתִרְוּ רַב נַחַת דְּקִדְשָׁה מִהֶבֶת, וְתִרְאוּ אִיךָ שֶׁתִּגְדֹּל לָכֶם לְשֵׁם וּלְתַפְאֶרֶת.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' פב.

**אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לֹא לִפְגַּם בְּבְרִית, אֲבָל מְרַגֵּשׁ
שְׂאִינְנִי יָכוֹל לַעֲמֹד יוֹתֵר בְּנִסְיָוִן**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יְהוּדָה: שְׁלוֹם לְכָבוֹד הָרַב. אֲנִי בְּבַעֲיָה רְצִינִית: אֲנִי אָדָם חֲלוּנִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה וּמִקְפִּיד לְהִנְיִחַ תְּפִלִּין, לְהִתְפַּלֵּל וְכָל מָה שֶׁבִּיכָלְתִּי. אֲנִי לֹא נִשְׁוִי וְיֵשׁ לִי יִצָּר גְּדוֹל לִפְגַּם בְּבְרִית. כְּמוֹכֵן שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶה אֶסוּר, וְשׁוֹמֵר עַל זֶה כְּבָר הַמּוֹן זְמַן, אֲף אֲנִי מְרַגֵּשׁ שְׂאֵנִי לֹא יָכוֹל לַעֲמֹד בְּזֶה יוֹתֵר... אֲשַׁמַּח לְקַבֵּל אֶת עֲצָתְךָ בְּנוֹשָׂא, תּוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר אַחֲרֵי קִדְשִׁים, ה' אִיר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל יְהוּדָה גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲשַׁרְיָךְ וְאֲשַׁרֵּי חֲלֻקְךָ שֶׁאַתָּה זוֹכֵה לְהִנְיִחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, שֶׁזֶה מְמַשֵּׂיךְ עַל הָאָדָם קִדְשָׁה עֲצוּמָה וְדִבְקוֹת בְּאֵינן סוּף בְּרוּךְ הוּא וְכִמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּשֵׁי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן לח) סִימָן לְהַדְּבִקוֹת הוּא תְּפִלִּין, וְכִדְאֵי מִצְוֹת תְּפִלִּין שֶׁתִּגַּן עֲלֶיךָ כָּל הַיּוֹם.

אתה צריך להתחנן תכף ומיד ולא להיות בדרך, רק להתחנן לשם שמים, ואז תראה אילו חיים טובים יהיו לך, כי אצל רבנו ז"ל היה הדבר הראשון להתחנן כדי להנצל מעברות, ואם תתחנן לשם שמים כדי שתזכה להנצל מעברות וכו' אז תראה איזה שלום בית יהיה לך, איזו אהבה ושמחה יהיו לך, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (יבמות סב.) כל השרוי בלא אשה שרוי בלא שמחה, בלא שלום, בלא חומה, בלא פרנסה וכו' וכו' כי באמת אם אדם מתחנן לשם שמים כדי להנצל מעברות, אזי יש לו חומה סביבו ואשתו משמרת אותו שלא יחטא, ויש לו שמחה אמיתית, כי אין עוד שמחה כשמחה זו שאדם נצול מפגם הברית. ועל ידי זה זוכה לפרנסה בנקל, ויש לו שלום בעצמו וכו' והוא לא מבהל ומבלבל וכו' והחיים שלו הם כבר חיים אחרים לגמרי.

ולכן עשה זאת בני, והנצל מיד על ידי שתתחנן מה שיותר מהר ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' פג.

יש לי עסק עצמאי שלא מצליח. מה עלי לעשות כדי שהוא ישגשג ויתפתח?

שאלה:

מאת רחל: שלום לכבוד הרב. רציתי להתייעץ אתך בנוגע לפרנסה: יש לי עסק עצמאי, אף בתקופה האחרונה הוא לא מצליח כל כך, ורציתי לדעת מה עלי לעשות על מנת שאוכל להתקדם ולהצליח, ושתהיה לי פרנסה טובה יותר?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר אחרי קדשים, ה' איר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל רַחֵל תַּחִּיהַ

לְנֶכֶן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תשארי בעסק שלך, רק תקפידי על שמירת שבת, כי השבת מעשרת, וכן שיהיו מזוזות כשרות בבית ובעסק, ועל כלם לשמור על השלום בית ולא לריב חס ושלום, כי השלום והאהבה בבית זה מאד מאד מסגל להצלחה בעסק, ואף פעם אסור לזרק את האשמה על הבעל וכו'.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתצייתי אותי ואז תראי שהעסק יתחיל לשגשג ותהיה בעסק הצלחה גדולה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' פד.

**לְאִיזוֹ נִשְׁמָה בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן מִתַּחֲבֶרֶת הַנִּשְׁמָה
שֶׁל אִשָּׁה שֶׁהִתְאַלְמָנָה וְהִתְחַתְּנָה בְּשֵׁנִית?**

שאלה:

מאת אסתי: שלום עליכם כבוד האדמו"ר ורב תודות על זמנכם היקר, אשר במסירות נפש אתם עונים על שאלותינו. קטן כגדול, תברכו בכל מלי דמיטב. מופיע בספרים הקדושים שאשה חוזרת לבעלה אחרי מאה ועשרים שנה, כלומר שהנשמות שלהם מתאחדות שוב בעולם העליון. מה לגבי אלמנה שנשאה בשנית, לאיזה בעל היא מצטרפת לאחר מאה ועשרים? וישר כחכם לאורייתא.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אחרי קדשים, ה' איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אסתי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לעולם האלמנה חוזרת אל בעלה הראשון, ולכן מובא שזה סכנה גדולה לקחת אלמנה, וצריכים לעשות "תקון אלמנה", כי רוח הנפטר, הינו בעלה הראשון, יכולה להזיק לשניהם, גם לאלמנה וגם לזה שהתחתן איתה, ומה גם שעל פי רב הנשואין האלו לא כל כך מצליחים כי בלב של כל אחד יש משהו על הצד השני וכו'.

לא כן גרושה, זה ענין אחר לגמרי, כי לפעמים כשאדם אינו זוכה אזי מישוהו אחר לוקח לו את הזוג וכו' וכן להפך אצל גרוש וכו' ולבסוף כשחוזרים בתשובה, מקבלים את הזוג האמתי חזרה, כמובא בתקונים (תקוני זהר תקון יד) ועם כל דא, אם חזר בתיובתא יהבינן ליה בת זוגיה.

הדבר הכי ממלץ שאלמן או אלמנה יקחו רוק או רוקה מבגרים, כי יש לאדם כמה זוגים, ואז הרוחות מתאחדות גם אחר שנפטרים מזה העולם.

הקדוש ברוך הוא יצילנו מכל רע ומכל מיני צער וצרות וכו' וישרו בין נשמות ישראל האחדות והשלמות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' פה.

האם אפשר לחנך את הילדים באמצעות הסברה נכונה ומבלי להכותם כלל?

שאלה:

מאת אליהו: שלום לצדיק הקדוש. קראתי שכתבתם באחת התשובות שזה לא חנוכי לתת לילד סטיירה, אף להכות אותו מכה קלה על היד כדי שלא יגע בחשמל וכו' זה בסדר. ורציתי לשאל: יען שאת כל ילדי גדלתי גם בלא זה, וכשהכניסו את היד לחשמל אמרתי "זה מסכן" והזזתי את ידם פעמים ושלט בסבלנות ונחישות עד שהבינו וחדלו. לכן נראה לי שמה שכתבתם בזה מחבר לתחלת תשובתכם שם כתבתם שהורים רבים לא נמלטים מלסתר לילד וזה נובע מעצבים, כן בנוגע לחשמל, שאפשר לתת מכה קלה, אף אין זה הכרח ואפשר גם בהסברה והזזת היד מבלי להכות. האם הבנתי נכון?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אחרי קדשים, ה' איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי שאתה צודק, ואם יכולים לפעל בדרך הסברה ולא לתת אפלו מכה קטנה וכו' אין למעלה מזה, כי באמת זה שההורים נותנים מכות לילדיהם זה בכלל לא חנוכי ולא יכולים לפעל עם אלימות בשום פנים ואופן, כי זה רק מעצבן יותר את הילדים וגורמים שכשיגדלו ימרדו בהורים.

להכות ילדים זה בא מעצבים, האבא או האמא עצבניים מאד, ואזי מוציאים את העצבים שלהם על ילדיהם, וזה לא מועיל כלל

אֶלָּא גוֹרֵם שְׁנֵאָה כְּלָפֵי הַהוֹרִים בְּלֵב הַיְלָדִים, וְכִשְׁיִגְדְּלוּ הֵם יִמְרְדוּ בָּהֶם וְאִזּוֹ הַהוֹרִים יִסְבְּלוּ פִּי אֶלְף וְכוּ'.

וְלָכֵן עָקַר הַחֲנוּךְ הוּא בְּהַסְבְּרָה נְכוֹנָה, וּבְסִבְלָנוּת, וּבְדֶרֶךְ שֶׁל חֵם וְאַהֲבָה, וְזֶה נִקְרָא חֲנוּךְ טוֹב. אֲבָל לְצַעֲרָנוּ הָרַב רַב הַהוֹרִים הֵם עֲצָבָנִיִּים, הֵן מֵצַד הַפְּרָנְסָה וְהַדְּחָקוֹת שֶׁלָּהֶם, הֵן מִחֲמַת חֶסְרוֹן שְׁלוֹם בֵּית בִּינְיָהֶם וְכוּ' וְלָכֵן הֵם מוֹצִיאִים אֶת הָעֲצָבִים שֶׁלָּהֶם עַל הַיְלָדִים וּמִזֶּה הוֹפֵךְ הַבַּיִת לְהִיּוֹת גִּיהֲנוּם מִמֶּשׁ, כִּי הַיְלָדִים מִתְפָּרְעִים יוֹתֵר וְכֵן מוֹרְדִים לְבִסּוּף וְכוּ'.

אֲשֶׁרֵי מִי שֵׁישׁ לוֹ סִבְלָנוּת גְּדוֹלָה לְיְלָדִים וְנוֹתֵן לָהֶם תְּשׁוּמַת לֵב וְאִזּוֹ יִצְלִיחוּ בְּחַיֵּיהֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' פו.

הַצְּדִיק כּוֹתֵב תְּמִיד שְׁצַרִּיכִים לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲבָל מָה עוֹשִׂים כְּשֶׁזֶה קִשָּׁה מְאֹד וּמִמֶּשׁ בְּלִתי אֶפְשָׁרִי?

שְׂאֵלָה:

מֵאת חֲבִיבָה: לְכַבֹּד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א, שְׁלוֹם וּבְרַכָּה! רֵאשִׁית, בְּרִצּוֹנִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַתְּשׁוּבוֹת הַמַּחְכִּימוֹת וְהַמְחַזְּקוֹת. אֲנִי נִכְנָסֶת כְּמַעַט בְּכָל יוֹם לְאַתָּה, בּוֹדֶקֶת מֵהַתְּחַדָּשׁ וְלוֹמְדֶת הַרְבֵּה מֵהַתְּשׁוּבוֹת.

אֲנִי מְטַפֶּלֶת רְגִשִׁית, עִם הַרְבֵּה יָדַע מִקְצוּעֵי, נִסְיוֹן, בְּרִכּוֹת מִצְדִּיקִים וְהַצְּלָחוֹת בְּרוּךְ הַשֵּׁם. וּמֵהַנִּסְיוֹן שְׁלִי לְמִדְתֵּי שְׁלֵפָעִמִּים כְּדִי לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, בְּאִזּוֹן וּבִישׁוּב הַדַּעַת, צָרִיךְ גַּם טְפוֹל רְגִשִׁי. טְפוֹל מֵהַסּוּג שְׁמַחְלָחַל לְתֵת מוֹדַע, וְלַעֲלֵ-מוֹדַע, וְלֹא רַק לְשַׁכֵּל, שֶׁבְּהַרְבֵּה מִקְרִים מְבַלְבֵּל וּמְכַנִּיס לְאֶדָם דְּמִיוֹנוֹת כּוֹזְבִים וְלֹא מְרָאָה לְאֶדָם אֶת מְקוֹמוֹ הָאֲמִתִּי, וְדוֹקָא

דָּרָךְ הַחֲלָקִים הָאֵלוּ בַּנַּפֶּשׁ, וְהַחֲבוּר בִּיְבִיחָם לְשֹׁכֵל הַמוֹדָע, אָדָם נִהְיֶה בְקִשְׁר יוֹתֵר נִכּוֹן וְאִמְתִּי וְעִמָּק עִם עֲצָמוֹ, וְזֶה עוֹזֵר לוֹ לְחַלֵּל שְׂנוּיִים בְּחַיּוֹ וּלְהַתְגַּבֵּר עַל הַפְּחָדִים שֶׁתּוֹקְעִים אוֹתוֹ וְחוֹסְמִים בְּעֵדוֹ אֶת הַדָּרָךְ מֵהַתְקַדְּמוֹת.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם זְכִיתִי לְרֵאוֹת בְּעֶזְרַת הַהַדְרָכָה שְׁנַתִּיתִי, בְּנוֹת מִתְחַתְּנוֹת, גְּבוּלוֹת וּמְבִיאוֹת יְלָדִים לְעוֹלָם, וְחַיּוֹת עִם פְּחוֹת מִתְחִים וְקוֹנְפְּלִיקְטִים. אֲנִי מְבִינָה מֵהַמְּכַתְּבִים שֶׁל הַצְּדִיקָה, שֶׁהוּא לֹא מְמַלִּיץ כָּל כָּף עַל זֶה, וְאוֹמֵר שֶׁהַכֹּל תִּלְוִי רַק בְּשִׂמְחָה. אֲבָל לְפִי דְעַתִּי, גַּם כַּדִּי לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה צְרִיכִים לְפַעֲמִים לְהַסִּיר אֶת הַמִּתְחִים וְהַמְּחַסּוֹמִים הַרְגָּשִׁים שֶׁמוֹנְעִים מֵהָאָדָם לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם בְּשִׂמְחָה וּבִישׁוּב הַדְּעַת. וּבְרַב הַמְקָרִים שֶׁמְגִיעִים אֵלַי, הֵם לֹא מְצַלִּיחִים לְעִשׂוֹת לְבַד אֶת הָעֲבוּדָה, כִּי 'אֵין הַחֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִים'.

לְכֵן רְצִיתִי לֹמַר שֶׁהַיּוֹם יֵשׁ דְּרָכִים כְּשֵׁרוֹת וְטוֹבוֹת עֲשֻׁרֵת מוֹנִים מִפְּסִיכוֹלוֹגְיָה סֵתֵם, שֶׁלְּפַעֲמִים מְעַצִּימָה אֶת הַבְּעִיָּה, בְּגִלּוֹל שֶׁמְדַבְּרִים עָלֶיהָ כָּל-כָּף הַרְבֵּה בְּמִקוֹם לְשִׁחְרַר אוֹתָהּ. וְלִדְעַתִּי כַּדָּאִי מְאֹד לְהַמְלִיץ גַּם עַל הַטְּפוּלִים הָאֵלוּ, שֶׁלְּמַדְתִּי אֲצֵל מְטַפְּלִים חֲרָדִים שֶׁקָּבְלוּ אֲשׁוּר מְצַדִּיקִים, וְכֶאֱמֹר רְאִיתִי הַרְבֵּה מְאֹד אֲנָשִׁים שֶׁנִּעְזְרוּ וְנוֹשְׁעוּ בְּזַכּוֹתֵם, בְּמִיחָד בְּמִקְרָים שֶׁל טְרָאוֹמוֹת, חֲרָדוֹת פְּחָדִים וּמִתְחִים. וְזֹאת כְּמוֹכֵן כֶּאֱשֶׁר אָדָם בְּאִמַּת רוּצָה לְהִנְשֵׁעַ וּמוֹכֵן לְקַבֵּל עֲזָרָה. אוֹדָה לָךְ אִם תִּתִּיחַס בְּאַתֵּר אוֹ בְּאֶפֶן אִישִׁי לְפָנִיתִי. בְּבִרְכָה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר אַחֲרֵי קִדְשִׁים, ה' אִיִּר ה'יִתְשַׁע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל חֲבִיבָה תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּוֹדָאִי אֶת צוּדְקָתְךָ, כִּי גַם לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׂמִחָה צְרִיכִים

הַדְרָכָה מְגוּנָה שְׁלִישִׁי.

והנה, אני מכרח להגיד לך שהקדוש ברוך הוא חמל על עם ישראל דיקא בדור האחרון הזה, שכלל נשמות ישראל עברו מה שעברו את שתי מלחמות העולם שזעזעו את כל העולם כלו, ובפרטיות המלחמה האחרונה על ידי האשמדאי הצורך העמלקי ימח שמו וזכרו, שהשאירה את עם ישראל עם צלקות עמקות, כי כמעט כל הדור הזה הם נצוליי השואה הנוראה, כי אין משפחה שלא סבלה מזה ועדין סובלים מזה ביודעים ובלא יודעים וכו'. הכל השתנה לגמרי, כל הגישה אל בני אדם בכלל בין אדם לחברו, והן הגישה בפרטיות בין איש לאשתו ובין הילדים לחנכם וכו'.

ודיקא בדור הזה שלח לנו הקדוש ברוך הוא את נשמת רבנו ז"ל שיש בספריו הקדושים עצות לכל בעיות החיים וממש אין בעיה ואין צרה ואין תסכול וכו' שלא יהיו כתובים בספרי רבנו ז"ל עם הדרכות איך לצאת מזה.

הבעיה העקרית של האדם, אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן לג) שאין שלום בעצמיו וכו' הינו שהוא בעצמו לא בשלום עם עצמו וכו', ומזה בא שלא יכול להסתדר עם הזולת וכו', אין לו שום טעם בחייו ואין לו שלום בית, הוא לא יכול להסתדר עם אשתו ועם ילדיו, ועם החברה וכו', הוא תמיד ממרמר, יש לו קשיות על הקדוש ברוך הוא, ויש לו ספקות באמונה.

הכלל, מי שאינו שלם עם עצמו החיים שלו מלאים תסכול, ולכן צריכים קדם להעלות ולהגביה את האדם ולהראות לו דרך בחיים שיהיה שלם עם עצמו, שלא יכעס על עצמו וכו' שיהיה לו בטחון עצמי וכו' ולהראות לו את יפי החיים וכו' וזה יכניס בו שמחה אמיתית, ואז כל החיים שלו ישתנו לטובה ויוכל להתמודד עם קשי החיים. כי באמת אין דבר כזה שהולך לאדם קל בחיים, אין משג כזה כלל, ולכל אחד יש בעיות בחיי היום יום בלי יוצא מן הכלל וכו'. זה נבדק בעניות וזה נבדק בעשירות וכו' זה עם ילדים וזה עם זוגיות וכו' ממש אין בית שלא יהיו שם בעיות. ההפרש הוא איך זוכים

להתמודד עם קשי החיים והמרירות שעוברת על כל אחד ואחת בזה העולם, ועל זה צריכים גוף שלישי שידריך אותנו.

וזה הלמוד העמק של רבנו ז"ל, שיש אצלו למודים נוראים ונפלאים כאלו עד שיכול לרפאות את כלם כמו שאמר בעצמו (ספורי מעשיות מעשה יג מיום ו') שהקבצן בלי הידים אמר "אני מרפא את הבת מלך", שזה סובב על כלל נשמות ישראל, שהמלך האכזר יורה בהם חצים ארסיים וכו' עי' שם באריכות.

ולכן עלינו מנחת חובת היום לגלות ולפרסם את למודו הטוב והנפלא של רבנו ז"ל לכל העולם כלו, שיש בו עצות והדרכות והנהגות לכל אלו השבורים והרצוצים וכו' המיאשים בחייהם וכו' ואפלו אדם שכבר חושב שלא חסר לו שום דבר, קבל עצות והנהגות ישרות מספרי רבנו ז"ל וכל חייו ישתנו לטובה.

אשרי מי ששוקד בספרי רבנו ז"ל ואשרי ואשרי מי שמפיץ את ספרי רבנו ז"ל ומזכה את הרבים ועל ידי זה הוא מציל נשמות מאבדון.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' פז.

לא הקשבתי בקול הצדיק כשהמליץ לי לתת לבני שם מסים, ומאז בני חולה. מה עלי לעשות?

שאלה:

מאת אלישבע: לכבוד מוהרא"ש שליט"א, שהשם הטוב ישלח לכם רפואה שלמה ומהירה. לפני חדשים ילדתי בן וכתבתי לכם מכתב עם כמה שמות שרציתי לקרא לו, ואתם שלחתם לי בחזרה תשובה לקרא לו בשם מרדכי, אף אני לא

עשיתי זאת וקראתי לו בשם אחר כשהייתם בארץ בפעם האחרונה שאלתי אתכם דרך הגבאי האם יש צורך להחליף או להוסיף שם לילד, ואמרתם שזה כבר לא שיק, ומה לעשות שלא מציתים אתכם, ושהעקר שיהיה בריא. אני מרגישה רע שלא הקשבתי לכם, וכעת אנחנו מאשפזים עם הילד בבית החולים, לאחר שבלינו כאן גם את ליל הסדר. אני מרגישה שאתם מקפידים או כועסים עלי ורק עכשו מבינה מה זה מלה של צדיק, אף מה לעשות שהיה לי מאד קשה לקבל את מה שאמרתם כי לא הבנתי עד כמה אתם יודעים הכל. אני יודעת להבא שמה שתגידו קדש קדשים ושבנחה להיות תמיד מהמציתים. אני מאד מבקשת שתתפללו על התינוק שלי שיהיה בריא, ותגידו לי מה עלי לעשות. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אחרי קדשים, ה' איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אלישבע תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

כלל גדול צריכים לזכור: כששואלים משהו ממישהו שמאמינים בו צריכים לקים את דבריו, כי אחרת למה באים אליו? ולמה שואלים אותו?

בענין שמות לילדים, זה לא משחק, כל נשמה יש לה שרש למעלה, והשם זה הנפש של האדם, ולכן צריכים מאד מאד לשמר איזה שם נותנים לילדים, לא כמו שעושים בדור האחרון שנותנים שם שמצוץ מהאצבע כגון טל, שחר, אבן, ליאת, ליאור וכו' שאין בשמות האלו שום משמעות כלל, ומה גם שיכולים להזיק לילדים וכו', כי עם שמות לא משחקים כלל וזו אחריות גדולה.

אני כשלעצמי לא כועס ולא מקפיד כלל אם לא מציתים אותי

כי מה אני ומה חיי וכו', אך מי שלא מצית אותי לבסוף הוא ילמד על בשרו בדרך הקשה וכו'.

לדעתי תוסיפו את השם 'חיים' על השם שנתתם, והקדוש ברוך הוא ישלח לו רפואה שלמה ברמ"ח איבריו וש"ה גידיו ובכל טפי דמיו ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' פח.

האם כדאי לנו לצאת לשליחות בחוץ לארץ כדי לשפר את מצבנו הכלכלי?

שאלה:

מאת אילה: שלום וברכה לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. בעלי ואני שוקלים לצאת לשליחות בחוץ לארץ באחת הקהלות באירופה. אנו חושבים שנוכל לקבל מהשליחות קפיצה כלכלית ושהיא תהיה עבורנו בסיס לכך שנוכל לקנות אחר כך בית עם הכסף שנברייח, כי בימינו קנית בית זה דבר כל כך יקר. בפרט שההורים של בעלי לא במצב שיוכלו לעזר לנו וגם ההורים שלי יכולים לעזר בסכום מגבל ביותר, אך אנחנו לא רוצים לצאת בלי לשאל את דעתכם שחשובה לנו מאד.

אני יודעת שיש בארץ הקדש שמירה קיחדת מפזיקים ורוחות וכו', ואנו חוששים בגלל התרבות האלימות כנגד יהודים וגלויי האנטישמיות הגואה שקיימת באירופה. יש סבה נוספת שאנחנו לא רוצים לעזב את הארץ והיא שאנחנו לא רוצים להרחיק את הנינים והנכדים מהסבא והסבתא שלהם. האם מתר וכדאי לנו לצאת מהארץ לצרף זה? ואולי כדאי לנו

לנסות להתקבל לשליחות בקהלות אחרות למשל בארצות
הברית או בקנדה?
תודה רבה על העצות המאירות והמרגיעות שיש בספר
"אשר בנחל" ו'בשו"ת ברסלב' המצין והמועיל באתר ברסלב
סיטי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אחרי קדשים, ה' איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אילה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (בכא מציעא עה:): מאן דביש ליה במתא
דא ילף במתא אחרינא, אם קשה לאדם במדינה זו ילף במדינה אחרת.

קשה מאד ליעץ לאדם לעזוב את ארץ ישראל, ובפרטיות שכל
המשפחה נמצאת שם, ובכלל צריכים לדעת שכל ההשפעות באות
מארץ ישראל דיקא, ששם השגחתו יתברך מאירה ביותר כמו
שכתוב (דברים יא, יב) תמיד עיני הוי"ה אלקיך בה מרשית השנה ועד
אחרית שנה, עם כל זאת, אם זה רק לתקופה קצרה כדי להשיג דירה
- אזי תצליחו. אבל כדאי מאד להתרחק מאירופה ששם מתחילה (או
יותר נכון אף פעם לא הפסיקה) האנטישמיות באפן מבהיל וכו' [לא תקום
פעמים צרה מה שקרה שם בעבר הלא רחוק].

ולכן, רק אם הדחקות והעניות מסכבות אתכם וכו' עדיף לנסע
לארצות הברית או לקנדה מלנסע לאירופה, אבל אני מכרח להגיד
לכם שהמצב הכלכלי בארצות הברית ובקנדה היום גם כן לא כל כך
מזהיר וכו' וגם שם עובדים מאד קשה כדי לפרנס את עצמו.

מה אמר לה, העקר זה אמונה בהקדוש ברוך הוא, ואמר החכם
מכל אדם (משלי כח, כ) איש אמונות רב ברכות, על ידי תקף האמונה
בו יתברך נפתח הפה לדבר אליו, ועל ידי תפלה יכולים לפעל אצלו
יתברך הכל.

אשרי מי שגור בארץ ישראל ומרגיל את עצמו לבקש ממנו יתברך כל מה שהוא צריך, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ז') אמונה, תפלה ונסים תלויים זה בזה. אם אדם נמצא בארץ ישראל ומחזק את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך ומרבה לדבר אליו יתברך ומבקש ממנו יתברך כל מה שהוא רק צריך, אזי יראה נסים נגלים שיעשה עמו הקדוש ברוך הוא, כי ארץ ישראל היא מקום הנסים.

הקדוש ברוך הוא ירחיב לכם, ולא תצטרכו ללכת נע ונד בגולה אלא להשאר בארץ ישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' פט.

**האם תוכלו לבאר את המשג "תפלה בכח"
המובא בדברי רבנו הקדוש?**

שאלה:

מאת יוסי: שלום למורנו הרב. האם תוכלו לבאר את המשג "תפלה בכח" המובא בדברי רבנו הקדוש? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אחרי קדשים, ה' איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יוסי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

"תפלה בכח" פרושו לכון למה שהוא אומר בתפלה, פי בדרך כלל המחשבה סוחבת לכיוון אחד והפה אומר ומדבר לכיוון אחר, הינו אדם לא מכון אל מה שהוא אומר, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל') שכל המחשבות הזרות והבלבולים באים לאדם רק באמצע התפלה, ולכן צריכים כחות עצומים לכון אל מה שהוא

אומר, וצריכים לקשר את המחשבה אל הדבור כדי שיבין מה הוא אומר, ועל זה צריכים כחות עצומים, כי על ידי החטאים והעוונות של האדם הוא מלא מחשבות זרות באמצע התפלה, כי המחשבות הזרות הם העננים המכסין על העינין כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ב') על ידי שאדם פוגם בפירות באות מחשבות זרות שהם כמו עננים המכסים את עיני שכלו, ומבלבלים אותו לגמרי עד שאינו מכוון אל מה שהוא מדבר, ולכן צריכים כחות עצומים לדעת איך להתמודד עם זה ולקשר את המחשבה אל הדבור וזה נקרא "תפלה בכח".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב'צ.

**קשה לי להאמין בהשם בתמימות ובפשיטות,
ותמיד עולים בי ספקות באמונה**

שאלה:

מאת בתיה: שלום לצדיק. שמי בתיה ואני חוזרת בתשובה כבר שלש שנים. קשה לי מאד להאמין בהשם בתמימות ובפשיטות, ותמיד עולים בי ספקות באמונה. זה מצער אותי מאד ואני לא יודעת למה זה קורה לי. אשמח לקבל עצה מהצדיק. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אחרי קדשים, ו' איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל בתיה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

הרמב"ם כותב (אגרת תימן) שמי שמפטם עצמו עם אכילת טרפות

ונבלות הדים שלו מתעבר וקשה לו לקבל את האמונה הברורה והמזככת, וכן על ידי שגשגו בנאוף ובזנות, זה מכניס מחשבות של כפירות באדם. כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות יב:) על הפסוק (במדבר טו, טז) ולא תתורו אחרי לבבכם - זו מינות, ואחרי עיניכם - זה נאוף, כי הם תלויים זה בזה. כשאדם נכשל בעריות רחמנא ליצלו, והכל נעשה אצלו הפקר, והולך ונאף עם נשים, ומפל שכן עם גויות וכו', איך תכנס בו אמונה? הרי הם שני הפכים.

וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן לב) יש עברות שהם מכניסים כפירות באדם, ויש שבאים עליהם מחשבות על האמונה מחמת שלא נולדו בקדושה כראוי, ויש שהוסיפו על זה מעשיהם הרעים שעשו בעצמם, כי יש עברות שפוגמים ומזיקים את האמונה. ולכן את צריכה להבין שכל העבר הלא כל כך מזוהר שלך וכו' לא עוזר לזכות לאמונה ברורה ומזככת וכו' ומזה באים לך כל הקשיות והספקות והבלבולים בעניני האמונה הקדושה. את צריכה רק להסתכל על עצמך וכבר תראי את הקדוש ברוך הוא. מי הולך בך, ומי נושם בך, אם לא הקדוש ברוך הוא? הרגע שהקדוש ברוך הוא מוציא את החיות שלו אזי הגופה נשארת כפגור מת, וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (קדושין ל:) שלשה שתפין הן באדם, הקדוש ברוך הוא, אביו ואמו, וכשמגיע הזמן הקדוש ברוך הוא מוציא את חלקו וכו', ואת הגוף הוא משאיר לאביו ולאמו ואומר להם קחו את שלכם וכו'.

אחר קצת ישוב הדעת רואים את המציאות שיש אלקים חיים ומלך עולם, המנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטיית, דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא הכל משגח ממנו יתברך. אבל כדי להכיר את זה, או על כל פנים להודות בזה, שזו מציאות, על זה צריכים מח נקי, וכדי לזכות למח נקי צריכים להיות נקיים מנאוף וזנות וכו', געל נפש וכו' וצריכים להיות נקיים מאכילת טרפות ונבלות וכו' ואז כלי האי ואולי יזכו לאמונה ברורה ומזככת שהקדוש

ברוך הוא נמצא ואין מלבדו נמצא, ואז דיקא זוכים לחיות חיים טובים ונעימים, אשר אין טוב מזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' צא.

הכרתי בחוזה טובה אבל נפרדנו בגלל שהיו לנו הרבה בלבולים

שאלה:

מאת יצחק: שלום וברכה לכבוד מוה"רא"ש. ראשית אאחל לכם רפואה שלמה ומהירה. ברצוני לשתף אותך בפרטים מאד אישיים כדי לקבל תשובה ברורה עד כמה שניתן: אני בחור בשנות השלשים לחי' והכרתי בחוזה בסביבות גיל עשרים וחמש. שנינו חזרנו בתשובה ובזמן האחרון זכיתי להתקרב ממש, ולהתקדם בעזרתה בחסידות ברסלב. היינו בקשר ארבעה וחצי חדשים, היתה לנו משיכה הדדית ומצאנו חן אחד בעיני השני ואפלו היתה בינינו אהבה, אך החלטנו להפרד, מה שגורם לשנינו צער גדול.

יש לי בעיות פוריות, ולכן לא מתאפשר לי להביא ילדים באפן רגיל אלא רק באמצעות טפולי פוריות, עשינו בדיקות גנטיות ואין שום בעיה לעשות טפולי פוריות, אך כמוכן שאי אפשר להבטיח שום תוצאה ואנחנו תלויים בחסדי השם.

החורים שלה גרושים מאז שהיא קטנה, וכשהכרתי את משפחתה היחסים היו חמים וטובים. ההחלטה להפרד הגיעה ממני, אך שנינו הסכמנו עליה, כיון שבתחלת הקשר הייתי מאד מוצא חן בעיניה, ועם הזמן היא הרגישה פחות רגשות כלפי, ובגלל כל הבלבולים האלו היא הרגישה מועקה, לא היתה שלמה עם עצמה, ונלחצה מהתחייבות וחתנה.

היו לנו הרבה דברים משתפים כגון תורה, תפיסת עולם, התנהגות, חנוכה לילדים, חוש הומור ותקשורת מצינית, אך לצער הרב לא יכלנו להשאיר בסימן שאלה, בפרט שעם הזמן שעבר נקשרנו יותר ויותר אחד לשניה.

אנו עוברים הרבה יסורים בגלל המצב ורוצים להגיע להחלטה נכונה. איננו יודעים מה לעשות: האם עלינו לחזור ולהיות ביחד? האם זה ענין של זמן וצרכים להמתין בסבלנות? האם אני צריך להיות יותר סבלן ולזרק את השכל ולסמוך על האמונה? אודה לכם מאד על תשובתכם שתוציא אותנו מיסורים רבים. המון תודה על כל החזקים.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר אחרי קדשים, ט' איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יצחק נרו יאיר ויזרח

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לה, אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו שאנו זוכים להיות מקרבים אל רבנו ז"ל. דע לה שעקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל הוא על ידי שזורקים את השכל לגמרי, כמו שאמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קכג) העקר והיסוד שהכל תלוי בו הוא ההתקרבות להצדיק ולצית אותו על כל אשר יאמר כי הוא זה, דבר גדול ודבר קטן, עין שם. וכן אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן יב) כשאדם הולך אחר שכלו וחקמתו הוא יכול לבוא לידי טעויות גדולות ולקלקל הרבה מאד וכו', וכו', ועקר היהדות הוא תמימות ופשטות, ואלו הדברים הם יסודות עקריים בהתקרבות אל רבנו ז"ל, להשליך ממנו את החכמות שבאמת הם שטיות וכו'.

אתה כבר בן שלשים והכרת בחורה, ושניכם מרצים ויש משיכה ביניכם, אזי מה אתה מחכה? גומרים את השדוך בשעה טובה ומצלחת ומתחתנים.

בְּעֵינַי פּוֹרְיֹת וְכוּ' הַיּוֹם יֵשׁ בְּתַחוּם הַזֶּה הַתְּקַדְמוֹת מְאֹד מְאֹד גְּדוֹלָה, וְזוֹ לֹא בְּעֵינַי, וּבִפְרָטִיּוֹת שֶׁהִמְכַתֵּחַ שֶׁל הַיְלָדִים הוּא רַק בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלָכֵן מָה אַתָּה דוֹאֵג? כָּל הַחַיִּים שֶׁלָּנוּ תְלוּיִים רַק בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵךְ וְאַנְחָנוּ צְרִיכִים אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט, לֹא רַק עַל יְלָדִים, אֲזִי מָה אַתָּם דוֹאֵגִים? וְלָמָּה בְּשִׁבִיל דְּמִיוֹנוֹת נִפְרָדִים, וַיֵּשׁ לְשֵׁנֵיכֶם צֶעַר וְעִגְמוֹת נֶפֶשׁ גְּדוֹלִים בְּחַנּוּם, רַק מִחֲמַת שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם רוֹצֵה לְהַפְרִיד בֵּינֵיכֶם וְכוּ'? וְעוֹד תִּסְבְּלוּ כַּמָּה שָׁנִים גִּיהֵנוּם וְכוּ', וְלָכֵן שָׁמַע בְּקוֹלִי וְתַכְף וּמִיד תִּגְמְרוּ אֶת הַשְּׂדוּף בְּכִי טוֹב, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִצְלִיחַ אֶת דְּרַכְכֶם וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנוּ תִצְלִיחוּ וְתִשְׁכְּלוּ.

רַק חֲזָקוֹ שְׁנֵיכֶם בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ שְׂזֵה יָבִיא אֶתְכֶם לְשִׁמְחָה אֲמִתִּית, כִּי אֵין עוֹד שְׁמִיחָה כְּשִׁמְחַת הָאַמוּנָה, וְכֵן אֵין עוֹד חַיִּים טוֹבִים וְנִעְמִים כְּמוֹ הָאַמוּנָה וְהַשְּׁמִיחָה שֶׁמְשָׁרִים קִדְשָׁה וַיֵּשׁוּב הַדַּעַת בְּאָדָם. הַמְּאַחַל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

ב' צב.

**הָאֵם צְרִיכִים לְהַתְּרַחֵק מִצְדִּיק שֶׁהִבְטִיחַ הַבְּטָחָה
שֶׁלֹּא תִקְיָמָה?**

שְׁאַלָה:

סֵאת אֲלִירֵן: לְכַבּוֹד הָרַב הַגָּאוֹן הַצְּדִיק אֱלִיעֶזֶר שְׁלֹמֹה שִׁיק שְׁלִיט"א. תּוֹדָה רַבָּה עַל כָּל הָעֲצוֹת וְהַהֲדָרֹת שֶׁאַנִּי מִקְבֵּל דְּרָךְ הָאֵתָּה יְהִי רְצוֹן שֶׁהָרַב יִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וְלְהַאֲדִירָה לְאַרְךְ יָמִים וְשָׁנוֹת חַיִּים בְּבְרִיאוֹת אֵיתָּנָה. שְׁמַעֲתִי בְּשֵׁם רַבְּנוּ שֶׁאַמֵּר שֶׁכִּפִּי שְׁעַל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יֵשׁ קִשְׁיוֹת, כִּף יֵשׁ קִשְׁיוֹת גַּם עַל צְדִיקִים. לִפְנֵי כַּמָּה שָׁנִים הֵייתִי קָשׁוּר לְצְדִיק שֶׁגַּר בְּאֶזְרוֹ מְגוּרִי, הוּא יֵשׁן פְּחוֹת מְשֻׁעָתִים בְּלִילָה, וְכֵן מוֹסֵר נֶפֶשׁ בְּלִמּוּד תּוֹרָה וּבְהַעֲבַרְתִּי שְׁעוּרִים בְּכָל רַחְבֵי הָאָרֶץ.

הרב הזה החזיר בתשובה אלפי נפשות ביישראל וכן ראיתי בודאות שהוא פועל ישועות, כי הוא הבטיח כמה הבטחות מפלגות לאנשים והן אכן התקיימו בארח פלא. מצד שני היו עדיזת של קרובים שנגרמו לי להתרחק מהרב, כי כמה וכמה הבטחות שהוא הבטיח לא התקיימו, וכמה ענינים שהוא יעץ לאנשים התקיים ההפך.

אני ממש נבון: האם קשיות מסוג זה הן הקשיות שאליהן התכונן רבנו, ועלי להשליך את השכל ולהאמין בו למרות שחלק מדבריו לא התקיימו, או שמא אלו קשיות אמיתיות וצריך להתרחק מהרב הזה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר אחר-קדשים, ט' איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל אליהן נרו יאיר ויזרח

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון, תכניס בדעתך טוב טוב אם יש לך רב שאתה מקבל ממנו חיות והתחזקות, והעקר שעל ידו אתה זוכה ללמד תורה, ועל ידו אתה מתבודד עמו יתברך, אל תחליפהו בשום פנים ואופן כי זהו רבך וזהו שרש נשמתך.

בודאי צריכים לשמר מאד בדבר זה, ואם הרב הזה אינו מביא אותך ללמוד תורה, דע לך שהכל שקר והבל הבלים כי בלי תורה הכל דמיון אחד גדול, וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ו) היצר הרע נדמה כמו שאחד רץ עם יד סגורה, ואנשים רצים אחריו, ולבסוף פותח את ידו ורואים שהיא ריקה, נמצא שרצתי אחר משהו שחשבתי שהוא צדיק, ולבסוף מאומה אין בידי, ונמצא שרצתי אחריו ימים ושנים וכו' ושום דבר לא קבלתי ממנו והכל היה דמיון גדול וכו'.

ולכן אם יש רב שאתה כן מקבל ממנו התחזקות וחשק ללמוד

התורה הקדושה, אל תחליפהו בשום פנים ואפן עם שום ברייה שבעולם. והנה רבנו ז"ל אמר (חיי מוהר"ן סימן תקנא) בענין תפלת הצדיקים, לפעמים נשמע ונתקבל תפלותיהם בשמים ולפעמים לא, כמובא בזהר (וירא קה): זמנין דשמע וזמנין דלא שמע, ולכן אין להקשות על תפלת הצדיקים אם פעם היא לא מתקבלת.

בענין קשיות על הצדיקים אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן נב) כמו שיש קשיות על הקדוש ברוך הוא, כי בדבר רוחני שאי אפשר לתפס בשכל המגשם וכו' ההכרח שיהיו קשיות וספקות, כי איך שכל גם ומגשם יבין את הקדוש ברוך הוא? כמו כן, צדיקים מתדמים לקונם, הרי צדיק אמת הוא בטל ומבטל לגמרי אל הקדוש ברוך הוא, ומוכן ומזמן למסר את גופו נפשו ונשמתו בכל יום, בכל שעה ובכל רגע אליו יתברך, אם כן איך יכולים אנשים קטני ערך וכו' עם שכל גם ומגשם להבין את הצדיק האמת, אזי בודאי יעלו על לבנו קשיות וספקות עליו, ולכן אוי לו למי שיש לו קשיות על הקדוש ברוך הוא ועל הצדיקים, ואשרי מי שאין לו שום קשיות על הקדוש ברוך הוא ועל הצדיקים.

המאחל לך שבת שלום...

ב' צג.

**בעלי מסתובב עם ערבים ואני חוששת שהוא
משתמש בסמים. מה עלי לעשות?**

שאלה:

מאת אסתר: שלום למוהרא"ש נרו יאיר. בשבת האחרונה התארחנו אצל חמותי והיתה לנו שבת מאד נעימה. במוצאי שבת בעלי וגיסי הלכו לשבת אצל חברים שלהם שהם ערבים וחזרו בשעה שתים לפנות בקר. גיסתי אמרה שהיא

חושדת שבבעלה עשה משהו לא טוב, כי אז פעם ראשונה
שבבעלה מיוחד להסתכל לה בעינים, ושתינו חוששות שהם
השתמשו בסמים. אם יתברר לי שזה נכון, אני מתכוננת לשים
סוף לטטיות של בעלי ולהתגרש ממנו, כי הוא עושה לנו
מספיק צרות עם השתייה. מה אני אמורה לעשות במצב כזה?
בבקשה תעזור לי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר אחרי קדשים, י' איר ה'תשע"ג.

שלום רב אל אסתר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להיות פתוחה עם בעלך ולומר לו חד משמעית, קדם
כל עצם העבודה שהוא הולך אל ערבים גויים וכו' זה מראה שהוא
איש גס ומגשם, כי בר ישראל שיש לו נשמה קדושה אף פעם לא
יתערב עם גויים נכרים וכו' ומכל שכן שלא יאכל וישתה שם, והדבר
השני אם הוא שותה משקאות חריפים שזה מביא לידי שכרות ככר
אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כו) שעל ידי שכרות שוכח את
כל המצוות שהקדוש ברוך הוא נתן לנו, ומכל שכן כשאחד לוקח
סמים הוא שורף את תאי המוח שלו וכבר לא מסגל לחשב ישר וכו'
והוא כבר יוצא מהמציאות לגמרי. ולכן עליך להזהיר אותו שאם הוא
לא יפסיק עם הזבל הזה את מתגרשת ממנו, כי שכור או מי שלוקח
סמים אם לא מטפל בעצמו אין לו תקנה, וכך יבלה את חייו וכו'
ולבסוף יגמר בבית סהר. ואשה לא מחיבת לסבל מבעל שכור או
לוקח סמים וכו' ומכל שכן כשמסתובב עם גויים, בודאי הוא בוגד
באשתו בלי שום ספק.

הקדוש ברוך הוא יחזיר את עם ישראל בתשובה שלמה.

המאחל לך שבוע טוב ומברךך...

ב' צד.

**סְבִלְתִי הַמוֹן בְּחַיִּי, לֹא קִבַּלְתִּי חֵם אִמְהִי, וְאֲנִי שָׁבוּר
כְּחֶרֶס הַנְּשֻׁבָּר**

שאלה:

מאת ניר: שלום לכבוד קדשת אהובי מורי ורבי מוהרא"ש שליט"א. יהי רצון שתשוב על כסא מלכותך ביבנאל ותחבר ספרים נפלאים עוד שנים רבות. אני רוצה שתדע שבחסד השם אני זוכה לתרם בכל חדש לבית התבשיל הנפלא, כן יעזר לי השם לעמוד לימינכם תמיד.

עברתי חיים מאד קשים, אמא היתה מרביצה לי, ומעולם לא קבלתי ממנה חם אמהי ואבא שלי נרצח בפגוע. אני שבוּר כְּחֶרֶס הַנְּשֻׁבָּר, יש לי המון פחדים ואני הולך עם ראש כפוף. אני רוצה ללמוד באקדמיה ומתסכל בגלל שהפחדים (בעיקר פחד גבהים) מונעים ממני לתפקד כמו אדם רגיל. אני אומר המון תהלים ומתסכל מזה שאני לא דבוק בהשם בשעת התפלה. אשמח שהרב יחזק אותי ויעזר לי כדי שאוכל להתחיל לחיות כמו אדם רגיל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר אחרי קדשים, י' איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ניר נרו יאיר ויזרח

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת אשר עקר גבורת בר ישראל, הוא כשזוכה

לחזק את עצמו בכל המצבים שבעולם.

הרי האדם נדמה כמו שהוא שט בספינה קטנה בים סוער וגועש,

וכל רגע האניה תשבר והוא יטבע בתוך המים וכו' ועקר גבורת רב

החובל (הקפיטן) שיכול להוליך את האניה בתוך הים הסוער, ושומר

כָּל רַגַע שֶׁהָאֲנִיָּה לֹא תִטְבַּע בְּתוֹךְ הַיָּם וְאִזּוּ הַכֹּל אֶבּוּד וְכוּ'. כְּמוֹ כֵּן וְיוֹתֵר מִכֵּן, הָאָדָם עוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם מְשַׁבְּרִים וְגַלִּים מְגִיל קִטְנוֹת זֶה בְּכַה וְזֶה בְּכַה וְכוּ' וְעַקֵּר גְּדֻלְתּוֹ שֶׁיִּכּוֹל לְהַחְזִיק מֵעֶמֶד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוֹם דְּבָר.

וְלִכֵּן רָאָה לְחַזֵּק עֲצָמָךְ בְּכָל הַכַּחוֹת וְאֵל תְּנִיחַ עֲצָמְךָ לִפְלַי בִּיאֹשׁ וּדְכָאוֹן, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי שְׁתֵּי דְרָכִים שְׁנַתֵּן לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל:

א. לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, לְשַׂמַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מַה שֶּׁרַק יִכּוֹל. וְאִף שֶׁלְּהִגִּיעַ לְשִׂמְחָה זֶה הָעֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה, כִּי אָדָם נִמְשָׁךְ תְּמִיד אֶל הָעֲצָבוּת, הַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן וְכוּ' עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, שֶׁזֶה מְבִיא הַצְּלָחָה לְאָדָם כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמְדוּת אוֹת הַצְּלָחָה חֵלֶק ב' סִימָן א) מִי שֶׁהוּא שֹׂמֵחַ תְּמִיד עַל יְדֵי זֶה הוּא מְצַלִּיחַ.

ב. לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, וְהַשִּׂיחָה הַזֹּאת צְרִיכָה לְהִיּוֹת בְּשִׂפָּה עֲמִמִּית, בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוֹם חֲקָמוֹת וְהַשְּׁפָלוּת כָּלֵל. וְאִף שֶׁבְּהַתְחַלָּה יִהְיֶה נִדְמָה לָךְ כְּאִלוֹ לֹא שׁוֹמְעִים אוֹתָךְ וְכוּ' אֵינְךָ דֹּבֵר כְּזֶה! כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל בְּשָׂמִים. וְלִכֵּן הִרְגֵל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ וְעַל יְדֵי זֶה תִּרְאֶה לְבִסּוּף יְשׁוּעָה גְּדוּלָה, שֶׁתִּצְאָ מֵעֲצָמָךְ, וְתִהְיֶה עֲצָמָי, וְתִצְלִיחַ בְּכָל דְרָכֶיךָ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמְדוּת אוֹת יְשׁוּעָה סִימָן ג') עַל יְדֵי הַתְּבוּדוֹת בָּא יְשׁוּעָה.

בְּוֹדָי כּוֹאֵב לָךְ כָּל הָעֶבֶר הַלֹּא טוֹב שֶׁלָּךְ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת, קַח אֶת הַפְּלֵל הַזֶּה: לֹא בּוֹכִים עַל מַה שֶׁהָיָה וְכוּ' צְרִיכִים רַק לְהִסְתַּכֵּל קְדִימָה בַחַיִּים, וְתִהְיֶה לְאֵל אֲתָה צְעִיר וְכָל הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ, וְדִיקָא עַל יְדֵי שֶׁעֲבַרְתָּ מַה שֶׁעֲבַרְתָּ וְכוּ' זֶה יִכּוֹל לְתַתּ לָךְ דְּחִיפָה קְדִימָה, וְאִזּוּ תִצְלִיחַ.

רַק תִּקְיָם אֶת שְׁתֵּי הָעֲצוֹת הָאֵלוֹ "שִׂמְחָה וְהַתְּבוּדוֹת" שֶׁהֵן הַיְסוּדוֹת אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל יְדֵי זֶה בּוֹנִים אֶת הַמַּהוּת שְׁלוֹ וּמְצַלִּיחִים

בחיים, רק אל תכנס בַּיָּאוֹשׁ וְאֵל תֹּאמַר שְׂמֵמָה כָּבֵר לֹא יֵצֵא שׁוֹם דְּבָר
וְכַדוּמָה, כִּי הַפֶּל הַבֶּל הַבְּלִים, כָּל זְמַן שְׂאָדָם חַי הוּא יִכּוֹל לְהַפְּךָ אֶת
הַמְּזַל שְׁלוֹ לְטוֹבָה וְיִכּוֹל לְהַתְּעִלוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה.

הַעֲקָר הוּא הַרְצוֹן הַחֲזֵק, וְכִשְׂרֵצָה לְהַשְׁתַּנּוֹת לְטוֹבָה, כִּךְ יִהְיֶה.

הַמֵּאחַל לָךְ שְׁבוּעַ טוֹב...

ב' צה.

אֲנִי וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתִּי עוֹבְרִים דְּבָרִים חֲרִיגִים וְנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים מְאֹד

שְׂאֵלָה:

מֵאת שְׁלֹמֵה: לְכַבֹּד רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א. אֲנִי
עוֹסֵק עִם הַרְבֵּה בַּחֲוָרִים מְכַל הַסּוּגִים וְהַשְׂכּוֹבוֹת וְאֲנִי רוֹאֶה
שְׂמֵה שְׂמִחָה אֶת כָּלֵם הֵן הַעֲצוֹת שֶׁל רַבְּנוּ, יְעוּד יוֹתֵר
הַקּוֹנְטְרָסִים הַנִּפְלְאִים שְׁלָכֶם, וְאֲנִי מִשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְהַפְּיֵץ
אֶת דְּבָרֵי כְבוֹד הָרַב בְּעֲלוֹנִים שְׂמִחָלִקִים כָּל שְׁבוּעַ בְּבִתִּי כְּנִסֵּת
בְּכַמְזוֹת גְּדוֹלוֹת, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם מְאֹד אוֹהֲבִים אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה,
וְכָל אֶחָד מִרְגִּישׁ וְרוֹאֶה שֶׁהַדְּבָרִים מְדַבְּרִים אֵלָיו וְעוֹשִׂים רָשָׁם
חֲזָק וְיָצִיב.

עִם כָּל זֹאת, אֲנִי וְכָל הַמִּשְׁפָּחָה שְׁלִי עוֹבְרִים דְּבָרִים מְאֹד
חֲרִיגִים וְנִסְיוֹנוֹת מְאֹד קָשִׁים שְׂקָשָׁה לְהַבִּין אוֹתָם בְּדַעַת.
הַתְּאַלְמַנְתִּי לְפָנַי כְּשִׁמוּנָה שְׁנַיִם מֵאֲשֶׁה צְדִיקָה, הַיְלָדִים
חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה חוּץ מִבֵּיתִי. הַתְּחַתְּנִתִּי בְּשֵׁנִית וְאַחֲרֵי שְׁנַתִּים
הַתְּגַרְשָׁתִּי. בְּנוֹסֵף יֵשׁ לִי עוֹד הַרְבֵּה נִסְיוֹנוֹת עִם הַיְלָדִים, וְעִם
כָּל זֹאת אֲנִי מְאֹד שְׂמֵחַ שְׂאֲנִי הוֹלֵךְ עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְעִם סְפָרֵי רַבְּנוּ וְסְפָרֵי מוֹהֲרָא"ש. אֲנִי מְבַקֵּשׁ מְכַבֹּדוֹ שְׂיַחֲזֵק

ויעודד אותנו ויתפלל על כל המשפחה שלנו שהשם יפתח לנו שערי ישועה ורחמים. תודה רבה על הכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אמר, י"א איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שלמה נרו ואיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שאתה זוכה ומזכה את הרבים, ומשקה אותם עם מימי הנחל נובע מקור חכמה, אשר הזכות הזו תגן עליך בכל מקום שרק תבוא.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות נאוף סימן מא) תקונו להוצאת זרע לבטלה שישתדל להחזיר בני אדם בתשובה, ולכן אתה צריך לעסק במצוה זו - להפיץ את תורתו של רבנו ז"ל, וזה יהיה תקונו גדול בשבילך ובשביל הילדים שלך שגם נפגמו בחטא המגנה הזה.

אתה צריך לדעת אשר על ידי החטא של הוצאת זרע לבטלה מאבדין את המזל, שהוא ראשי תבות מ'וציא ז'רע ל'בטלה, כי החטא הזה עוקר את מזלו של האדם, ולכן ראה לחזור בתשובה שלמה על החטא הזה, ואז הכל יתקן בתוך ביתכם, וגם הילדים שיחזרו בתשובה על החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה ואז יתהפך מזלם לטובה.

נא ונא לדאג שהבת תעזב את הגויים שהיא מתחברת אליהם, כי מרה תהיה לה באחרונה אם תמשיך בזנות עם גויים רחמנא ליצלן, כי על הכל הקדוש ברוך הוא מוחל רק לא על זנות. חטא של זנות ושל הוצאת זרע לבטלה מביא חרבן על הבית, וכל בני הבית סובלים אחר כך מזה. ולכן תקבץ את ילדיך ובפרט את הבת, ותזהיר אותם על דבר זה מאד, כי בשביל חטאים אלו של זנות והוצאת זרע לבטלה מאבדין הכל בכל מכל, וחבל שאתם סובלים כל כך הרבה שנים רק בשביל החטאים האלו שיש בביתכם.

הקדוש ברוך הוא שאמר לעולמו די יאמר לצרותיכם די.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' צו.

**בעלי אים כמה פעמים שהוא יתאבד, ואני חוששת
שהוא מתכונן לזה ברצינות**

שאלה:

מאת שירה: לכבוד הצדיק מיבנאל. אני מאד מתפעלת מהתשובות שמופיעות בשו"ת ברסלב ולומדת מהן המון. יש לי בעיה מצערת מאד, בשנה האחרונה מאז שבגלי פטר מהעבודה, הוא הסתגר בעצמו. היו בינינו הרבה מריבות לאחרונה וכבר כמה פעמים הוא הוציא מהפה את המלים "בסוף אני אתאבד". בהתחלה חשבתי שהוא אומר את זה כדי להלחיץ אותי והוא בכלל לא מתכונן לזה, אבל אחרי שהוא אמר את זה כמה פעמים התחלתי לחשש שהוא באמת מסגל לפגע בעצמו. מה אני יכולה לעשות כדי להרגיע אותו ושחם וחלילה הוא לא יעשה לעצמו שום דבר?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אמר, י"א איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שירה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שכמו שאשה צריכה הרבה תשומת לב, כמו כן גם הבעל צריך הרבה תשומת לב, ולכן אם היית חכמה והיית עוזרת לבעלך בכל התחומים ומשתדלת לחזק ולעודד ולשמח אותו, אזי הוא לא היה בא לידי מצב כזה שיאים בכל פעם שהוא רוצה

להתאבד וכו'. כנראה שאת מאד מלחיצה אותו וכו' ומה יעשה אדם שאין לו עצבים חזקים וכו' ומלחיצים ומשפילים אותו, אזי הוא מאים שהוא יתאבד, ולכן תעשי כל מה שביכולתך להפסיק להלחין אותו, כי בעלך הוא בעל טוב מאד, רק עכשו אין לו עבודה, ולכן במקום שתרדי עליו ותשפילי אותו תראי לחזק אותו ואז תראי איד שהוא יחזר אל עצמו.

החכם מפל אדם אמר (קהלת ד', ט) טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם, כי אם יפלו האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפול ואין שני להקימו וגו', סוד ההצלחה של זוג הוא רק אהבה והבנה הדדית ולחזק אחד את השני, ובזה משרים את השכינה בבית, כי לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי המחזיק ברכה לישראל אלא השלום (עוקצין פרק ג').

ולכן תראי לחזק את בעלך ותראי לו יותר יחס ואהבה, אזי יקים (משלי כז, יט) כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם, הינו כמו מים שהוא דגמת ראי, כפי הפנים שאת מראה בתוך המים או בתוך הראי כן תראי חזרה, ולכן אם תראי לבעלך חם ואהבה ותחזקי אותו, אזי הוא כבר לא ידבר שטיות שהוא רוצה להתאבד וכו', אדרבה, הוא תמיד ישמח וכן ישמח אותך ושניכם תעשו את רצון הקדוש ברוך הוא ותהיו הכי מאשרים בחייכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' צז.

מדוע רבי נתן אמר שהוא מוכן לחזר בגלגול אם יזכה להיות עוד פעם אחת בציון של רבנו?

שאלה:

מאת רובן: קראתי שרבי נתן אמר שאם יבטיחו לו שאחרי

פְּטִירְתוֹ יִזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ עוֹד פְּעַם אַחַת, הוּא יְהִי מוֹכֵן
 לְחֹזֵר בְּגִלְגּוּל, אֶף-עַל-פִּי שְׁלַחְזוֹר בְּגִלְגּוּל זֶה מִסְכָּן מֵאֹד הָיִיתָ
 וְאֶפְשָׁר לְקַלְקֵל יוֹתֵר וְאִינִי מִבִּיּוֹ, הֲרִי מִי שֶׁהָיָה בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ
 וְקָרָא אֶת ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי' וְנָתַן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, וְלֹא שָׁב לְאוֹלָתוֹ
 אֲזַ בּוֹדָאי שָׂרְבִי נִחְמָן יְקִים אֶת הַבְּטָחְתוֹ שֶׁהַבְּטִיחַ שְׁאֵפְלוּ אִם
 גָּבְהוּ וְעָצְמוּ עוֹנוֹנֹתָיו וּפְשָׁעָיו הוּא יוֹצִיא מֵהַשְּׁאוּל תַּחְתִּית, אֲזַ
 מִדּוּעַ רַבִּי נָתַן אֲמֹר שֶׁהוּא מוֹכֵן לְחֹזֵר לְעוֹלָם הַזֶּה עוֹד פְּעַם,
 הֲרִי בּוֹדָאי כִּכְר זָכָה לְתַקּוּנוֹ הַנִּצְחִי?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר אֲמֹר, י"ד אֵיר (פֶּסַח שְׁנֵי) ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל רוֹנֵן נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ

רַבְּנוּ ז"ל הַבְּטִיחַ הַבְּטָחָה חֲזָקָה שְׁמִי שְׂיָבֹא אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ
 בְּעִיר אוֹמֵן, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה עֲבוּרוֹ וְיֵאמֹר אֶת הַעֲשָׂרָה מִזְּמֹרֵי
 תְּהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תְּקוּן הַכְּלָלִי', אֶפְלוּ אִם עָצְמוּ וְגָבְהוּ חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו
 יוֹצִיאֻ מֵהַשְּׁאוּל תַּחְתִּית, וְזוֹ הַבְּטָחָה בְּרוּרָה וּמְחַלְטֵת וְכֵף הוּא, אֲבָל
 מוֹהֲרֵינֵנוּ ז"ל רָצָה לְהַמְחִישׁ לָנוּ אֶת גְּדֻלַּת הַזְּכוּת שֶׁל אָדָם שֶׁבָּא אֶל
 צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הוּא בְּעָצְמוֹ שְׁבוּדָאי הִיָּה דְּבוּק בְּרַבְּנוּ ז"ל, וְרַק
 הוּא אֲשֶׁר הַבִּיץ הֵיטֵב אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, אִם הִיָּה יוֹדֵעַ שְׂיֻכַּל לְהִיּוֹת
 בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עוֹד פְּעַם אַחַת, כְּדָאי לוֹ לָרַדֵּת לְזֶה הָעוֹלָם עוֹד פְּעַם
 בְּגִלְגּוּל, אֶף שֶׁזוֹ סִכְנָה גְּדוֹלָה וְצַעַר גְּדוֹל לְחֹזֵר לְזֶה הָעוֹלָם וְלִסְבַּל
 פֶּה שְׂבָעִים שָׁנָה, וּמָה גַם לְהִסְתַּכֵּן בְּסִכְנָה גְּדוֹלָה וְכו'. כִּי כָּאֵן יְכוּלִים
 בְּקִלּוֹת לְהִטְעוֹתוֹ וּלְעַקְרוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וְכו'. עִם כָּל זֹאת אִם אָדָם הִיָּה
 יוֹדֵעַ אֶת מַעֲלַת גְּדֻלַּת הַצִּיּוֹן - לְבֹא לְשֵׁם אֶפְלוּ פְּעַם אַחַת בַּחַיִּים,
 כְּדָאי וְכְדָאי אֶפְלוּ עוֹד פְּעַם לָרַדֵּת לְזֶה הָעוֹלָם בְּגִלְגּוּל.

עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשֶׁאָדָם עֹדֵן חַי וְעוֹד לֹא הִיָּה בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ
 ז"ל, כְּדָאי וְכְדָאי כָּל הַטְּרָחוֹת וְהַהוֹצָאוֹת כְּדִי לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ
 ז"ל, וְהַזְּכוּת הַזֶּה עוֹלָה עַל כָּל הַזְּכוּיּוֹת וְכו' וְצָרִיכִים לְדַעַת שֶׁהַסְּמֶךְ

מם ילביש את עצמו בכל מיני לבושים וכו'... בעלי מקבליים... בעלי בתים מכבדים... בעלי כדים ריקים... שידברו נגד הצייון וכו' ולכן הקדים לנו מוהרנ"ת ז"ל את השיחה הזו. אקנה שתבין בעצמך. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' צח.

**לבחור שאני יוצאת אתו יש מדות טובות,
אבל אין לו רגש לאחרים**

שאלה:

מאת שירלי: שלום לכבוד הרב. אני גרושה עם ילד ואני יוצאת עם מישהו כבר תקופה ארוכה, אך הקשר מתפוצץ שוב ושוב על אותו נושא: הוא מתנגד לכל דבר שיש בו טפת ריח של חסידות, פנימיות ורוחניות. מדבר על אדם ששומר ומדקדק במצוות ובהלכה, אך כשאנחנו מדברים על עבודת השם באופן של קרבת השם, או כל רגש שהוא בעבודת השם, אני מגיעה למסקנה שכנראה משהו מת בו רוחנית. זה מתבטא לא רק בעבודת השם, אלא גם ביחס לבני אדם, למשל כשדברנו על צדקה, שצריך לתת אותה עם לב רחום, הוא אמר שאצלו כל נתינה שהיא מגיעה מתוך מחשבה שכלית אם נכון לתת או לא נכון, בלי שום לב. הוא אדם טוב עם מדות טובות, אבל נראה כאלו אין לו לב, או שמישהו מת בתוכו. האם כדאי לי להמשיך אתו בקשר או לא?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אמר, י"ד איר (פסח שני) ה'תשע"ג.

שלום רב אל שירלי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך

לדעתי תברחי ממנו מה שיותר מהר, כי מי שאין לו שום רגש לזולת זה מראה שהוא מאד פגום בנפשו, כי בר ישראל צריך שיהיה רגיש אל הזולת. יהודי הוא רחמן, יהודי הוא נותן צדקה ועוזר להזולת.

ולכן אם יש אחד שאין לו שום רגש לאחרים, הוא תאכזר נגדך מאד ויהיו לכם חיים מרורים וכו' וכו' ולמה לך להקנס במטה חולה? ודעי שרגש זה דבר אחד ושכל קר זה דבר שני וצריכים מאד מאד לשמר שהשכל יתגבר על הרגש.

ולכן תעזבי את זה מה שיותר מהר ותצליחי בחייה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' צט.

עברתי משבר במקום עבודתי ואבדתי את כשר העבודה

שאלה:

מאת מיטל רבקה: שלום לרב. ברצוני לקבל את עצתו לגבי הכונה מקצועית: אני מורה במקצועי, אף בעקבות משבר שעברתי במקום עבודתי אבדתי את כשר העבודה שלי ואינני יכולה לשוב ללמוד. חשבתי על הסבה מקצועית לתחום המזכירות הרפואית במטרה שאוכל להשתלב במקון פרטי של בית-חולים, וכך אוכל להיות בבית כשהילדים חוזרים מהתלמוד תורה. מאידך גיסא, יש לי רצון גדול להיות אתם בבית, בפרט שיש לי תינוק קטן בן תשעה חדשים, וגם אין לי כחות להוכיח את עצמי שוב במקום עבודה חדש לאחר שפעלו באמוני במקום עבודתי הקודם, וגרמו לי עול של ממש. אני מוצאת נחמה גדולה בשהיה בבית, אבל למרות שבבעלי עובד כחשמלאי, גם אני צריכה לתרם לכלכלת הבית

כי איננו יכולים להסתדר ללא משכרת נוספת. מה עושים?
אשמח לקבל הכונתכם.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר אמר, י"ד איר (פסח שני) ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מיטל רבקה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה תמיד רק להסתכל על עצמך ועל מה שטוב לך וכו'
ולהשתדל לא להכביד על עצמך את החיים, מספיק שתגדלי את
הילדים ותרוי הרבה נחת מהם.

תדעי שאין טוב מזה שהאמא מגדלת את הילדים בחם ואהבה,
והבעל מביא פרנסה, ואם האשה מכבדת את בעלה ומוסרת נפש
עבורו ומראה לו אהבה ויש ביניהם הבנה הדדית, על ידי זה תהיה
לו הצלחה גדולה בפרנסה והכל יסתדר בתכלית הטוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב'ק.

**הכרתי בחורה עם יראת שמים, אף אין בינינו כל כך
משיכה**

שאלה:

מאת חגי: שלום כבוד הרב. אני כרגע בפגישות של שדוכים,
והנה הכרתי בחורה יראת השם אף פתאום התעוררו בי
ספקות, כי אין כל כך משיכה בינינו. יתכן שחסר המשיכה
נובע מהפראזה החיצוני שלה או מזה שהיא מאד בישנית.
מצד אחד, אני יודע שייראת שמים מאד חשובה כמו שכתוב
"אשה יראת השם היא תתהלל", אף מצד שני חשוב מאד

שְׁתֵּהִי בִּינּוֹ מְשִׁיכָה, וְלִכֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ אֵיזָה מְשַׁקֵּל לְתַתּ לְמְשִׁיכָה וְאֵיזָה מְשַׁקֵּל לְתַתּ לִירְאֵת הַשֵּׁם שְׁלֵה וְלִדְעוֹת הַמְשַׁתְּפוֹת בִּינּוֹ. אֲשַׁמַּח אִם תִּתֵּן לִי עֲצָה, כְּדֵי שְׂאוּכַל לְבַחֵר בְּאִשָּׁה הַנִּכְוֶנָה עֲבוּרֵי שְׂאֵתָה אַחִיָּה, אִם יִרְצָה הַשֵּׁם, כָּל חַיִּי. תּוֹדָה רַבָּה.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרֵי אָמֵר, ט"ו אֶיֶר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל חֲגֵי נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע שְׁחָיִב אָדָם לְהִתְחַתֵּן, וְהִיא הַמְצָנָה הָרֵאשׁוֹנָה, וְהַסְמָךְ מִם עוֹבֵד עַל בְּחוּרִים שֶׁיְהִיוּ בְּרִנָּיִם וְיִבֵּן כֶּךָ מְכַשִּׁילִם בְּפָגַם הַבְּרִית שְׁזָה הָעוֹוֹן הַכִּי חָמוּר וְכוּ'.

וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי הַבְּחוּר שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזַמֵּן לוֹ שְׂדוּף טוֹב, וְעוֹד שֶׁהִיא בְּעֵלֶת יִרְאֵת שְׁמַיִם שְׁזָה דְבַר גְּדוֹל מְאֹד, כִּי בְּדַרְךְ כָּלֵל נְשִׁים דַּעְתָּן קִלָּה עֲלֵיהֶן. וְהִנֵּה מְצֵאֵת בַּת יִרְאֵת שְׁמַיִם, רַק הַסְמָךְ מִם הַכְּנִיס בְּדַעְתְּךָ שְׂאִין מְשִׁיכָה בִּינֵיכֶם וְכוּ', לְדַעְתִּי זֶה רַק דְּמִיּוֹן שְׁלָךְ, חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (יְבָמוֹת טג) נְחִית דְּרָגָא וְנִסִּיב אִיתְתָּא; תִּרְד מְדַרְגָּה וְתִמְצָא אֶת בַּת זוּגָה, וּבְפָרְט שֶׁהִיא בִּישְׁנֵית - זֶה טָבַע וּמְדָה יָפָה שֶׁל בְּחוּרָה וּבַת עִם יִרְאֵת שְׁמַיִם.

וְלִכֵּן לְדַעְתִּי רְאֵה לְגַמֵּר אֶת הַשְּׂדוּף בְּכִי טוֹב וְשִׁיְהִיָּה בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזָּל טוֹב.

הַעֲקָר תִּקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדְיךָ וְתִחְזַר בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הַתְּכַלִּית בְּזֶה הָעוֹלָם הִיא לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה וּלְהַכִּירוֹ יִתְבָּרַךְ מְכַל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (יְבָמוֹת סב.) כָּל הַשְּׂרוּי בְּלֹא אִשָּׁה שְׂרוּי בְּלֹא שִׁמְחָה, וְלִכֵּן עֲשֵׂה זֹאת וּרְאֵה לְהִתְחַתֵּן לְשֵׁם שְׁמַיִם וְתִרְאֵה אֵיךְ שֶׁהִיא תִמְצָא חֵן בְּעֵינֶיךָ וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר אֶצְלָךְ עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

ראה להקפיד להניח תפלין כשרות בכל יום.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קא.

**הילדים שלי לא רוצים לבקר את הורי,
כי כשחם שם מותחים עליהם בקרת.**

שאלה:

מאת יעקב: לכבוד כבוד קדשת מוה"ר א"ש שליט"א. הורי מאד רוצים שנגיע אליהם לשבתות עם שלש ילדינו, אף מכיון שהורי מעבירים בקרת שלילית על הילדים במשך כל השבת, אין לילדים חשק להגיע לשם, ואנחנו לא יודעים מה לעשות. מצד אחד אנחנו לא רוצים לפגוע בהורים, ומצד שני אנחנו לא רוצים שהילדים יפגעו? אשמח לקבל תשובה בהקדם, ותודה על האתר הנפלא.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אמר, ט"ו איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יעקב נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

באמת זה נסיון קשה מאד, כי כבוד אב ואם זו מצוה חמורה שבחמורות, עם כל זאת אתה צריך להתחשב בילדיך ולדאג לשלומם, כי בדור הזה בקלות יכולים לאבד את הילדים, נגמר העדן שיכולים לעשות בקרת על הילדים, ובאמת זה אף פעם לא היה הדבר החכם להשפיל ילדים ולעשות עליהם בקרת וכו', אבל עכשו בעדן שלנו שהכל כבר יותר מפתח והילדים יותר ויותר בענינים וכו', צריכים להתחשב עמם כדי שיצליחו.

לדעתי עדיף להשאיר בבית עם הילדים, ואם ההורים ישאלו למה אתם לא באים, אזי להגיד להם פתוח שהילדים לא רוצים לבוא, ואף שאני יודע שדבר זה מאד מאד קשה לומר להורים, עם כל זאת צריכים מאד להתחשב בילדים.

כלל זה ההורים צריכים לדעת: "אם משקיעים בילדים מקבלים מהם הרבה נחת", ולכן תראו לדאג לילדיכם, ואם ההורים יקפידו וכו' עליכם להסביר להם שהילדים רגישים לבקרת.

מוהרנ"ת ז"ל אמר שאצלו חנוך הילדים הוא יותר גדול מעבודת חצות שלו, והרש"ב מליובאוויטש זכנתו תגן עלינו אמר שחנוך הילדים זה יסוד כל התורה בלה.

הקדוש ברוך הוא ששמו שלום יעשה שלום ביניכם ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קב.

הרבה מתלמידי מזמינים אותי לחתנתם, אך איני באפשרותי לתת לכל אחד מתנה כספית

שאלה:

מאת אליהו: שלום לצדיק הקדוש. אני מלמד בחורים גדולים, שהרבה מהם התארוסו והזמינו אותי לחתנות. המשכרת שלי אינה גדולה וקשה לי לשים מעטפה עם כסף בזמן שישי כמה חתנות באותו חודש. מצד אחד התלמידים מאד רוצים שאבוא, ומצד שני ברור לי שהוריהם מצפים שאתן מתנה. הענין הזה מתעורר מפעם לפעם ואיני יודע כיצד לנהג.

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר אמר, ט"ז איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר ויזרח

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין לך משג מהי זכותך בשמים שאתה מלמד את בני הנעורים תורה, וראוי לך להחדיר בהם אמונה שזה יסוד כל היהדות.

ומאחר שהם מתארסים וכו' עליך להחדיר בהם השקפה איך להתנהג כל החיים ואיך לכבד ולקשר את האשה שמאד הקפיד על זה רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רסד) כי זה למוד עמק עד מאד, וילמדו את החתן הכל, אבל לא איך להתנהג בבית, להיות ותן ולותר ולותר וכו' שבזה תלוייה הצלחת החיים.

בענין לתת מתנה לחתן וכו' אתה בכלל לא צריק, עקר המתנה שתדריך אותו איך להיות מעביר על מדותיו וזו המתנה הכי יפה.

המאחל לך שבת שלום...

ב' קג.

האם יש סגלה להצלחה בלמודים ובמבחנים?

שאלה:

סאת שרון: שלום. האם יש סגלות מיוחדות להצלחה בלמודים ובמבחנים? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר אמר, ט"ז איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שרון תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

דעי, הסגלה הכי מיחדת להצלחה בלמודים ובמבחנים, היא ללמד וללמד וללמד וכו', אם לומדים – יכולים ומצליחים וכו'. ולכן תשקיעי בתוך הלמודים ואז תצליחי בגדול.

הקדוש ברוך הוא יתן לך חן בעיני כל רואיך.

המאחל לך שבת שלום...

ב' קד.

**אני סובלת מחרדות ופחדים בלתי מסבירים,
ואין לי שלווה פנימית**

שאלה:

סאת מיכל: שלום לכבוד הרב. אני סובלת מחרדות ופחדים בלתי מסבירים, ואין לי שלווה ורגע פנימי. מה אני יכולה לעשות כדי להשתחרר מזה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר, כ"ה איר ה'תשע"ג.

שלום רב אל מיכל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שהפחדים והחרדות באים מעצבים וכו', והיום יש תרופות לזה, ואין זו בושה לקחת את התרופות, כמובן רק על ידי רופא ממחה (ואף אחד לא צריך לדעת שאת לוקחת כדורים).

חרדות ופחדים באים לאדם רק מחמת חסרון אמונה, כי באמת מי שמכניס עצמו בתוך האמונה הקדושה, ויודע שדבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, הוא יחיה חיים מאשורים, חיים מישבים, ולא יחיה בשום פחדים וחרדות, כי

מה יש לו לפחד ולחרד, מאחר שיודע שהכל משגח רק ממנו יתברך, לא כן מי שהוא לקוי באמונה, וחושב שהכל טבע מקרה ומזל, אזי הוא תמיד חי בחרדות ופחדים וכו', זה בלה וזה בכה.

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ה') העקר הוא אמונה, וצריך לחפש ולבקש בעצמו איך אחז באמונה, כי יש סובלי חלאים שעקר הסבל שלהם זהו רק מחמת חסרון אמונה, וכל אלו שסובלים על העצבים, זה בא להם רק מחמת חסרון אמונה, ולכן צריכים להתחזק באמונה בו יתברך שהכל נעשה כרצונו, ולכן מה יש לפחד? כמו שהוא יתברך רוצה שיהיה - כך יהיה.

ולכן אסור להתבלבל משום דבר, ועל ידי אמונה בו יתברך, יצא מכל צרותיו ויתכפר לו הכל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קה.

מדוע כל-כך חשוב שאדם ימצא בעצמו נקדה טובה?

שאלה:

סאת דוד: לכבוד קדשת האדמו"ה, שלום וברכה. למדתי בלקוטי מוהר"ן בתורה רפ"ב שאדם צריך לחפש ולמצא בעצמו נקדה טובה, וראיתי שרבי נתן האריך בזה מאד וכתב כמה פעמים שהעצה הזו היא יסוד גדול מאד בדרך רבנו. מדוע הענין הזה כל כך חשוב ועקרי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר, כ"ה איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע שחכמינו הקדושים אמרו (שבת ק"ה:) כן דרכו של יצר הרע, היום אומר לו עשה כן, ולמחר אומר לו עשה כן, עד שאומר לו לך עבד עבודה זרה, והולך ועובד. והסבירו מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות השקמת הבקר הלכה א') שהאדם נמצא בזה העולם בספנה גדולה עד מאד, ובפרטיות אם נכשל חס ושלום בעברה, בא היצר הרע ומכניס בו יאוש שיתיאש לגמרי מהיהדות, כי אומר לו איך עשית עברה כל כך גדולה, ועכשו אתה כבר אבוד לגמרי משתי העולמות, כי דרך היצר הרע הסמך מס להגדיל את העברה בעיני האדם כדי לשברו לגמרי, עד שמכניס בו יאוש ודכאון כאלו אבדה ממנו תקוה ותוחלת, וממנו כבר לא יצא שום דבר, ועל ידי זה מכניס בו יאוש עד שפורק על לגמרי, ועוזב את הדת לגמרי, וכך קרה לכל אלו שפרקו על לגמרי וכו', כי הסמך מס הגדיל בעיניהם את החטא בו נכשלו בו וכו', עד שמרב יאוש פרקו על לגמרי רחמנא ליצלן ויצאו מהדת.

ועל זה בא רבנו ז"ל ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפ"ב) שהאדם צריך לחפש ולבקש ולמצא בעצמו איזה נקדה טובה שעשה בימי חייו, כי איך שהוא אמרו חכמינו הקדושים (ברכות נ"ז.) אפלו הריקנים שבה מלאים מצוות כרמון, והאדם צריך תמיד לדון עצמו לכף זכות, ולמצא בעצמו עוד מעט טוב שיש בו, כי אין בר ישראל שלא עשה איזה טוב מימיו, ואפלו שהטוב שעשה גם כן מלא פגמים, עם כל זאת יש גם בזה טוב הרבה, ועל ידי שידון עצמו לכף זכות, יזכה לצאת מכף חוב לכף זכות, ויזכה לחזר בתשובה שלמה, וזה פרוש הפסוק (תהלים ל"ז) "ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו", כי הוא כבר לא אותו אדם, אם ימצא בעצמו מעט טוב.

ולכן זה עקר גדול בחיי האדם, כי כל אחד נכשל במה שנכשל וכו', ונופל למקום שנופל וכו', ועליו להחיות עצמו עם מה שיכול וכו', ועל ידי זה לעולם לא יתרחק ממנו יתברך, אפלו שעשה כבר מה שעשה, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ב) אם אתה

מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן, הינו בזה שנכשלת במה שנכשלת ונכנס בך יאוש מפני שאתה יודע שחטאת וכו', נמצא שאתה עדין מאמין שזה חטא וכו', ולכן עליך להאמין שיכולים לחזור בתשובה ולתקן הכל.

ומספר אשר להגאון הקדוש איש האלקי הנודע ביהודה זכותו תגן עלינו היה תלמיד שפרק על עד שנעשה כמר, עד שנעשה בישוף וכו', והנודע ביהודה זכותו תגן עלינו הצטער מאד איך יכול להיות שתלמיד מתלמידיו יפל ויתרחק כל כך עד שישתמד רחמנא ליצ'לו, ועשה מה שעשה עד שנפגש עמו, ושאלו איך נפל כל כך, ענה לו הבישוף (הכמר) יען כשילמד בשיבתו היה אז המנהג שהבחורים היו אוכלים אצל הבעלי בתים כל בחור ביומו אצל בעל הבית אחר, פעם בערב פסח עשה בעל בית אחד פשטידא מתפוחי אדמה ומצאו שם חטה אחת, ושלח הבעל הבית את הבחור אל רבו הנודע ביהודה זכותו תגן עלינו לשאל האם מתר לאכל את הפשטידא הזאת, והתחיל הנודע ביהודה זכותו תגן עלינו לפלפל עם התלמיד שיש שיטות המתירים בכגון זה, ויש שאוסרים, וסיים אבל אני אוסר ונתן טעם לדבריו. והנה הבחור הזה היה מאד רעב, כי בערב פסח כבר אסור לאכל חמץ, וכן עדין אסור לאכל מצה, ובער הרעבון מאד אצל התלמיד הזה, ועשה לעצמו חשבון הלא רבו הביא שיטות שיש מתירים, אזי 'אומר ועושה' אכל את כל הפשטידא, ובא אל בעל הבית וספר לו כי הנודע ביהודה זכותו תגן עלינו אסר את זה ובערו כדין.

והנה אחר שאכלו התחיל הסמך מס לעבד אצלו איך נכשלת באסור חמץ החמור כל כך, עד שעברת על אסור פרת, והכניס בו מרה שחורה ויאוש גדול, עד שהסיתו מה לך לקרות קריאת שמע שעל המטה, מאחר שעבר על אסור פריתות, וכבר נכרת מעם ישראל, וכמוכן בקומו בבקר הסיתו מה לך לטל ידים הלא אתה כבר לא בכלל ישראל, וכן הסיתו לעברה אחר עברה, עד שכפר בעקר והמיר

דתו ונעשה כמר עד שנעשה בישוף (כמר ראשי), וכמוכן שהנודע ביהודה זכותו תגן עלינו דבר עמו מה שדבר, עד שהחזירו למוטב, וזק את כל הכפירות וכו' שנכנסו בו וחזר בתשובה שלמה.

רואים מפל זה את נחיצות דרכו של רבנו ז"ל להחיות עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו, כי אם לא יחזק עצמו עם מעט הטוב שבו, יכול לפרק על לגמרי, עד שיצא רחמנא ליצלן מדת ישראל. ולכן הדרך הזו למצא בעצמו רק את הנקדות טובות, זה יסוד גדול ביהדות, ואמר מוהרנ"ת ז"ל שמשיח יכבש את כל העולם פלו על ידי דרך זו, שיכניס בכל אחד את הלמוד העמק הזה שצריכים תמיד לדון עצמו לכף זכות, כדי שיהיה בו חיות להחיות עצמו עם נקדת יהדותו, כדי שלא יאבד את עולמו חס ושלוש פרגע, וכן מובא (בפסיקתא דרב כהנא) שמשיח יהיה מלבש עם בגד כזה שיהיה בו כל הטוב של כל עם ישראל, וכל אחד ימצא את נקדתו הטובה אצלו, וכך יגאל.

הרי שלף לפניך איך שצריכים את הלמוד העמק הזה שגלה רבנו ז"ל לדון עצמו ואת אחרים לכף זכות, ועל ידי זה יכול להחזיר את עצמו ואת כל העולם פלו לכף זכות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קו.

התיאשתי כבר מלחזר בתשובה, כי זה נראה לי בלתי אפשרי

שאלה:

מאת שלמה: שלום. לצערי הרב אני נכשל בפגם הברית מאז שאני נעה ובכל פעם שאני מנסה לחזר בתשובה ולעשות התחלה חדשה אני נופל שוב. האמת היא שהתיאשתי כבר

מלחזר בתשובה, כי זה נראה לי בלתי אפשרי. מדוע הנסיון הזה כל-כך קשה לי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר, כ"ה איר התשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל שְׁלֹמֵה נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

דע לך שרובנו ז"ל גלה לנו (לקויטי מוהר"ן חלק ב' סימן ע"ח) אשר אין שום יאוש בעולם כלל, ואין דבר כזה להתיאש מן החיים, כל זמן שאדם חי הוא יכול לתקן הכל, ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ע"א) אף שהזהר הקדוש מחמיר מאד מאד על החטא המגנה הזה ואומר שלאדם שנכשל בהוצאת זרע לבטלה כבר אין תשובה, אני אומר שאף אחד לא מבין את דברי הזהר הקדוש, ויש תשובה גם על החטא הזה.

והסבירו מוהר"ן ז"ל: איך יכול רבנו ז"ל לומר אחרת מהזהר הקדוש? אלא לכלם יש תקנה ותקוה, אף נותנים לאדם את הבחירה, אומרים לו שאין לו תשובה, ואם אינו בטלן ולא מניח עצמו בשום פנים ואפן, אלא דוחק עצמו לחזור בתשובה, אזי מקבלין אותו, הזהר הקדוש אומר שאין לו תשובה, וכבר לא יזכה לראות את פני השכינה, ובא רבנו ז"ל ואומר שכן יש תשובה, ואם יש לאדם שכל ודוחק עצמו לחזור אליו יתברך בכל מחיר, אפלו שלא יהיה לו עולם הבא, אזי זוכה להכנס לפנים הקדשה, אבל אם אין לו שכל ואומר הלא כתוב בזהר שאין על זה תשובה, ומתיאש לגמרי וכו', על ידי זה נופל מדחי אל דחי ונאבד לגמרי.

וכן אמר רבנו ז"ל (לקויטי מוהר"ן חלק א' סימן ה') מי שפגם בטפי מחו על ידי זה בהכרח לו לשמע מחלקת בין הצדיקים, וכשיש לו שכל ויודע שכל מה ששומע מחלקת ומריבות על צדיק אמת הדבוק בו יתברך, הכל כדי לרחקו ממנו, והוא חוזר בתשובה, אזי יש לו

תקנה לתקן הכל, ועוד לזכות לכל טוב אמת ונצחי, כי מי שיש לו שכל, ותכף ומיד חוזר בתשובה שלמה, וחוזר אל הצדיק האמת, על ידי זה זוכה למה שזוכה, וזה הנסיון שלו, ואמר רבנו ז"ל (שם) ותאמין שכל מצותא ומריבה אינה אלא בשבילך מפני שפגמת בטפי מחך.

ולכן כל מי שפגם בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, ההכרח לו לשמע מחלקת ומריבות ולשוון הרע על איש כשר וצדיק אמת הדבוק בו יתברך, שעל ידו יכול לחזור בתשובה שלמה, ואם יש לו שכל ומרחם על עצמו, ואוחז עצמו בהאיש כשר והצדיק אמת הזה, בודאי יזכה על ידו לחזור בתשובה שלמה.

והנה רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן, ולכן בודאי גם על חטא זה יש תקון, ועקר התקון להיות רגיל לגרס הרבה פרקים משניות, כי משנ"ה אותיות נשמ"ה, על ידי למוד משנה מזככים את הנשמה מכל מיני חלודה שנדבק בה על ידי פגמי הברית.

ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן י"ט) אפלו אותם האנשים שרגילים בעברות רחמנא ליצ'ן, וקשה להם לצאת מזה מרב הרגליהם, אם יעשו לעצמם חק קבוע ללמד בכל יום ויום כף וכף, התורה הקדושה תוציאם מעוונותיהם, ומקבל אצל אנשי שלומנו שכונת רבנו ז"ל כשאמר "כף וכף" סובבת על לגרס בכל יום ויום ח"י פרקים משניות, שזה מצילו מהחטאים, ורבנו ז"ל נתן לכמה מאנשי שלומנו תקון לומר בכל יום ח"י פרקים משניות (עין שיחות הר"ן סימן קפ"ה), ולכן אשרי מי שמרגיל עצמו לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, ושב ורפא לו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קז.

**מדוע התחלתם להדפיס את סדרת 'שו"ת ברסלב',
הרי יש את סדרת 'אשר בנחל'?**

שאלה:

מאת נתן: שלום לכבוד הרב. האם זה נכון שהבטחתם שתהיה ישועה למי שיעזר בהדפסת הספרים 'אשר בנחל' וישאלות ותשובות בחסידות ברסלב? בנוסף רציתי לדעת למה התחלתם להדפיס את סדרת 'שו"ת ברסלב' בנפרד, הרי כל המכתבים שלכם מדפסים בספר 'אשר בנחל'? אודה לכם אם תענו לי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר, כ"ה איר התשע"ג.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל נתן נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, אני חזק מאד בזה שאמרתי שמי שידפיס כרך אחד של שו"ת 'אשר בנחל', תהיה לו ישועה, כי המכתבים האלו החזירו למוטב כבר אלפים ורבות בני הנעורים בתשובה, ונתפשטו בכל העולם בלו, ותהלה לאל דבר רבנו ז"ל התפרסם על ידי זה מאד בעולם, כי נכתבו על ידי גדל תשוקתם של בחורים ואברכים הצמאים לדבר השם, ויש בזה סיעתא דשמיא, ותהלה לאל כבר נדפסו עד עכשו מאה ושתים עשרה כרכים מסדרת שו"ת 'אשר בנחל', ויש בהם עשרים ושבע אלף מכתבים, רק עד שנת תשנ"ח, ויש להדפיס עוד את כל המכתבים עד שנכתבו עד לשנת תשע"ג, ולכן כל מי שיהיה לו חלק בהדפסת כרך אחד, תהיה לו ישועה גדולה.

והנה בדיוק לפני שנה התחילו ביבנאל להדפיס את השאלות ותשובות בחסידות ברסלב, והם אותו דבר כמו שו"ת 'אשר בנחל',

וְהִפְרֵשׁ בִּינֵיהֶם הוּא כִּי שְׁבִ' שְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב
 כְּתוּבוֹת גַּם הַשְּׁאֵלוֹת, וְזֶה מְאֹד מְעַנֵּין בְּנֵי אָדָם, וְלִכֵּן תִּכְף וּמִיד
 שְׁנַדְפֵס בְּכַמִּיּוֹת גְּדוּלוֹת מִיד נַחֲטָף וְאֶזֶל מִן הַשּׁוּק, וּיְכַבֵּר נִדְפְסוּ עַד
 עֲכָשׁוּ שְׁלֶשֶׁה פְּרָכִים, וַיֵּשׁ מוֹכְנִים לְדַפּוּס עוֹד עֲשָׂרִים פְּרָכִים, וְלִכֵּן
 אֲשָׁרִי מִי שִׁיְהִיָּה לּוֹ חֵלֶק בְּהַדְפַּסְת כָּרֶךְ אַחַד, וְאֲשָׁרִי וְאֲשָׁרִי מִי שִׁיעֲסֵק
 בְּהַפְצָתָם, כִּי לְצַעֲרָנוּ הָרַב מִלִּיּוֹנִים מֵאֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִתְרַחֲקוּ
 מֵהֵדֵת וְכוּ', וְאֵלּוּ הַסְּפָרִים מִחֲזִירִים לָהֶם אֵת הָאֱמוּנָה וְאֵת הַבְּטָחוֹן
 עֲצָמִי, כִּי אֵין בְּעֵינָה שְׁלֵא יְהִיָּה לָהּ פְּתוּרֹן, אֵין צְרָה שְׁאֵין לָהּ פְּתַח אֵיךְ
 לְצֵאת מִמֶּנָּה, וְאֵין חֲשֵׁף שְׁאֵין לּוֹ אֹר בַּקְצָה הַמְּנַהֲרָה.

וְלִכֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁחָטָא כָּל כָּף הִרְבָּה בְּכָל מִינֵי חֲטָאִים
 וְעוֹנוֹת וּבִפְרָטִיּוֹת בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת וְכוּ', שִׁיעֲסֵק בְּהַפְצָתָם, וּבְזֶה שִׁיְגָרָם
 שְׁעוֹד אֲנָשִׁים יַחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, עַל יְדֵי זֶה יִמְחַלּוּ לּוֹ גַּם כֵּן עַל כָּל
 עוֹנוֹתָיו הַמְּרַבִּים וְהַמְּגַנִּים.

וְלִכֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ אֵיךְ שִׁפְגָם בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת וְנִכְשַׁל בְּכָל
 מִינֵי חֲטָאִים וְעוֹנוֹת וְכוּ', יַעֲשֶׂה לְעַצְמוֹ הַרְגֵל לְהַפִּיץ אֵת שְׁאֵלוֹת
 וְתִשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב, כִּי סוּף כָּל סוּף כְּשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אֵיזוֹ
 שְׁאֵלָה, צְרִיכִים לְזַכֵּר שְׁאֵת אוֹתָהּ הַשְּׁאֵלָה וְאוֹתוֹ הַסְּפֵק יֵשׁ לְעוֹד
 אֶלְף אֲנָשִׁים, וּבִסְפָרִים אֵלּוּ יֵשׁ אֵת הַתִּשׁוּבוֹת לְכֻלָּם.

וְלִכֵּן אֲשָׁרִי מִי שִׁמְפִּיץ, וְעַל יְדֵי זֶה יִגְרָם שְׁעוֹד אֲנָשִׁים יַחְזְרוּ
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְיִזְכְּה לְהִיּוֹת מִמְּזַכֵּי הַרְבִּים אֲשֶׁר זְכוּת הַרְבִּים תְּלוּיָהּ
 בּוֹ, וְשֶׁב וְרָפָא לּוֹ עַל כָּל מַה שִׁפְגָם, וְיֵאִיר נִפְשׁוֹ בְּאוֹר זֵיו חַיּוֹת וּדְבָקוֹת
 בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַמְּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קח.

**האם העצה של "אחד היה אברהם" שיכת לכלם
או רק לצדיקים גדולים?**

שאלה:

מאת נתנאל: שלום וברכה לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
האם העצה של "אחד היה אברהם" שגלה לנו רבנו - שאדם
צריך לעבד את השם יתברך כאלו רק הוא נמצא בעולם ולא
להתפעל מאף אחד שיכת לכלם או רק לצדיקים גדולים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר, כ"ה איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נתנאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל גלה לנו את הגלוי הנפלא הזה על פי (יחזקאל ל"ג) "אחד
היה אברהם", שאברהם אבינו עבד את השם יתברך בבחינת אחד,
הינו שלא הסתפל על שום מונע ומעכב שבעולם שרצה למנע אותו
מלעבד את השם יתברך, לא על אביו, ולא על אשתו, ולא על ילדיו,
ולא על שום ברִיה שבעולם, רק הלך בבחינת אחד, ולא בלבל עצמו
משום ברִיה, ואמר רבנו ז"ל שדבר זה שיהי לכל בר ישראל הרוצה
לחזר אליו יתברך, ראוי לו שלא יסתפל על שום ברִיה שבעולם
הרוצה למנע אותו מלהתקרב אל הקדוש ברוך הוא, וזה כלל גדול
שעל פי רב בני אדם מונעים עצמם מלעשות מצוה או מלעשות איזה
דבר שבקדושה, מחמת בני אדם המונעים ומלעיגים עליהם, ולכן
התחיל השלחן ערוך "ואל יתביש מפני המלעיגים", להורות שאם
אתה רוצה לקיים את כל אשר נאמר בד' חלקי השלחן ערוך, שלא
תתביש בכלל מפני המלעיגים, כי מה אתה צריך להתבלבל מהם?

וזה הפלל הכי גדול ביהדות לא להתפעל משום ברִיה שבעולם,

יהיה מי שיהיה, בשעה שאדם רוצה להתקרב אליו יתברך, ולקיים מצוותיו יתברך, אסור להתפעל מאף ברֵיה, ולא להסתכל על שום מונע ומעכב, ורק כך יוכל לנצח.

ומוהרנ"ת ז"ל הרבה לדבר מזה (לקוטי הלכות פסח הלכה ט') שזה הענין של ספירת העמר הנאמר בה (ויקרא כ"ג ט"ו) "וספרתם לכם", שכל אדם צריך לספר את הימים לעצמו, ולא להתבלבל מאחרים כלל, אין אחד בזה העולם כלל רק הוא והשם יתברך, וכן פרש (בראשית י"ב א') "לך לך" שהקדוש ברוך הוא צוה את אברהם לך לך, הינו תלך אל עצמך, אל תתבלבל מאחר כלל.

ובאמת אדם צריך לדעת שבו תלוי כל העולם, כמאמרם ז"ל (סנהדרין ל"ז.) חייב כל אדם לומר בשבילי נברא העולם, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ה') נמצא אם העולם נברא רק בשבילי, ועל כן צריך אני לראות בתקונו העולם, ואמרו חכמינו הקדושים (יומא פ"ו:) יחיד ששב מוחלין לכל העולם בלו.

ולכן ראוי לכל בר ישראל לידע שהוא היחיד שבו תלוי תקונו העולם, ואם כן למה לו להתבייש ממישהו? כי באמת ראו בכל הדורות שקם אחד מיחד והאיר את כל העולם בלו באורו יתברך, ומזה רואים את הכח של כל אחד ואחד שיש בכחו להאיר את כל העולם בלו עם אמתת מציאותו יתברך, ולהפך לא היה חסר במשך הדורות שקם רשע מרשע אחד חוטא ומחטיא את הרבים, וקלקל לדורות וכו' וכו', והרב הקדוש מסאטמאר זכותו תגן עלינו פרש פעם בליל הסדר את מה שכתב בעל ההגדה "אחד חכם אחד רשע", שראו בחוש שהיה חכם אחד בעולם כגון הבעל שם טוב הקדוש זכותו תגן עלינו וכן הגר"א זכותו תגן עלינו שזכו וזכו את כל העולם בלו, והרבו חכמה, אמונה, תורה וקיום מצוות מעשיות בעולם, וזה לעמת זה ראו רשע אחד שהיה בעולם וגרם שמיליונים יהודים יצאו מן הדת רחמנא ליצילן.

ולכן צריך כל בר ישראל לידע שהוא היחיד שנשלח לזה העולם לחזק ולעודד ולשמח את כל בר ישראל, ויתאמץ מאד לעסק בקרוב רחוקים, ויפיץ תורה בעולם, ויגלה את אמתת מציאותו יתברך בעולם.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קט.

יש לי חלישות הדעת גדולה בגלל שאלה ששאלתי את מגיד השעור שלי

שאלה:

מאת צבי: שלום לצדיק. יש לי חלישות הדעת גדולה: אני לומד בישיבה קטנה ומגיד השעור שלנו ידוע כתלמיד חכם גדול וחרף. אנחנו לומדים כרגע את מסכת קדושין, אף כשהיתה לי שאלה במסכת בבא בתרא, ושאלתי את המגיד שעור, הוא לא ידע לענות לי עליה. יש לי חלישות הדעת מזה שאולי בישתי אותו, ואני לא מבין איך זה יכול להיות שהוא לא ידע לענות לי על שאלה פשוטה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר, כ"ה איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל צבי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם אתה צריך לדעת שאסור שתהיה לה חלישות הדעת, כי בפרוש גלו לנו חכמינו הקדושים (שבת ג:) כי קאי רבי בהא מסכתא, לא תשיליה במסכתא אחריתי דלמא לאו אדעתיה נכשהרבי לומד

מסכת אחת אל תשאל אותו במסכת אחרת, פן לא ידע להשיב לך ויבוא לידי בזיון].

אתה צריך לדעת שלא כל אחד לקח את סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, אשר דעתו הוא (עין שיחות הר"ן סימן ע"ו) שיתחיל את הש"ס וילמד דף אחר דף, ולא יחזור על המסכת, אלא יסיים מסכת אחר מסכת, עד שיגמר את כל הש"ס, ויתחיל עוד פעם, וכן עוד פעם וכו', וכך תהיה לו ידיעה בכל הש"ס.

יש ראשי ישיבות שהתמקדו במסכת אחת או שתיים, והם בקיאים בהן ישר והפוך, וגם חדשו חדושים על המסכת, אבל במסכתות אחרות אין להם משג וכו'.

ולכן אין מה להקשות קשיות עליהם, ומכל שכן שלא צריך שיהיה לך חלישות הדעת בשביל זה, כף היא המציאות, לא כל מגיד שעור בקי בכל הש"ס.

אומרים על הגאון הגדול רבי שמואל ענגיל זצ"ל שזכה לחבר המון ספרים עצמים, שקדם שהתחיל לחדש חזר על כל הש"ס בגרסא דיקא ארבעים פעמים, ואחר כך התחיל ללמד בעיון גדול, וחדש חדושים נפלאים [כמו שרואים בספריו הקדושים], ובשנים האחרונות אני מעורר את כל הבחורים הצעירים שיגרסו קדם פעמים ש"ס, כי רבנו ז"ל אמר כשזוכים לסיים ש"ס ממשיכים על עצמו צלם אלקים, ואחר שסיימו בגרסא פעמים ש"ס, שיקחו מסכת אחת ויחזרו עליה מאה פעמים ואחת, והמציאות מראה כשחוזרים על מסכת מאה פעמים ואחת, זה נקלט היטב בראש, וזוכרים את זה היטב, וממילא רוצים כבר ללמד גם רש"י וגם תוספות, וגם מפרשים על מסכת זו.

ולכן מאחר שלקחת על עצמך לחזר על מסכת בבא בתרא, תמשיך בזה ותחזר על זה מאה ואחת פעמים, ואל תבלבל עצמך משום ברירה, רק חזר וחזר וכו' מאה ואחת פעמים על מסכת זו,

וְאִז תְּצַלִּיחַ בְּלְמוּדָךְ, וְהִגְאוֹן הָרַב שֶׁךְ זָצ"ל סֵפֶר שְׁחֹזר בִּימֵי בְּחֵרוּתוֹ
מֵאֲתִים פְּעָמִים עַל מִסְכַּת בְּבֶא בְּתָרָא, אֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת
עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קי.

**יֵשׁ לָנוּ שְׂכֵנָה רָעָה שְׂמַקְלֶלֶת אוֹתָנוּ כָּל הַזְּמַן, וְאֵנְחָנוּ
מִפְּחָדִים שֶׁהַקְּלָלוֹת שְׁלָהּ יִפְגְּעוּ בָנוּ**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת חֲנָה: שְׁלוֹם. יֵשׁ לָנוּ שְׂכֵנָה רָעָה שְׂמַקְלֶלֶת אוֹתָנוּ כָּל
הַזְּמַן עַל לֹא דְבָר, וְאֵנְחָנוּ מִפְּחָדִים שֶׁהַקְּלָלוֹת שְׁלָהּ יִפְגְּעוּ בָנוּ
וּבִילְדֵינוּ. הֲאֵם יֵשׁ סִמּוּחַ לְחֹשֶׁשׁ?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדּוֹר בְּמִדְבַר, כ"ה אִיר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל חֲנָה תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

דְּעֵי לָךְ שֶׁהַחֶכֶם מְכַל אָדָם אוֹמֵר (מְשָׁלִי כ"ו ב') "קְלָלֶת חֲנָם לֹא
תְּבֹא", הֵינּוּ מִי שְׂמַקְלֵל אֶת הַזּוֹלָת בְּחֲנָם עַל לֹא דְבָר, אֵין לְחֹשֶׁשׁ
מִקְלָלוֹת שְׁלוֹ בְּכָלֵל.

וְהִנֵּה הַכְּתִיב הוּא "לֹא" וְהַקְּרִי הוּא "לו", הֵינּוּ אֵין לְחֹשֶׁשׁ
מִקְלָלֶת חֲנָם, וְלֹא עוֹד אֶלָּא מִי שְׂמַקְלֵל אֶת הַזּוֹלָת בְּחֲנָם, הַקְּרִי הוּא
"לוֹ תְּבֹא", הֵינּוּ שֶׁהַקְּלָלָה חוֹזֶרֶת אֶל הַמְּקַלֵּל, וְלִכֵּן אֵין לָךְ מֵה לְדָאָג
כָּלֵל, רַק תְּקַחֲתִי אֶת זֶה לְכַפֶּרֶת עוֹנוֹת, כִּי מִי יוֹדֵעַ מֵאִיזָה צְרוּת אֶת
נַפְטָרֶת עַל יְדֵי הַקְּלָלוֹת הָאֵלוֹ וְכו'.

וְלִכְּנֵן אֶל תְּגִיבִי, תִּקְבְּלִי הַכֵּל בְּאַהֲבָה, וְסוּף הַכְּבוֹד לְכוּא שְׂיִתְגַּלֶּה אֲלֵיכֶם מִלֶּךְ הַכְּבוֹד בְּעֶצְמוֹ, כִּי אִם אָדָם דּוֹמֵם וְשׁוֹמֵעַ בְּזִיווּנוֹ, מִתְגַּלֶּה אֵלָיו כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹבֵא בְּדִבְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוהר"ן חֵלֶק א' סִימָן ר), וּמָה גַם שָׁעַל יְדֵי זֶה נִכְנָע הַדָּם שֶׁבְּחֶלֶל הַשְּׂמָאֵלִי, וְזוֹכֵה שְׂיִמְחִלוּ לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְלִכְּנֵן אֵל תַּעֲשֵׂי שׁוֹם דְּבָרָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂלֵא תַעֲנִי לָהֶם, וְתֵרָאִי שְׂלֵא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן שְׂיִפְסִיקוּ מִלְּקַלֵּל אֶתְכֶם.

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא סְבָלָנוּת שֶׁהִיא הַתְּרוּפָה הַכִּי יִקְרָה, לֹא לְקַפֵּץ וְלַעֲנֹת חֲזָרָה לְמִבְזֵי וְלְמַחְרְפֵי נַפְשׁוֹ, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאֲחֲזוּ בָּזֶה.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קיא.

**הַבֵּן שְׁלִי הַדְּרָדָר לַפְּשִׁיעָה וְסוּמִים, וְכַעַת הַכְּנִיסוּ אוֹתוֹ
לְמוֹסֵד סְגוּר לְנַעַר בְּעִיְתִי**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת רַחֵל: שְׁלוֹם רַב לְכָבוֹד הַצְּדִיק מִיִּבְנָאֵל. אֲנִי רוֹצֵה לְשַׁתֵּף אֶת הַצְּדִיק בְּצַעַר שְׁלִי וּלְקַבֵּל עֲצָה וּבְרִכָּה: הַבֵּן שְׁלִי הַדְּרָדָר מֵאֵד וְהִגִּיעַ לַפְּשִׁיעָה וּמַעֲשִׂים רָעִים, וּבְעֵקֶבֶת זֹאת הַכְּנִיסוּ אוֹתוֹ לְהוֹסֵטֵל. גַּם שֵׁם הוּא עָשָׂה בְּעִיּוֹת, עַד שֶׁנִּשְׁעַלְמָה וּבָרַח בְּלִי לְהוֹדִיעַ לְאָף אֶחָד. הַמְּשַׁטְרָה מְצָאָה אוֹתוֹ בְּדִירָה בְּיַחַד עִם כְּפָה חֲבָרִים וְחֲבָרוֹת, מְשַׁתְּמָשִׂים בְּסוּמִים וְשׁוֹתִים אֶלְכוּהוֹל וְעֹשֵׂה הוּא נִמְצָא בְּמוֹסֵד סְגוּר לְנַעַר בְּעִיְתִי. מָה יִהְיֶה עִם הַיָּלֵד שְׁלִי? הוּא מְדַרְדָּר לְתוֹהוֹם וְאֲנִי לֹא יִכּוֹלָה לִישֵׁן בְּלִילָה בְּגִלְלוֹ.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר, כ"ו איר ה'תשע"ג.

שלום רב אל רחל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי שישאר שמה וכך ילמד לקח, הן אמת שאת אמא וכואב לך מאד מאד, אבל את צריכה להבין שאם הבן לא ילמד פעם ולתמיד לקח שהעולם לא הפקר, והוא יצטרך לשלם על זה מחיר גבוה, אזי הוא יכול להדרדר יותר ויותר עד לאלימות וכו' וכו', ולגמר בבית סהר לכמה שנים, ולכן את צריכה להשתמש עם העצה שנתן לנו החכם מכל אדם (משלי י"ג כ"ד) "חושך שבטו שונא בנו".

ולכן שהמשטרה תטפל בו עכשו ותכניס אותו במוסד סגור, וזה ילמד אותו לקח כדי שיתעורר מהשכרות והעורון וכו', שמסבבים אותו וכו' וכו', הן אמת שאת אמא וכואבת את הכאב שלו, עם כל זאת כבר מקונן ירמיה הנביא (איכה ד' י') "ידי נשים רחמניות בשלו ילדיהן", ולכן הפעם תתני שהבן ילמד על העור שלו וכו', וזה יעורר אותו לחזור אל השרשים וכו'.

נא ונא תשתדלי לפרש את שיחתך אליו יתברך, ותספרי לו יתברך את כל מה שאת עוברת עם הבן וכו', ותבקשי רחמים רבים ממנו יתברך, ואת צריכה לדעת אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל, ואל יקל בעיניך דבור אחד, פי אצלו יתברך מאד מאד חשוב כל דבור שמדברים עמו יתברך, ואם בני אדם היו יודעים מעלת כל דבור למעלה בשמים, היו מתמידים בזה כל יום ויום ובכל שעה ושעה וכו', פי כל דבור שמדברים אליו יתברך מזעזע את כל העולמות, שאת זה אי אפשר להסביר בפה, ומכל שכן בכתיב.

הקדוש ברוך הוא שאמר לעולמו די יאמר לצרותיך די.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קיב.

**ספרתי לאחרים מה אני עומדת ללדת.
האם הכנסתי את העבר לסכנה?**

שאלה:

מאת מיכל: שלום. קראתי באחת מתשובותיו של הרב שאסור לגלות לאחרים את מין העבר. אני ובעלי חוזרים בתשובה, ויש לי צער גדול שלא ידענו את זה לפני כן, כי כשהגעתי לחדש שמיני ספרנו לילדים שלנו ולחמותי מה עומד להולד לנו. האם בגלל זה העבר שלנו יכול להגיע לידי סכנה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר, כ"ו איר ה'תשע"ג.

שלום רב אל מיכל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתם לא צריכים לבלבל את עצמכם משום דבר, הקדוש ברוך הוא יעזר שתלדי בקלות, והכל יעבר על הצד הכי טוב.

לכתחלה לא מספרים על ההריון עד החדש השלישי מפני עין הרע, וכן נוהגים לא לברר את מין העבר, ומכל שכן שלא קונים דברים להעבר עד אחר הלדה, והכל מפני עין הרע, ולכן צריכים לשמר בדברים אלו מאד מאד.

עם כל זאת אסור לבלבל את עצמו משום דבר, ובפרט כשלא ידעו אין מה לפחד כלל, כי מה שמקפידים לא לגלות את ההריון בהתחלה, וכן לא לברר את מין העבר, הכל מפני עין הרע.

הקדוש ברוך הוא יעזר שהכל יעבר בקלות, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קיג.

**אני שומע דבורים על חלקת ארץ ישראל וירושלים
וזה כואב לי מאד**

שאלה:

מאת ניר: שלום למורי ורבי כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. אני אוהב את עם ישראל בכל לב ונפש וכל-כף כואב לי על מה שהישמעאלים עושים בארץ ועוד יותר כשאני שומע דבורים על חלקת ירושלים וארץ ישראל. מתי נצא כבר מהגלות הזאת?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר, כ"ו איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ניר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך מאד מאד לשמח על גדל הזכות שיש לך באהבת ישראל, אשר אין למעלה מזה, וצריכים לבקש הרבה הרבה ממנו יתברך לזכות לאהבת ישראל, לאהב את כל בר ישראל כנפשו, ולבקש תמיד ממנו יתברך שיאהב את כל בר ישראל.

מובא בבעל הטורים על הפסוק (בראשית כ"ה י"ח) "על פני כל אֶחָיו נָפֵל", וסמיה ליה "ואלה תולדות יצחק", לומר כשיפל ישמעאל באחרית הימים, אז יצמח בן דוד שהוא מתולדות יצחק, וכן מובא מהמקבילים על ישמעאל שנאמר בו (בראשית ט"ז י"ב) "והוא יהיה פרא אדם ידו בכל ויד כל בו ועל פני כל אֶחָיו יִשְׁכַּן", כשיתפשט בכל העולם אז יהיה מפתו, ויתבטל ממשלתו בכל העולם כלו. והיום אנחנו עדים שלאט לאט ישמעאל כובש את כל העולם כלו, וידו בכל יד כל בו, וכל העולם מפקדים מהם, זה סימן שלבסוף יתבטל כחם.

בענין חלקת ירושלים וארץ ישראל וכו', צריך שתדע שעדין

אנחנו בגלות גדולה מאד מאד, ונמצאים בחשך כפול ומכפל וכו', ועל זה צריכים להתאונן בכל לילה בעת חצות על חרבן בית המקדש, וגלות וצרות ישראל.

יבוא היום שאברהם יקרא חזרה את ישמעאל בנו, והם יעזבו את הדמיונות שלהם וכו', וכן יצחק יקרא חזרה את עשו בנו ויעזבו את השקרים שלהם, וכלם יבערו את הגלולים מן הארץ, והאילילים כרות יפרתון לתקן עולם במלכות שדי, יכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברה, לפניה הוי"ה אלקינו יכרעו ויפלו, ולכבוד שמך יקר יתנו, ויקבלו כלם את על מלכותך יתברך, והעקר העולה על הכל שיעקב יקבץ את כל בניו שהם כל שבטי ישראל, ויעשה שלום ביניהם, ותהיה אחדות בין נשמות ישראל, ודוד המלך יכריח את זרע עמלק לגמרי מן הארץ, ואז נגאל גאלת עולם.

הקדוש ברוך הוא יעזר שנזכה לראות את זה במו עינינו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קיד.

**אשתי אומרת שהיא מאכזבת ממני,
מטיחה בי מלים קשות ואף מכה אותי**

שאלה:

מאת יאיר: לרב הצדיק שלום. תודה להשם יתברך על כל הנסים שעשה לה כן תזכה לשנים רבות, נעימות, טובות ובריאות.

מדי פעם אשתי מביעה את אכזבתה העמקה מכך שאני לא מתפקד בכל תחומי האחריות המשפחתית והזוגית, היא מטיחה בי מלים קשות וחושפת לנגד עיני את כל חסרונותי, גם את אלו שאיני מודע להם ושקשה לי לקבלם. לעתים היא

גם מכה אותי בטענה שזו הדרך היחידה להזיז אותי, בדרך כלל אני שותק, וכשהיא מגזימה אני עוצר את השיחה ויוצא מהבית לשענה קלה. לאחרונה היא התחילה לאיים שאם זה ימשך ככה זה יביא לפרוד החבילה חס וחלילה.

א. אין אני צריך להתחסס לכל הדברים השליליים שהיא חושפת בי? ב. כיצד להגיב כשהיא מכה אותי? ג. מה עלי לעשות כדי שהחבילה והחבור הקדוש הזה לא יפרד חס וחלילה? באהבה גדולה ובצפיה לישועת הכלל והפרט.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר, כ"ו איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יאיר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מובא בדברי האריז"ל שרב האנשים שנשיותיהם שולטות עליהם וכו', זה בא משום שבזמן עשית העגל הם השתלטו על נשיותיהם, כמו שכתוב (שמות ל"ב ג) "ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם", ודרשו על זה חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה כ"א סימן י') את מוצא שאמר להן אהרן (שמות ל"ב) "פרקו נזמי הזהב אשר באזני נשיכם" ולא רצו הנשים ומחו בבעליהן, שנאמר "ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב" וגו', והנשים לא נשתתפו עמהן במעשה העגל.

ולכן עקר התקון כשהאשה שולטת על בעלה וכו', להם ולשתק ולא לענות לה בכלל, וכך אמרו חכמינו הקדושים (דרך ארץ וזוטא פרק א') דרכן של תלמידי חכמים עניו ושפל רוח, זריז, ממלא, עלוב, ואהוב לכל אדם, שפל לאנשי ביתו ירא חטא, ודורש את האדם לפי מעשיו, ואומר כל מה שיש בעולם הזה אין לי חפץ בהם [לפי שאין העולם הזה שלי] יושב ומשנה ומטנף כסותו לפני רגלי תלמידי חכמים ואין איש רואה בו דבר רע, שואל כענין ומשיב כהלכה.

עם כל זאת עליך לדעת שהבעל מחיב להביא פרנסה, ולכבד

וליקר את אשתו, כי התחייב בכתבה שהוא יפרנס אותה, אין דבר כזה שהבעל יהיה עצלן וכו', ישכב במטה עד חצות היום וכו', ולא ירצה לעשות שום דבר, ויהיה אדיש להכל וכו', זה בא מעצלות שנכנסה בו, ואין זה תרוץ שהוא לא יכול וכו', כי הכל שקר, זה בא רק מחמת עצלות, וכבר אמר החכם מפל אדם (משלי ו) "עד מתי עצל תשכב מתי תקום משנתך: מעט שנות מעט תנומות מעט חבק ידים לשכב", ואמר (שם י"ט כ"ד) "טמן עצל ידו בצלחת גם אל פיהו לא ישיבנה", אני בטוח שאתה לא טלית שכלה תכלת וכו', אתה לא עושה שום דבר, רק אוכל ואינו עושה וכו', ועוד נותן פקדות לאשתך וכו', ויורד לחייה, אזי היא מכבדת אותך במתנת יד וכו', כי לא כל הנשים מניחות את עצמן שבעליהן ישפילו אותן.

זכר גם זכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב) "ולאברהם היטיב בעבורה" והינו דאמר להו רבא לבני מחוזא, אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו (תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו), ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ט) שעקר העשירות בא בזכות האשה.

הקדוש ברוך הוא יתן לך דעת ושכל, ואז הכל יסתדר על הצד הכי טוב, ויהיו השלום והאהבה שרויים בתוך ביתכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קטו.

**איך אני יכול להגמל מהסמים ולצאת מהמצב הקשה
בו אני נמצא?**

שאלה:

סאת דוד: שלום לצדיק מיבנאל שמי דוד, ולפני חדשים

נסיתי להכניס לישיבה ביבנאל, אף היו לי הרבה בלבולים וזה לא הסתדר. אני מתמודד עם בעיית סמים קשה שמפריעה לי לעבד את השם ובגללה הייתי כבר הרבה פעמים בבית הסהר. הסמים גורמים לי להתחסס לא יפה לאנשים הקרובים אלי ולעשות טעויות. אף אני יכול לצאת מהמצב הקשה שאני נמצא בו? והאם יש לי בכלל סכוי להגמל מהסמים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

איך יכולים להכניס אותך בישיבה, בשעה שאתה בעצמך מודה שאתה לוקח סמים? אתה לא מבין בעצמך כשאדם לוקח סמים רחמנא לישזבן או שותה לשכרה עליו אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני) "כי יתן בכוס עינו" בכיס כתיב, השכור נותן עינו בכוס לשתות, והחוננוני נותן עינו בכיס, כי יתן בכוס עינו רואה את חברו שותה והוא אומר לו מזג לי ואני שותה, ומתלכלך ברעי ובמימי רגלים, יתהלך במישורים סופו למכר כל חפצי ביתו ואת כל כלי תשמישו ואין לו לא בגד ולא תשמישי הבית ולא כלום והבית ריקה מן הכל, "יתהלך במישורים" סוף שהוא מתיר את העברות ועושה אותם הפקר כמישור, משיח עם אשה בשוק ומגבל את פיו ואומר דברים רעים בשכרות ואינו מתביש לפי שנתטלטלה דעתו ואינו יודע מהו אומר ומהו עושה.

אין עוד קללה יותר גדולה לאדם כמו שלוקח סמים, שעל ידי זה נשרפים תאי המוח שלו, וכבר אינו יכול להשתלט על עצמו וכו' וכו', ולכן היה טוב מאד שתכנס לגמילה לפני שתאבד לגמרי את עולמך, והיום יש מקומות גמילה שיכולים לצאת מזה, והבחירה בידיך כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"י) לאיש אחד ששאל אותו כיצד הוא הבחירה? השיב לו בפשיטות, שהבחירה היא

ביד האדם בפשיטות, אם רוצה עושה, ואם אינו רוצה אינו עושה. וכתב מוהר"נת ז"ל: רשמתי זאת, כי הוא נצרך מאד, כי כמה בני אדם נבוכים בזה מאד, מחמת שהם מרגלים במעשיהם ובדרכיהם מנעוריהם מאד, על פן נדמה להם שאין להם בחירה חס ושלום, ואינם יכולים לשנות מעשיהם, אבל באמת אינו כן, כי בודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר, וכמו שהוא רוצה - עושה.

הקדוש ברוך הוא ישלח לה רפואה שלמה רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קטז.

האם האינונים של צפון קוריאה הם סימן לתחלתה של מלחמת עולם שלישית?

שאלה:

מאת אבישי: למוה"רא"ש שלום. שמעתי לאחרונה שישי אינונים מצד קוריאה הצפונית לתקף את ארצות הברית בנשק גרעיני. גם בחדשות מדברים מזה ומלחיצים את כלם שיכולה לפרץ מלחמת עולם שלישית. האם אכן הולכת לפרץ מלחמה? תודה וכל טוב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אבישי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אל תכנס בלחץ, ואל תפחד משום דבר, תכניס בדעתך אשר אין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא,

ובמחשבה זו תמיד תלה, וזה יטהר אותך מהכל, כי כשבר ישראל רק חושב ממנו יתברך, על ידי זה נדבק באין סוף ברוך הוא, ונצול מכל רע, אשרי האדם שזוכה להכניס במח מחשבתו תמיד אשר אין בלעדו יתברך כלל, ומציר לפניו איך שהכל לכל הוא אור האין סוף ברוך הוא, והוא נמצא בתוך האור אשר אין עוד תענוג כתענוג הזה.

אתה צריך לדעת שכל הפחדים שמפחדים את בני האדם זה בא מדמיונות שכל אחד מדמין דמיון אחר, ועל ידי זה נהרס לו המח והדעת מרב פחד שנכנס בו, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי שבת פרק י"ד הלכה ג') על הפסוק (דברים ז') "והסיר הוי"ה ממך כל חלי" - זו רעיון, דאמר רבי אליעזר (שם כ"ח) "ונתן על ברזל על צוארך" זה רעיון, הינו מה זה העל הכי קשה של האדם? זה הרעיונות והדמיונות שמסבבים אותו, כי מרב עוונותיו ובפרט בפגם הבְּרִית, הוא נמצא בלחץ תדירי ומדמין לעצמו כל מיני מחשבות של הכל וכו', ושל פחדים וכו', מה יעשה לו זה, ומה יעשה לו ההוא, ובאמת אדם רודף את עצמו יותר ממה שאחרים רודפים אותו, כי מי שתמיד רק חושב ממנו יתברך, ומשתדל להכניס את הקדוש ברוך הוא בתוך מח מחשבתו, אזי נפטר מכל אלו הרעיונות והדמיונות, ונעשה בן חורין אמת, ואין עליו שום על.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קיז.

מי נקרא "מפרסם של שקר"?

שאלה:

מאת נחמן: שלום לצדיק היקר השם ימלא משאלות לבכם לטובה ותזכו להפיץ את אור הקדשה והיראה מתוך בריאות איתנה ויקים בכם המקרא: "עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו".

רבנו מביא כמה פעמים בכתביו את המשג "מפרסמים של שקר". האם הצדיק יכול להסביר מי נקרא "מפרסם של שקר"?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נחמן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת אשר חכמינו הקדושים אמרו (אבות פרק א') עשה לך רב, וצריכים לשמר מאד מאד מי הוא הרב, כי כף אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ו') היצר הרע דומה כמו מי שהולך ורץ בין בני אדם, וידו סגורה ואין אדם יודע מה בתוכה. והוא מרמה בני אדם ושואל לכל אחד, מה אני אוחז? ולכל אחד נדמה כאלו הוא אוחז מה שהוא מתאנה, ועל כן הכל רצים אחריו כי כל אחד סובר שיש בידו מה שהוא חפץ וכו'. ואחר כך הוא פותח את ידו ואין בה כלום וכו', כמו כן ממש היצר הרע שהוא מרמה כל העולם כלו, והכל רצים אחריו, ומרמה לכל אחד ואחד, עד שנדמה לכל אחד ואחד כאלו יש בידו מה שהוא חפץ, כל אחד כפי שטותו ותאותו, ואחר כך בסוף הוא פותח את ידו ואין בה כלום, כי אין מי שימלא תאותו אצלו.

וכן הוא אצל רבנים וכו', אדם רץ אחר משהו ימים ושנים

וכו', והוא מכור אליו לגמרי וכו', ונדמה לו שישועתו תלויה בך זה וכו', והוא עובד עליו ומריק לו את הכיסים וכו', או מהפנט אותו לגמרי, ומוציא לו את השכל מהדעת וכו', ולבסוף ההוא פותח את היד ורואה שהכל כלום וכו', וסתם בליתי את הימים והשבועות והחדשים והשנים הכי טובות שלי בימי חיי, ומאומה אין בידי וכו' וכו', אבל זה כבר מאחר וכו'.

ולכן כשאדם מתקרב אל איזה רב יהיה מי שיהיה, צריך תמיד לזכור מה שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן נ"א) את זה תקבלו ממני שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה מאד מאד, אם לא מקבלים מהרב תכף ומיד מה שהוא צריך וכו', צריכים לדעת שהוא חי בדמיון ובטעות גדולה וכו'. ומה צריך אדם? שכל ודעת, ועקר הדעת והשכל הוא (דברים ד') "אתה הראת לדעת כי הוי"ה הוא האלקים אין עוד מלבדו", שיחדיר בו אמונה פשוטה בו יתברך, וילמד אותו איך מדברים אל הקדוש ברוך הוא, שאת זה יש לו תכף ומיד ביד, "ומה שביד בטוח", כי למדתי אצל הצדיק הזה איך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולדעת שאני עצמאי ואין לי אף אחד בזה העולם רק הקדוש ברוך הוא, ורק הוא יתברך יכול לעזור לי, וכן הרב צריך להכניס בו תשוקה עצומה ללמוד תורה הקדושה.

ולכן צריך לזכור "מה שביד בטוח", אם התחלתי ללמד בכל יום מקרא, משנה וגמרא וכו', בזכות הרב הזה, ולא החסרתי יום אחד מבלי למוד תורה הקדושה וכו', אזי עלי לדעת "מה שביד בטוח", וכן אם הרב מוסר את נפשו שיהיה שלום בית ביני לבין אשתי, צריכים לזכור "מה שביד בטוח", ואם חס ושלום לא מקבלים את זה מהרב, צריכים לדעת שהכל דמיון גדול מאד, ולבסוף אפתח את היד ואראה שאין ביד שום דבר, וסתם רצתי אחריו ימים ושנים, ואבדתי את שנותי היקרות.

ולכן מי שיכול להחדיר את כל זה באדם זה נקרא "צדיק האמת", אבל מי שעובד על בני אדם ולא יוצא ממנו שום תועלת

ותקוה, זה נקרא "מפרסם של שקר" שהוא סתם עובד על בני אדם, ועל זה הזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א) שיש מפרסמים ומנהיגים שאינם יכולים להנהיג את עצמם, ואיך ינהיגו את אחרים? ולכן צריכים מאד מאד לשמר מאנשים כאלו וכו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קיח.

**יש לי פצול אישיות ובגלל זה אני לא מסתדר
בשום מקום**

שאלה:

מאת מנחם: שלום אני פונה אליכם בבקשת עצה לגבי מצבי הרוחני והכלכלי. נראה שלאחר כמה שנים של נסיון להתקרב ליהדות ולכתות משיחיות כאלו ואחרות אבדתי אמון במשיחי השם שבדורותינו אלה. ועתה אני מוצא עצמי עובר עברות של חלול השם על בסיס יומי ואין לי דרך לצאת מזה, כנראה בגלל שלא מצאתי אשה כשרה. כל כך הרגלתי בעברות עד שאני כבר מכור לזה, ואיני חושב שארח החיים דתי מתאים לי יותר אפלו שאני טועם כמה טעמי מיתה ביום ונותן הרבה כסף לצדקה, אני מרגיש שמכריחים אותי מן השמים לעשות תשובה, ובאותו הזמן מרחקים אותי ומפילים אותי לעברות שיש בהם כרתות.

איני מענין יותר לחיות כך, פצול האישיות הזה לא נותן לי

להסתדר בשום מקום, אני מרגיש רדוף וחסר אונים ולא מתאים לי לקבץ נדבות בשביל פרנסתי. פניתי לפסיכיאטר ממחה והגדרתי כחולה סכיזופרני, אך אני מפחד לקבל את הטפול התרופתי שעלול לגרם להתמכרות, ולשלילת רשיון הנהיגה. אני באמת סובל מפסיכוזה ומפחד לפגוע בעצמי או בסובבי. האם עלי לפנות לפסיכיאטר שוב ולהציא קצבה מהבטוח הלאמי בכדי שיהיה לי בטה להחיות את נפשי השבורה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מנחם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי אתה צריך לקבל טפול רפואי מה שיותר מהר, ואל תבלבל את עצמך משום פחדים של הבל, כי כבר אמר החכם "ההכרח אם לא ישבח לא יגנה", ומאחר שאתה סובל ממחלת פסיכוזה וכן סכיזופרניה וכו', שזה פצול אישיות וכו', דע לך שהיום יש על זה תרופות ואתה מכרח לקחת את התרופות האלו, כי אחרת אתה יכול להזיק לעצמך או לאחרים, ואין זו בושה לקחת את התרופות, אדרבה אתה צריך לעזור לעצמך.

אתה מכרח לדעת שעקר הרפואה לכל המחלות בעולם, הוא רק לעבד על נקדה אחת שהיא נקדת השמחה, כי כך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שגם חכמי הרופאים אמרו שכל המחלות והחלאים רעים באים לאדם רק מחמת חסרון השמחה, ואף שזה מאד מאד קשה להגיע למדת השמחה, ובפרט מי שנכנסים בו דמיונות וכו', כאלו שרוצים להרג אותו וכו', וכאלו שרוצים להזיק לו וכו', וכאלו אחד רודף אחריו וכו', אשר כל אלו הם תולדות של מחלת הסכיזופרניה וכו'.

ולכן הרפואה שלף היא שרק תהיה בשמחה עצומה, ותרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלך, ודע לך שכל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך נשמע ונתקבל למעלה בכל העולמות, והעקר תבקש ממנו יתברך שישלח לך רפואה שלמה רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד.

נא ונא ראה לחזק את עצמך ביתר שאת ביתר עז ושום דבר בעולם שלא יוכל לשבר אותך, וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן מ"ט) השם יתברך מלא רחמים, וכל העולם מלא רחמנות, והוא רוצה מאד בהעולם. על כן צריך לחזק עצמו מאד בעבודתו בכל מה שיוכל, אף אם הוא כמו שהוא, ויסמך על רחמי המרבים מאד בלי שעור, כי בודאי לא יעזב אותו, אף אם עבר מה שעבר. העבר אין, והעקר מכאן ולהבא לא יעשה עוד, ויהיה שב ואל תעשה על כל פנים, הן במחשבה והן במעשה. כי גם המחשבה של אנשים כאלו היא גם כן עשייה, כי גם בעולם העשייה יש מחשבה, וצריך להיות שב ואל תעשה במעשה ובמחשבה, ומה שנעשה עמו ממילא, אל יחוש ואל יסתכל על זה כלל.

ולכן אני מאד מבקש אותך רק חזק ואמץ מאד להיות בשמחה כמו שהזהירנו רבנו ז"ל על זה ביותר, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחורה בכל כחו, כי כל החלאות הבאים על האדם כלם באים רק מחמת קלקול השמחה, ולכן צריכים למסור את נפשו בשביל להיות תמיד בשמחה, ונחמניו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני) לפי שאין השמחה ממתנת לאדם לא כל מי ששמח היום שמח למחר ולא כל מי שמצר היום מצר למחר לפי שאין השמחה ממתנת לאדם.

ולכן יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תהיה השמחה מצויה אצלך, כי אין טוב מזה, ועל ידי שמחה מתרחב הלב ויכולים אחר כך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו בתמימות ובפשיטות גמורה, כי מה שאין האדם מתחזק לדבר

אל הקדוש ברוך הוא, הוא מפני שנופלים על לבו עצבות ומרירות ודכאון, אבל תכף ומיד שמכריח את עצמו להיות בשמחה, אזי נפתח לבו לדבר אל הקדוש ברוך הוא.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קיט.

אני בקשר עם מישהו כבר עשר שנים, אך הקשר לא מתקדם לכוון חתונה. האם להמשיך?

שאלה:

מאת קרין: לכבוד כבוד קדשת מוה"רא"ש שליט"א. אני בת שלשים ושש וגרושה כבר עשר שנים. יש אדם שאני מכירה כבר עשר שנים ובמשך השנים האלו היו תקופות שהיינו יחד, וגם תקופות ארכות שלא היה בינינו שום קשר. חשבתי שאנחנו שכימים אחד לשני כי מאז שהתגרשתי לא אהבתי אף אחד כל-כך כמו שאני אוהבת אותו, אף הגעתי למסקנה ולמרות כל אהבתי אליו החלטתי לותר.

אני מרגישה שיש בינינו אהבה הדדית וכיף לנו ביחד, אך יש ענין שמציק לי מאד, והענין הוא שהוא אומר לי שאינו יכול להבטיח לי מחיבות, כי הוא עובר משהו שפגע הוא לא יכול לספר לי ובעתיד הוא יספר לי הכל.

כבוד הרב אני רוצה לדעת: האם הוא הזוג שלי? והאם כדאי לי לחכות לו או להמשיך הלאה? אשמח לתשובתך.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שלום רב אל קריין תהיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שאסור לחיות עם גבר בלי נשואין, כי אחרת זה זנות וכו', ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה כ"ו סימן ה') על הכל הקדוש ברוך הוא מאריך אפו חוץ מן הזנות; ואמרו (במדבר רבה פרשה ט' סימן ז') אמר הקדוש ברוך הוא על הכל אני כובש, ועל הזמה אני כועס; ואמרו (תנחומא בראשית) על הכל הקדוש ברוך הוא מותר, חוץ מן הזמה והזנות; ולכן דעי לך שמרה תהיה לך באחרונה אם את לא חוזרת בתשובה תכף ומיד. אשה חושבת שהכל הפקר ולית דין ולית דין וכו' וכו', ופתאום היא מקבלת את המכה בצורה כזו שהיא לא חלמה, ולכן ראי לחזור בתשובה שלמה ולברוח מהזבל והלכלוך הזה, לפני שכבר לא תוכלי לחזור.

את צריכה לדעת שהאדם הזה נשוי לאשה, והוא מחביא את זה ממנה, ואת כמו טפשה מאמינה לו שהוא אוהב אותך וכו', את לא שמה לב שהוא מנצל אותך מינית וכו', ולכן תפקחי את העינים ותחזרי בתשובה שלמה ותברחי ממנו מה שיותר מהר, ואף שאני יודע שזה יהיה לך קשה מאד, כי כבר נשקעת בעברות של זנות והפקרות וכו' וכו', עם כל זאת הבחירה בידיך.

הקדוש ברוך הוא שהוא אב הרחמן יחוס וירחם עליך, ויפתח את עיניך לפני שיהיה מאחר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קכ.

**עברתי התעללות מינית על-ידי אחד מקרובי המשפחה.
האם עלי להתלונן במשטרה?**

שאלה:

מאת אורית: שלום לצדיק. עברתי התעללות מינית על-ידי אחד מקרובי המשפחה. האם כדאי לי להתלונן במשטרה?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שלום רב אל אורית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם זה קרה עכשוו שהתעללו בך מינית וכו', בודאי תכף ומיד תודיעי למשטרה, כי אין שום רחמנות על אנס וכו', או מי שמתעלל בילדים וכו', אבל אם זה היה כבר מזמן, הינו לפני הרבה שנים וכו', אין שום טעם לפתח תיק, כי יגידו לך למה חכית עד עכשו? ואף שהתבישת, מי יאמין לך?

כָּלֵל זֶה צְרִיכִים לְדַעַת, אִם אֶחָד מִתְעַלֵּל מִינִית בְּקִטְיָנִים, צְרִיכִים לְלַכֵּת אֹתוֹ בְּחֻמַּת הַדִּין, וְתַכְּף וּמִיד לְמַסֵּר אוֹתוֹ לְמִשְׁטֵרָה, כִּי אֶחָד שֶׁמִּתְעַלֵּל עִם קִטְיָנִים זֶה הַרוֹצֵחַ הַכִּי גָדוֹל, כִּי אֵלּוֹ שֶׁהִתְעַלְלוּ בָּהֶם נִשְׁאָר לָהֶם כֶּתֶם וְצִלְקַת עַל כָּל הַחַיִּים, וְלִכְּנֹן כָּל אֶחָד שֶׁמִּתְעַלֵּל בְּקִטְיָנִים אוּ בְּקִטְיָנוֹת, הוּא צְרִיף לְהִנְמַק בְּכֹלֵי כָּל יְמֵי חַיָּיו, וּמִלְבָּד זֶה צְרִיכִים לְסַרֵּס אוֹתוֹ בְּלִי שׁוּם רַחֲמָנוֹת כָּלֵל, וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קֹהֶלֶת רַבָּה פָּרָשָׁה ז' סִימָן ל"ו) כָּל מִי שֶׁנִּעְשָׂה רַחֲמָן בְּמִקוּם אַכְזָרִי, סוֹף שֶׁנִּעְשָׂה אַכְזָרִי בְּמִקוּם רַחֲמָן; הַיּוֹם נִתְרַבּוּ הַמְּגוֹלִים שֶׁמִּתְעַלְלִים בְּקִטְיָנִים וְכוּ', אוֹתָם צְרִיכִים לְהַכְנִיס בְּכֹלֵי לְכָל יְמֵי חַיֵּיהֶם, וְעוֹד לְסַרֵּס אוֹתָם, וְחָבֵל שְׂאִין עַל זֶה עֲנֵשׁ מוֹת, כִּי זֶה הַדְּבָר

הכי חמור שיכולים לעשות לקטינים או לקטינות, שהם נעשים בעלי מומין בנפשם כל ימי חייהם.

הקדוש ברוך הוא יטהר את העולם מהזבל והלכלוך ומהמגנולים האלו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קכא.

מאז שעזבתי את הישיבה, נפלתי והדרדרתי מאד ברוחניות

שאלה:

מאת שמואל: שלום רב לצדיק. אני כותב לכבודו בענין נצרך מאד: אני בחור צעיר ונמצא בבית כבר זמן רב, איני לומד, איני עובד ואיני עוסק בשום דבר. מאז שעזבתי את הישיבה אני נמצא בבית של ההורים וכמוכן שיש בינינו מריבות, שגאה וכעסים וכו'...

הבטלה הורגת אותי לגמרי והיצר הרע שולט בי ומדיח אותי לדברים לא טובים, אני מבבלב וטועה ומרגיש כמו חסיד נפול. פעם היו לי תפלות בהתלהבות ועכשו אני מדלג על הרבה חלקים בתפלה, אני מרגיש נרדף פה בעולם ואין לי שום עצה, רק הרבה בעיות והדרדרות מדחי לדחי.

בנוסף, יש לי בעיה ברגל שגורמת לי צער גדול ומטרידה אותי, ולא מאפשרת לי לכוון בתפלה בעקר בשמונה עשרה כשצריך לעמוד.

בקצור "כל המחלה אשר שמתי" הכל נמצא בי מחלות בנפש ובגוף, בין אדם למקום ובין אדם לחברו ומשפחתו, ונותרו לי רק המלים האלו לשפך צערי ולבקש עצה, אני יכול

להאריך עוד ועוד אבל אני סומך על חסדי השם יתברך שהרב
יבין אותי, ואבקש את ברכתו ועצתו של כבודו.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שמואל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חבל מאד שתבלה את הזמן היקר שלך בשטיות וכו' וכו',
ואמר החכם "הזהר מן הזמן, כי הוא אויב רע מאד", אין עוד דבר
שהורס את האדם מללכת בטל, וכך אמרו חכמינו הקדושים (כתבות
נט.) הבטלה מביאה לידי שעמום (שג'עון) ולידי זמה, ולכן תשמר מאד
מאד להיות תמיד עסוק במשהו, וזה יביא לך ישוב הדעת, אתה
מכרח לקחת איזו עבודה תהיה מה שתהיה וכו', אפלו להיות שרת
ולטאטאות וכו', כי אין עוד דבר כל כך חמור כמו מי שמבטל את
הזמן שלו ויושב ולא עושה כלום, שזה מביא אותו לשג'עון וטרופ
דעת.

ולכן תעשה כל מה שביכלתך להעסיק את עצמך באיזו עבודה,
ואין על זה תרוץ שנפלתי ביאוש וכו', וכבר אין לי תקנה, רבנו ז"ל
גלה לנו (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל
תאמין שיכולים לתקן, ודע לך שהבחירה בידיה, כמוכא בדברי רבנו
ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"י) ששאל אותו אחד כיצד הוא הבחירה?
השיב לו בפשיטות: שהבחירה היא ביד האדם בפשיטות, אם רוצה
עושה, ואם אינו רוצה אינו עושה וכו', נכתב מוהר"ן ז"ל ודבר
זה הוא נצרך מאד לדעת, כי כמה בני אדם נבוכים בזה מאד, מחמת
שהם מרגלים במעשיהם ובדרכיהם מנעוריהם מאד, על כן נדמה
להם שאין להם בחירה, חס ושלום, ואינם יכולים לשנות מעשיהם.
אבל באמת אינו כן, כי בודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר,
וכמו שהוא רוצה עושה].

ולכן תקח את עצמך בידך והדבר הראשון תעשה כל מיני מאמצים שבעולם להתפלל את שלשת התפלות שחרית מנחה וערבית במנין דיקא, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ח') שמחנה ישראל הוא שלש פרסאות, הינו שלש תפלות, הינו כל זמן שאדם נזהר בשלשת התפלות, הוא ישאר יהודי מאמין בהקדוש ברוך הוא, ותכף ומיד כשיתחיל להתרשל אפלו מתפלה אחת, הוא כבר יוצא ממחנה ישראל.

ולכן תעשה כל מה שביכולתך להתפלל את השלש תפלות במנין דיקא, ולפני כל תפלה תכניס פרוטה לצדקה בקפת הצדקה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא י.) רבי אלעזר יהיב פרוטה לעני והדר מצלי אמר דכתיב (תהלים י"ז ט"ו) "אני בצדק אחזה פניך", אשרי המקים את זה בתמימות ובפשטות גמורה, ואז טוב לו כל הימים.

והעולה על הכל שתעשה כל מה שביכולתך להיות בשמחה, אשר אין למעלה מזה, ומוהר"ן ז"ל הבטיח לאחד מתלמידיו אם תהיה תמיד שמח, לא תראה פני גיהנום, ויכולים להבין את זה בפשיטות, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ט) אין עולם הזה יש או גיהנום או גן עדן, ולכן כשאדם מסתובב בזה העולם ממרמר, מדכא וכו', אזי הוא טועם את טעם גיהנום בזה העולם רחמנא לישזבן, כי אין עוד קללה יותר מזו שאדם מסתובב ממרמר ומדכא ועצוב ומיאש וכו' וכו', וזה בעצמו הגיהנום שאדם מסתובב בעצבות ובדכאון, ולא מוצא את מקומו וכו', ולכן תעשה כל מה שביכולתך רק להיות בשמחה, ואל תדחה את השמחה ליום המחרת, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני) לפי שאין השמחה ממתנת לאדם לא כל מי ששמח היום שמח למחר ולא כל מי שמצר היום מצר למחר לפי שאין השמחה ממתנת לאדם; ולכן תהיה היום בשמחה, ותגאל את עצמך מהגיהנום שאתה נמצא בו וכו'.

ומי יתן שתרגיל את עצמך לגרס בכל יום כמה פרקים משניות, הינו שתקח משניות ותתחיל לומר פרק אחר פרק בסדרן, אפלו

שאתה לא מבין כלום, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה יט). לעולם ליגריס איניש ואף על גב דמשכח ואף על גב דלא ידע מאי קאמר, ואי אפשר להסביר כלל מה זה לגרס בכל יום הרבה פרקים משניות, שזה מזכך את הנפש מכל מיני חלודה, משנ"ה אותיות נשמ"ה, מי שגורס הרבה משניות על ידי זה נודפכת נשמתו, ואמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מב.) במי אתה מוצא מלחמתה של תורה? במי שיש בידו חבילות של משנה. ומובא (מדרש תלפיות) שאשר בן יעקב יושב על פתחו של גיהנום, ומי שהרבה ללמד משניות אינו מניחו להכנס שם, ולכן אשרי מי שיגרס בכל יום כמה וכמה פרקים משניות, שזה הצלחה נצחית, אל תקח את זה בקלות, כי רבים חללים הפילו השעמום והבטלה.

ולכן תכף ומיד תעשה כל מה שביכולתך להיות רק בשמחה, ולחזק את עצמך באמונה בו יתברך, שהוא אב הרחמן, ובדאי ימחל לך על הכל, וכן תראה למצא לעצמך איזו עבודה תהיה מה שתהיה וכו', וכבר אמרו חכמינו הקדושים (פסחים ק"ג.) פשט נבילתא בשוקא, ושקיל אגרא, ולא תימא כהנא אנא, וגברא רבא אנא, וסניא בי מלתא; תוריד את העור של הנבלה בתוך השוק, ותקבל על זה שחרך ואל תאמר אני כהן, או אני אדם גדול, וזה לא מתאים לי - הינו אדם צריך לקחת כל מה שרק מציעים לו עבור פרנסה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קכב.

מה המעלה של ספורי מעשיות מצדיקים?

שאלה:

מאת נתנאל: שלום רב לצדיק היקר. מה המעלה של ספורי מעשיות מצדיקים?

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נתנאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע שרבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רמ"ח) דע שספורי מעשיות מצדיקים, הוא דבר גדול מאד, כי על ידי ספורים מצדיקים נתעורר ונתלהב הלב בהתעוררות גדול להשם יתברך בחשק נמרץ מאד, כי הרשימו שעשה אותו הצדיק שמספרין ממנו, על ידי עבודתו את השם יתברך, זאת הרשימו נתעוררת בעת שמספרין מהצדיק, והיא מעוררת להשם יתברך בהתעוררות גדול.

ולכן מה טוב ומה נעים להיות רגיל לספר ספורים להתלמידים, שזה מושך את הלב אליו יתברך, והרב הקדוש מצאנו זכותו תגן עלינו בעל "דברי חיים" שאל פעם את המלמדים של בניו האם הם לומדים אתם מוסר, והשיבו כן! וכששאל אותם איזה ספרי מוסר? ענו ואמרו 'חובת הלבבות'. ענה ואמר להם לא לזה התכונתי, אלא תספרו להם ספורי צדיקים מהרבי רבי אלימלך מליזענסק זכותו תגן עלינו ומהרבי רבי זושא מאניפאלי זכותו תגן עלינו. רואים מזה את גדל הכח של ספורי צדיקים, שמושך את הלב של הילדים לחקות אותם.

וכן מובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רל"א) שעל ידי ספורי מעשיות מצדיקים, נטהר המח מחשבה, וזוכה למחין נקיים,

וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (ספר המדות אות צדיק סימן קנ"ז) עַל יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת מִצְדִּיקִים עַל יְדֵי זֹכִים לְהִתְקַרֵּב לָהֶם; וְאָמַר (שם אות בְּגָדִים חֶלֶק ב' סִימָן א') עַל יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת מִצְדִּיקִים מִמְּשִׁיכִים אֹר שֶׁל מְשִׁיחַ בְּעוֹלָם, וְדוֹחָה הַרְבֵּה חֲשָׁךְ וְצָרוֹת מִן הָעוֹלָם, גַּם זֹכָה לְבָגָדִים נְאִים; וְלִכֵּן מָה טוֹב וּמָה נְעִים שֶׁהַהוֹרִים מְרַגְּלִים אֶת עֲצָמָם לְסַפֵּר סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת מִצְדִּיקִים לִילְדֵיהֶם, וְכֵן הַמְּלַמְּדִים וְהַמּוֹרֹת שֵׁיִסְפְּרוּ סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת מִצְדִּיקִים לְתַלְמִידֵיהֶם וְהַתְּלַמִּידוֹת, וְעַל יְדֵי זֶה יִמְשִׁיכוּ אֶת לְבָבָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת מִצְדִּיקִים זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד.

פַּעַם שָׁאָלוּ אֶת הַגָּאוֹן רַבִּי שְׁלֵמָה זְלַמָּן אוֹיְעֶרְבַּאךְ זְצ"ל הָאֵם הוּא קוֹרָא סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת מִצְדִּיקִים, וְהָאֵם נִמְשָׁךְ אַחֲרֵיהֶם, עֲנָה וְאָמַר אֲנִי רַק אוֹהֵב לְקַרְא סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת מִצְדִּיקִים שְׁאֲנִי יְכוֹל לְקַיֵּם, וְלֹא סְפוּרִים שְׁאֲנִי לֹא יְכוֹל לְקַיֵּם, כְּגוֹן שְׁמִסְפָּרִים עַל הַגֵּר"א שְׁסִים בְּלִילָה אַחַד מְסַכֵּת זְבָחִים וּמִנְחוֹת.

הַכֵּלֵל שֶׁהַסְּפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל צְדִיקִים צְרִיכִים לְהִבְיֵא אֶת הָאָדָם קְרוֹב אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְדַעַת אֵיךְ לְסַפֵּר סְפוּרֵי, כְּדֵי לְקַרֵּב אֶת נַפְשׁוֹת הַשּׁוֹמְעִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְסַפֵּר גְּזֻמָּאוֹת שְׁאֵין בָּהֶם שׁוֹם תּוֹחֵלֶת וְתַקְוָה, וְאִדְרָבָה שׁוֹבְרוֹת אֶת הָאָדָם, כִּי רוֹאֵה שֶׁהוּא לֹא יְכוֹל לְקַיֵּם אֶת זֶה וְכוּ', וְלִכֵּן מָה הַתּוֹעֵלֶת בְּסְפוּרִים כְּאֵלוֹ שְׁמִכְנִיסִים בְּאָדָם דְּמִיוֹנוֹת שֶׁל שׁוֹא וְשֶׁקֶר, עַקֵּר הַתְּכַלִּית שֶׁל הַסְּפוּרִים לְהַגְבִּיֵה וּלְקַרֵּב אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ שִׁיְהִי לְךָ הַצְּלָחָה מְרַבָּה וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קכג.

**אֲשֶׁתִּי רוֹצֵה לְהִתְגַּרֵּשׁ מִמֶּנִּי
כִּי הִיא לֹא יְכוּלָה לְסַבֵּל אֶת אִמָּא שְׁלִי**

שאלה:

מאת יניב: לכבוד מוה"רא"ש שליט"א הצדיק מיבנאל ברצוני לספר לרב בכאב רב שאשתי רוצה להתגרש ממני. יש בינינו אהבה גדולה, אבל היא לא יכולה לסבל את אמא שלי, ואני לא יודע מה לעשות. אמא שלי עקצה אותה כמה פעמים, ומאז פשוט הכל נהרס. כשאמי מתקשרת אלי אשתי מתחילה לרתח, ובזמן שאשתי כועסת היא מדברת על אמי דברים לא טובים, והמצב ממש נורא ואים. אבקש את העזרה של הצדיק.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יניב נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שהתחנת ולכן הדבר הראשון היא אשתך, כי כך כתוב (בראשית ב' כ"ד) "על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד".

והנה אתה צריך לדעת שכלה וחמותה אף פעם לא ישתוו יחד, וזה פסיכולוגי וכו', וזה טבע רע שנגנס בדמיון של החמות כאלו הכלה גנבה את הבן שלה וכו', ולכן הבעל צריך להיות חכם גדול מאד, מצד אחד הוא צריך לכבד את אמו, שסוף כל סוף זו אמו שהולידה אותו, אבל מצד שני הוא צריך להתחשב באשתו, ולדעת שכלה וחמותה אף פעם לא ישתוו יחד, וכעין שספרו חכמינו הקדושים (שבת כו.) ההיא חמתא דהות סניאיה לה לכלתה אמרה לה

זיל איקשיט במשחא דאפרסמא אזלא איקשיט כי אתת אמרה לה זיל איתלי שרגא אזלא אתלא שרגא אינפח בה נורא ואכלתה; [היתה חמות ששנאה את כלתה וקנתה לה מתנה שמן אפרסמון (מין בשם), והלכה הכלה וקשטה את עצמה עם הבשם הזה אבל זה היה מחמר דליק וכשבאה אל חמותה אמרה לה: בבקשה כלתי הדליקי לי את הנרות, ותכף ומיד כשהדליקה אש, האש נאחזה בה ונשרפה כליל].

ולכן אתה לא היחיד עם ספור כזה, כי כמעט כל אברך צריך לעבר את זה, מצד אחד זו האמא שלו וכו', ומצד שני זו אשתו, והבעל צריך תמיד לתמוך יותר באשתו, כי סוף כל סוף היא עצם מעצמיו, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ג) "עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת".

ולכן אני מאד מבקש אותך שתהיה חכם ואף פעם אל תתקשר אל האמא שלך בנוכחות אשתך, כי סוף כל סוף היא נפגעה ממנה ואתה לא יכול לצפות שהיא תשלים עם המצב וכו', ומצד שני שזה העקר, תחזק ותעודד ותשמח את אשתך, כי חבל מאד שהבית שלכם ישרב, כי (סוטה יז) איש ואשה זכו שכינה ביניהן, ואמרו (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ח') אי אפשר לאיש בלא אשה ואי אפשר לאשה בלא איש אי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצא שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי שלום אמרו חכמינו הקדושים (שבת י) זה שמו של הקדוש ברוך הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש ברוך הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום בית, הינו שמו של הקדוש ברוך הוא בתוך הבית.

תאמין לי שבנשואין אדם צריך להיות חכם כשלמה המלך, שבו נאמר (מלכים א' ה' י"א) "ויחכם מכל האדם", ודרשו חכמינו הקדושים (מדרש אגדה) אפלו מן השוטים, כי היה יכול לתמרן עם כל אחד ואחד, ולכן כל אברך צריך לדעת איך להנהיג בית, וזה לא כל כך פשוט, ותמיד צריכים לעמד לצד האשה אם רוצים נשואין מצלחים, כי יסוד היסודות בנשואין זה אהבה והבנה הדרית, וכבר אמר רבנו

ז"ל (שיחות הר"ן סימן רס"ד) שצריכים לכבד וליקר את אשתו. כי אמר הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על פן ראוי לרחם עליהם וליקרם ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.) 'אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו', [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתהיו עשירים], וכן אמרו (במות סג.) 'דיינו שמגדלות את בנינו ומצילות אותנו מן החטא'.

ולכן צריכים לכבד וליקר אותן מאד מאד, וזה יסוד גדול בחסידות ברסלב, שהבעל מכרח לעזור לאשתו, ואם הוא רוצה להיות מקרב אל רבנו ז"ל ולצית אותו, הדבר הראשון עליו לעזור לאשתו בכל המובנים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קכד.

**מדוע רב הנשים במגזר החרדי יוצאות לעבד,
הרי על הפרנסה מטל על הבעל?**

שאלה:

מאת מעין חיה: לכבוד הרב הצדיק. יש לי קשיה שמציקה לי: ידוע שהאשה התקלה "בצער תלדי בנים" ואלו הגבר התקלל "בזעת אפיו תאכל לחם". אני אשה חרדית ואני לא מבינה מדוע כל הנשים במגזר שלנו עובדות ומתמודדות עם על הפרנסה, בשעה שקללת הפרנסה הטלה על הגבר ולא

על האשה. האם קללה אחת לא מספיקה לאשה? אשמח אם תסבירו לי מדוע זה ככה, והאם זו הדרך הנכונה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שלום רב אל מעין חיה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את לא צריכה להתפעל ומכל שכן לא להקשות קשיות וכו', זה דבר טבעי שהבעל צריך להביא פרנסה, כי כך חתם בשטר הכתבה "אנא אפלוח (אני אעבד) ואוקיר ואזון ואפרנס", הינו שהבעל מתחייב כלפי האשה להביא פרנסה, ולא רק מזונות אשה הוא מחייב להביא, אלא גם את יתר צרכיה החמריים של האשה, ואת כל הדרוש לכלכלה, לכסות מלבוש, מדור רפוי וכו', וזה דין התורה, ואי אפשר להתעלם מזה, כי האחריות להביא פרנסה היא של הבעל. נקדה!

במגזר החרדי נהוג שהאשה רוצה שבעלה ישלים את עצמו בתורה שנתים או שלש או יותר, ולכן היא מסכימה ללכת לעבד ולהביא פרנסה, והיא עושה את זה בשמחה ובכיף וכו', וזה לא קללה עבורה כלל, אדרבה אשה חרדית שמחה שבעלה יושב ולומד כמה שנים טובות אחר החתונה בכלל, והיא מוכנה לעבד במקומו, ולכן זו לא קללה בכלל. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ברכות יז.) גדולה הבטחה שהבטיחן הקדוש ברוך הוא לנשים יותר מן האנשים וכו', אמר ליה רב לרבי חייה נשים במאי זכיין? באקרוי בנייהו לבי כנישתא ובאתנויי גברייהו בי רבנן ונטרין לגברייהו עד דאתו מבי רבנן; במה הנשים זוכות? בזה שלוקחים את הילדים לתלמוד תורה שילמדו תורה, ומחכות לבעליהן שיחזרו מהכולל שלומדים שמה תורה.

אשרי האשה שנותנת לבעלה ללמד תורה, וידוע שרבנו ז"ל אמר בפרוש שאם אדם לומד תורה - אחר החתונה יעשה כל מה

שביביתו ללמד תורה, אבל אם הוא לא לומד תורה, רק מבטל את הזמן - מצוה לדבר אתו שילך לעבד.

אל תכנסו בלחץ, הקדוש ברוך הוא מסר את הבחירה בידינו כמו שכתוב (דברים י"א כ"ו) "ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה", הקדוש ברוך הוא נותן לנו את 'היום' מתנה, כי כל יום יום שבא הוא מתנה נפרדת, אבל הבחירה בידינו, כי בכל יום יש בו ברכה ויש בו קללה, תלוי איך שאדם לוקח את 'היום'.

ולכן אשה לא צריכה לקחת את 'היום' לקללה, ולומר "בעצב תלדי בנים", אדרבה! אשה חכמה שמחה ועליזה עם הילדים שלה, ונהנית מהם בכל רגע מהיום וכו', ולהפך, אדם שהוא חכם יודע איך להפך את "בזעת אפיו תאכל לחם", כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"א) שאם אדם זוכה אזי אפלו המלאכה גשמית שעושה היא בבחינת ל"ט מלאכות המשכן, והוא שש ושמת עם זה, אף אם אין האדם זוכה, אזי אפלו המלאכה הגשמית שעושה הוא בבחינת ל"ט מלקות, שמרגיש משפל ושבור וכו' וכו'.

אשרי הבעל והאשה שהם תמיד שמחים ועליזים בחלקם, ולא מתלוננים, אלא משבחים ומפארים את הקדוש ברוך הוא, אשר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ב') תודה והודאה שנותנים להקדוש ברוך הוא, זה שעשוע עולם הבא, הינו אדם שנמצא בזה העולם הגשמי והחמרי ומרגיל את עצמו תמיד לתת תודה להקדוש ברוך הוא על החסדים והרחמים גמורים שעושה עמו, על ידי זה הוא מרגיש שעשוע עולם הבא עוד בזה העולם, אשריהם ואשרי חלקם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קכה.

האם זה נכון שְאָסוּר לְהַנִּיחַ אֶת רֶגֶל שְמַאל עַל רֶגֶל יְמִין?

שְאֵלָה:

מאת שני: הבנתי שְיִמִין זה רחמים ושְמַאל זה דין וְאָסוּר לערבב בין רחמים לְדִין, וְלִכֵּן אֲנִי שׂוֹאֵל: האם זה נכון שְאָסוּר להניח את רֶגֶל שְמַאל עַל רֶגֶל יְמִין?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ג' לְסֵדֶר בְּמִדְבָר, כ"ז אִיר ה'תשע"ג.

שְלוֹם רַב אֶל שְנֵי תַחֲיִיה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מוֹבָא בְּדַבְרֵי הַמְקַבְּלִים שֶׁרַק אֶת הָאֲצָבָעוֹת שֶׁל שְׁתֵּי הַיָּדַיִם אָסוּר לְשַׁלֵּב יַחַד, שְׁזֵה מְעוֹרֵר דִּינִים עַל הָאָדָם, אֲבָל לֹא כְשֶׁשְׂמִים רֶגֶל עַל רֶגֶל, זֶה אֵינוֹ כְּלוּם.

יְעֹזֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְיִמְתְּקוּ כָּל הַדִּינִים מֵאֲתַנּוּ, וְנִזְכָּה לְהִתְעַנֵּג בְּזִיו שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבָּרַךְ.

תְּמִיד צְרִיכִים לְזַכֵּר שֶׁרַק אֶת מֵה שְׂכָתוֹב צְרִיכִים לְקַיֵּם, וְאָסוּר לְהִמְצִיא מִדַּעְתּוֹ שׁוּם סְבָרוֹת כְּרִסְיֹת וְכוּ' וְכוּ'.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שְיִהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֵבָה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי תִשְׁכִּילִי וְתִצְלַחִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קכו.

האם אפשר לעשות 'פדיון נפש' דרך הוראת קבע למוסדות של הצדיק?

שאלה:

מאת אילן: שלום לכבוד קדשת מוה"רא"ש. אני מרגיש מאד מחבר אליה, שנים שחפשתי להתקרב לצדיק אמתי, ולאף אחד לא הרגשתי חבור נפש כמו שאני מרגיש כלפיה. שהשם יאריך ימיה בנעימים ואשר, ותמשיך לשמח אותנו. בני נפל ושבר את היד, בתי נפלה גם היא, ומור אבי חש בכאבים עזים בגב. אני מאד רוצה שכבודו יעשה לנו 'פדיון נפש' אף אינני יודע כיצד להעביר את הכסף. יש לי הוראת קבע למוסדות שלכם, האם אני יכול להעביר את הכסף דרך הוראת הקבע וזה יחשב לי כ'פדיון נפש' או שאני צריך להביא את הכסף לידי של הרב ממש? בנוסף חלמתי בלילה שכבודו נכנס אלי הביתה ולומד תורה. האם יש לזה משמעות? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אילן גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לבדק את התפליין שלך וכן את מזוזות ביתך, כי תכף ומיד כשקורה משהו לא תקין בבית וכו', צריכים לבדק את המזוזות ואת התפליין אם הם כשרים, כי רב הצרות שאדם סובל זה רק כשהמזוזות או התפליין אינם כשרים.

רבנו ז"ל אמר (חיי מוה"ר"ן סימן תקל"ט) שטוב מאד לתן בכל עת על פדיונות לצדיקים, אפלו שלא בעת צרה חס ושלום. וספר מכמה

אֲנָשִׁים מִמְּדִינַת קִיר"ה שְׁרָגִילִים מְאֹד לְהִרְבוֹת בְּנִתְיַנַּת פְּדִיוֹנוֹת תְּמִיד, וְאָמַר שְׁאֵלוֹ הָיָה לוֹ אִישׁ צָדִיק שִׁיְהִי רְאוּי לַעֲשׂוֹת לוֹ פְּדִיוֹן, הָיָה נוֹתֵן לוֹ עַל פְּדִיוֹן בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת. וְדָבַר מְזֵה הִרְבֵּה כִּי פְּדִיוֹנוֹת הֵם דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַקִּים אֶת זֶה בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְלָכֵן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְתַת פְּדִיוֹן, תַּעֲשֶׂה הוֹרָאת קָבֵעַ לְבֵית הַתַּבְשִׁיל – אֵהָל אַבְרָהָם, שְׁאָנַחְנוּ מִפְּעִילִים בִּיבְנָאֵל, וּבְכָל יוֹם מְחַלְקִים לְמַעַלָּה מֵאֲלָף מְנוֹת אֶחָד לְגַבְרִים נְשִׁים וְיַלְדִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֶלֶק בְּזֶה.

הַעֲקָר תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד לַעֲיֵן הִרְבֵּה בְּסִפְרָנוּ שְׂזָכָה אוֹתִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחַדֵּשׁ בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה הַחֲבוּר וְהַקָּשֶׁר הַכִּי גְּדוֹל שְׁרָק יָכוֹל לְהִיּוֹת, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנֹזְכָה תְּמִיד לְהַשְׁתַּוְקֶק רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְנִזְכָּה לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שִׁיְהִי לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קכז.

**אֲנִי רוֹצֵה לְקַבֵּל הַדְּרָכָה מִפְּרֻטָּת כִּיֻּצַּד לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם
בְּאֵמֶת וּלְקַיֵּם אֶת שְׁלִיחוֹתַי בְּעוֹלָם**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת עַקִּיבָא: שְׁלוֹם רַב לְאוֹהֲבֵי תוֹרָתְךָ כִּבְר לְמַעַלָּה מִשְׁנָה אֲנִי זוֹכֵה לְקַבֵּל אֶת מִכְתָּבֵי הַחֲזוּק וְהָאֲמוּנָה שֶׁל הַרְבֵּי בְּדָאָר הָאֵלֶקְטְרוֹנִי, וְיַעֲדוּ עָלַי שְׁמַיִם וְאָרֶץ שֶׁבְּזָכוֹת הַדְּבוּרִים הָאֵלוֹ – שְׂיָצְאוּ מִן הַלֵּב וּנְכַנְסוּ לִלֵּב, הַתְּחַזְּקֵתִי בְּהִרְבֵּה גְּלִים שֶׁעָבְרוּ עָלַי בְּעִנְיֵי אֲמוּנָה וּבְטָחוֹן.

אֲנִי עוֹסֵק בְּתוֹרָה מְקַרְקָעִין וּבְרוּךְ הַשֵּׁם מִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְלַמֵּד

את 'הדרך היומיו' ולהתפלל שלש תפלות במנין, אף לבי נוקף עלי שאיני עושה יותר מזה כדי לתקן עולם במלכות ש-ד-י. אבקש מהרבי שיזריכני בהדרכה מפרטת כיצד להתקרב ולעבד את השם באמת, לקיים את שליחותי בעולם בדרך התורה והחסידות, ולעשות נחת רוח לו יתברך.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל עקיבא נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

עקר התכלית בזה העולם הוא להכיר את הקדוש ברוך הוא, ולהיות רק בשמחה עצומה, וככל שבר ישראל שש ושמח, בזה הוא מגלה את טהר לבבו כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה סימן א') כשאדם עושה מצוה בשמחה בידוע שלבו שלם עם אלקיו, כי שמחת המצוה מראה את טהר הלב של האדם, שכוונתו לעשות רצונו יתברך באמת בלי שום חשבונות פרטיים, ולכן עקר עבודת בר ישראל הוא רק להיות בשמחה, ובזה ששמח עם המצוות, אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ה') הוא נכנס בשמחתו יתברך, ואין עוד תענוג יותר גדול מתענוג זה, שאדם זוכה להתענג מזיו שכינת עזו יתברך.

ולכן כל עבודתך צריכה להיות רק להיות בשמחה, ומובא בזוהר (תצוה קפ"ד): תא חזי עלמא תתאה קיימא לקבלא תדיר, [בא וראה העולם הזה עומדת לקבל תמיד] והוא אקרי אבן טבא, [והיא נקראת אבן טוב כמו אבן מושכת שנקרא מגנט] ועלמא עלאה לא יהיב ליה אלא כגונא דאיהו קיימא, [והעולם הבא לא נותן אלא כמו שמכינים את עצמו מלמטה] אי איהו קיימא בנהירו דאנפין מתתא, [אם נמצאים תמיד בפנים שמחים מלמטה] כדין הכי נהרין ליה מעליא, [כך מאירים לו מלמעלה אור וזיו וחיית ודבקות וכיו] ואי איהו קיימא בעציבו, [אבל אם אדם עומד בעצבות ובמרה שחורה] יתבין ליה דינא בקבליה. [אזי ממשיך על עצמו דינים]

כגוֹנָא דָא (תהלים ק' ב') "עבדו את הוי"ה בשמחה", חֲדוּה דְבַר נֶשׁ מְשִׁיךְ לְגַבִּיּה חֲדוּה אַחְרָא עֲלָאָה, [השמחה של האדם בזה העולם, ממשִיכָה עָלָיו שְׂמִיחָה מֵהָעוֹלָם הַבָּא] הִכִּי נִמִּי הָאִי עֲלָמָא תַתְּאָה, כְּגוֹנָא דְאִיְהִי אַתְעֵרַת הִכִּי אֲמֻשִׁיךְ מְלַעֲיִלָא, [כִּי הוּא הָעוֹלָם הַזֶּה, כְּפִי שְׂאָדָם מִתְנַהֵג בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי מְשִׁיךְ עַל עֲצָמוּ מֵעוֹלָם הַבָּא], וְלִכְן כְּשְׂאָדָם רַק בְּשִׂמְחָה וּמִכְרִיחַ אֶת עֲצָמוּ בְּכָל הַכַּחוֹת לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, עַל יְדֵי זֶה הוּא מְשִׁיךְ עַל עֲצָמוּ שְׂמִיחָה מֵעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים.

וְלִכְן אַל תְּהִיָּה בְּטֻלָן, וְאִף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂעוּבֵר עָלֶיךָ מֵה שְׂעוּבֵר צְרוֹת וַיְסוּרִים, מְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים, תִּשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עִם כָּל הַכַּחוֹת, וְאִז תִּרְאֶה שְׂפָל מְזוּלָךְ יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה. הַלּוֹאִי שְׂתַכְנִיס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלוּ בְּלִבְךָ.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדוּךָ שְׂיִהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קכח.

**בְּנֵינוּ בֵּן הַשְּׁנָתִים מוֹרֵד בְּרָמוֹת קִשׁוֹת,
מְשִׁתּוֹלֵל וּמְכַה אוֹתָנוּ**

שאלה:

מאת אלה: לכבוד קדשת האדמו"ר שלום רב. רצינו לבקש יְעוּץ בְּנוֹשָׂא חֲנוּךְ הַיְלָדִים: אֲנַחְנוּ הוֹרִים צְעִירִים לְשָׁנֵי יְלָדִים בְּרוּךְ הַשֵּׁם, בְּנֵנוּ הַגָּדוֹל בֵּן שְׁנָתַיִם, וּמוֹרֵד בְּרָמוֹת קִשׁוֹת עַד שֶׁהִתְחִיל לְהַרְבִּיץ לָנוּ. הוּא מְקַבֵּל עֲנֵשׁ לְהַכְנִס לְלוֹל, וְאַחֲרֵי זָמַן מֵה שֶׁל צְרָחוֹת הוּא מִבְּקֶשׁ חֲבוּק וּנְשִׁיקָה וּמִתְכַּנֵּן לְהִרְאוֹת לָנוּ שֶׁהוּא מִבְּקֶשׁ סְלִיחָה. אִף אַחֲרֵי זָמַן קִצֵּר הוּא שׁוֹב פְּעַם

חזר ועושה מעשה קנודס, ושוב מקבל ענש, כף שרוב היום
אני עסוקה בלדת לו ענשים ולחנף אותו. נשמח לקבל עצה
כיצד להתמודד עם הבטייה. תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שלום רב אל אלה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי את ובעלך צריכים לעבר חנוך איך לחנך את הילדים,
כי אתם בעצמכם עדין ילדים שצריכים לחנך... אני לא מבין איך
אתם רוצים שבן בגיל שנתיים כבר יהיה חיל או קצין או רמטכ"ל?
זה הגיל הכי יפה שצריכים להנות מהילדים, ולא לתת להם ענשים.

ולכן ראו להתאזר במדת הסבלנות, כי אי אפשר בשום פנים
לגדל ילדים אלא כשיש סבלנות, ובפרט בגיל רך כזה צריכים המון
סבלנות וכו'. הקדוש ברוך הוא יעזר לכם להנות משני הילדים שנתן
לכם הקדוש ברוך הוא, ותשמחו עמהם כי הם המתנות הכי יפות
שהקדוש ברוך הוא נתן לכם, ותהנו מכל רגע שהם נמצאים אצלכם.

אני מאד מאד מבקש מכם שתתאזרו במדת הסבלנות, ואפלו
שזה בא לכם מאד מאד קשה, וזכרו מה שאמר התנא הקדוש (אבות
פרק ה') לפום צערא אגרא, ודעו לכם כשאדם עוצר את עצמו לא
לכעס, אפלו שנמצא במדור הקלפות וכו', בזה הוא עולה עד עולם
האצילות, שהוא בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא, כי הכל תלוי
כפי מדת הסבלנות ולא להכנס בכעס, שבדרך כלל בא מגאות וישות,
אדם צריך לבטל את עצמו כל כולו אליו יתברך, ושלא יהיה לו אפלו
משהו תרעמת על אשתו וכו' וכן האשה שלא יהיה לה משהו תרעמת
על בעלה וכו', כי האשה היא חלק מבעלה, ובעל הוא חלק מאשתו,
והילדים הם חלק משניהם.

ולכן למה צריכים להתעצבן ולריב בבית? ומכל שכן למה

צריכים להתעצבן מהילדים החמודים שהם למטה מגיל שנתיים? צריכים להנות מהחיים בכל רגע שאנחנו נמצאים פה בזה העולם, ולקיים את רצונו יתברך בשלמות, לשמר שבת, ולאכל כשר, לשמר על טהרת המשפחה וכו' וכו', ותהלה לאל יש לכל בר ישראל במה להחיות את עצמו.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קכט.

**האם כדאי לבחור, שלא מסגל ללמד כל היום,
ללמד מקצוע שישימש אותו בעתיד?**

שאלה:

מאת דן: שלום רב לצדיק. אנו לומדים בתקופה זאת פרקי אבות עם הפרושים היקרים שכבודו כתב, ומתענגים על כל מלה ומלה כמוצא שלל רב.

פעמים רבות ראיתי שכבודו כתב שכל אדם צריך שיהיה לו מקור פרנסה כדי שיתפרנס בכבוד, ורציתי לשאל: האם הדברים נאמרו רק לגבי אברכים נשואים שמטל עליהם על הפרנסה, או שגם לבחורים רוקים כדאי ללמד מקצוע מסוים, כדי שיוכלו להתפרנס בכבוד לאחר נשואיהם? ובפרט לאותם בחורים שקשה להם ללמד כל היום, האם כדאי לכונן אותם ללמד מקצוע בשלוב למוד תורה? אשמח מאד לשמע מה דעתו של הצדיק.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל דָּן נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מי שִׁיכוֹל לְלַמַּד אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ, שְׂיִתְמִיד בְּלִמּוּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִפְרָט כְּשֶׁהוּא עֲדִין בְּחוֹר רוֹק, וְכֵן אֲבָרְךָ שֶׁנִּפְשׁוּ חֲשָׁקָה בַתּוֹרָה יִתְמִיד בְּלִמּוּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יומא עב:): עַל הַפְּסוּק (תהלים יט) "יִרְאֵת הַיּוֹי" טֵהוֹרָה עוֹמֶדֶת לְעַד" אָמַר רַבִּי חֲנִינְא, זֶה הַלּוֹמֵד תּוֹרָה בְּטֵהָרָה. מֵאֵי הִיא? נוֹשֵׂא אֶשֶׁה וְאַחַר כֵּךְ לּוֹמֵד תּוֹרָה.

אָבֵל אִם אֲבָרְךָ לֹא יִכוֹל לְלַמַּד כָּל הַיּוֹם, וְאֶפְלוּ בְּחוֹר רוֹק שְׂאִינוּ מְסֻגָּל לְלַמַּד כָּל הַיּוֹם, אַזֵּי יִקִּים מֵה שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אבות פ"ק ב') יִפֶּה תִלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שְׂיִגִיעַת שְׁנֵיהֶם מְשַׁכַּחַת עוֹן, וְכָל תּוֹרָה שְׂאִין עִמָּה מְלֵאכָה, סוֹפָה בְּטֵלָה וְגוֹרֶרֶת עוֹן.

וְיָדוּעַ מֵה שְׂאֵמַר רַבֵּנוּ ז"ל (חיי מוהר"ן סימן תק"א) שְׁחַפֵּץ מְאֹד שֶׁתִּהְיֶה לָנוּ פְּרֻנְסָה, אִף עַל פִּי שְׁבִטְחוֹן גַּם כֵּן טוֹב מְאֹד, אִף עַל פִּי כֵן טוֹב מְאֹד כְּשֶׁזּוֹכִין שְׂיִשׁ לוֹ מַעֲמַד פְּרֻנְסָה, כִּי בְּמָקוֹם עֲבוֹדַת הַבְּטָחוֹן, בְּמָקוֹם זֶה יַעֲשֶׂה עֲבוֹדָה אַחֲרַת, כְּלוֹמַר כִּי אִם לֹא יִהְיֶה לוֹ מַעֲמַד פְּרֻנְסָה וְיִהְיֶה לוֹ בְּלִבּוֹל הַדַּעַת מֵהַפְּרֻנְסָה, וְיִצְטָרֵךְ בְּכָל פַּעַם לַחֲזוֹק עֲצָמוּ בְּמִדַּת הַבְּטָחוֹן, בְּמָקוֹם זֶה יַעֲסֵק בַּעֲבוֹדָה אַחֲרַת וְהַתְחַזְּקוֹת אַחַר בְּשֵׂאָר עֲנִינֵי עֲבוֹדַת הַשֵּׁם.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵךְ שְׂיִהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קל.

**כיצד מקימים בדורנו את הענין של "ודוי דברים
לפני תלמיד חכם"?**

שאלה:

מאת דורון: לצדיק היקה השם יאריך ימיו בנעימים ואשרינו
שייש לנו רבי כזה.

רבנו כותב שצריכים לעשות "ודוי דברים לפני תלמיד חכם".
האם גם כשמדליקים נר לכבוד נשמת רבנו בכל מקום שהוא
ועושים ודוי זה נחשב ל"ודוי דברים לפני תלמיד חכם", או
שמקימים את זה רק אם מתודים בציון של רבנו ממנו? ואולי
הפירוש הוא שצריכים ללכת ולהתודות לפני תלמיד חכם
מפרסם? אשמח לבאור הענין.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דורון נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת אשר כל ענין ודוי דברים לפני הצדיק מובא
בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ד') שעל ידי שאדם מתודה
לפני הצדיק על ידי זה יוצאים עוונותיו מעצמותיו, ומתחיל להאיר
עליו אורו יתברך בגלוי רב ונורא ונפלא מאד מאד.

והענין הוא כי שלמות הודוי היא להתודות אליו יתברך, וכמו
שאמר הרמב"ם (פרק א' מהלכות תשובה הלכה א') כל מצות שבתורה בין
עשה בין לא תעשה אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין בשגגה,
כשיעשה תשובה וישוב מחטאו חייב להתודות לפני האל ברוך הוא
שנאמר (במדבר ה') "איש או אשה כי יעשו וגו'" והתודו את חטאתם
אשר עשו" - זה ודוי דברים. ודוי זה מצות עשה, כיצד מתודין?

אומר אָנא השם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ועשיתי כָּךְ וְכָךְ, והרי נחמתי ובשתי במעשי ולעולם איני חוזר לדבר זה וזהו עקרו של ודוי וכל המרבה להתודות ומאריך בענין זה הרי זה משבח; ואמרו חכמינו הקדושים (תורת כהנים בחקתי) אמר הקדוש ברוך הוא, שמיד שהם מתודים על עונותיהם מיד אני חוזר ומרחם עליהם שנאמר (ויקרא כ"ו) "והתודו את עונם ואת עון אבתם במעלם אשר מעלו".

ומה זה שרבנו ז"ל מדגיש ודוי דברים לפני הצדיק והתלמיד חכם? אלא כשאדם חוטא רחמנא לישזכן נחשכת ממנו האמונה הקדושה לגמרי, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות אמונה סימן כ"ב) הפשע של אדם מכניס כפירה באדם; והנה כשאין לאדם אמונה אזי הוא שרוי בחשך ואינו מוצא את מקומו, ומכל שכן שאינו יכול לדבר עמו יתברך ולהתודות לפניו יתברך מאחר שנדמה לו שהקדוש ברוך הוא מסתתר בגבהי מרומים וכו' וכו', ועל זה בא רבנו ז"ל ומגלה שכשבר ישראל שנמצא בחשך גדול מרב עוונותיו בא אל הצדיק ורואה את הצדיק, ומתחיל לספר לפניו את כל אשר עבר עליו בפרטי פרטיות והצדיק דבוק לגמרי באין סוף ברוך הוא, ולכן בעת שבא אליו אדם ומספר לפניו את כל לבבו אז הצדיק מדביק את עצמו בו יתברך, ומבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, והאדם חושב שהוא מדבר ומתודה לפני הצדיק, אבל באמת הצדיק נכלל אז לגמרי באין סוף ברוך הוא, ומקשר את האדם בדבקות גמורה אליו יתברך, וכל מה שהאדם מדבר ומתודה לפני הצדיק הוא חושב שהוא מדבר לפני הצדיק, אבל אז הצדיק לא נמצא פה, כי הוא דבוק בו יתברך והוא אומר לו יתברך: שמע מה שהאדם הזה מדבר אליך, וכך יודת אכן מלב החוטא, כי על ידי ודוי דברים יוצאים עוונותיו מעצמותיו, עד שמאיר גם עליו אורו יתברך, וזה כל הענין של ודוי דברים לפני הצדיק.

והנה שלמות הודוי הוא כשבא אל ציון הצדיק הקדוש, ושם שופך את לבו, ומספר את כל מה שעובר עליו, ונעשים כל התקונים

כמו שנעשו בחיי רבנו ז"ל בעולם הזה, ולכן נהגו אנשי שלומנו להתודות בציון של רבנו ז"ל, כי אדם שהוא מלא עוונות וחטאים ופושעים ורעים ומרים לו החיים עד שנחשכים ממנו כל האורות, ואינו מרגיש שהקדוש ברוך הוא נמצא ואין בלעדו נמצא, מרב עביות וגשמיות שנדבק בו מחמת עוונותיו המרבים, על ידי זה שבא אל ציון רבנו ז"ל בעיר אומן שהוא הבטיח שכל מי שיבוא אל ציונו הקדוש ייתן פרוטה לצדקה עבורו, ויאמר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו יציאו מהשאל תחתית ומתחתיו, ועוד לא היה צדיק שהבטיח הבטחה כזו עם שתי עדים.

ולכן אשרי מי שזוכה על כל פנים פעם אחת בחיים להיות אצל ציון רבנו ז"ל בעיר אומן, וכשאדם כבר נמצא שם, אזי נפתח לבבו ומתחיל להתודות על כל מה שעבר עליו בימי חייו, ובוכה ומבכה שמים וארץ שימחלו לו, ועל ידי זה ושב ורפא לו.

והנה הרבה מאנשי שלומנו כשלא יכולים להגיע אל ציון רבנו ז"ל פותחים 'לקוטי מוהר"ן' ומתנודים אז לפני 'לקוטי מוהר"ן' פתוח, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קצ"ב) אשר פניו שכלו ונשמתו נמצאים בתוך הספר; ובאמת אל יפלא בעיניך דבר זה, כי כבר הקדימו הצדיק הקדוש רבי נחום מטשערנאביל זכותו תגן עלינו בספרו "ישמח לב" (מסכת שבת) וזה לשונו שם: "ובדורות האחרונים כשלומדנים דברי שום תנא וחכם מדברי הקדמונים, שהדבר ההוא הוא חיות והמחין שלו, והאדם הלומד ומדבר דבריו מדבק ומכניס חיות ומחין שלו לתוך הדבורים נקרא אתדבקות רוחא ברוחא, ולכך מחיה אותם שמכניס החיות בהדברים, שלכך אמרו (יבמות צז.) שפתותיו דובכות בקבר, שאפשר לומר כי זה בחינת השתטחות על קברי הצדיקים, כי דבורי הצדיק שם הוא קביר וטמון החיות שלו כאמור, וזה הלומד בהכנסו עם החיות והמחין שלו לתוך החיות ומחין של הצדיק שטמן בדבריו, נקרא אתדבקות רוחא ברוחא

ושפתותיו דוכבות בקבר, כנודע זה מדברי הבעל שם טוב נשמתו בגנוי מרומים. ונקראת בחינה זו השתטחות על קברי הצדיקים שהן דבריהם שלומד ומזכיר היום הלומד, ולכך מחיה מחין שלאותו הצדיק, והבן.

הרי שלך לפניך שיכולים להתודות לפני ספר פתוח, והרי הוא כמו שהוא מתודה לפני הצדיק, והוא מקשרו אליו יתברך, עד שמתגלה אליו מלך הכבוד בעצמו, ואז יודע שצריכים לדבר עמו יתברך, ולהתודות לפניו יתברך, כי הצדיק האמת מאיר באנשיו את אמתת מציאותו יתברך, עד שירגיש האדם אשר אין בלעדו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ואז הוא זוכה לדבר עמו יתברך, שזה כל הענין של ההתבודדות שגלה לנו רבנו ז"ל שאדם צריך להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו בתמימות ופשיטות גמורה, ואי אפשר להגיע לזה אלא על ידי התקרבות להצדיק האמת, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ס') שהצדיק מעורר מהשנה, ועל ידי זה הוא פותח את הפה של האדם לדבר אליו יתברך.

ולכן לפני שמתקרבים אל הצדיק האמת אי אפשר לדבר עמו יתברך, ואדרבה נראה כל הענין הזה מוזר מאד וכו' וכו', כי מחמת רב עוונותיו של האדם נדמה לו שהקדוש ברוך הוא מסתתר באיזה מקום.

אקנה שתוציא מדברים אלו עצה ותושיה עבורך, ואין לזה שום שיכות להדלקת נר.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קלא.

**כָּבֵר הַרְבֵּה זְמַן יֵשׁ לִי דַחַף פְּנִימִי לְהוֹסִיף לְעַצְמִי
שֵׁם נוֹסֵף. מֵה דַעְתּוֹ שֶׁל הַרְבֵּי?**

שְׂאֵלָה:

מֵאַתַּת יְהוּדָה: שְׁלוֹם לְכַבוֹד הַרְבֵּי שְׁלִיט"א. כָּבֵר הַרְבֵּה זְמַן יֵשׁ לִי רְצוֹן עַד לְהוֹסִיף לְעַצְמִי שֵׁם נוֹסֵף. אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מֵאִיפֹה בָּא לִי הַחֲשֵׁק וְהַדַּחֵף הַזֶּה, אוֹלַי מִתּוֹךְ רְצוֹן לְשִׁנּוּי טוֹב בְּחַיִּים, וְשִׂיחָיָה לִי יוֹתֵר קָל לְהִתְפַּתַּח וְלִצְמַח מִכָּל הַבְּחִינּוֹת. חֲשַׁבְתִּי לְהוֹסִיף אֶת הַשֵּׁם 'בְּצִלְאֵל', מִשּׁוּם שֶׁהֵיְתֵה לּוֹ חֻכְמַת לֵב, וְגַם מִשּׁוּם שֶׁהַשֵּׁם הַזֶּה נוֹתֵן לִי הַרְגָּשָׁה חַיּוּבִית, אֲבָל לִפְנֵי כֵן אֲנִי רוֹצֵה אֶת פְּסִיקַתְךָ בְּנוֹשָׂא, כִּי כִּידוּעַ לְהוֹסִיף שְׁמוֹת זֶה לֹא מִשְׁחָק, וְצָרִיךְ אָדָם הַבָּקִי בְּזֶה. אוֹדָה לְעֶזְרַתְךָ.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בְּמַדְבַּר, כ"ז אִיר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְהוּדָה נֵרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲסוּר לְשַׁחֵק עִם שְׁמוֹת, לֹא לְהוֹסִיף וְלֹא לְגַרְעַ וְכוּ', אֲלֵא כְּשֶׁאָדָם חוֹלֵה רַחֲמָנָא לִיִּצְלֵן וְצָרִיךְ לְשַׁנּוֹת שֵׁם אוֹ לְהוֹסִיף שֵׁם - אִזְ מִתֵּר, וְגַם עַל יְדֵי עֲצַת צַדִּיק אָמֵת, אֲבָל סֵתֵם לְהוֹסִיף שְׁמוֹת מֵעַצְמוֹ אֲסוּר בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן. וְכִבֵּר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות הַר"ן סימָן צ"ה) שֶׁהַשֵּׁם שְׁנוֹתֵנִין לּוֹ לְאָדָם הוּא לְפִי הַפְּעֵלָה שֵׁיִשׁ לּוֹ לְאָדָם לְעִשׂוֹת בְּעוֹלָם, וְיֵשׁ אַחַד שְׁעוֹשֵׂה הַפְּעֵלָה שְׁלוֹ בְּחֻצֵי שְׁנַיִם שֵׁיִשׁ לּוֹ וְצָרִיךְ לְקַרֵּא לּוֹ שֵׁם אַחַר דֵּהִינּוּ שֵׁם חֲדָשׁ. כִּי הַשֵּׁם שְׁנוֹתֵנִין לְאָדָם הוּא לְאַחַר מוֹתוֹ לְבוֹשִׁין שְׁלוֹ, כִּי הַשֵּׁם הוּא בְּחִינַת לְבוֹשִׁין, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה מ"ב ח') "אֲנִי הַיְוָי"ה הוּא שְׁמִי וְכַבּוּדִי" וְכוּ' 'כַּבּוּדִי' זֶה בְּחִינַת לְבוֹשִׁין כִּי (שְׁבַת קיג): רַבִּי יוֹחָנָן קָרִי לְמֵאֲנִיָּה מְכַבְּדוֹתַי וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

ולכן אסור להוסיף לעצמו שמות כפי דעתו וכו', כי אין לדבר זה סוף, היום תוסיף לעצמך את השם 'בצלאל' וכו', ולמחר תתחרט ותרצה להוסיף לעצמך את השם 'יששכר' וכו'.

ולכן תשמח עם השם שלך 'יהודה' שיש בזה את שמו יתברך, ועם ישראל נקראים יהודים על שם יהודה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קלב.

**אני רוצה לשמח את הרב ולעשות לו נחת רוח.
מה אני יכול לעשות?**

שאלה:

מאת יוסף: שלום ורפואה שלמה לצדיק. ברצוני להגיד לך תודה על זה שאתה מקרב אותי לבורא עולם, ולמרות שאני נופל לפעמים, למדתי ממך שצריכים לבקש את סליחת הקדוש-ברוך-הוא ולקבל על עצמי לא לעשות את זה שוב, ולהמשיך הלאה. אני אוהב אותך עד מאד ורוצה מאד לעשות לך נחת רוח. מה אני יכול לעשות כדי לשמח אותך? אשמח אם תענו לי, ובאמת תודה על הכל!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר במדבר, כ"ח איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יוסף גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

השמחה הכי גדולה שאתה יכול לעשות לי, היא אם תתחזק בעצמך לדבר הרבה אל הקדוש ברוך הוא בכל יום, אשר אין למעלה מזה, ורבנו ז"ל הזהירנו על זה יותר מהכל, כי על ידי תפלה הוא ממשיך אור האצילות דרך בריאה יצירה עשייה, ואי אפשר לתאר ולשער מעלת השיחה בינו לבין קונו, עד כדי כך שאמר רבנו ז"ל (לקיטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק) שמקטן ועד גדול אי אפשר להיות איש כשר באמת, כי אם על ידי התבודדות. והיה מזכיר כמה וכמה צדיקים מפרסמים אמתים ואמר שכלם לא באו למדרגתם כי אם על ידי התבודדות שיחה בינו לבין קונו.

וכן ראה למסר את נפשו להתפלל את שלשת התפלות שחרית מנחה וערבית במנין דיקא, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ח). מאי דכתיב (תהלים ס"ט) "ואני תפילתי לך הוי"ה עת רצון? אימתי עת רצון - בשעה שהצבור מתפללין; ולכן תעשה לעצמך הרגל לבוא לבית הכנסת ואז טוב לך כל הימים.

ועל כלם תעשה כל מה שביכלתך ללמד בכל יום מקרא: מפרשת השבוע, משנה: לגרס בכל יום כמה פרקים משניות, גמרא: להיות חזק מאד ללמד את הדף היומי, כי דף גמרא ליום זה חיות לנפש, ושלשת הלמודים האלו הם עקר העשירות של האדם, כי להפך אמרו חכמינו הקדושים (שבת ק"כ). "ובביתי אין לחם ואין שמלה" שאין בידי לא מקרא ולא משנה ולא תלמוד; שזה נקרא עני מי שלא לומד בכל יום את שלשת הלמודים האלו.

אם תקים את כל זה תשמח אותי ביותר, כי כך אמר החכם מכל אדם (קהלת א' ג) "מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש: דור הלך ודור בא והארץ לעולם עמדת:", מה נשאר מהאדם, רק הנקודות טובות שזוכה לחטף בזה העולם.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני

מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קלג.

**מה הענין להגיד שתים עשרה פעמים בקריאת שמע
שעל המטה את המשפט 'דוד מלך ישראל חי וקים'?**

שאלה:

מאת לירן: שלום לכבוד הצדיק. מה הענין והסוד באמירת המשפט "דוד מלך ישראל חי וקים" שתים עשרה פעמים בקריאת שמע שעל המטה? תודה.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר במדבר, כ"ח איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל לירן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין יסוד כלל לומר את המשפט "דוד מלך ישראל חי וקים" שתים עשרה פעמים בקריאת שמע שעל המטה, ואני לא יודע מאיפה אתה לוקח את זה.

העקר תהיה זהיר לומר את סדר קריאת שמע שעל המטה כפי סדר האריו"ל שאמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות קריאת שמע שעל המטה הלכה ב') שעל ידי זה מוחלין לאדם את כל עוונותיו, כי אתה צריך לדעת אשר לומר קריאת שמע שעל המטה לפני השנה הוא תקון מאד מאד גדול לנשמה, וחכמינו הקדושים אמרו (ברכות ה.) כל הקורא קריאת שמע על מטתו כאלו אוהז חרב של שתי פיות בידו שנאמר (תהלים קמ"ט) "רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם", ואמרו (שם)

כָּל הַקּוֹרָא קְרִיאַת שְׁמַע עַל מִטָּתוֹ מְזִיקִין בְּדִלִין הַיְמָנִי שֶׁנֶּאֱמַר (איוב ה' ז') "וּבְנֵי רֶשֶׁף יִגְבִּיהוּ עוֹף", הָרִי שֶׁלָּךְ לְפָנֶיךָ מַעֲלַת הַקּוֹרָא קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה, וְאֵת זֶה צְרִיכִים הֵן הַגְּבֵר, הֵן הָאִשָּׁה וְהֵן הַיְלָדִים לְקֹרָא קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה, וְעַל יְדֵי זֶה יֵהְיוּ שְׁמוֹרִים מִמְזִיקִים וּמִשְׁחִיתִים.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שִׁיְהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁכֵּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קלד.

**הָאֵם כְּשִׁלּוּמֻדִים אֵת ה'טור' בַּפְּעַם הָרֵאשׁוֹנָה,
צְרִיכִים לְלַמַּד אוֹתוֹ עִם הַמְּפָרְשִׁים?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת יַעֲקֹב: לְכַבּוֹד כְּבוֹד קִדְשַׁת אֲדָמוֹ"ר מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א. רְצִיטִי לְשָׂאֵל לְגַבֵּי הַחֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה לְמוֹדִים שְׁנֵהוּגִים אֲצֵל תְּלִמִּידֵי 'הַיִּכַּל הַקִּדְשׁ': אֶחָד מֵהַלְמוּדִים הוּא בְּסֵפֶר ה'טור', וְרְצִיטִי לְשָׂאֵל הָאֵם כִּדְאִי לְלַמַּד אֵת ה'טור' עִם ה'בֵּית יוֹסֵף' כְּבָר בַּפְּעַם הָרֵאשׁוֹנָה, אוֹ כִּדְאִי יוֹתֵר לְלַמַּד וּלְסַיֵּם אֵת ה'טור' בְּנִפְרָד, וְרַק אַחֵר כֹּף לְהַתְחִיל לְלַמַּד אוֹתוֹ מֵהַהֲתַחֲלָה יַחַד עִם 'הַבֵּית יוֹסֵף'? בְּתוֹדָה מְרֵאשׁ, יַעֲקֹב.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּמַדְבַּר, כ"ח אֵיר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יַעֲקֹב נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֵת מִכְתָּבְךָ.

מה אמר לה, גם בהתקרבות אל רבנו ז"ל צריכים לבקש הרבה את הקדוש ברוך הוא, שלא יטעה את עצמו, וכמו שהזהירנו רבנו ז"ל ואמר (שיחות הר"ן סימן ג"א) את זה תקבלו ממני שלא יטעה אתכם העולם, העולם מטעה מאד.

וזה שיש גם בהתקרבות לרבנו ז"ל, כי בפרוש גלה לנו (שיחות הר"ן סימן י"ט) נכספתי מאד להמשיך את העולם אל עשיה שיהיה חיוב אצל כל אחד ואחד ללמד כף וכף בכל יום ולא יעבר וכיזא. ואמר: שאפלו אותן האנשים הרחוקים מן הקדשה מאד שנלכדו במצודה רעה עד שרגילין בעברות חס ושלום רחמנא ליצלן רחמנא לישבון, אף על פי כן הכח של התורה גדול כל כף עד שיכולה להוציא אותם מן העברות שרגילין בהם חס ושלום. ואם יעשו להם חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום ויום כף וכף יהיה איך שיהיה בודאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על ידי התורה כי כח התורה גדול מאד, וכל עקר מגמתו וחפצו היה תמיד רק לעבדות ועשיות של קדשה בלי שום חכמות כלל, רק שנעסק תמיד בעשיות של קדשה בפשיטות דהינו להרבות בלמוד התורה ולעשות מצוות הרבה בכל יום ולהרבות בתפלה ותחנונים תמיד והכל בפשיטות בלי שום חכמות כלל, והזהיר מאד להיות בשמחה תמיד והרבה מאד לדבר עמנו מזה מענין שמחה.

והנה מאז שפתחתי את שערי היכל הקדש, רב רבם של התלמידים למדו חמש עשרה שעורים בכל יום, וגם היום יש הרבה כאלו שלא מטעים את עצמם ולומדים בכל יום שעור אחד מהחמש עשרה שעורים, וכבר אמר רבנו ז"ל למוהר"ן ת"ז"ל "מעט גם כן טוב", ולכן בכל יום מתקדמים מעט ועוד מעט ועוד מעט, עד שזוכים לסיים מקרא משנה גמרא הלכות ואגדות, ומטילים בכל חלקי התורה הקדושה.

וכל שעור כשלוש עשרה אותם בפעם הראשונה צריכים ללמד קדם בגרסא שיראה איך ששה סדרי משנה נראים, ואיך ש"ס בבלי,

ירושלמי ותוספתא נראים, ואיך רמב"ם טור ושלחן ערוך נראים, ולכן בפעם הראשונה כדאי ללמד בגרסא את כל הלמודים, ובפעם השנייה מתחילים ללמד עם פרוש אחד, ואחר כך עם שני פרושים, עד שזוכים לעבר וללמד את כל התורה כלה.

ולכן ראה ללמד את הטור בפעם הראשונה בלי הבית יוסף והב"ח, רק לסיים את כל הטור בעצמו, וכן הוא בד' חלקי שלחן ערוך ללמד בפעם הראשונה רק מחבר רמ"א בלי המגנים.

הקדוש ברוך הוא יעזור שתזכה להצליח בזה העולם, ואין עוד הצלחה יותר גדולה מלמוד התורה הקדושה, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קלה.

האם צריכים להקדיש זמן ביום השואה כדי לספור לילדים על מארעות השואה?

שאלה:

מאת דן: שלום לכבוד הצדיק שליט"א. השם יאריך ימיו בטוב ושנותיו בנעימים. אני לומד ומתחזק מספרייו של הרב ישואב מהם עדוד רב.

אני זוכה ללמוד בתלמוד תורה בתל אביב, וברצוני לדעת כיצד עלינו לנהג ביום השואה: האם כדאי להקדיש זמן ללמוד את הילדים על השואה, כיצד נהגו הצדיקים בזמן ימי האימה ומסרו את נפשם לקיים את המצוות גם במצור ובמצוק, או שעלינו להתעלם מכל נושא השואה וללמוד כרגיל, והילדים ילמדו בעתיד על נושא זה מקריאת ספרים בספריה או מהוריהם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר במדבר, כ"ח איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין השואה וכו', בודאי נחוץ מאד מאד ללמד את זה עם התלמידים, ולספר להם את רשעות העמלקים ימח שמים וזכרם, ואפלו כדאי פעם בשנה ללכת ולבקר ב'יד ושם', שיראו במוחש מה עבר על עם ישראל בדורותינו אלו שעדין מסתובבים המון יהודים עם מספרים על הידים, שחקקו העמלקים הארורים על ידיהם, וזה יכניס בנו הבנה על מה שאמר רבי שמעון בן יוחאי (ספרי בהעלתך) הלכה בידוע שעשו שונא ליעקב, וכל אמות העולם ידעו בברור מה שעושים לעם ישראל, חונקים אותם בתאי הגזים, שורפים אותם במשרפות, והורגים אותם במיתות משנות וכו' וכו', ולא עשו שום דבר להפסיק את זה, אף שהיה בידם להפסיק את זה, ודבר זה צריכים טוב טוב לחקק בדעתנו, כי לצערנו הרב יפי הנפש שיושבים על סיר הבשר וכו', רוצים להשכיח את זה מהדור החדש וכו', ורוצים להתבולל ביניהם, אשר המציאות מראה שיש להם שנאה עמקה אל נשמות ישראל, ולכן ראוי לספר את זה לילדים וכן לתלמידים, למען ידעו ויזכרו את אשר עשו לנו העמלקים הארורים.

ובודאי כדאי וכדאי לספר ספורים על גבורתם של נשמות ישראל, שאפלו בתנאים הכי קשים שעברו, שאין לנו משג בזה כלל, אף על פי כן קימו את מצוותיו יתברך במסירות נפש הכי גדולה, והחזיקו באמונתם בגאון ובגאווה.

אצלנו יום השואה זה תשעה באב ופעם בשנה אנחנו מחיבים להתאבל על חרבן בית המקדש ועל צרות וגלות ישראל, וזה היום היחידי בשנה שנקרא יום השואה, וכן בכל לילה בעת חצות ראוי

לומר אז תחנונות ובקשות ולבקש רחמים ממנו יתברך על גלות וצרות ישראל שיגאלנו גאלת עולם.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קלו.

אני מרגיש כאלו מלאך המות כרוך על צוארי ומנסה להרגני

שאלה:

מאת מנחם: שלום עליכם. כבר שלש שבועות עוברת עלי תקופה קשה מאד ברוחניות ובגשמיות, איני מוצא את זוגי ומרוב עגמת הנפש שעוברת עלי, איני יכול להתפלל את התפלה בשלמות. בנוסף לזה, אני מרגיש כאלו מלאך המות כרוך על צוארי ומנסה להרגני פשוטו כמשמעו על-ידי שמתלבש באנשים הכי קרובים אלי, ואני מרגיש כאלו אבדתי את העולם הזה והבא. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר במדבר, כ"ח איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מנחם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שהחיים לא קלים, ועל כל אחד עוברים משברים וגלים שאי אפשר להסביר כלל, ואשרי מי שמחזיק מעמד בזה העולם, ומתפנה את המרירות למתיקות, ואת החשך לאור, ואת

הרע לטוב, וכמובא בזהר (זהר הקדמה ד) מאן מנכון די חשוכא מהפכן לנהורא, וטעמין מרירא למתקא, עד לא ייתון הקא. מאן מנכון דמחכאן בכל יומא לנהורא דנהיר וכו' מאן דלא מצפה דא בכל יומא בההוא עלמא, לית ליה חולקא הקא; נמי מכס יכול להפך את החשך לאור ואת המרירות למתיקות עד שלא יבא לעולם הבא וכו'?, מי מכס מחכה בכל יום לאור הגנוז שיתגלה בעולם וכו'?, מי שלא יכול להראות את זה בעולם הזה, אין לו חלק בעולם הבא] מכל זה רואים מעלת האדם שאפלו שעוברות עליו כל מיני חשכות ומרירות וכו' וכו', אף על פי כן הכל הוא מהפך לטובה, אשרי לו בזה ואשרי לו בבא.

וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ט) שכל בני העולם כלם מלאים יסורים, אין גם אחד שיהיה לו עולם הזה, ואפלו העשירים הגדולים ואפלו השרים, אין להם שום עולם הזה כלל, כי כל ימיהם כעס ומכאובות, וכלם מלאים טרדות ודאגות ועצבות ויגון ואנחה תמיה, וכל אחד יש לו יסורים מיוחדים, ואין גם אחד מכל העשירים והשרים, שיהיה לו הכל כסדר כרצונו תמיד, וכלם כאחד מלאים יסורים ודאגות תמיה, וזה ברור וידוע לכל מי שבקי קצת בהם ובדרכיהם. ואפלו מי שנדמה עליו, שיש לו העולם הזה בשלמות ויש לו כל התענוגים, עשר ונכסים וכבוד והון רב וארמונים גדולים וכלים נפלאים ותכשיטין וסגלת מלכים וכו' וכו', אם יסתכלו בו טוב טוב, יראו שגם הוא מלא כעס ומכאובות הרבה תמיד בכמה מיני אפנים וענינים, וכמו שאמר שלמה המלך (קהלת ב') "כי כל ימיו מכאבים וכעס", וכתוב (איוב) "אדם לעמל יולד... קצר ימים ושבע רגז", וזה כולל כל בני אדם שבעולם מקטן ועד גדול, כי כלם נולדו לעמל ומלאים רגז ויסורין, ואין שום עצה ותחבולה להנצל מעמל ויגון הזה, כי אם לברח להשם יתברך ולעסק בתורה. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה י"ג סימן ז') "אדם לעמל יולד" - אשרי מי שעמלו בתורה, הינו מאחר שכל אדם נולד לעמל, ואי אפשר להמלט מזה בשום אופן, אפלו אם יהיה לו כל חללי דעלמא, בודאי יהיה לו

עֲמַל וְיִסּוּרִין וּדְאָגוֹת הַרְבָּה, עַל כֵּן הַחֲכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ שִׁיְהַפֵּךְ הָעֲמַל לְעֲמַל שֶׁל תּוֹרָה, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה נוֹלַד - שִׁיעֲמַל בַּתּוֹרָה, וְאִז אֲשֶׁרִי לוֹ, כִּי נִצּוֹל מֵעֲמַל הָעוֹלָם הַזֶּה וְזוֹכָה לַחַיִּי עוֹלָם הַבָּא.

וְלָכֵן תִּרְאֶה לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדֶּיךָ, אִין זוֹ עֲצָה לְקַרֵּס וְכוּ', לִפְלִי וּלְהַשְׁבֵּר וְכוּ', עַד שְׂאֵתָה כּוֹתֵב שְׂמֵלֶאךְ הַמּוֹת רֵץ אַחֲרֶיךָ וְכוּ', לְדַעֲתִי אֵתָה רוֹדֵף אֶת עֲצֻמָּךְ יוֹתֵר מְדִי, רְאֵה לְקַיֵּם אֶת כָּל הַדְּבוּרִים הָאֵלוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְאִז תִּתְחִיל לַחֲיוֹת חַיִּים טוֹבִים חַיִּים נְעִימִים חַיִּים מְאֻשְׁרִים, רַק תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, וְאִז אַף אֶחָד לֹא יוּכַל לַעֲשׂוֹת לָךְ אִיזָה רַע.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בַּתְּפִלַּתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ שִׁיְהִי לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קלו.

**מה דעתו של הצדיק לגבי שערוּרֵית הכְּשׁוּרוֹת
שֶׁהַתְּגַלְתָּה לְאַחֲרוֹנָה בְּלוֹס-אַנְגֵ'לִס?**

שְׂאֵלָה:

מֵאת יוֹנָה: לְכַבֹּד כְּבוֹד קִדְשֵׁי אֲדָמוֹ"ר מוה"ר"ש שְׁלִיט"א. קִדְּם כָּל בְּרֻצּוֹנִי לְהַבִּיעַ אֶת רַגְשֵׁי לִבִּי לְגַבִּי בֵּית הַמְּדַרְשׁ 'הַיִּכַל הַקִּדְּשׁ' בוֹ אֲנִי מִתְפַּלֵּל, זֶה מִמֶּשׁ מְקוֹם נִפְלָא וְהָאֵהָבָה שִׁישׁ בֵּין הַמִּתְפַּלְלִים הִיא מִמֶּשׁ לְהַפְּלִיא. אֲנִי רוֹצֶה לְשַׂאֵל מֵה דְעֵתוֹ שֶׁל הַצְּדִיק לְגַבִּי הַשְּׁעָרוּרֵיהַ שֶׁהַתְּגַלְתָּה לְאַחֲרוֹנָה, שֶׁגִּלוּ שֶׁבְּסוֹפֶרְמַרְקַט מְפָרְסֵם בְּעִיר לּוֹס-אַנְגֵ'לִס עִם הַכָּשֵׁר לְמַהְדְּרוֹן, הִיָּה עוֹבֵד שֶׁהַכְּנִיס לְסוֹפֶר בְּשֶׁר מֵהַשּׁוֹק בְּלִי יְדִיעָתוֹ שֶׁל הַמְּשֻׁגָּח וְהַכְּשִׁיל הַרְבָּה יְהוּדִים

יֵרָאִים וְשְׁלָמִים בְּאֲכִילַת טְרֵפוֹת וּנְבֵלוֹת. הֲרִי הִיָּה לְמָקוֹם
הַכֶּשֶׁר טוֹב וּמְשֻׁגָּח צְמוּד, וְכָל הַחֲרָדִים הָיוּ קוֹנִים שָׁם, וּבְכָל
זֹאת נִכְשְׁלוּ. אִיךָ אֶפְשָׁר לְאָכַל בְּשָׂר מִבְּלִי לַחֲשֵׁשׁ אַחֲרֵי
שֶׁהִתְפָּרַסְם מִקֶּרֶה כִּזֶּה?

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר בְּמִדְבַּר, כ"ח אֵיר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יוֹנָה נְרוּ יֵאָר

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּוֹדָי אֶתְּךָ צוֹדֵק שְׂאֵי אֶפְשָׁר הַיּוֹם לְהֶאֱמִין לְאַף אֶחָד, רַק
שִׁיְהִיָּה הַמוֹכֵר וְהַמְשֻׁגָּח יֵרָאִי הַשֵּׁם וְחוֹשְׁבֵי שָׁמוֹ, וּכְבָר אִמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשֵׁין פ"ב). וְהַכֶּשֶׁר שֶׁבִטְבָּחִים שִׁתְּפוּ שֶׁל עֲמָלֶךָ, כִּי בִשְׁבִיל
בְּצַע כֶּסֶף הוּא מוֹכֵן לְמַכּוֹר אֶת הַנֶּשְׁמָה שְׁלוֹ, וְלִצְעָרְנוּ הָרַב אֵף אֶחָד לֹא
נָקִי מִזֶּה, וְלִכֵּן כְּשֶׁבֵּאתִי בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה לִיבְנָאֵל וְרֵאִיתִי אֶת הַהִפְקָרוֹת
שֶׁקוֹרָה שָׁמָּה בְּעֵינַי הַהֲכָשָׁרִים וְהַבְּשׂוֹר, שֶׁמִּמֶּשׁ טְרֵפוֹת וּנְבֵלוֹת מוֹכְרִים
שָׁמָּה, וְהַכֵּל בְּהִכָּשֵׁר וְכוּ', לְקַחְתִּי לְעֲצָמֵי שׁוֹחֵט פְּרִטִי, עַד שֶׁמָּסַר אוֹתוֹ
הַסֵּמֶךְ מִמֶּי יִמַּח שָׁמוֹ, וּמֵאֵז אֲנַחְנוּ בְּאַמַּת סוֹבְלִים וְהוֹלְכִים אֶל בְּתִי
מִטְבָּחִים שֵׁישׁ בְּזֶה פְקוּחַ רְצִינִי. יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂאֵף פֶּעַם
לֹא נִכְשַׁל בְּאֲכִילַת טְרֵפוֹת וּנְבֵלוֹת, וְאֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לָזֶה רַק עַל יְדֵי
תְּפִלָּה, לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שְׂאֵף פֶּעַם לֹא נִכְשַׁל בְּאֲכִילַת טְרֵפוֹת
וּנְבֵלוֹת, וְלִכֵּן מָה טוֹב וּמָה נָעִים לוֹמַר בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּפִלָּה הַזֹּאת
שֶׁתִּקַּן מוֹהַרנ"ת ז"ל:

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם חוֹסֵה עָלַי וְעַל נַפְשׁוֹת בְּנֵי בֵיתִי, וְתִשְׁמְרֵנוּ
וְתִצְלִלְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים מִמַּאֲכָלוֹת אִסּוּרוֹת, וְלֹא יָבוֹא לְתוֹךְ
פִּינוּ שׁוֹם דְּבַר הָאִסּוּר לָנוּ, וְלֹא נִכְשַׁל לְעוֹלָם בְּנְבֵלוֹת וּטְרֵפוֹת,
אֶפְלוּ בְּשׁוּגָג וּבְאִנְס. וְתִצְלִל אוֹתָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ מִשׁוֹחֲטִים שְׂאִינָם
הַגּוֹנִים. וְתִפְרִישׁ אוֹתָנוּ וְתִבְדִּיל אוֹתָנוּ מִכָּל מִינֵי נְבֵלוֹת וּטְרֵפוֹת
דְּאוּרֵיתָא וְדַרְבָּנָן. וְתִזְמִין לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ תְּמִיד שׁוֹחֲטִים הַגּוֹנִים
וּכְשָׁרִים, וְתִהְיֶה עִמָּהֶם תְּמִיד וְתִשְׁמַר אוֹתָם וְאוֹתָנוּ שְׁלֵא יִכְשְׁלוּ

עמך ישראל על ידם לעולם בנבלות וטרפות חס ושלום. ותעזר להשוחטים שיכוננו תמיד היטב בברכת השחיטה, באפן שיזכו להעלות הנפש המלבש בהחי, מחי למדבר. עד שיעלו כל הנפשות העשוקות המגלגלים בחיות ועופות ובהמות אל השכינה, ויהיה נעשה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה על ידם. ונזכה שיהיה נמשך על ידי זה עלינו שפע טובה וברכה ורחמים וחיים ושלום, ונזכה לפרנסה טובה בכבוד בלי שום יגיעה וטרחא וטרדא כלל. אבינו שבשמים גומל לחיבים טובות, גומל חסדים טובים, אתה יודע שאין בנו כח לשמר עצמנו משוחטים שאינם הגונים המצויים עכשו הרבה מאד, ואין מי שיעמד בעדנו וישתדל בתקון נפשותינו, ויציל אותנו מפגם השוחטים שאינם הגונים הגורמים מה שגורמים, רחמנא ליצלן.

רבונו של עולם רחם עלינו למען שמך, ולמען שכינת עזך, ולמען אבותינו אברהם יצחק ויעקב, ולמען כל הצדיקים אמתיים, ועזרנו והושיענו והצילנו ומלטנו משוחטים רעים, משוחטים שאינם הגונים. ושמרנו תמיד שלא יבוא לתוך פינו שום מכשול נבלה וטרפה, כי אתה "כל תוכל ולא יבצר ממך מזמה", ובדרך הכל. ואתה יכול לשמר אותנו גם עכשו בדורות הללו מנבלות וטרפות ומשוחטים שאינם הגונים. חוס וחמל עלינו, למענה ולא למעננו, וקדשנו בקדשתך, והבדילנו מן מאכלות אסורות כמו שכתוב: "ואבדל אתכם מן העמים להיות לי". ונזכה לקים מקרא שכתוב: "ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו, לפלב תשלכון אתו" וכתוב: "והתקדשתם והייתם קדשים פי קדוש אני". ויקים מקרא שכתוב: "טרף נתן ליראיו, יזכר לעולם בריתו", יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניה ה' צורי וגאלי. אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתי שאני

מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קלח.

האם כדאי לנו לטוס לסיין כדי להביא משם סחורה לעסק שלנו?

שאלה:

מאת אסף: שלום לכבוד קדשת מוה"רא"ש שליט"א. שהקדוש-ברוך-הוא ישמר אתכם. אני ואשתי פתחנו עסק בעצת הצדיק לפני עשרה חדשים בערך, והיות וכמעט כל מה שאנחנו מוכרים בחנות מיבא מסין, ברצוננו לשאל האם כדאי לנו או לאחד מאתנו לטוס פעם או פעמים בשנה לסיין לתקופה של שבועים וליבא בעצמנו את הסחורה? יש לצין שקרובי משפחה חרדיים של אשתי, שהצדיק החזיר בתשובה, גרים שם בסין ומוכנים לעזר לנו ולארח אותנו בזמן שנהיה שם. תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר במדבר, כ"ח איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אסף גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי אתם יכולים לנסע, בפרט שיש לכם שמה קרובי משפחה, כי תמיד כדאי להיות בעצמו מערב בעסק שהקים, כי בכלל אני נגד שתפים וכו', כי לבסוף קורה פרוד ביניהם, והעסק מתפוצץ וכו',

ולכן זה כן רעיון טוב שתסעו אחד מכם או שניכם, והקדוש ברוך הוא יצליח את דרככם.

העקר תזכר שלזכות לפרנסה בשפע צריכים לברך ברפת המזון מתוך הסדור דיקא, וכן להיות בשמחה, ולכן תעשה כל מה שביכולתך להתחזק להיות בשמחה, כי השם של פרנסה שהוא חת"ך היוצא מפסוק (תהלים קמ"ה) פותח את ידך, יוצא גם מפסוק (דברים ט"ז ט"ו) והיית' אף שמח, ולכן הדבר הראשון אתה צריך להשתדל להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמך, ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לך ומרים לך החיים ממנות, עם כל זאת עם עצבות ומרירות ודאגות לא תבוא לשום דבר, אלא תסתפק יותר.

ולכן הדבר הראשון רק להיות בשמחה, ואם תאמר במה יש לי לשמח? הרי אני עני ואביון ומלא חובות? דע לך שחכמינו הקדושים אמרו (גדרים מא.) אין עני אלא מדעת, עקר העניות תלויה בחסרון דעת, כי המאמין האמתי שמאמין שאין בלעדו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חלין ו) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין מלמעלה; שאדם לא מקבל מפה קטנה באצבע קטנה אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה, האדם הזה הוא תמיד שמח, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ממון סימן פ"ג) אמונה הוא טוב לפרנסה; ולכן בזה שתשמח עם נקדת יהדותך שנבראת יהודי ושל א עשני גוי כגויי הארצות, השמחה והאמונה האלו, יפתחו לך את כל צנורי השפע והפרנסה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קלט.

**הפּרְתִי בַחֹר טוֹב מֵאֵד שְׂמַבְגָּר מִמְנִי בְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה.
מָה דַעְתּוֹ שֶׁל הַצְדִּיק לַגְבִּי הַשְּׂדוּף הַזֶּה?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת אֲדָל: שְׁלוֹם לְמוֹרְנוּ וְרַבְנּוּ נְרוּ יֵאִיר. תּוֹדָה רַבָּה מְקַרֵב לֵב עַל הַתְּמַסְרוּתְךָ לְעַם יִשְׂרָאֵל וְיְהִי רָצוֹן שֶׁתִּזְכּוּ לְהַמְשִׁיךְ וּלְהַאֲדִיר אֶת תּוֹרַת רַבְנּוּ בְּעוֹלָם, מִתּוֹךְ אַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים! הַפְּרִתִי בַחֹר רֹקֵב בֵּן שְׁלֹשִׁים וְשִׁלְשֵׁי, חוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה, אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל, בַּעַל עֲדִינּוֹת וְחֵן יְהוּדִי שֶׁמְקַרֵב לְרַבִּי מְלִיּוּבְבִיץ' וּלְרַבְנּוּ הַקְּדוֹשׁ, וְאֵלּוֹ אֲנִי בֵּת עֶשְׂרִים וְשִׁתִּים, חוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה גַם כֵּן. אֲנִי יוֹדַעַת שֶׁזֶה קֶצֶת מְגַחֵף וְנִשְׁמַע 'גִּשְׁמִי' לְמַדִּי, אֲךָ קֶצֶת מְפָרִיעַ לִי שֶׁהוּא יוֹתֵר נְמוּךְ מִמְנִי. כְּשֶׁנִּפְגַּשְׁתִּי אֶתוֹ הִתְפָּרַשׁ בְּגַבְהֵים הַפְּרִיעַ לִי, אֲךָ חוּץ מִזֶּה הִיָּה לִי כִּיף מֵאֵד אֶתוֹ. אֲנִי מִרְגִּישָׁה שֶׁהוּא עוֹזֵר לִי לְהִגִּיעַ לְדַבְרִים טוֹבִים וְלִשְׁמֹחָה, וּבְכָלֵל הַתְּחוּשָׁה בִּינֵינוּ מֵאֵד נְעִימָה. מָה דַעְתּוֹ שֶׁל הַצְדִּיק הַיְקָר? אֲשַׁמַּח אִם הַצְדִּיק יַעֲזֵר לִי לַעֲשׂוֹת בְּחִירָה נְכוֹנָה וְטוֹבָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּמַדְבַּר, כ"ח אִיר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אֲדָל תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַבַּעַל הַתְּנִיָּא זְכוּתוֹ תִּגַּן עֲלֵינוּ הִיָּה רְגִיל לומר שֶׁהֵמַח צְרִיף לְהִיּוֹת שְׁלִיט עַל הַלֵּב, וְהַפְּרוּשׁ הַפְּשׁוּט הוּא שֶׁהֵמַח הוּא מִיֶּשֶׁב בֵּיתוֹ, וְהַלֵּב יֵשׁ לוֹ רְגֵשׁוֹת וְכוּ'. וְלִכֵּן אֶת צְרִיכָה לְשִׁלֵּט עַל הַרְגֵשׁוֹת שֶׁלָּךְ וְכוּ', וְכוּ', אֶת בְּסוֹד הַכֹּל בֵּת עֶשְׂרִים וְשִׁתִּים וְלָמָּה אֶת צְרִיכָה לְקַחַת בַּחֹר בֵּן שְׁלֹשִׁים וְשִׁלְשֵׁי? עִם כָּל הַכְּבוֹד שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֶת כָּל הַמְּדוּת הַטּוֹבוֹת, אֲבָל הַהַפְּרָשׁ שֶׁל הַגִּיל הוּא מְגֻזָּם.

וְלִכְּנֵן אֶת צְרִיכָה הַרְבֵּה יָשׁוּב הַדְּעָת וְלִשְׁלֹט עַל הַרְגָּשׁוֹת שֶׁלָּךְ וְכוּ', כִּי הַרְבֵּה פְּעָמִים אָדָם טוֹעֶה וְנוֹפֵל בַּפֶּחַ וְאַחַר כֵּן לֹא יְכוּל לְתַקֵּן אֶת זֶה.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֵבָה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי תִשְׁכִּילִי וְתִצְלַיְחִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קמ.

**בְּעָלֵי וּבְתֵי מְאֹד רוֹצִים לְהַבִּיא כָּלֵב הַבֵּיתָה.
מַה דְּעָתוֹ שֶׁל הָרֵב?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת טְלִי: שְׁלוֹם. אֲנַחְנוּ מִשְׁפָּחָה שֶׁבְּרוּךְ הַשֵּׁם מִתְחַזְּקֵת מְאֹד. הֵיְתָה לָנוּ כָּלֵבָה בְּמִשְׁפָּחַתְנוּ עֲשָׂרָה שָׁנָה, וְלֹא חָרוֹנָה הִיא הֵלְכָה לְעוֹלָמָה. הַבְּעַל וְהַיְלָדָה לוֹחֲצִים עָלַי מְאֹד לְהַבִּיא שׁוּב כָּלֵב קָטָן לְבֵיתִי, לֹא מִהַמְסַכְּנִים אֲלָא כָּלֵב מִשְׁפָּחָתִי, אֲךָ אֲנִי חוֹשֶׁשֶׁת לְהַבִּיא שׁוּב כָּלֵב הַבֵּיתָה כִּי אוֹמְרִים שֶׁזֹּאת חִזָּה טְמֵאָה וְכוּ'. מַה דְּעָתוֹ שֶׁל הָרֵב בְּעֵינָיִךְ?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּמִדְבַּר, כ"ח אִיִּר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל טְלִי תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

יְדוּעַ שֶׁכָּלֵב הוּא חִזָּה טְמֵאָה וְצְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִזָּהֵר לֹא לְגַדֵּל כָּלֵב בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (בְּבֵרָא קַמָּא ט"ו:) תִּנְיָא רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר מִנִּין שְׁלֵא יִגְדֵל אָדָם כָּלֵב רַע בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וְאֵל יַעֲמִיד סְלָם רְעוּעַ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ

תלמוד לומר (דברים כ"ב ח') "לא תשים דמים בביתך", וידוע אשר על כלב שורה טמאה גדולה, ורואים בחוש שילדי ישראל שיש להם נשמה טהורה, מפחדים מכלב וכו', ומכל שכן שלא רוצים לגעת בו וכו', כי אף על פי שהוא לא רואה בחוש, אבל המזל שלו רואה וכו', ומקבל אצלנו שמי שיש לו נפש טהורה הוא לא יכניס בביתו כלב, ומכל שכן שלא ישחק עם כלב, ולכן מאחר שאתם חוזרים בתשובה, ראוי לכם להתרחק מכל זה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קמא.

אני נשוי בפעם השלישית, אך גם הפעם חיי הנשואים מלאים מריבות ומלחמות

שאלה:

מאת מנשה: שלום רב לצדיק. הייתי נשוי פעמים ומכל אשה יש לי ילד אחד. תמיד חיי הנשואים שלי היו בעייתיים, וברב הבקעות אני אשם, כי אני כועס מהר מאד, וכשמעצבנים אותי אני תוקף בלי לעשות חשבון, פוגע ומשפיל. אחרי שאני נרגע אני מתחרט ומבקש סליחה, אבל זה כבר מאחר מדי, כי פגעתי מאד קשה. לפני עשר שנים התחתנתי בפעם השלישית ונולדו לנו ארבעה ילדים, אך גם הנשואים האלו מלאים במריבות ובמלחמות. לאחרונה אשתי הרחיקה אותי מהבית בצו בית משפט, ועכשו אני מסתובב נע ונד. אודה מאד לצדיק שיזריף אותי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מנשה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה מאמר העולם ידוע "שאלה היא חצי תשובה", מתוך שאלתך אתה מגלה את כל הבעיות שלך, ולמה אתה סובל כל כך. חכמינו הקדושים אמרו (קדושין מ"א). רגזן לא עלתה בידו אלא רגזנותא; הכעסן לא פועל כלום ולא נשאר בידו, רק הכעס והרציחה שיש בו, שבדרך כלל בא מפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, כי כל מי שחטא בחטא המגנה הזה, הוא תמיד כעסן ונמצא תמיד בדאגות ובדכאון פנימי, ומרים לו החיים, ומוציא את כל העצבים שלו על כל מי שבא לו וכו', ובפרט על אשתו וילדיו, אבל לא תמיד זה הולך, כי האשה אינה שק חבטות, ולא כל אשה היא חלשת אפי ומוכנה לקבל בעל אלים פיזית ומלולית וכו'.

ולכן עליך לדעת כי הכל תלוי בידך, אם לא תקח את עצמך בידך ותעבד על מדת הכעס והרציחה שיש בך, אזי לא יועילו שום רופא, שום פסיכולוג ושום תרופה בעולם. כעס ורציחה זו המדה הכי מגנה שבאה רק מחמת פגם הברית, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רמ"ט) אחד שחוטא בחטא הזה על ידי זה הוא תמיד ככעס ורציחה, ומכל שכן מי שבא על עריות וגויות וכו', הוא טמא את נפשו והורידה לשאול תחתית ומתחתיו וכו'.

עכשו אשאל אותך על מי אתה מתלונן? אתה כמו ידיך רודף את עצמך וכו', אתה כמו ידיך אבדת את עולמך וכו', ואין שום עצה לתת לך רק שתשבר מעצמך את המדה המגנה של הכעס שעוקרת את האדם משרשו הנצחי, וכך זמן שיהיה לך כעס אתה תסבל. יש פתגם "אם לא רוצים לסבל מעט אזי סובלים הרבה", ההכרח לקנות לעצמו את מדת הסבלנות ואריכת אפים שזה תלוי באמונה, כי כך

אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קנ"ה) על ידי אמונה זוכים למדת אריכת אפים, שזו המדה של סבלנות, ויכול לעבר את זה העולם בשלום.

זכר וגם תזכר כי לאף אחד לא הולכים החיים בקלות, אף ההפרש הוא איך לוקחים את החיים וכו', רב בני אדם סובלים וסובלים וסובלים בדממה ונושכים את השפתים וכו', ועל ידי זה נפטרם מכל הצרות.

רבנו ז"ל שהוא גאלתן וישועתן של עם ישראל נתן לנו עצה קלה עד מאד להפטר מכל הצרות, והיא להרגיל עצמו לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, וכל מה שרק עובר עליו הן רע והן טוב וכו', הכל לכל לספר להשם יתברך, וכיון שמרגיל עצמו לדבר עמו יתברך, אזי הוא אף פעם לא לבד, וזוכה לשלוח הנפש, וזה מה שמלגה את האדם כל ימי חייו, כמובא (תנא דבי אליהו רבה פרק ט"ו) לפי שכל המרבה שיחות ותפלות הם אשר מלויים אותו עד שיגיע לבית עולמו.

חוס וחמל על עצמך, ותפסיק להתעצבן ולהיות בכעס, כי בזה אתה גורם לעצמך את כל הצרות וכו', אתה לא רואה ולא מבין מי הביא אותך לכל הצרות שאתה עובר? הפעם והרציחה שבוערים בך עוקרים אותך לגמרי מהעולם הזה ומהעולם הבא גם יחד, ולכן אתה מכרח לעבד על עצמך ולעקר ממך את מדת הפעם והרציחה שלא מביאה אותך אל שום מקום וכו', אלא אתה מסתבך יותר ויותר וכו', ונכנס בצרות ויסורים ונופל אל עצבות ומרירות ודכאון פנימי.

אני מאד מקוה שתחזור על דבורים אלו, ותכניס את זה בלבך, ואז ושב ורפא לך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קמב.

**הייתי מקרב לרב מקבל הרבה שנים, אך במבט לאחור
אני רואה שלא קבלתי ממנו שום דבר**

שאלה:

מאת אליהו נתן: שלום וברכה לרב שליט"א. הייתי מקרב קרוב לעשר שנים לרב מקבל והייתי מסור אליו בלב ונפש. סברתי שהוא צדיק גדול והרגשתי זכות להיות קרוב אליו. אף לאחרונה אבדתי את הטעם ואני כבר לא מרגיש קשור אליו, בפרט שאני רואה שכל הזמן הלכתי אחריו בעינים עצומות, ומרב התלהבות שהייתה לי לא שמתי לב שאני לא מקבל ממנו שום דבר ברוחניות או בגשמיות.

אני מרגיש שאין לי שום חיות, לא מהתורה ולא מהתפלה, ושכל מה שאני עושה בעבודת השם זה רק מהשפה ולחוץ. איך אני יכול להתחזק ולהרגיש חיות בעבודת השם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו נתן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע שאין עוד דבר שיכולים להטעות בני אדם, כמו בחכמת הקבלה, מאחר שהיא נכתבת בלשונות קשים, וכן בדרך יחודים וזווגים שעל פי רב אין לבני אדם שום השגה בזה, ולכן בקלות יכולים להטעות בני אדם בזה, וידוע שרבנו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד, ואמר לאחד מאנשי שלומנו (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"כ) שהיה עוסק לכוון כוונות בתפלתו, והקפיד עליו רבנו ז"ל מאד ואמר לו, שלא יעסק עוד בזה, ולא יתפלל עם כוונות, רק יכוון פרוש המלות כפשוטו, (אף על פי שזה האיש למד כתבי האר"ז"ל על פי פקדו, אף על פי כן לא רצה שיתפלל עם כוונות כלל). ואמר לו רבנו ז"ל שמי שאינו ראוי

לְזֶה, כְּשֶׁמִתְפַּלֵּל עִם כּוֹנֵנוֹת הוּא כְּמוֹ כְּשׁוֹף, כִּי בְכִשׁוּף נֹאֲמַר (דְּבָרִים י"ח)
 "לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת", וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת ע"ה, רֹאשׁ הַשָּׁנָה כ"ה,
 סִנְהֶדְרִין ס"ח) 'לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת, אֲבָל אַתָּה לְמַד לְהִבִּין וְלַהוֹרוֹת'. כִּף
 הוּא בְעֵינַי הַכּוֹנֵנוֹת לְהַבְדִּיל, שְׂאִין צְרִיכִין לְלַמַּד אוֹתָם, כִּי אִם לְהִבִּין
 וְלַהוֹרוֹת, אֲבָל לֹא לַעֲשׂוֹת עִמָּהֶם שׁוֹם דְּבַר, דְּהֵינּוּ לְכוֹנֵם בַּתְּפִלָּה, מִי
 שְׂאִינוּ רְאוּי לְזֶה.

וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל כִּי עֵקֶר הַתְּפִלָּה הִיא דְבִקּוּת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וְהִיא
 טוֹב יוֹתֵר לְהַתְּפַלֵּל בְּלִשׁוֹן לְעוֹ שְׂמַדְבָּרִים בּוֹ, כִּי כְּשֶׁמִתְפַּלֵּלִים בְּלִשׁוֹן
 שְׂמַדְבָּרִים בּוֹ, אֲזִי הֵלֵב סְמוּךְ וְדְבוּק מְאֹד בְּדְבוּרֵי הַתְּפִלָּה, וְיִכּוֹל לְדַבֵּק
 עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ. אִךְ כִּבְרַתְּנוּ לָנוּ אֲנִשֵׁי כִנְסַת הַגְּדוּלָה סֹדֵר
 הַתְּפִלָּה (מַחֲמַת שְׁלֹא כָל אָדָם יִכּוֹל לְסֹדֵר סֹדֵר הַתְּפִלָּה לְעֲצָמוֹ כְּמוֹבָא), עַל כֵּן אָנוּ
 חִיבִים לְהַתְּפַלֵּל בְּלִשׁוֹן הַקְּדֻשָּׁה כְּמוֹ שְׂסֻדְרוֹ לָנוּ. אֲבָל הָעֵקֶר הוּא רַק
 לְכוֹן פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת כְּפִשׁוּטוֹ, שְׁזֵהוּ עֵקֶר הַתְּפִלָּה, שְׂמַתְפַּלְלִין לְפָנֵי
 הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל דְּבַר וְדְבַר, וְעַל יְדֵי זֶה מִתְקַרְבִּין וּמִתְדַבְּקִין בּוֹ
 יִתְבָּרַךְ, עֵינַי שָׁם.

הֲרִי שֶׁלֶף לְפָנֶיךָ שְׂרַבְנוּ ז"ל הַקְּפִיד מְאֹד מְאֹד עַל דְּבָרִים אֵלוֹ,
 וְכֵן אָמַר (חַי מוֹהֲר"ן סִימָן תַּקכ"ו) לְאִישׁ אֶחָד שְׁעָמַד לְפָנָיו, שְׁהִיא עוֹסֵק
 לְלַמַּד בְּסִפְרֵי קְבָלָה, וּבִאֲמַת לֹא הִיא רְאוּי לְלַמַּד קְבָלָה. וְהוֹכִיחַ אוֹתוֹ
 שְׁלֹא יִלְמַד קְבָלָה, וְאָמַר לוֹ קְבָל"ה בְּגִימְטְרִיא נּוֹא"ף, וּפְעַם אַחַת
 הִיא מְדַבֵּר עִם אִישׁ אֶחָד, וְהִיא אוֹתוֹ הָאִישׁ קוֹבֵל לְפָנָיו שְׂאִין לוֹ יָב
 הֵינּוּ שְׂאִין לוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת הֵלֵב לְתְּפִלָּה וְעִבּוּדָה, הַשִּׁיב לוֹ רַבְּנוּ ז"ל
 שְׁזֵה מְשׁוּם שְׁלוּמַד קְבָלָה, כִּי "נֹאֲף אִשָּׁה חֹסֵר לֵב" (מְשַׁלִּי ו'), וְקְבָל"ה
 בְּגִימְטְרִיא נּוֹא"ף; וְלִכֵּן לֹא בְּחֻנָּם שְׁהֵוּא הוֹלִיךְ אוֹתָךְ שׁוֹלֵל עַד
 שְׂאֵתָה מְרַגֵּשׁ אֶת עֲצָמְךָ רִיק לְגַמְרֵי וְכו'.

וְלִכֵּן לְדַעֲתִי תִזְרַק אֶת הַשִּׁכָּל שֶׁלֶף לְגַמְרֵי, וְתִתְחַיֵּל לְצִיַּת אֶת
 רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי רַק זֶה נִקְרָאת הַתְּקַרְבוֹת
 אֶל הַצְּדִיק, כְּמוֹבָא בְּדְבָרָיו ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן קכ"ג) הָעֵקֶר
 וְהִסּוּד שְׁהַכָּל תְּלוּי בּוֹ, לְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ לְהַצְּדִיק שְׂבִדוֹר, וְלִקְבֵּל דְּבָרָיו

על כל אשר יאמר כי הוא זה, דְּבַר קָטַן וְדַבַּר גָּדוֹל, וְלִבְלִי לַנְּטוֹת חַס וְשְׁלוֹם מִדְּבָרָיו יִמִּין וּשְׂמָאל, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְפָרִי פֶרֶשֶׁת שׁוֹפְטִים) 'אֶפְלוֹ אוֹמֵר לָךְ עַל יְמִין שְׂמָאל וְעַל שְׂמָאל יְמִין תְּצִיֵּת אוֹתוֹ', וְהַשְּׁלִיף מֵאֵתוֹ כָּל הַחֲכָמוֹת, וְלִסְלַק דַּעְתוֹ כְּאֵלוֹ אֵין לוֹ שׁוֹם שְׂכָל, בְּלִעְדֵי אֲשֶׁר יִקְבַּל מֵהַצְדִּיק וְהָרַב שְׂבִדוֹר. וְכָל זְמַן שֶׁנִּשְׂאָר אֶצְלוֹ שׁוֹם שְׂכָל עֲצָמוֹ, אֵינוֹ בְּשִׁלְמוֹת, וְאֵינוֹ מְקַשֵּׁר לְהַצְדִּיק; כִּי הָעֵקֶר לְבִטּוֹל אֵת שְׂכָלוֹ הַמְזֻמָּה וְהַבְדּוּי לְגַמְרִי, וְלִצִּיֵּת אֵת הַצְדִּיק עַל כָּל אֲשֶׁר אוֹמֵר, וְרַק זֹו נִקְרָאת הַתְּקַרְבוֹת, וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע שְׂאֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל הִיָּה הָעֵקֶר תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, שְׂבִזָּה כְּכָר כְּלוּלִים כָּל הַפְּנּוֹת וְהַיְחוּדִים, כִּי בִזָּה שֶׁהָאָדָם מְרַגֵּיל אֵת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל יְדֵי זֶה מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אוֹר הָאֶצִּילוֹת, שֶׁשֵּׁם מְאִיר אוֹר גָּדוֹל וְנוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד בְּדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, עַד שֶׁמִּתְלַבֵּשׁ הָאוֹר עַל יְדֵי תַפְלָה בְּתוֹךְ הָעוֹלָמוֹת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָּה, עַד שֶׁזּוֹכֶה לְמַחֲנִן מְאִירִים בְּדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות הר"ן, סימן קנ"ד) שֶׁעֵקֶר מַה שֶׁהִגִּיעַ לְמַדְרַגְתּוֹ הוּא רַק עַל יְדֵי עֲנִיַן פְּרֶאסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת), שֶׁהִיָּה מְדַבֵּר הַרְבֵּה וּמְשִׁיחַ הַרְבֵּה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְאָמַר תְּהִלִּים הַרְבֵּה בְּפְשִׁיטוֹת, וְעַל יְדֵי זֶה דִּיקָא הִגִּיעַ לְמַה שֶׁהִגִּיעַ. וְאָמַר אִם הֵייתִי יוֹדֵעַ שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲשֶׂה מִמֶּנִּי מַה שְׂאֲנִי עֲתָה, דִּהֵינּוּ חֲדוּשׁ כְּזֶה, הֵייתִי עוֹשֶׂה בְּיוֹם אֶחָד מַה שֶׁעֲשִׂיתִי בְּשִׁנָּה כְּלָה (כְּלוֹמַר שֶׁהִיָּה מְזַדְרָז כָּל כֶּף בְּעִבּוּדָתוֹ עַד שֶׁמָּה שֶׁהִיָּה עוֹשֶׂה וְעוֹבֵד הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּשִׁנָּה כְּלָה הִיָּה עוֹשֶׂה בְּיוֹם אֶחָד), וְהִיָּה מִתְגַּעְגַּע מְאֹד אַחַר מַעֲלַת הָעִבּוּדָה שֶׁל פְּרֶאסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת) בְּאֶמְתָּ, וְאָמַר אֵי אֵי פְּרֶאסְטִיק. גַּם אָמַר שְׂדַבֵּר עִם כְּמַה צְדִיקִים גְּדוּלִים וְאָמְרוּ גַם כֵּן שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ לְמַדְרַגְתָּם כִּי אִם עַל יְדֵי עֲנִיַן פְּרֶאסְטִיק, שֶׁעֲסָקוּ בְּעִבּוּדְתָם עִבּוּדַת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּפְשִׁיטוֹת גְּמוֹר בְּהַתְּבוּדוֹת וּשְׂיַחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ וְכוּ', וְעַל יְדֵי זֶה דִּיקָא הִגִּיעוּ לְמַה שֶׁהִגִּיעוּ.

וְכֵן הוּא בְּלִמּוּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה צְרִיכִים לְלַמֵּד עַל פִּי סְדוּ-דְרָף-הַלִּמּוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת וְהַשְּׂכָלוֹת כְּלָל, מְקַרָּא, מְשַׁנָּה,

גמרא, מדרש, זהר ותקונים, רמב"ם, טור ושלחן ערוך וכו' וכו', וכך במשך הזמן הוא ממלא את עצמו עם המון ידיעות בתורה הקדושה, ומרגיש כל מיני חיות בחייו.

ולכן ראוי לברח מכל אלו הבעלי דמיונות שקוראים את עצמם בעלי מקבלים, ומבלבלים את המוח לאברכים צעירים שחושבים שהם פורחים בעולמות, ומסכנים הם לא נמצאים לא בעולם הזה ומכל שכן לא בעולם הבא, ובכלל כל למוד חכמת הקבלה צריך להיות בצניעות ובסתור, ולא כל הרוצה לטל את השם נוטל, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה א' סימן ה') על הפסוק (תהלים ל"א) "תאלמנה שפתי שקר הדברות על צדיק עתק בגאון וכוז", "הדברות על צדיק" - חי העולמים, "עתק" - שהעתיק בכריותיו, "בגאון" - אתמהה בשביל להתגאות ולומר אני דורש במעשה בראשית, "וכוז" - אתמהה מבזה על כבודי, דאמר רבי יוסי בר חנינא כל המתכבד בקלון חבירו אין לו חלק לעולם הבא, בכבודו של מקום על אחת כמה וכמה; הרי שלך לפניך שאפלו אלו שלומדים סתרי תורה, צריכים ללמד את זה בצניעות וברתת ובזיע וביראה גדולה, ולא כמו שקורה היום שכל אברך פרחח שעדין לא תקן את חטאת נעוריו קורא את עצמו מקבל, ומוליך שולל אברכים תמימים, ובין כך מבלים את הזמן בלי למוד תורה הקדושה, ואינם מקפידים להתפלל במנין כלל, כי הרי צריכים לכוון וכו', והם נקראים מכונים וכו', ואינם אלא בעלי דמיונות גדולים מאד, אשרי מי שפותח את עיניו ורואה מה לפניו, ובורח מכל אלו הבעלי דמיונות שקוראים את עצמם בעלי מקבלים, ומטעים את הבריות ומוליכים אותם שולל, עד שאנשים חושבים שהם באמת בעלי מדרגות, בעלי השגה ובעלי רוח הקדש וכו' וכו', בשעה שהם שורים בדמיונות גדולים מאד מאד אשרי מי שאין לו שיכות להם, ומצית את רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קמג.

**מדוע אתם מכבדים ומקרבים כל-כף את החסידים
שלכם מאמריקה?**

שאלה:

מאת משה: לכבוד כבוד קדשת אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א. אבא שלי מקשר אליכם כבר עשרים שנה, וגם אני מגיע ליבנאל להסתופף בצלו של הצדיק כשהוא נמצא. ברצוני לשאל שאלה ואבקש שלא תקפידו עלי: יום אחד ראיתי שהגיע ליבנאל בחור מארצות הברית, ולמרות שהוא היה בחור 'רגיל' כבדתם אותו מאד יותר מאדם רגיל, וכבר ראיתי זאת כמה פעמים שאתם מכבדים מאד את החסידים והתלמידים שלכם מאמריקה. מה הסבה לכך?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל משה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שכל אלו שהתקרבו אלי בחוץ לארץ, היו להם מניעות גדולות מאד, ועברו נסיונות קשים ומרים וכו', ורבים נפלו והתרחקו וכו', ואלו שנשארו הם באמת חדושים גדולים, ואפלו בחור פשוט, כי מאחר ששמע כל כף הרבה לשון הרע מבצלי מריבה ומחלקת וכו', וכו', ואף על פי כן נשארו חזקים באמונת חכמים, וזכו מה שרבים ושלמים לא זכו, כי יש שסימו חמשים או ששים פעמים ששה סדרי משנה (איפה רואים דבר כזה?) ויש הרבה שמסימים בכל חדש את הלקוטי מוהר"ן, ויש שזכו לסיים כבר פעמים ושלוש את כל הש"ס, (איפה רואים דבר כזה?) והכל בתמימות ובפשטות בלי שום חכמות והשכלות כלל, ועוד זכו להרבה דברים, ובפרט להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם במסירות נפש הכי גדולה, ואף שעברו עליהם

עלבונות בזיונות חרופים וגדופים וכו' וכו', ואף על פי כן נשארו אצלי במסירות נפש הכי גדולה, עכשו אשאל אותך האם לא מגיע להם קרוב לקרבם באהבה גדולה מאד?

מה אמר לך בזה העולם צריכים רחמים רבים להשליך מעצמו את החכמות המדמות, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"ב) כשאדם הולך אחר שכלו וחקמתו, יוכל לפל בטעותים ומכשולות רבים, ולבוא לידי רעות גדולות, חס ושלום. ויש שקלקלו הרבה, כגון הרשעים הגדולים מאד המפרסמים, שהטעו את העולם, והכל היה על ידי חכמתם ושכלם. ועקר היהדות הוא רק לילך בתמימות ובפשיטות, בלי שום חכמות, ולהסתכל בכל דבר שעושה, שיהיה שם השם יתברך, ולבלי להשגיח כלל על כבוד עצמו. רק אם יש בזה כבוד השם יתברך יעשה, ואם לאו לאו, ואזי בודאי לא יפשל לעולם; וזה הלמוד העמק של רבנו ז"ל, וצריכים לבקש הרבה רחמים להשאיר תמיד עם אותה התמימות והפשיטות שהתחיל בימי בחרותו, וימשיך בזה כל ימי חייו, ולא יסתכל על שום מונע ומעכב כלל, אז אשרי לו בזה ואשרי לו בבא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קמד.

**הייתי אצל מישהו שקורא בכף היד,
ואני מאד מטרדת ממה שהוא אמר לי**

שאלה:

מיאת מיטל: שלום רב לצדיק. לפני מספר שנים פגשתי אדם שקרא בכף ידי ואמר לי שלכל היהודים מציר על כף היד סימן מיוחד, ואצלי הוא לא רואה את הסימן הזה, ועל כן הוא אמר שיש בעיה ביהדות שלי, למרות שמשני הצדדים

שלי כלם יהודים גם דורות אחרה. מאז אני מטרת ממה שהוא אמר לי, וחשתי לעצמי שאולי לפני שחזרתי בתשובה עשיתי משהו שקלקל את היהדות שלי ולכן הוא לא רואה את הסימן על כף היד שלי. האם אני צריכה לחשוש ממה שהוא אמר לי? אם כן, מה אני צריכה לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר ה'תשע"ג.

שלום רב אל מיטל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

דבר ראשון את צריכה לדעת שמי שבקי בחכמת כף היד יודע שאין דבר כזה שמסמן מי בן יהודי ומי לא יהודי, זה סתם הזיות ודמיון אחד גדול, ולכן את לא צריכה לקחת ללב מה שאיזה טפש אמר לך.

ודבר שני, מי שבקי בחכמת כף היד יודע שהכל רשום על קני היד מה שאדם עשה וכו', וכמה ילדים יהיו לו וכו', ומה החיים שלו וכו'.

עם כל זאת בכל הספרים הבנויים על חכמת כף היד והפרצוף שבנויים על הזהר בפרשת יתרו, יש יסוד גדול מאד שאצל יהודי לא שיהיה כל מה שרואים על כף היד, כי תכף ומיד כשיהודי חוזר בתשובה ובוכה להקדוש ברוך הוא, ומתחנן אליו יתברך שיחוס וימחל לו, הכל משתנה על המקום וכו', כמוכא בזהר (חיי שרה קכ"ט). זכאין אינון מאריהון דתשובה, דהא בשעתא חדא, ביומא חדא, ברגעא חדא, קריבין לגבי קודשא בריך הוא, מה דלא הוה הכי אפלו לצדיקים גמורים, דאתקריבו גבי קודשא בריך הוא בכמה שנין; [אשרי אלו שחוזרים בתשובה שבשעה אחת וביום אחד וברגע אחת הם מתקרבים להקדוש ברוך הוא, בצורה כזו מה שצדיקים גמורים

התקרבו להקדוש ברוך הוא בכמה שנים, כל כך חשוב בעל תשובה
אצל הקדוש ברוך הוא.

ולכן אין לך מה להתבלבל מאף בן אדם, ומכל שכן לא לפל
בדעתך מאף אחד בעולם, כי גדול אדונינו רוב להושיע, והקדוש
ברוך הוא הוא מלא כל הארץ כבודו, וכל אחד יכול לשנות את המזל
שלו על ידי תפלה שמתפלל להקדוש ברוך הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קמה.

**איזה פרוש על הזהר עדיף ללמד:
'מתוק מדבש' או 'הסלם'?**

שאלה:

מאת שמעון: איזה פרוש על הזהר עדיף ללמד: 'מתוק
מדבש' או 'הסלם'?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר ה'תשע"ג.

שלוש וברכה אל שמעון נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

שני הפרושים האלו מציינים ויכולים ללמד בהם, ויש עוד
פרושים על הזהר, וכדאי ללמד בהכל, וכל אחד נמשך אחר פרוש
שקרוב אל לבו.

אשרי מי שזוכה ללמד בכל יום זהר ותקונים, ורבנו ז"ל אמר
(שיחות הר"ן סימן ק"ח) ידוע שלמוד הזהר מסגל מאד מאד. ודע שעל
ידי למוד הזהר נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה,

והלשון הקדוש של הזהר מעורר מאד לעבודת השם יתברך, דהינו השבח שמשבח ומפאך את העובד השם, דהינו הלשון הרגיל בזהר לומר זפאך וכו', על כל מצוה ועבודה וכו'. ולהפך הצעקה שצועק וי וכו', וי לה וי לנשמתה על הסר מעבודת השם. אלו הלשונות מעוררים מאד את האדם לעבודתו יתברך, וכן אמר רבנו ז"ל (שם סימן ק"ט) רבי שמעון בן יוחאי קדש כל כף את לשון התרגום עד שאפלו שאר דברים הנכתבים בלשון תרגום יש להם כח לעורר להשם יתברך.

והאריז"ל נתן תקון לבעל תשובה לומר בכל יום חמש דפים זהר וחמש דפים תקונים, ולכן אשרי מי שמתמיד בלמוד הזהר הקדוש והתקונים, והיום אפשר דרא שהדפיסו הן את הזהר והן את התקונים עם אותיות גדולות מאירות עינים, ועם נקודות, אשריהם ואשרי חלקם של אלו המזכים את הרבים, שזכות הרבים תלויה בהם, ואשרי מי שלוקח לעצמו יזמה ללמד בכל יום חמש דפים זהר וחמש דפים תקונים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קמו.

מה החדוש בדברי מוהרנ"ת שאמר שלמוד לקוטי מוהר"ן מציל מצער התולעים בקבר?

שאלה:

מאת אליהו: שלום לצדיק הקדוש! רבי נתן ז"ל אמר לאחד שילמד לקוטי מוהר"ן וזה יציל אותו מהתולעים בקבר. וברצוני להבין מה רבי נתן חדש בזה, הרי כבר מוכא בזהר (וישלח קעה): שמי שעוסק בתורה היא תציל אותו בשכבו בקבר, וזה נאמר על כל חלקי התורה ובדאי גם על הלקוטי מוהר"ן

בכלל. אם כן מה החדוש בדבריו של רבי נתן? ואגב, שמעתי
בשמכם שמה שאמר רבי נתן ז"ל, מדבר אפלו במי שסוים רק
פעם אחת את הלקוטי מוהר"ן. האם זה נכון?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל רצה מאד מאד שנלמד את ספרו הקדוש "לקוטי
מוהר"ן" עד שיהיה שגור על פיו, וכבר נשמע מפיו הקדוש שאמר
(חיי מוהר"ן סימן שמ"ו) שהספר הקדוש שלו לקוטי מוהר"ן שייצא
בעולם הוא אתחלתא דגאולה, ואמר מאחר שייצא בעולם אני חפץ
מאד שילמדו אותו, כי צריכים ללמד אותו הרבה עד שיהיה שגור
בעל פה, כי הוא מלא מוסר והתעוררות גדול מאד להשם יתברך
אשר אין ערך אליו. אחר כך אמר בפרוש שהלמוד בחבוריו הקדושים
הוא אתחלתא דגאולה, ואמר שטוב לקבע לעצמו שני שעורים ללמד
בספריו הקדושים, שעור אחד פשוט - ללמד במהירות הרבה מאד
כדי שיהיה שגור בעל פה, ושעור אחד ללמד בעיון גדול - כי יש
עמקות גדולה ונפלאה בספריו.

ולכן אשרי מי שלומד את ה"לקוטי מוהר"ן", כדי שיהיה
שגור על פיו, ומלבד זאת לומד שעור אחד בעיון גדול מאד, ויחדש
בו חידושים כפי מחו והשגתו, ואמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן שמ"ט)
שיכולין להיות נעשה בעל תשובה גמור על ידי למוד הספר שלו
וכו', ואמר שיהיו בני אדם שילמדו ויתפללו על ידי הספר הזה וכו',
ואמר שמי שישב ויעסק בספריו רק בלי קנטור ונצחון, ויסתכל בו
באמת אז בודאי יהיו נבקעין אצלו כל גידי קשיות לכבו. ואמר בזו
הלשון: "סע וועט אים אלע אדערן טרענען" [שיפתח קשיות גידיו].

ולכן כשבר ישראל מתמיד בספרו הקדוש של רבנו ז"ל "לקוטי

מוהר"ן, "זה פותח את קשיות גידיו ויפתח את פיו לדבר עמו יתברך, ויכניס בו חשק ללמד אחר כף את כל הלמודים: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכות ואגדות וכו' וכו', ודבר זה רואים בחוש שרק מי שלומד הרבה "לקוטי מוהר"ן" הוא מתבודד הרבה עמו יתברך, וכל המח מחשבה שלו חושב רק על התכלית הנצחית, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נ"ד) שצריכים לשמר על הזכרון לזכור בעלמא דאתי, וכן נכנסת באדם תשוקה עצומה ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, ומב"ם טור ושלחן ערוך, וכל ספרי הפוסקים.

וזה החדוש שחדש מוהרנ"ת ז"ל, וצריך שתדע שכל דבור ושיחה שמוהרנ"ת ז"ל מגלה לנו, יש בזה עמקות נוראה ונפלאה מאד, כי רק הוא הבין את רבנו ז"ל כפשוטו, ולכן מי שמתמיד בלמוד "לקוטי מוהר"ן", עד שהוא שגור על פיו, התולעים בקבר לא יגשו אליו, כי הכין את עצמו טוב טוב בזה העולם עם תורה ותפלה ומצוות ומעשים טובים, אשרי מי שיתמיד בכל יום ב"לקוטי מוהר"ן" הקדוש והטהור.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קמז.

**רבנו אמר שלא להעמיק בלמוד דיני אבילות.
האם זה נאמר גם לגבי מי שלומד לרבנות?**

שאלה:

מאת אהרן: לכבוד הרב הצדיק מוהרא"ש שליט"א, שלום וברכה. ידוע שרבנו אמר שכששלומדים דיני אבילות ומילי

דפורענותא צריכים ללמד מהר ולא להתעכב הרבה, כי יש בזה סכנה. אני לומד לתעודת יורה-יורה וכבר עברתי שלשה מבחנים, וכעת אני רוצה ללמד למבחן בהלכות אבלות. איך אפשר לקיים את דברי רבנו שלא להעמיק את המחשבה בענינים אלו, ועדין להיות בקי בהלכות האלו? בנוסף, אמרו לי שבחסידות לא נוהגים ללמד הלכות אבלות בזמן שההורים בחיים, משום שזה עלול להזיק חס וחלילה. האם זה נכון? תודה רבה לכבוד הרב, ויהי רצון שזיכה לאריכות ימים ושנים וימשיך בזכו הרבים.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אהרן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על המח מחשבה, ולכן הזהירנו (שיחות הר"ן סימן ח') כשלומדים מילי דפורענותא כגון כשלומדים הלכות אבלות, אין לעיין שם הרבה, כי אין צריכים להעמיק את המחשבה במקומות כאלו, וזה דבר פשוט מאד, ואין מה להוסיף על זה, כי המחשבה יש לה כח גדול מאד, עם כל זאת כשאדם לומד כדי לקבל סמיכה על ד' חלקי שלחן ערוך, אין בזה פלוגה, ואדרבה, מורי צדק צריכים להיות בקיאים בהלכות כדי לפסק מה לעשות.

זה שאומרים שמי שיש לו הורים שלא ילמד הלכות אבלות, אין לזה שום מקור, אדרבה צריכים ללמד את כל חלקי התורה הקדושה.

אשרי אדם שזוכה ללמד כפי סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, שאז יזכה לטיל בכל מקומות התורה הקדושה, תנ"ך, משניות, בבלי, ירושלמי, תוספתא, וכל המדרשים כלם, ומב"ם טור ושלחן ערוך וכו' וכו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני

מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קמח.

מתפללי בית הכנסת מעירים לי שאני מאריך יותר מדי בתפלה כשאני חזן

שאלה:

מאת נעם: לכבוד צדיק הדור, תלמידו המבחר של רבנו נחמן מברסלב. אני משתדל להתפלל לרפואתך, ומאחל לך בריאות איתנה והצלחה.

ברצוני להתייעץ אתך בנושא חשוב: לפעמים אני חזן בבית הכנסת, ומספר מתפללים העירו לי שאני מאריך בתפלת שמונה עשרה יותר מדי. יש לצין שאני לא מאריך מעבר למה שראיתי בספרו של הרב בן ציון אבא שאול זכר צדיק וקדוש לברכה 'זכרון הדסה', שם הוא כותב שאדם חייב להתפלל לפחות את תפלת העמידה במשך שבע דקות לפחות. רב הצבור התרגל לכו שאני מאריך, ואף הסברתי למתפללים את מעלת אריכות התפלה על פי דברי הספר הנ"ל, ועל-פי מה שכתוב במסכת ברכות: "כל המאריך בתפלתו אין תפלתו חוזרת ריקם". ברוך השם רב הצבור נענה לך ומאריך בתפלה, אך עדן זה מפריע לחלק מהאנשים. יש לצין שרב המתפללים הם 'בעלי בתים' ורובם יותר מבגרים ממני, כי אני בסך הכל בשנות העשרים לחיי.

אני מעדיף שמישהו אחר יעלה במקומי, וכך גם אמרתי לגבאי בית הכנסת, אך הוא מפציר בי שאמשיך לעלות ובקש שאקצר בתפלה, אך אני מפחד שאם אתפלל מהר יבלעו לי

מלים. מה כבוד הרב חושב שְעָלִי לַעֲשׂוֹת? תּוֹדָה וַיִּישַׁר כַּח עַל
כָּל סִפְרֵי הַצְּדִיק הַמְּחַזְקִים אוֹתִי מְאֹד.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר בְּמִדְבַר, כ"ט אִיר ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל נַעַם נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

יְדוּעַ שְׂחִזוֹן וְשְׁלִיחַ צְבוּר צְרִיף לְהִיּוֹת מְרַצָּה לְכָל הַצְּבוּר, כִּי אִם
לֹא, לֹא כְּדַאי לְהִיּוֹת חִזוֹן וְשְׁלִיחַ צְבוּר, וְלִכֵּן אִם מְעִירִים לְךָ שְׂאֵתָה
מִתְפַּלֵּל יוֹתֵר מְדִי לְאֵט, מָה אֵתָה צְרִיף אֶת זֶה?

יְדוּעַ שְׂמוּבָא בְּכָל הַסִּפְרִים מִמְעַלַּת הַזּוֹכָה לְהַתְפַּלֵּל לְאֵט כְּמוֹנָה
מַעוֹת, וְהַעֲקָר לְקַשֵּׁר אֶת הַמַּחְשָׁבָה אֶל הַדְּבוּר, שְׂזוֹ שְׁלֵמוֹת כְּנוֹנוֹת
הַתְּפִלָּה, כִּי אִם אָדָם מְקַשֵּׁר אֶת מִחַ מַחְשָׁבָתוֹ אֶל מָה שֶׁהוּא אוֹמֵר, עַל
יְדֵי זֶה הוּא יְכוּל לְהַתְפַּלֵּל מֵהָר, כִּי זוֹ שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה שְׂיִכּוֹן פְּרוֹשׁ
הַמְּלוֹת, וְאִזּוֹ יְכוּל לְהַתְפַּלֵּל גַּם מֵהָר.

הַבְּעַל הַתְּנִיָּא זְכוּתוֹ תִּגַּן עָלֵינוּ אָמַר לְמָה שְׁלֹא לֹוֹמֵר כָּל בְּרָכָה
לְכָל הַפְּחוֹת דְּקָה אַחַת? וְנִמְצָא שֶׁהַשְּׂמוּנָה עֲשֶׂרָה בְּרִכּוֹת צְרִיכוֹת
לְקַחַת שְׂמוּנָה עֲשֶׂרָה דְּקוֹת, וְכֵן יְדוּעַ אִיף שֶׁהַקְּפִיד מְאֹד עַל אֵלוֹ
שְׂמַתְפַּלְלִים מֵהָר, וְכַתֵּב לְתַלְמִידוֹ שְׂיִשְׁלַח שְׁלִיחִים לְבַדֵּק מִי מִתְפַּלֵּל
מֵהָר וַיַּעֲבִירוּ מִלְּהִיּוֹת חִזוֹן וְשְׁלִיחַ צְבוּר.

עַל כָּל פְּנִיִּים אִיף שֶׁהוּא, אִם אֵתָה לֹא מְרַצָּה לְצְבוּר, מָה לְךָ
לְהַכְנִס אֶל הַצָּרָה הַזֹּאת, אֵתָה תְּתַפַּלֵּל לְאֵט מְלָה בְּמִלָּה, וְהַחֲזוֹן
וְהַשְּׁלִיחַ צְבוּר שְׁלָהֶם שְׂיִתְפַּלֵּל בְּדֶרֶךְ שְׂכְתוּב (אֶסְתֵּר ח' י"ד) "הַרְצִים
רַכְבֵי הַרְכָּשׁ הָאֲחֻשְׁתָּרְנַיִם יִצְאוּ מִבְּהֵלִים וּדְחוּפִים" וְכוּ' וְכוּ'.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי

מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קמט.

אני יוצא להפצה ומזכה את הרבים, אבל זה בא על חשבון דברים אחרים. האם זה בסדר?

שאלה:

מאת יהושע: שלום לכבוד הצדיק. אין בפי מלים להודות ולהלל אתכם על כך שהצלחתם אותי מהשאול תחתית ומתחתיו ותמיד אתם דואגים לי שלא אפל חלילה שוב. השם הטוב ישיב לכם כגמולכם ותהיה לכם הצלחה בכל והמון בריאות! בכל עת מצא אני מבקש ומעטיר בעדכם שתזכו לבריאות והצלחה. אמן.

אני אברך שמפיץ עד מאחר בלילה, ומרב התלהבות ההפצה הרבה פעמים אני לא מתפלל ערבית במנין, אלא בבית אחרי שאני חוזר מההפצה. ולפעמים גם קורה שאחרי ההפצה אני מאד עיף, ועד שאני מתפלל, אוכל ולומד נהיה מאד מאחר ונופלת עלי עיפות גדולה, ואז האשה נפגעת שכל היום היא היתה לבד, ולכל הפחות עכשו כשהיא רוצה יחס ממני, העינים שלי נעצמות מרב עיפות.

בנוסף לכל זה, בגלל שאני הולך לישן מאחר מאד, לפעמים אני קם מאחר ומפסיד תפלה בזמן ובמנין. האם זה בסדר להפיץ על חשבון כל הדברים האלו? תודה מראש על הכל ובשורות טובות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יהושע נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך שלהפיץ את אור רבנו ז"ל אין למעלה מזה, כי בפרוש הניח לנו מוהרנ"ת ז"ל צנאה ארבעה ימים לפני הסתלקותו ואמר אז לאנשי שלומנו "העובדא שלכם יהיה יפוצו מעינתיה חוצה", וכן גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ד) שעל ידי שמקרבים בני אדם לעבודת השם יתברך מעלים את כבוד השם יתברך לשרשו, ואמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא פ"ח.) על הפסוק (ירמיה ט"ו) "אם תוציא יקר מזולל" - אלו שמקרבים בני אדם לעבודת השם יתברך, כי זה נקרא מוציא יקר מזולל, הינו מזילותא דגלותא, עם כל זאת הכל צריך להיות בצמצום ובחשבון גדול מאד, לא על חשבון התפלה בצבור, ולא על חשבון האשה שהיא צריכה גם כן תשומת לב מבעלה.

ולכן כל מי שמפיץ את ספרי רבנו ז"ל אין למעלה מזכותו, כי הוא מזכה את הרבים, אשר הזכות הזו עולה על כל הזכיות, כמוכא בזהר תרומה קכ"ח: תא חזי כל מאן דאחיד בידי דחייבא, ואשתדל ביה למישבק ארחא בישא, איהו אסתלק בתלת סלוקין מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא, וגרים לאכפיא סטרא אחרא, וגרים דאסתלק קודשא בריך הוא ביקריה, וגרים לקיימא כל עלמא בקיימיה לעילא ותתא, ועל האי בר נש כתיב (מלאכי ב') "בריתי היתה אתו החיים והשלום" וזכי למחמי בנין לבנוי, וזכי בהאי עלמא וזכי לעלמא דאתי, כל מארי דינין לא יכלין למידן ליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי, עאל בתריסר תרעי ולית מאן דימחי בידיה. ועל דא כתיב (תהלים קי"ב) "גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יברך הון ועשר בביתו וצדקתו עמדת לעד זרח בחשך אור לישרים" וגו', [בא וראה כל מי שאוחז בידם של החיבים, ומשתדל שיעזבו את דרכיהם הרעות וכו', עולה במעלת הקדשה למקום שאף אחד לא יכול לעלות שמה וכו', והוא

גורם להכניע את הסטרא אחרא, והוא גורם שיתיקר שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, וגורם שבזכותו כל העולמות יש להם קיום, וזוכה לראות בנים לבניו, וזוכה לכל טוב אמתו ונצחיו בזה העולם ובעולם הבא, וכל הבעלי דינים לא יכולים לדון אותו לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, ונכנס בשלש עשרה שערים של רחמים למעלה בשמים, ואין מי שימחה בו].

עם כל זאת כל מפיץ ומקרב רחוקים, צריך לקחת בחשבון שגם אשתו מחכה לו וכו', וגם היא צריכה חזוק וקרוב מבעלה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קנ.

מדוע לפעמים רבנים גדולים יראי השם מדברים בצורה חריפה מאד נגד רבנים אחרים?

שאלה:

מאת יחזקאל: שלום לצדיק. מדוע לפעמים רבנים גדולים יראי השם מדברים בצורה חריפה מאד נגד רבנים אחרים?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יחזקאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אסור לדבר על שום בר ישראל, מכל שכן על רב תלמיד חכם

גדול מאד, וצריכים מאד מאד לשמר בכבודו, כי הקדוש ברוך הוא מקפיד על זה מאד מאד.

אך אם יש אחד שמסית ומדיח נגדו יתברך, הוא יצא מכלל ישראל, וצריכים להזהיר את אחרים לא להתקרב לד' אמותיו, כי בקלות יכולים להכשיל על ידו, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות מריבה סימן פ"ח) אין מלמדין זכות על המסית, כי ממסית ומדיח צריכים לברח כמו שבורחים מאש.

וכן צריכים לדעת מה זה רב ירא שמים, כי לא כל אחד שקורא את עצמו "רב" הוא באמת "רב", לדגמא אחד שנעשה "רב" כשעדין ה'יה רוק, איך הוא יכול לפסק הלכות בעניני טהרת המשפחה ודיני נדה? האם זה לא מצחיק? וכן אחד שלא אכפת לו שבמקוה לא יהיו מים באוצר מי הגשמים, נמצא שהנשים טבלו באמבטיה והכשיל את כלם באסור כרת, האם זה נקרא "רב"? אחד שלא נתן לתקן את הערוב, ונמצא שהכשיל את כלם באסור חלול שבת, האם זה נקרא "רב"? וכי אדם שלוחם נגד חנוף חרדי הוא נקרא "רב"? וכן אחד שלוחם נגד כל הקדוש לעם ישראל האם זה נקרא "רב"?

אין לי מה לומר לך רק מה שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות בושח סימן ב') מתר לביש את הרבנים, ששוכרין את הרבנות לשם גאון, וראוי לבזותן ולהקל בכבודן, ואין עומדין בפניהם, ואין קורין אותן רבי, והטלית שעליו כמרדעת של חמור; ומוכא בפרוש בזהר (רעיא מהימנא, נשא קכה): ואתהדרו אינון ערב רב רעין על ישראל עאנא דקודשא בריך הוא דאתמר בהו (יחזקאל לה, לא) "ואתן צאני צאן מרעיתי אדם" וכו', [הערב רב הם נעשים רועים על ישראל, שהם צאנו של הקדוש ברוך הוא], ואינון ערב רב אינון עתירין בשלוה בחדוה בלא צערא בלא יגונא כלל [אלו הערב רב המנהיגים הם עשירים ויושבים בשלוה בשמחה בלי צער ובלי יגון כלל], גזלנין מארי שוחד דאינון דינין רישי עמא (בראשית ו, יג) "כי מלאה הארץ חמס מפניהם" עליהו אתמר (איכה א, ה) "היו צריה לראש", [הם

גזלנים לוקחים שחד, והם הדיינים והראשים של עם ישראל, ואלו הצרים נעשים ראשים].

ואני יכול להעיד על זה שעם ישראל הם קדושים וטהורים, ואלמלא אלו המפרסמים של שקר הרע-בנים שעושים צחוק מעם ישראל וכו' וכו' היו כלם חוזרים בתשובה, ולא בחנם שאמרו חכמינו הקדושים (שפת קלט.) תניא רבי יוסי בן אלישע אומר אם ראית דור שצרות רבות באות עליו צא ובדק בדיני ישראל שכל פרענות שבאה לעולם לא באה אלא בשביל דיני ישראל, עם ישראל הם קדושים ואלמלא המנהיגים הרשעים היו כלם חוזרים בתשובה, אך מה לעשות הם הטילו אימה כל כף, עד שאסור אפלו לדבר מזה, ואוי ואבוי מי שפותח את העינים להזילת ואומר את האמת, רוצים לבלע אותו חיים, ופותרים נגדו כל מיני תיקים וכו' וכו'.

ולכן אסור לדבר בשום פנים ואפן על שום בר ישראל, ועל שום רב תלמיד חכם אמתי שמוסר את נפשו בשביל להקים את היהדות, ועוזר לנשמות ישראל לחזור בתשובה שלמה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשביל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קנא.

**מה פרוש הבטוי "הרהורי עבודה זרה" המופיע פעמים
רבות בספרי רבנו?**

שאלה:

סאת אוריאל: שלום רב. מה פרוש הבטוי "הרהורי עבודה

זרה" המובא פעמים רבות בספרי רבנו ובפרט בספר המדות?
האם הכוונה היא לקשיות באמונה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אוריאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך למלאות את עצמו עם אמונה פשוטה בו יתברך, לידע להודיע ולהודע שהוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חלין ז): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין מלמעלה; שאדם לא מקבל מכה קטנה באצבע קטנה אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה, ויחיה עם הקדוש ברוך הוא, וינשם את הקדוש ברוך הוא, והרגע שנקנסת באדם איזו מחשבה נגד האמונה, זה נקרא הרהורי עבודה זרה, כמו שפרש הפעל שם טוב הקדוש זכותו תגן עלינו את הפסוק (דברים י"א ט"ז) "וסרתם ועבדתם אלהים אחרים", תכף ומיד כשסרים ממנו יתברך, זה כבר נקרא אלהים אחרים, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ס"ב) שהרגע שאדם מתקלקלת אצלו האמונה, זה נקרא הרהורי עבודה זרה.

ולכן אשרי האדם שמחזק את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, ואז טוב לו כל הימים, כי (משלי כ"ח) "איש אמונות רב ברכות".

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קנב.

**בְּמָה עוֹזְרִים לָנוּ הַמְּלַאכִּים שְׁאֵנוּ בּוֹרְאִים עַל-יְדֵי קִיּוּם
הַמְּצוּת וְהַתְּפִלָּה?**

שאלה:

מאת אליהו: שְׁלוֹם לְצַדִּיק הַקְּדוֹשׁ. אַתֶּם חוֹזְרִים הַרְבֵּה עַל
כֶּף שְׁמֹכֵל דְּבוּר שְׁמֹדְבָרִים אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נְבִרְאִים מְלַאכִּים,
וּבּוֹדָאֵי שְׁכָף הוּא. אַךְ כָּאֵן הֵבֵן שׁוֹאֵל מֵאֲבִיו: מַה יֵּשׁ לִי אַתֶּם? וְכִי
הֵם מְבִינִים מַה שְׁעוֹבֵר עָלֵי? וְכִי לָהֶם אֲנִי צְרִיף? אֶת הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא אֲנִי מְבַקֵּשׁ! וְהַלּוֹאֵי שְׁעַל יְדֵי כָּל דְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
אֲזַכֶּה לְאַיִזָּה גְלוּי אֱלֻקוֹת. אַךְ מַה הַמַּעֲלָה בְּכֶף שְׁאֵנוּ בּוֹרְאִים
בַּתְּפִלָּתֵנוּ מְלַאכִּים? אֲשִׁמַּח לְתַשׁוּבָה.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר נִשְׂאָ, ג' סִיּוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אֵלֵיהֶו נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְךָ.

אַתָּה צְרִיף לְדַעַת שְׁמֹכֵל מְצוּהַ שְׁאָדָם מְקַיֵּם בְּפַעַל מְמַשׁ,
נְבִרְאִים מְזָה מְלַאכִּים, שְׁהַמְּלַאכִּים הָאֵלוּ שׁוֹמְרִים עָלָיו, וְהוּא לֹא
קוֹלֵט, כִּי אֶפְלוּ כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ לְבֵית הַכְּנֻסָּת לְהַתְּפַלֵּל, וּלְבֵית הַמְּדַרְשׁ
לְלַמֵּד, בּוֹרֵא מְלַאכִּים שְׁהוֹלְכִים לְפָנָיו, וְאִם אָדָם הִיָּה יוֹדֵעַ אֶת זֶה
שְׁעַל יְדֵי כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שְׁפּוֹסֵעַ לְבֵית הַכְּנֻסָּת לְהַתְּפַלֵּל וּלְבֵית
הַמְּדַרְשׁ לְלַמֵּד, רַק הִזְהִיכָה בְּעִצְמָהּ בּוֹרֵאת מְלַאכִּים, הִיָּה שֶׁשׁ וְשִׁמַּח
וְהִיָּה מְזַדְרָז מְאֹד מְאֹד, מְכַל שְׁכָל וְכָל שְׁכָן כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מְתַפַּלֵּל
לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא בּוֹרֵא מְלַאכִּים שְׁשׁוֹמְרִים עָלָיו וְכוּ'. חֲכַמֵּינוּ
הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכּוֹת ו). תְּנִיָּא אַבָּא בְּנִימִין אוֹמֵר אֶלְמְלִי נִתְּנָה רְשׁוּת
לְעֵין לְרֵאוֹת אֵין כָּל בְּרִיָּה יְכוֹלָה לְעַמֵּד מִפְּנֵי הַמְּזִיקִין, אָמַר אַבְיִי
אֵינְהוּ נְפִישִׁי מִיָּן וְקִימִי עֲלֵן כִּי כְּסָלָא לְאוּגְיָא, אָמַר רַב הוֹנָא כָּל חַד
וְחַד מִיָּן אֶלְפָא מְשִׁמְאֵלִיָּה וְרַבְכָּתָא מִימִינִיָּה; אָדָם חוֹשֵׁב שְׁהַעוֹלָם

הפקר, הוא יכול לעשות מה שהוא רוצה רחמנא לישזבן לחטא בשוגג או במזיד וכו', ואינו קולט שלבסוף הקלפות האלו ינקמו בו.

ולכן צריכים את מלאכי השמירה שישמרו עליו, ובדאי אדם צריך להרבות במצוות ובמעשים טובים לברא על ידי זה מלאכי שמירה שישמרו עליו, ואמרו חכמינו הקדושים (שמות רבה פרשה ל"ב סימן ו') עושה אדם מצוה אחת - הקדוש ברוך הוא נותן לו מלאך אחד, עושה ב' מצוות - נותן לו ב' מלאכים, עושה הרבה מצוות - נותן לו הקדוש ברוך הוא חצי מחנהו, הרי שלך לפניך שמכל מצוה ומצוה שאדם עושה, בורא בזה מלאכי שמירה ששומרים עליו, ואלמלא המלאכים האלו ששומרים עליו, היה נזוק, ולכן אני לא יודע מה אתה שואל.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתשליך את הדמיונות שלך, ותתחזק באמונת חכמים, ודע לך שלא כל דבר אתה יודע, יש הרבה דברים שאתה לא יודע ולא מבין ולא משיג וכו' וכו', ותמיד יש מה ללמד. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קנג.

שמעתי שהיו כמה אדמורי"ם שבזמן השואה עזבו את קהלתם והצילו את עצמם. איך מסבירים את זה?

שאלה:

מאת שמחה: שלום וברכה לכבוד קדשת אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א. שמעתי שמספרים שהיו שני אדמורי"ם משני חסידיות שונות שעזבו את אירופה כחדש לפני פלישת הנאצים, אך חסידיהם נשארו ונכחדו בשואה. על אהד מהאדמורי"ם מספר כי אחיו של האדמו"ר אמר לחסידים שחששו למצבם באירופה, שהרבי עוזב רק בגלל תשוקתו

לאַרץ ישׂראל וְשֵׁהוּא רוּאָה שׁיְהִיָּה טוֹב מְאֹד לַחֲסִידִים אִיפֹה שֶׁהֵם עֲכָשׁוּ, וְהִכַּל יְהוָה בְּסֹדֶר. אַךְ כְּאִמּוֹר חֲדָשׁ אַחֵר כִּף הִגִּיעוּ הַגְּרַמְנִים וְהִרְגוּ אֶת כָּלֶם. הָאֵם הַדְּבָרִים נְכוּנִים? וְאֵם כֵּן, כִּיצַד מִסְבִּירִים אוֹתָם? תּוֹדָה רַבָּה עַל הַכֹּל, שִׁמְחָה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שמחה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם כל צריכים לברר אם הדבר הזה הוא אמת, כי אנחנו יודעים שהמון צדיקים, אדמו"רים ורבנים יראי השם יכלו להנצל מהשוואה האזימה ולא רצו להפרד מקהלותיהם וחסידיותיהם, ודבר זה מפרסם, ולכן זה סתם שקר להוציא לעז על צדיקים ואדמו"רים ורבנים יראי השם שעזבו את קהלותיהם, וכדאי לבדק את זה טוב טוב בגנון ההיסטוריה של השואה וכו'.

הדבר השני, כל מי שיודע מה שהיה אז סמוך מאוד למלחמה וכו', היה ממש תהו ובהו וכו', ואף אחד לא דמה בדעתו מה שהולך לקרות, הכל היה מערפל וכו', ואף אחד לא חלם את רציחת העמלקים ימח שמם, ולכן אי אפשר להאשים את אף אחד.

הדבר השלישי, אלו האדמו"רים שכּן נצלו באיזה דרך שרק לא תהיה, דיקא על ידיהם נשארה היהדות החרדית כמו שהיתה לפני השואה, כי הם בנו מחדש את כל הקהלות הקדושות שגשפרו ונחרבו וכו' וכו', ואלמלא הם לא היה נשאר שריד ופליט, ולכן אסור להטיח עליהם דברים וכו'.

ידוע שמי שעבר את השואה וכו', ונשארו בשכלו וכו', זה חדוש כזה שאי אפשר להסביר, ומכל שכּן שהקימו בתים מחדש, כל זה רק בזכות אלו הצדיקים והאדמו"רים שגשפרו אחר השואה, שהם הפיחו רוח חיים בנצולי השואה, ועל כן אסור לדבר שום רע על אלו

הצדיקים והאדמו"רים נצולי השואה, כי הם הם שהצילו את הדור, ודיקא על ידם נשארו קהלות קדושות עם ישיבות ותלמודי תורה ובתי ספר, ואלמלא הם הייתה נשפחת כל היהדות וכו'.

בכלל טוב לשחק ולא לדבר, ולא להוציא לעז על אלו האנשים שעברו את השואה, כי אלו הם צדיקים גמורים, ובפרט יהודי שעבר את השואה ויש לו מספר על היד, ועדין מניח תפלין ושומר שבת, זה צדיק גדול שראוי לבקש ממנו ברכה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קנד.

**מאז שסבתי נפטרה אני חולמת עליה חלומות מפחידים.
האם זה מסר ממנה?**

שאלה:

מאת אורטל: שלום לצדיק הקדוש והיקר ללבנו. מאז שסבתא שלי נפטרה לפני כחצי שנה אני לא מפסיקה לחלם עליה חלומות מאד קשים, ובחלומות אני רואה שהיא מאד רזה וחולה. בחלום האחרון היא הופיעה בחדר השנה שלי והיא הייתה מאד חולה, הנחתי אותה על המטה שלי ושאלתי אותה האם היא בגן עדן, והיא אמרה לי שלא. שאלתי אותה האם היא בגיהנום והיא לא ענתה לי... מאד קשה לי נפשית עם החלומות האלו ולמרות שהתחלתי להקפיד לקרא קריאת שמע שעל המטה, החלומות האלו לא מפסיקים.

האם החלומות האלו הם מסר מסבתא שלי? אשמח לקבל תשובה ואני מאחלת לכם רפואה שלמה, אמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל אורטל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי בכל חלום יש איזו משמעות, עם כל זאת אסור להשכר מזה, אלא לעשות משהו לטובת הסבתא, איזו צדקה וחסד, איזו מזכרת באיזה בית הכנסת, כדי להרגיע את הנשמה.

וכאן הוא המקום להתעורר בתשובה שלמה שאדם חושב שהעולם הפקר, והוא לא יודע מה שקורה אתו אחר שהנשמה יוצאת מהגוף וכו', הגוף מובל בקבר וקוברים אותו, והנשמה משוטטת בעולם התהו וכו', ועובר עליה מה שעובר.

ולכן אשרי מי שזוכה לחזור בתשובה שלמה בעודו בחיים חיתו, ומקבל על עצמו שמירת שבת וטהרת המשפחה ואכילת מאכלים כשרים וכו' וכו', כי יבוא היום שזה מה שישמר אותו, וחכמינו הקדושים אמרו (סוטה ג): כל העושה מצוה אחת בעולם הזה מקדמתו והולכת לפניו בעולם הבא, מכל שכן וכל שכן כשזוכה לקיים הרבה מצוות.

צריכים לדעת שאין העולם הפקר כלל, ועל כל דבר משלמים מחיר קשה, ולכן אשרי האדם שזוכה לחזור בתשובה שלמה בעודו בחיים חיתו ועושה את רצונו יתברך, שעל ידי זה יהיה נצול מכל מיני ענשים קשים ומרים, כי אי אפשר לתאר ולשער את גדל הזכות של אדם שחזר בתשובה, ואמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה פרק ד') אמר הקדוש ברוך הוא, אם אדם עובר עברה לפני, אם חזר ועושה תשובה הרי אני עמו ברחמים ואני מקבל את תשובתו, ואין אני זוכר לו אפלו מקצת עוונותיו.

וכן הוא (שם פרק ו') אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, בְּנֵי אָנִי
אֲמַרְתִּי לָכֶם אֵין חֲפָצִי אֱלָא בְּרָכָה וּבָמִי שְׂאִין בּוּ עֲבֹרוֹת. וְחֲזַרְתִּי בִּי
בְדַבְרֵי אֶפְלוּ יַעֲשֶׂה אָדָם מֵאָה עֲבֹרוֹת זֹו לְמַעַלָּה מִזֹּו וַיִּחְזֹר וַיַּעֲשֶׂה
תְּשׁוּבָה וַיִּשְׁפִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְאָרֶץ וַיִּרְאֶה אֶת עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ הוּא חָצְיוֹ
זְכָאִי וְחָצְיוֹ חָיִב וַיִּרְאֶה אֶת עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ חָיִב בְּאִשָּׁם תְּלוּי בְּכָל יוֹם,
הַרְיִנִי עִמּוֹ בְּרַחֲמִים וּמְקַבְּלוּ בְתִשׁוּבָה, וְאַתֶּן לוֹ בְּנִים שֶׁל בְּעָלֵי קוּמָה
וְעוֹסְקֵי בַתּוֹרָה וּמְקִימֵי מִצְוֹת; וְכוּ' עֵינֵי שָׁם.

הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאִנִּי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְדָּה שִׁיְהִיָּה לָךְ הַצְּלָחָה מְרַבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי
תִּשְׁכִּילִי וְתַצְלִיחִי.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קנה.

**הַכִּרְתִּי בַחֹר וְאֲנִי מְרַגֵּשָׁה שֶׁהוּא שִׁיָּה לִי, אַךְ בְּגִלּוֹל
הָעֶבֶר שְׁלוֹ אֲנִי מְבַלְבֶּלֶת**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת בַּת-אֵל שִׁירן: שְׁלוֹם לְרַב. אָנִי בַת עֲשָׂרִים, וּמִתְחַזְּקֶת
בְּרוּךְ הַשֵּׁם כְּבָר שְׁנֵתִים. הִתְחַלַּתִּי לְהִתְקַרֵּב לְרַבִּי נַחֲמָן
וּלְחִסְדוֹת בְּרִסְלָב וּבְרוּךְ הַשֵּׁם אָנִי עוֹלָה וּמִתְעַלָּה.
לִפְנֵי כַחֲצֵי שָׁנָה פָּגַשְׁתִּי בְּשִׁכּוּנָה בַּחֹר, וְאֲנִי לֹא יוֹדַעַת לָפוּה,
אֲבָל הִרְגַּשְׁתִּי שֶׁהוּא שְׁלִי. מִשְׁהוּ גֵרָם לִי לְחַפְּשׁ אוֹתוֹ וְכִכָּה
הִתְחַלַּנּוּ לְדַבֵּר וְלִהְיוֹת בְּקִשָּׁר. הוּא לֹא דָתִי וַיֵּשׁ לוֹ עֶבֶר לֹא כָּל-
כֶּף טוֹב, הוּא הִיָּה מַעֲשֵׂן סָמִים וְעוֹשֶׂה שְׁטִיּוֹת, אֲבָל עֲכָשׁוּ הוּא
מִפְּסִיק עִם זֶה וְלוֹקַח אֶת עֲצָמוֹ בְּיָדִים, הוּא עוֹבֵד וְהוּא בַּחֹר
מִמֶּשׁ נִשְׁמָה. אָנִי מֵאֵד אוֹהֶבֶת אוֹתוֹ וְאֲנִי מְרַגֵּשָׁה שֶׁהוּא שְׁלִי,
וְאֲנִי לֹא יְכוֹלָה לְשַׁחֵרַר אוֹתוֹ מֵהַלֵּב וּמֵהַחַיִּים שְׁלִי, אֲבָל אָנִי לֹא

יודעת מה לעשות והאם אני צריכה להלחם בשבילו או לא.
אשמח אם הרב יוכל לעזור לי, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל בת-אל שירן תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שרבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן, בודאי יכולים לתקן את הכל, ולכן את צריכה לברר טוב מה קורה אתו עכשו, האם הוא זרק את הסמים וכו', והאם שנה את מעשיו וכו', ואם יש לו נטיה לקיום מצוות מעשיות וחזרה בתשובה וכו', תבדקי את כל הדברים האלו, והקדוש ברוך הוא יעזר שתזכי למצא את בן זוגך.

העקר רק לבקש את הקדוש ברוך הוא בכל יום ויום שלא תפלי בפח, ושהכל יסתדר על הצד הכי טוב, ויהיו לך חיים טובים ונעימים ולא יחסר לך שום דבר, כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קנו.

האם יש אסור להשען או לשבת על שלחן?

שאלה:

סאת אליהו: שלום לצדיק הקדוש. העולם רגילים לומר ששאסור לשבת או לעמוד על שלחן כי הוא כמו מזבח, אך לא מצאתי מקור לזה, פרט למאמרם ז"ל "שלחן דומה למזבח", אך זה נאמר לגבי זה שהוא מכפר כמזבח על ידי צדקה, דברי תורה וכו'. ולמעשה גם על המזבח עצמו היו הכהנים מהלכים. ולכן ברצוני לשאל: האם אכן יש אסור להשען או לשבת בעת הצורך על שלחן?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם כל הכהנים לא הלכו על המזבח אלא על הכפוש, והדבר השני כך חנכו את ילדי ישראל שלא לעמוד על שלחן, כי שלחן דומה למזבח, על שלחן לומדים תורה, על שלחן אוכלים ומקיימים מצוות.

ולכן צריכים לשמר מאד מאד על כבוד השלחן, ואמרו חכמינו הקדושים (פסחים ס"ו.) הנח להן לישראל אם אין נביאים הן בני נביאים הן, ואם זה כל כך מקבל אצל כלל ישראל, וכך חנכו אותנו, הרי צריכים לקבל את זה אפלו שלא מבינים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קנז.

**האם בפסח צריכים לקלף את הפרות והירקות
לפני האכילה?**

שאלה:

מאת גיל: שָׁמַעְתִּי שֵׁישׁ כָּאֵלוֹ שְׁנוֹהֲגִים בְּפֶסַח לֹא לְאָכַל פְּרוֹת וְיִרְקוֹת עִם הַקְּלֵפָה, מֵאַחַר וּמְרַסְסִים עֲלֵיהֶם חֹמֶר שֵׁישׁ בְּתוֹכוֹ חֲמֵץ, וְלִכֵּן מְחִיבִים לְקַלֵּף אֶת הַקְּלֵפָה וְרַק אֵז לְאָכַל. וְלַעֲמַת זֹאת יֵשׁ הֲרֵבָה חֲרָדִים וְקִהְלוֹת קְדוּשׁוֹת שֶׁלֹּא נוֹהֲגִים לְקַלֵּף אֶת הַפְּרוֹת וְהַיִּרְקוֹת אֲלֵא מִסְתַּפְּקִים בְּשִׁטְיַת הַפְּרִי אוֹ הַיֵּרֶק. הָאֵם אֶפְשָׁר לְנַהֵג כְּמִנְהַג אֵלּוֹ שֶׁרַק שׁוֹטְפִים אֶת הַפְּרוֹת וְהַיִּרְקוֹת? תּוֹדָה מְרַאשִׁי, וְהַשֵּׁם יִשְׁלַם שְׂכָרְכֶם הַטּוֹב מִן הַשָּׁמַיִם....

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נִשְׂאָ, ג' סִיּוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל גִּיל נָרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

כָּל יֵרֵא שְׁמַיִם מְקַלֵּף אֶת הַיִּרְקוֹת וְהַפְּרוֹת בְּחַג הַפֶּסַח, וְלִכֵּן אֵלּוֹ הַפְּרוֹת וְהַיִּרְקוֹת שְׂאִיִן לָהֶם קְלֵפָה וִיכוּלִים לְאָכַל אֶת זֶה כֶּף וְכו', לֹא אוֹכְלִים אֶת זֶה מֵאַחַר שְׁחוֹשְׁשִׁים מְכַל מִיַּיִן חֲשָׁשׁוֹת אוֹלֵי נִגְעַ בְּזֶה חֲמֵץ וְכו', אוֹ שְׂצָבְעוּ אֶת זֶה בְּצָבַע שְׂמַעְרָב בּוֹ חֲמֵץ. בְּפֶסַח מְקַפְּדִים עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאַשְׁרֵי אֵלּוֹ שְׂשׁוֹמְרִים עַל דְּבָרִים אֵלּוֹ, כִּי אִסּוּר חֲמֵץ זֶה בְּמִשְׁהוֹ וְכו', וּמְטַמְטֵם אֶת הַלֵּב וְהַמַּח וְכו', וְאַשְׁרֵי מִי שְׂמַחְמִיר בְּעִנְיָנִים אֵלּוֹ בְּפֶסַח.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאִיִּי

מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה
תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קנח.

**אני עומדת ללדת בקרוב, ואיני יודעת מה להחליט לגבי
העבודה אחרי חפשת הילדה**

שאלה:

מאת תמי: לכבוד מוה"ר א"ש הקדוש שלום. בעזרת השם אני צריכה ללדת בחדש תמוז הקרוב, ורק המחשבה שאצטרף לשים את התינוק בגיל שלשה חדשים בפעוטון בשביל לחזר לעבודה עושה לי רע מאד ופחדים בלב.

יש לפני מספר אפשריות ואשמח אם הצדיק ינחה אותי מה לעשות ובמה לבחור: 1. להמשיך בחנוך כתי, מה שאומר להעדר שעות רבות מהבית ולהוציא הרבה כסף על פעוטון לשני הילדים הקטנים. 2. לקחת משרת חנוך בישוב בו אני גרה בשכר נמוך יחסית, אך כף אוכל להיות כמה שיותר עם התינוק החדש. 3. לחפש משרה אחרת כמו מזכירות באזור עם אופציה לקפץ הביתה לזמני הנקה וכו'.

חשוב לי לומר שלפני הילדה התחלתי תהליך חשוב עם תלמידותי וחשוב לי לשים את התהליך אתו, השאלה האם זה לא יבוא על חשבון הילד, או שזה לא כל-כך נורא לשים תינוק בן שלשה חדשים בפעוטון, הרי רב העולם נוהג כן. אני מרגישה אובדת עצות ומפחדת להחליט. תודה מראש וחדש טוב ושמח מלא ישועות ורפואות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל תמי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם כל את לא צריכה לפחד מההריון, הכל יעבר בקלות ותלדי בקלות, ואל תכנסי בלחץ כלל. מה טוב ומה נעים אם תהיי רגילה לומר בכל יום שמות הצדיקים שמאד מסגלים ללדה קלה, ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות צדיק חלק ב' סימן כ') על ידי הזכרת שמות הצדיקים יכולין להביא שנוי במעשה בראשית כלומר לשנות הטבע.

ולכן טוב שתאמרי בכל פעם את כל השמות של הצדיקים שאת יודעת בעל פה כגון אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד, שלמה, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יצחק לוריא אשכנזי, רבי ישראל בעל שם טוב, רבי נחמן בן פיגא מברסלב, רבי נתן מברסלב וכו' וכו', עוד כל מיני שמות של הצדיקים שאת רק זוכרת תהיי רגילה לומר את זה מידי פעם, ואחר כך תאמרי את התפלה הזאת, ותראי שתלדי בקלות:

יהי רצון מלפניך אבי שבשמים שבזכות הזכרת שמות הצדיקים שהזכרתי לפניך בזכות צדקתם ותורתם ומסירות נפשם שהיתה להם בשבילך, שתעזור לי להוליד בקלות ולד בריא בחושיו ובאיבריו, ואזכה לעבר את ההריון בקלות, ותסיר ממני כל מיני עין הרע שלא יפגע בי משום אדם בזה העולם, ואזכה להוליד בנים ובנות חיים וקיימים שיעשו את רצונה, ואזכה להיות בריאה כל ימי חיי, ולעשות נחת רוח לפניך. יהי רצון אמרי פי והגיון לבי לפניך הוי"ה צורי וגאלי, אמן כן יהי רצון.

אסור לך להכנס בלחץ, תעשי מה שטוב למצפון שלך, למחלה לך להצטער על דבר שהוא נגד רצונה? אם את מרגישה שזה יהיה לך קשה, אז אל תעשי את זה, ואם את מרגישה שתוכלי להסתדר עם זה,

מה טוב ומה נעים, אבל אף פעם לא צריכים להכנס בלחץ, ותמיד צריכים לזכר ששום דבר בזה העולם לא מכרח, יש לאדם בחירה לעשות מה שטוב לו.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קנט.

**לאחותי יש משקעים מהנשואין הקודמים,
והיא לא מסגלת להתחתן שוב**

שאלה:

מאת סיון: כבוד הרב שלום. אני כותבת לך בשם אחותי. היא גרושה כבר המון שנים ומאז הגרושים אין לה שמחת חיים והיא לא מעניינת להתחתן שוב, כי היא חוטה סבל רב עם בעלה הקודם. מה אפשר לעשות כדי שהיא תוכל להתגבר על המשקעים מהעבר ולהתחתן שוב?

תברך אותה בבקשה שהיא תוכל לפתח את לבנה לבחור ירא שמים שיהיה זוג משמים עבורה, בעל מדות טובות, שיעשה אותה מאשרת ויחזיר לה את החיוך האשר והאור לפנים, ובזכות השמחה שתבוא עליה תזכה גם בפרנסה טובה, אמן. תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל סיון תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריכים לדעת שאם נכזים פעם וכו' וכו', זה לא אומר שייכוו תמיד, אם אחותך נפלה בפח עם בעל אכזרי, זה לא אומר שכל הגברים אכזריים וכו', בזה העולם קורה הרבה מקרים שלא צפו להם, פעם הגבר נפל באיזה פח וכו', ופעם האשה נופלת באיזה פח וכו', וזה לא אומר שתמיד יהיה ככה.

העקר בזה העולם להתחזק ולהמשיך עם החיים, ולא להשבר משום דבר, כי גדול אדונינו ורב להושיע, הרצון של האדם צריך להיות רק לחיות ולהתעלות ביתר שאת וביתר עז, ולא להשבר משום פגע ומקרה וכו' וכו', שרק קורים בזה העולם, ובפרוש אמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל (שיחות הר"ן סימן ש') כל מה שאתה רואה בעולם, כל מה שנמצא בעולם, הכל בשביל הבחירה והנסיון.

ולכן מנסים את כל אחד בנסיונות אחרים, ואשרי מי שמחזיק מעמד ולא נשבר משום דבר. תמיד צריכים ללכת עם הפנים קדימה, ורק להשתדל לחיות את עצמו בזה העולם.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קס.

**מאז שחזרתי בתשובה אני מתפלל בנסח חב"ד.
האם מתר לי להחליף את הנסח לנסח 'ספרד'?**

שאלה:

מאת יונתן: האם יהודי בעל תשובה שחזר בתשובה דרך חסידי חב"ד, והתחיל להתפלל בנסח שתקן האדמו"ר הזקן מחב"ד, רשאי להחליף את נסח התפלה לנסח 'ספרד' של ברסלב לאחר שהתקרר לרבי נחמן?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יונתן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם התחלת להתפלל בנסח שתקן הבעל התניא זכותו תגן עלינו, אל תחליף, כי רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד לא לשנות את נסח התפלה כפי שקבלו על עצמם, ולכן לא כדאי להחליף לשום נסחאות, כל אחד שיחזיק כפי הנסח שלו.

העקר צריכים לדעת כי (סנהדרין ק"ו:) רחמנא ליבא בעי, ואם זכית להתקרב לרבנו ז"ל, ראה להרבות בשיחה בינך לבין קונה, שדבר זה שיך לכל בר ישראל, ובזה אין הפרש איזה חסיד הוא, איזה ליטאי הוא, ומאיזה מוצא הוא, כל בר ישראל צריך להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא בתמימות ובפשיטות גמורה, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ה) ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל. דהינו לקבע לו על כל פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חן ורצוי ופיוס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, שיקרבו אליו לעבודתו באמת.

ותפלה ושיחה זו יהיה בלשון שמדברים בו וכו', והנהגה זו הוא גדולה במעלה מאד מאד, והוא דרך ועצה טובה מאד להתקרב אליו יתברך, כי זאת היא עצה כללית, שכולל הכל, כי על כל מה שיחסר לו בעבודת השם, או אם הוא רחוק לגמרי מכל וכל מעבודתו יתברך, על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך. ואפלו אם לפעמים נסתתמין דבריו, ואינו יכול לפתח פיו לדבר לפניו יתברך כלל, אף על פי כן זה בעצמו טוב מאד. דהינו ההכנה שהוא מוכן ועומד לפניו יתברך, וקפץ ומשתוקק לדבר, אף שאינו יכול, זה בעצמו גם כן טוב מאד, וגם יוכל לעשות לו שיחה ותפלה מזה בעצמו. ועל זה בעצמו יצעק ויתחנן לפניו יתברך, שנתרחק כל כף, עד שאינו יכול אפלו לדבר, ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים, שיחמל עליו ויפתח פיו, שיוכל לפרש שיחתו לפניו.

ואמר רבנו ז"ל שכמה וכמה צדיקים גדולים מפרסמים ספרו, שלא באו למדרגתם, רק על ידי הנהגה זו. והמשכיל יבין מעצמו גדל מעלת הנהגה זו, העולה למעלה למעלה, והוא דבר השווה לכל נפש מקטן ועד גדול, כי כלם יכולים לנהג הנהגה זו, ועל ידי זה יבואו למעלה גדולה. אשרי שיאחז בזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קסא.

**אני אוהבת מאד את בן-זוגי, אבל אנשים אומרים
שהוא לא המזל שלי**

שאלה:

מאת רחל: יש לי בעיה: יש ביני לבין בן-זוגי אהבה גדולה, אבל המון אנשים אומרים לי שהוא לא המזל שלי. זה גורם לי הרבה צער, ואני נורא מתסכלת מהנושא אשמח אם תוכל

לענות לשאלתי: האם יש טעם להמשיך או להפריד ולהמשיך
הלאה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל רחל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אסור להתבלבל משום בריה שבעולם, ואף אחד שלא יתערב
לכם בחיים, ואם יש ביניכם משיכה אחד לשני ואתם רוצים להקים
בית נאמן בישראל, תעשו את זה מה שיותר מהר והקדוש ברוך הוא
יצליח את דרככם.

העקר לשמר מאד מאד על טהרת המשפחה, שזה מאד מאד
חמור, וכן הרגילו את עצמכם לשמר את מצוותיו יתברך, ואז תהיה
ברכה והצלחה בכל מעשי ידיכם.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני
תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קסב.

**האם כְּשֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל שׁוֹב וְשׁוֹב שִׁיקְרָה מִשְׁהוּ מְסִיִּים
זֶה נִקְרָא "לְדַחַק אֶת הַשְּׁעָה"?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שְׂרָה: שְׁלוֹם לְכַבוֹד הָרַב. הָאֵם כְּשֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל שׁוֹב
וְשׁוֹב עַל שִׁיקְרָה מִשְׁהוּ מְסִיִּים זֶה נִקְרָא "לְדַחַק אֶת הַשְּׁעָה"?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נִשְׂא, ג' סִיּוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל שְׂרָה תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכוֹת לב:) אִם רָאָה אָדָם שֶׁהִתְפַּלֵּל
וְלֹא נִעֲנָה, יַחְזֹר וְיִתְפַּלֵּל שְׁנָאֲמַר (תְּהִלִּים כ"ז י"ד) "קִנְיָה אֶל הַוַּי"ה חֲזַק
וַיֵּאמֶץ לִבָּהּ וְקִנְיָה אֶל הַוַּי"ה", כִּי בְּיָדָאִי אִם מִתְעַקְשִׁים אֲצִלוּ יִתְבַּרֵּךְ
פַּעַם אַחֵר פַּעַם וְלֹא מִתְעַיְפִים בְּתַפְלָה, אַזִּי רוֹאִים יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת,
כִּי מֵה שֶׁתְּפִלָּה פּוֹעֵלֶת שׁוֹם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יִכּוֹל לִפְעֹל. וְלִכֵּן בְּזֶה
שְׁחֹזְרִים פַּעַם אַחֵר פַּעַם אַחֵר הִתְפַּלָּה וְלֹא מִתְיַאֲשִׁים, זֶה לֹא נִקְרָא
דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, אֲדַרְבֵּהּ זֹו נִקְרָאת עַקְשָׁנוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, שֶׁבְּיָדָאִי סוּף
כָּל סוּף יִרְאֶה יְשׁוּעָה, כִּי אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת חֲזַק מְאֹד בְּתַפְלָה, יִהְיֶה
מֵה שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה הוּא לֹא יַעֲזֹב אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד
שֶׁלֹּא יִרְאֶה יְשׁוּעָה. אֲבָל הַכֹּל צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים וְכוּ'
וְכוּ', וְאִזּוֹ לְבִסוּף יִרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוּלָה אִם לֹא יִתְיַאֲשׁ מִתְפַּלָּה וְתַחֲנוּנִים,
כִּי מֵה שֶׁתְּפִלָּה פּוֹעֵלֶת שׁוֹם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא פּוֹעֵל.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ שִׁיְהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי
תִּשְׁכִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קסג.

**כָּבֵר חֲדָשׁ הַחֶבֶר שְׁלִי מְלֵא בִפְחָדִים וְהוּא מְדַמֵּין
שְׁרוּצִים לְהַרְגֵּ אוֹתוֹ. מֵה נִתֵּן לַעֲשׂוֹת?**

שְׁאֵלָה:

מַאת יְמִין: שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב יִגְיעוּ לְכַבּוֹד הָרַב שְׁלִיט"א.
יֵשׁ לָנוּ חֶבֶר מְאֹד קָרוֹב שְׁמֻקָּרֵב לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, וּפְתָאוֹם לִפְנֵי
כְּחֲדָשׁ הוּא נִתְקַף בְּפַחַד וְכָל הַזְּמַן הוּא מְדַמֵּין שְׁרוּצִים לְהַרְגֵּ
אוֹתוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, עַד כְּדֵי כֶּף שֶׁהוּא כְּבֵר לֹא יוֹצֵא מִהַבַּיִת, לֹא
יִשֵּׁן וְלֹא אוֹכֵל וְכוּ'. מֵה הָרַב מְצִיעַ לַעֲשׂוֹת? תּוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדֵּר נְשֵׂא, ג' סִיּוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְמִין נָרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

בְּדַאי צְרִיכִים לְקַחַת אוֹתוֹ אֶל רוֹפֵא שְׁיִטְפֵּל בוֹ, כִּי כְּנִרְאָה שֶׁהוּא
סוֹבֵל מִסְכִּיזוֹפְרֵנִיָּה, פְּצוֹל אִישִׁיּוֹת וְכוּ'. הַמַּחְלָה הַזֹּאת מְגַדְרֶת כְּהַפְרָעָה
אוֹבְסִסִּיבִית-קוֹמְפוּלְסִיבִית וְהִיא הַפְרָעָה נִפְשִׁית הַמְסוּגָת כְּהַפְרָעַת
חֲרָדָה. וְלִכֵּן כְּדַאי לְטַפֵּל בָּזֶה מֵה שְׁיִוִּתֵר מֵהוּר, לִפְנֵי שִׁיחָהּ מְאֹד.

הַיּוֹם יֵשׁ תְּרוּפוֹת מְאֹד מִתְקַדְמוֹת שְׁיִכּוּלִים לְהַצִּיל אֶת הָאָדָם
מִכָּל מִינֵי מַחְלוֹת נִפְשִׁיּוֹת וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁהוֹלֵךְ לְטַפֵּל בְּעֶצְמוֹ, וְאִין זֶה
בְּזִיוֹן כָּלֵל וְכוּ' כִּי הוּא צָרִיךְ לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹ מִרְדַּת שַׁחַת וְכוּ', וּבְכֻלָּל
אֵף אֶחָד לֹא צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁהוּא עוֹבֵר אֶת הַטְּפוּלִים הָאֵלוֹ.

עַקֵּר הַבְּעָיָה שֶׁל אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים שְׁסוֹבְלִים מִזֶּה הִיא כְּמוֹ שֶׁאָמַר
רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת הַר"ן סִיּוֹן ס"ז) מִי שֶׁאֵינּוּ שׁוֹמְעֵי וּמְצִיֵּת לְדַבְרֵי חֻכְמִים
אֲמִתִּיִּים הוּא יְכוּל לְהַשְׁתַּגֵּעַ. כִּי עַקֵּר שְׁגָעוֹן שֶׁל כָּל הַמְשַׁגְּעִים הוּא
רַק מַחְמַת שֶׁהוּא אֵינּוּ מְצִיֵּת וְשׁוֹמְעֵי לְדַבְרֵי הַבְּעָלִי שֶׁכֵּל. כִּי הַמְשַׁגֵּעַ
אֵם הִיָּה שׁוֹמְעֵי וְצִיֵּת לְדַבְרֵי אַחֵרִים שֶׁהֵם הַבְּעָלִי שֶׁכֵּל בְּדַאי לֹא הִיָּה

משגֵע כָּלֵל, כִּי אִף עַל פִּי שְׁלֹפֵי רוּחַ שְׁטוּת וְשִׁגְעוֹן שְׁלוֹ נְדָמָה לּוֹ
בְּבִירוֹ גָּמוּר שֶׁהוּא צָרִיךְ לִילֵךְ קְרוֹעַ וּלְהִתְגַּלְגֵּל בְּאִשְׁפָּה וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה
מִדְרָכֵי הַשְׁטוּת וְשִׁגְעוֹן, אִף עַל פִּי כֵן מֵאַחַר שֶׁהַגְּדוּל מִמֶּנּוּ אוֹמֵר לוֹ
שְׂאִינוֹ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כֵּן אִם הִיָּה מִבְּטֵל דַּעְתּוֹ נִגְדַּד דַּעַת הַגְּדוּל מִמֶּנּוּ
בְּחֻמָּה בְּוֹדָאֵי הִיָּה מִתְבַּטֵּל כָּל הַשִּׁגְעוֹן שְׁלוֹ. נִמְצָא שֶׁעֵקֶר הַשִּׁגְעוֹן
הוּא רַק מִחֻמַּת שֶׁהוּא אֵינוֹ רוֹצֵה לִשְׁמַע וּלְצִיַּת לְדַבְרֵי חֻכְמִים.

וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁסּוֹבֵל מִמַּחֲלַת סְכִיזוֹפְרֵנְיָה אוֹ מִפְּצוּל אִישִׁית וְכוּ'
אוֹ מִהִפְרָעָה נִפְשִׁית, עָלָיו לְהַכִּיר בְּמַחֲלַתוֹ וּלְקַבֵּל טְפוּל, שְׁבִקְלוּת
יְכוּלִים לְהִתְרַפְּאוֹת מִזֶּה עַל יְדֵי תְרוּפּוֹת, אֲבָל הַבְּעִיָּה שֶׁל אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים
הוּא שֶׁהֵם מִכְחִישִׁים לְגַמְרֵי שֶׁהֵם סוֹבְלִים מִזֶּה וְזוֹרְקִים אֶת הָאִשְׁמָה
עַל הַזּוּלַת שֶׁהוּא חַיֵּב וְכוּ' וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שִׁיְהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קסד.

**אָנוּ מֵאֲד רוֹצִים שֶׁהַצְּדִיק יַעֲשֶׂה חֲלָאק'ה לְבַנְנוּ בְּל"ג
בְּעֵמֶר, אֲבָל עֲדִין לֹא מְלֹאוּ לוֹ שְׁלֹשׁ שָׁנִים**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שְׁנֵי: לְכַבּוֹד כְּבוֹד קִדְשֵׁי מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א, בְּרוּךְ הַבָּא
בְּשֵׁם הַשֵּׁם אֵין שְׂמֻחָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִבּוֹאֲכֶם.
יְדוּעַ שֶׁעַכְשָׁו בְּל"ג בְּעֵמֶר זֶה הַזְּמַן שֶׁעוֹשִׂים אֶת הַחֲלָאק'ה
וְרִצִּינוּ לַדַּעַת אֵיךְ צָרִיךְ לְנַהֵג בְּעֵנֵן זֶה: יֵשׁ לָנוּ בְּרוּךְ הַשֵּׁם בֵּן
בְּגִיל שְׁנָתַיִם וְחֻצֵי, שִׁימְלֹאוּ לוֹ שְׁלֹשׁ בְּסוּף אֱלוּל (יוֹמִים לִפְנֵי
רֹאשׁ הַשָּׁנָה). כְּמוֹכֵן שְׂאֲנוּ רוֹצִים לְזַכּוֹת שֶׁהַצְּדִיק יַעֲשֶׂה לוֹ אֶת

החלאק'ה. האם לחכות לפעם הבאה שהצדיק יגיע ארצה או שיש ענין לעשות את זה דוקא בל"ג בעומר, למרות שעדין לא ימלאו לו שלש שנים? תודה רבה ורפואה שלמה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שני נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בארץ ישראל נוהגין שאם הילד נולד אחר פורים מחכים כבר עם החלאק'ה עד ל"ג בעומר, ואם נולד עד ט"ו באב מקדימים לעשות את החלאק'ה בל"ג בעומר, ובשאר זמני השנה עושים חלאק'ה בו ביום.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתזכו לעשות את החלאק'ה אצל רבי שמעון בר יוחאי במירון, וכך נהג האריז"ל שלקח את בנו לגזוז את שערו בגיל שלש אצל התנא רבי שמעון בר יוחאי במירון, וזה המקור לזה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קסה.

אף פעם עוד לא הייתי באומן. האם כדאי לי לטוס לשם לחג השבועות?

שאלה:

סאת גיל: שלום לצדיק. עדין לא הייתי באומן אף פעם, ועכשיו הציעו לי כמה חברים להצטרף אליהם ולטוס לאומן לחג השבועות. האם יש ענין להיות בחג השבועות בציון רבנו באומן? והאם כדאי לי לנסע לשם עכשיו או בראש השנה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גיל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע, בכל פעם שזוכים לנסע אל ציון רבנו ז"ל זה ענין גדול מאד ותקון נפלא אשר אין לתאר ואין לשער כלל, כי כך מובא (שיחות הר"ן סימן קנ"ו) כשהיה רבנו ז"ל באומן, שמע בביתו קול של הצועקים על הבית עלמין על קברי אבותם שדרכס לצעק ולהתפלל שם בקול מר כנהוג, ופעם אחת שמע אשה אחת שהיתה צועקת שם על קבר אביה: אבי, אבי, בקול מר מאד וכו' וכו', ובתו אדל תחיה, היתה עומדת אצלו אז, ענה ואמר לה רבנו ז"ל, האשה הזאת צועקת בכונה היטיב אבי אבי, אבל אביה אינו בכאן כלל וכו', ואמר אז שטוב כשבאים על קברי אבות לומר להמתים השוכנים סביב סביב לקבר אביהם ואמם וכיוצא שבאים אליו, לבקש מהם שיודיעו לו שבא בנם או בתם אליו. כי בודאי לא כל המתים נסתלקים ממקום קבורתם למקום שנטרדים, כי הרבה שרויים על קברם, על כן טוב להודיעם כדי שהם יודיעו לאביהם וכו', ואמר אז: אבל אצל הצדיק אין צריכים לחשש על זה שמא אינו שם. כי מיתת הצדיק הוא רק כמו מי שיוצא מחדר לחדר אחר. והמשיל אז לבתו על עצמו: כמו

שְׁאֵנִי עֵתָה בְּחֶדֶר זֶה וְאַחַר כֵּךְ אֲנִי יוֹצֵא מִחֶדֶר זֶה וְנִכְנָס לְחֶדֶר הַשְּׁנִי וְסוֹגֵר הַדֶּלֶת אַחֲרָי. אִם אַתָּה תְּבוֹאֵי אֶצֶל הַדֶּלֶת וְתִצְעֲקֵי אָבִי וְכוּ', לֹא אֲשַׁמַּע דְּבָרֶיךָ? [כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה נִשְׁמַע מִפִּי הַקְּדוֹשׁ כִּמְהָ פְּעָמִים שְׂרָמְזוּ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כִּמְהָ גְדוֹל הַמַּעֲלָה שֶׁל מִי שִׁיזְכֶּה לְבוֹא עַל קִבְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, כִּי בּוֹדָאֵי יִשְׁמַע דְּבָרָיו וְיַעֲזֹר וְיוֹשִׁיעַ לוֹ בְּכָל מַה דְּאִפְשָׁר].

וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שִׁזְכֶּה לְבוֹא בְּכָל פְּעַם אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ מָה אַתָּה שׂוֹאֵל, בּוֹדָאֵי מִי שִׁיְכוּל לְנִסְעַ אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, אֲבָל צְרִיכִים לְזַכֵּר שֶׁעַקֵּר הַקְּבוּץ הוּא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (חֲזוֹן מוֹהַר"ן סִימָן ת"ג) הֲרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי עוֹלָה עַל הַכֵּל, וְהִיָּה פְּלֵא אֶצְלֵי מֵאֲחֹר שֶׁהַמְּקַרְבִּים שְׁלִי מֵאֲמִינִים לִי וְלָמָּה לֹא יִזְהָרוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְּקַרְבִּים אֵלַי שִׁיְהִיו כָּלָם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אִישׁ לֹא יַעֲדָה, כִּי כָּל עֲנִיָּן שְׁלִי הוּא רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהַזְהִיר לַעֲשׂוֹת כְּרוֹז שְׁכָל מִי שֶׁסָּר אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ וּמִקְרַב אֵלָיו יְהִיָּה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶצְלוֹ לֹא יִחַסֵּר אִישׁ וּמִי שִׁזְכֶּה לְהִיּוֹת עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה רֹאזִי לוֹ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (נַחֲמִיָּה ח') "אֲכָלוּ מִשְׂמָנִים וּשְׂתוּ מִמֵּתִקִּים... כִּי חֲדוֹת הַיּוֹי"ָה הִיא מַעֲזוֹכָם" וְזֶה נֶאֱמַר עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְאָמַר (חֲזוֹן מוֹהַר"ן סִימָן ת"ה) הֲרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי הוּא חֲדוֹשׁ גְּדוֹל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ שֶׁאֵינְךָ הִדְבָּר הַזֶּה בִּירְשָׁה מֵאֲבוֹתַי, רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לִי זֹאת בְּמִתְנָה, שֶׁאֵנִי יוֹדֵעַ מֵהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, לֹא מִבְּעֵינֵי אַתָּם כְּלַכֶּם, בּוֹדָאֵי תְּלוּיִין בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי, אֲלֵא אֶפְלוּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ תְּלוּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי; וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל לַעֲנִיָּן רֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלוֹ (חֲזוֹן מוֹהַר"ן סִימָן ת"ו) שִׁיְכוּלִינְךָ אֲזוּ אֲנָשִׁים לְקַבֵּל תְּקוּנִים מֵהַ שְׁבָכָל הַשָּׁנָה לֹא הִיָּה בְּאִפְשָׁר שִׁיְהִיָּה לָהֶם תְּקוּן בְּשׁוּם אִפְּן, אִף עַל פִּי כֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יְכוּלִין אֶפְלוּ הֵם לְקַבֵּל תְּקוּן. אִף עַל פִּי שְׁבָכָל הַשָּׁנָה אֶפְלוּ הוּא בְּעֵצְמוֹ ז"ל לֹא הִיָּה יְכוּל לְתַקְּנָם, אֲבָל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה גַּם הֵם יְכוּלִים לְקַבֵּל תְּקוּנִים, כִּי אָמַר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עֲנִיָּנִים וְתְּקוּנִים מֵהַ שְׁבָכָל הַשָּׁנָה גַּם הוּא אֵינּוּ יְכוּל לַעֲשׂוֹת.

ולכן מי שעוד לא היה אף פעם אצל ציון רבנו ז"ל ראוי לו להזדרז תכף ומיד לנסע כבר עכשו אצל ציונו הקדוש, כי מה יודע האדם מה שהמחר יביא, וכדאי להיות על כל פנים פעם אחת בחיים אצל ציון רבנו ז"ל כדי שנזכר לתקון נפלא אצלו, ומי שכבר זכה להיות, כדאי וכדאי לחכות עד ראש השנה שאז הוא זמן קבוץ לכל, ואמר מוהרנ"ת ז"ל שכל אחד שביא אל הקבוץ הגדול שלנו באומן יהיה לו חלק בקרוב הגאולה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קסו.

**השכנה שלנו מקנאת בנו ומקללת אותנו.
האם אנו צריכים לחשש מהקללות שלה?
ומה עושים כדי שהן לא יתקיימו?**

שאלה:

מאת אביגיל: ברכות ינוחו על ראשו של הצדיק. יש לנו שכנה בבנין שלא מפסיקה להקלל אותי ואת משפחתי. שמתי לב שהיא מקנאת בנו, ושיש לה עין צרה, ולכן אני מאד מאד מפחדת מהקללות שלה שהן לא יתקיימו! ויפגעו בנו. האם יש לנו מסה לחשש? ואם כן, מה עושים כדי שהקללות שלה לא יתקיימו? חס וחלילה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל אביגיל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שלא צריכים לפחד משום קללות, כי כבר אמר החכם מכל אדם (משלי כ"ו ב') "כצפור לנוד בדרור לעוף כן קללת חנם לא תבא", ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות קללה סימן ו') סוף שקללת חנם ישוב על המקלל.

ולכן אל תעשי עסק מכל הקללות שמקללים אותך, כי אין בזה כלום וכו', וחקמינו הקדושים אמרו (פסחים ק"י:) כלל לא דמילתא כל דקפיד קפדי בהדיה ודלא קפיד לא קפדי בהדיה; הינו אם מכניסים את עצמו בפחדים מכל מיני קללות ולחשים וכו', אזי זה יכול להזיק לו וכו', אבל אם לא עושים שום עסק מזה, ואדרבה יודעים שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, על ידי זה הוא לא מפחד משום דבר שבעולם, כי על ידי תקף האמונה שיש באדם, לא יכולים לעשות לו שום דבר.

ולכן אל תפחדי משום קללות שמקללים אותך, אדרבה עושים אתך חסד גדול, כי בזכות הקללות והבזיונות שמבזים ומחרפים את האדם על לא דבר, על ידי זה נצול מכל מיני מחלות וחלאים רעים, ולכן אם באים לאדם בזיונות ושפיכות דמים קללות והשפלות וכו' וכו', ראוי לו לשמח מאד מאד שבזה נתחלף לו במקום מחלות וחלאים רעים שהיו נגזרים עליו. ולכן אל תעשי שום עסק מזה, והקדוש ברוך הוא יברך אותך עם כל הברכות שבתורה, ונשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קסז.

**נכשלתי בהמון עברות.
איך זוכים לתקן את כל מה שפגמתי?**

שאלה:

מאת נחמן: שלום לצדיק שמחיה נפשות ומעודד את כל עם ישראל כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א! השם יתברך יברך אותך בכל הנרכות הכתובות בתורה. אני מאד רוצה לחזר בתשובה, אף תמיד היצר הרע מתגבר עלי ואני נכשל בעברות. איך זוכים לתקן את כל מה שפגמתי? אשמח מאד לקבל את תשובתו של הצדיק היקר.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נחמן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כתיב (דניאל ד') "וּחֲטָאָךְ בְּצַדְקָה פָּרַק" - כי על ידי צדקה הקדוש ברוך הוא מוחל על כל עוונותיו, ולכן זכר וגם זכר מה שאמר חכמינו הקדושים (מדרש זוטא שיר השירים פרשה א') חטא אדם, ישוב ויתן צדקה וימחל לו שנגאמר (משלי ט"ז) "בַּחֶסֶד וְאֱמֶת יִכַּפֵּר עוֹן". אם יש לאדם אלה רבוא אין עומדים לו בשעת צרכו בצרתו שכן הוא אומר (שם י"א ד') "לא יועיל הון ביום עברה" ומי עומד לו? איסר אחד שהוא נותן שנגאמר (שם י"ב) "וּצְדָקָה תִּצְלֵל מַמּוֹת". כל הנותן צדקה אף על פי שהוא חטא ונתן הקדוש ברוך הוא רשות למלאך לשלט בו, שכר אותה צדקה שנתן מקדים למלאך ואינו מניחו לשלט בו, ולא עוד אלא שדוחפו וכופתו על פניו ומפייס עליו ואומר אף על פי שחטא ונתנה רשות למלאך לשלט בו אני קדמתי רשותי קדמה לרשותו, כדאי היא הצדקה שנתן לרעבים, ואלולי שהאכילן היו מתים, הוא

כסה ערמים ואלולי שכסן היו מתים, כדאי היא הצדקה שקיים נפשות להצילו ממות.

ולכן תרגיל את עצמך לפני כל תפלה ותפלה לתת כמה פרוטות לצדקה בקפת הצדקה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא דף י') רבי אלעזר יהיב פרוטה לעני והדר מצלי אמר דכתיב (תהלים י"ז ט"ו) "אני בצדק אחזה פניך", וכן נפסק ברמב"ם (פרק י' מהלכות מתנות עניים הלכה ט"ו) גדולי החכמים היו נותנין פרוטה לעני קדם כל תפלה ואחר כך מתפללין שנאמר (תהלים י"ז ט"ו) "אני בצדק אחזה פניך", וכן נפסק בשלחן ערוך (ארח חיים סימן צ"ב סעיף י') טוב לתן צדקה קדם תפלה.

ולכן אשרי ואשרי מי שנוהר לפני כל תפלה להכניס כמה פרוטות לצדקה, שאז נכון יהיה לבו בטוח שלא תחזור תפלתו ריקם. וכן לפני שאתה יוצא לדרך תכניס כמה פרוטות לצדקה בקפת הצדקה, כדי שתהיה שמור על הדרך, כי כך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"א) שקדם שיוצאים לדרך ראוי לתת צדקה, כדי שתהיה לו שמירה, וכן בעת האכל כדאי לתת צדקה כמה פרוטות, וכן לפני כל תפלה והתבודדות ראוי להכניס כמה פרוטות דיקא בקפת הצדקה.

ותהיה חזק בזה, ואל תאמר מה כבר יהיה אם אני יכניס כמה פרוטות לצדקה? אל תאמר דבר כזה, כי למעלה בשמים זה עושה רשם גדול מאד, ויגיע הזמן שאלו הפרוטות שזכינו לתת בכל יום ישמרו אותנו מכל רע, כמו שכתוב (ישעיה נ"ח) "והלך לפניך צדקך כבוד הוי"ה יאספך" ודרשו על זה חכמינו הקדושים (סוטה ג:) כל העושה מצוה אחת בעולם הזה מקדמתו והולכת לפניו לעולם הבא שנאמר "והלך לפניך צדקך"; איזה נחת רוח תהיה לאדם כשנשמתו תצא מגופו ותעלה למעלה, ואלו הפרוטות שנתן בכל יום ילכו לפניו, ועוד דרשו על פסוק זה (בבא בתרא יא.) אבותי גנזו לעולם הזה ואני גננתי לעולם הבא שנאמר "והלך לפניך צדקך כבוד הוי"ה יאספך", אתה לא יכול לתאר איזו שמחה תהיה לך שם בשמים עם הפרוטות האלו שנתת בכל יום לקפת הצדקה, ולהפך לא יכולים לתאר את

הצער שִׁיְהִיָּה לְאָדָם אִיךָ לֹא הֵייתִי חָכֵם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל יְדֵי כַּמָּה פְּרוּטוֹת שֶׁהֵייתִי נוֹתֵן בְּכָל יוֹם לְצַדִּיקָה הִיָּה מְאִיר לִי כְּאֵן בְּעוֹלָם הַבָּא, אֲבָל אִז כִּבֵּר מְאַחֵר, כִּי 'הַיּוֹם לְעִשְׂוֹתֵם' כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חֵי הוּא יְכוּל לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְאַחַר כֵּן כִּבֵּר מְאַחֵר.

וְלִכֵּן תִּהְיֶה חִזְק לַתּוֹרָה בְּכָל פַּעַם כַּמָּה פְּרוּטוֹת דִּיקָא לְצַדִּיקָה, וְאֵלּוּ הַפְּרוּטוֹת יִגְנוּ עָלֶיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קסח.

לְמָה יֵשׁ מַעֲלָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה: לְאִמוּנָה אוֹ לְיָדִיעָה?

שְׂאֵלָה:

מַאת דוד: לְכַבּוֹד כְּבוֹד קִדְשֵׁי אֲדָמוֹר מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א. כִּבֵּר הַרְבֵּה זְמַן שֶׁאֲנִי מִסְתַּפֵּק מֵהַ יוֹתֵר גְּדוֹל: אִמוּנָה אוֹ יָדִיעָה. מִצַּד אֶחָד נֹאמֵר "וְיִדְעַתְּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבַבְךָ", וּמִצַּד שֵׁנִי כָּתוּב "וְאִמְיִנוּ בַּהֲוִיָּה וּבְמִשְׁה עֲבָדוֹ". אֲשֶׁמַּח מְאֹד אִם הַצַּדִּיק יוּכַל לַעֲנוֹת לִי עַל הַשְּׂאֵלָה, תוֹדָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדְרֵי נְשֵׂא, ג' סִינּוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל דּוֹד נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק רִאשׁוֹן סִימָן כ"א) שֶׁצָּרִיכִים לְזַכֵּךְ אֶת הַשְּׂבָעָה נְרוּת, הֵינּוּ לְקַדְשׁ וּלְטַהֵר אֶת הָעֵינַיִם הָאֲזַנַיִם הַחֻטָּם וְהַפֶּה, עַל יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לְמַח נְקִי, וְאִז יִבִּין אִיךָ שֶׁהִידִיעָה וְהַבְּחִירָה הֵם דְּבַר אֶחָד, כִּי בְּאִמַת אֵין בְּלַעְדוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֵלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ אֲלָא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל

העליון, ואי אפשר להסביר את זה לאדם שיש לו צוואה וטנוף וכו' וכו' בראש, כי באופן שאדם יזכה להרגיש רוחניות חיות אלקות, צריך שיהיה מזכך לגמרי לגמרי מתאוות נאוף, ושלא יהיו בו שום הרהורים רעים ומחשבות זרות, אלא שיהיה לו מח מזכך, אז יבין את אמתת מציאותו יתברך, איך שהידיעה והבחירה הם דבר אחד.

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"ז) שאדם צריך לדעת שטבע והשגחה היא גם כן דבר אחד, כי באמת אין אנו יכולים להבין מה הוא טבע והשגחה, כי באמת גם הטבע היא השגחתו יתברך, ולאדם אי אפשר להבין שני דברים שהם כאחד, הינו הטבע שבאמת הוא השגחתו יתברך, רק אם אדם זוכה לזכך את העינים האזניים החטם והפה, שעל ידי זה מאיר לו מחו בהארה נוראה ונפלאה מאד, אז יזכה להבין את הכל. אשרי מי שמקדש את עצמו לשמר על עיניו ועל אזניו ועל כעס ועל דברים בטלים וכו' וכו', שעל ידי זה יזכך מחו ודעתו, ויזכה להבין איך שהכל לכל הוא אלקות גמור הוא, ודומם צומח חי מדבר זה לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, אשר זה התענוג הכי גדול.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קסט.

**האם אפשר להפך מוזיקה שמקורה בגוים
לכלי עזר בעבודת השם יתברך?**

שאלה:

סאת ניר: שלום למורי ורבי מוהרא"ש היקר. אני כל-כך שמח

שְׁאֲנִי תוֹרֵם מִחֲשַׁבּוֹנֵי הַפְּרָטִי עֲשָׂרִים וְחֲמֵשֶׁה שְׁקָלִים מִדִּי
 חֲדָשׁ לְבֵית הַתְּבָשִׁיל, אֲנִי מֵאֵד אוֹהֵב אֶת הַשֵּׁם וְאֶת הַחֲסִידוֹת,
 וּבִפְרָט אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֹנו הַיְקָרִים.
 הַבְּעֵיָה שְׁלִי הִיא שְׁאֲנִי נִמְשָׁךְ לְהִרְבֵּה סִגְנוֹנוֹת שֶׁל מוֹזִיקָה
 סִינִית, אִירִית וְקֵלָאֶסִית וְאֲנִי מְכֹר לָזֶה. הַשְּׂאֵלָה שְׁלִי הִיא
 הֲאֵם אֶפְשָׁר לְהַפְּךָ אֶת הַמוֹזִיקָה הַזֹּאת לְכֹלֵי עַזְרָה בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ?

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נֶשֶׁא, ג' סִינֵן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל גִּיר נֵרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

דַּע לָךְ שֶׁשְּׂמִיחָה זֶה הַמְדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל
 מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלְהִרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְשִׂמְעַ
 כָּלֵי זֶמֶר הַעֶקֶר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת יְכוּלִים לְכַלּוֹת
 אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְרַב רַבָּם שֶׁל כָּל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים רְעִים בְּאִים
 לְאָדָם רַק מִחֲמַת עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדִכְאוֹן פְּנִימִי, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק ב' סִימָן כ"ד) שֶׁגַּם חֲכָמֵי הָרוֹפְאִים אָמְרוּ שֶׁכָּל הַמַּחְלוֹת
 בְּאִים מֵעֲצָבוֹת.

וְהִנֵּה רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן רכ"ו) שֶׁהַרְשָׁעִים עַל
 פִּי רַב הֵם מְזַמְרִים נְגוּנִים שֶׁל יְלָלָה וְעֲצָבוֹת, כִּי הֵם בַּחֲנִינֵת נִשְׁמַת
 עָרִב רַב, וְאֵמָא דְעָרִב רַב הִיא לִילִית וְכוּ', אֲבָל אִם שָׂרִים אֶת הַנְּגוּנִים
 הָאֵלּוּ בְּשִׂבְתָּ, יֵשׁ גַּם לְהַנְּגוּנִים הָאֵלּוּ עֲלֵיהֶם, וְלָכֵן יְכוּלִים לְהַפְּךָ אֶת כָּל
 הַנְּגוּנִים שֶׁל כָּל אַמּוֹת הָעוֹלָם אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְלְהַכְנִיֵס בְּנְגוּנִים דְּבוּרֵי
 אֲמוֹנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרָטִית.

אֲשָׂרֵי מִי שֶׁתְּמִיד שָׂשׂ וְשִׂמַּח וְשָׂר לַעֲצָמוֹ נְגוּנִים שֶׁל שְׂמִיחָה,
 שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׂיחוֹת הַר"ן סִימָן רע"ג) טוֹב לְהָאָדָם לְהִרְגִיל אֶת עַצְמוֹ
 שְׂיֻכַּל לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ עִם אֵיזָה נְגוּן. כִּי נְגוּן הוּא דְּכָר גְּדוֹל וְגְבוּהָה

מאד מאד, ויש לו כח גדול לעורר ולהמשיך את לב האדם להשם
 יתברך. ואפלו מי שאינו יכול לנגן, אף על פי כן בביתו ובינו לבין
 עצמו יוכל להחיות את עצמו באיזה נגון כפי שיוכל לומר אותו, כי
 מעלת הנגון אין לשער ואין לתאר כלל וכו', ומובא (ספורי מעשיות
 מעשה י"ג מיום ו') שעקר רפואת הבת מלכה היא על ידי נגון וכו',
 וצריכים לדעת כי גם הנשמה הקדושה של כל בר ישראל היא נקראת
 בת מלך כידוע, והיא מנחת במקום שמנחת אצל כל אחד ואחד עיפה
 ויגעה וחלושה בעוונותיה שהם העשרה מיני חצים, שזרק וירה בה
 המלך האכזר שתפסה וכו' וכו', וצריכין צדיק בעל כח גדול שיוכל
 להכניס לתוך כל המקומות שנפלה לשם ולהוציא ממנה כל העשרה
 מיני חצים, ולידע כל העשרה מיני דפיקין כדי שידע איך צריכין
 לרפאותה, ולנגן כל העשרה מיני נגינה, כי עקר רפואתה על ידי נגון
 ושמחה וכו', עין שם.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני
 מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה
 תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קע.

האם יש צדק בחשש להשתדף עם משפחת כהנים?

שאלה:

מאת דן: שלום לכבוד הצדיק. השם יאריך! מיכם בטוב
 ובנעימים, ותזכו להפיץ את דעת רבנו הקדוש בכל העולם
 מתוך בריאות איתנה, שמחה ושלום.
 ברצוני לשאל את הצדיק: יש אשר נמנעים להפגש עם כהן
 או בת כהן, כי הם לא רוצים להתחתן אתם בגלל שידוע

שְׁהַכְהֵנִים הֵם כַּעֲסָנִים וּבְגַלְלֵי שְׂצָרִיכִים לְכַבֵּדָם וּלְהַזְהֵר
בְּכַבֻּדָּם מְאֹד, וּבְשָׁל כֶּף אֵינָם מְעַנְיָנִים לְשִׁמְעַת הַצָּעוֹת שְׂדוּכִים
מִכְהֵנִים. מַה דַּעְתּוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק בְּעֵנָיו?

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נִשְׂא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל דָּן גֵּרֹו יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵין מַה לְחַשֵּׁשׁ עַל זֶה כָּלֵל, אֲלֵא אֲדַרְבְּהָ, כִּהֵן הוּא בְּעַל מִיחָס
גְּדוּל מְאֹד, וְלֹא צְרִיכִים לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ עִם שְׂטִיּוֹת וְכוּ', אֲתָה צָרִיף
לְדַעַת כָּל מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית הוּא כַּעֲסָן, וּמִמֶּנּוּ צְרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד
מְאֹד, אֲבָל לֹא סֵתָם לְפַחַד לְהִשְׁתַּדֵּף עִם כֵּהֵן וְכוּ'.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ שְׂיִהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קעא.

**מְנַהֵל הָעֲבוּדָה שְׁלִי צוֹעֵק עָלַי וְלֹא מְתִיחַס אֵלַי יְפָה.
הֵאֵם לְהַמְשִׁיךְ בְּעֲבוּדָה אוֹ לַעֲזֹב?**

שאלה:

מֵאֵת קָרָן: לְכַבֹּד הַצַּדִּיק מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א שְׁלוֹם רַב. אֲנִי
מְהַנְדֵּסֶת בְּמִקְצוּעֵי, וְעוֹבְדַת כַּעֲשָׂר שָׁנִים בְּמִשְׁרַד מְהַנְדֵּסִים
(עִם הַפְּסָקוֹת). בְּחֹדֶשׁ אוֹגוּסְט הָאֲחֵרוֹן עָבַרְתִּי דִּירָה לְמִרְכַּז
הָאָרֶץ, וְעָבַרְתִּי לַעֲבֹד בְּפְרױִקֵט עִם מְנַהֵל עָרְבִי. הוּא לֹא

מתנהג אלי בכבוד, צועק עלי ולא עונה יפה לשאלות שלי, ובגללו אני עצובה ולא מסגלת לעשות את עבודתי. הלכתי לבוס הגדול ואמרתי שאני רוצה לעזב, הבוס דבר אתו, והוא (הערכי) התקשר אלי ובקש שנמשיך לעבד יחד. כרגע אין לי עבודה אחרת, למעט משרה נוספת שהציעו לי במשרד ואיני רוצה בה. האם להשאר בעבודה או לעזב? אם אפשר - האם יהיה לי טוב בעבודה הזו? אני מבקשת שתתנו לי עצה, כי נכון להיום אני סובלת מאד וגורמת דאגה לכל המשפחה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל קרן תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שבאנו לזה העולם להתענג מזיו שכינת עזו יתברך, ולא באנו לזה העולם לחיות חיי ענוי וצער וכו' וכו', ורב הצרות שעוברות על בני אדם הם נגרמות להם מעצמם וכו', ואחר כך יש להם טענות וכו', כמו שאמר החכם מכל אדם (משלי י"ט ג) "אולת אדם תסלף דרכו ועל הוי"ה יזעף לבו".

את צריכה לדעת מאחר שיש לך אמנות כל כך יפה ביד, ואת מצליחה בגדול וכו', אזי למה לך לסבל? וזה לא תרוץ שאין לך עכשו עבודה, כפי המשרה והשם טוב שלך, בקלות את יכולה למצא עבודה אחרת, ובשום פנים ואפן אל תלכי במקום שצועקים עליך ומשפילים ומלחצים אותך, לא כתוב בשום מקום שאדם צריך לסבל סבל בחנם.

הקדוש ברוך הוא יעזר לך שתמצאי עבודה טובה שתמצא חן בעיניך, ותצליחי בגדול.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קעב.

**ידוע שלא ממלץ להיות ערב,
אך מה עושים כשמדבר באחי?**

שאלה:

מאת שלמה: לכבוד מורנו ורבינו שליט"א, השם יאריך ימיכם ושנותיכם בטוב ובנעימים. אני משתדל לקיים את הזכות שנתנה לנו - להתפלל עליכם בכל עת מצא.

רציתי לשאל: ידוע שלהיות ערב לרעה, אין זה דבר ממלץ כמו שכתוב בדברי חז"ל וכו', אך מה עושים כשמדבר באחי, שלקח הלוואה לא גדולה (שבעים וחמש אלף ש"ח), ובקש ממני להיות אחד מן הערבים, ואמר שככל הנראה יש לו איך להחזיר את זה, מה גם שאני לא הערב היחיד, וגם הודעתי לו שאין לי כסף בשביל לשלם באם חס וחלילה יצטרך, ועל הכל שמדבר באחי. אשמח לקבל את דעת ועצתו של הצדיק איך ראוי לנהג במקרה זה, והאם אכן עלי לחתם. תודה רבה על הכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שלמה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך ידידי היקר, ערבות זו אחריות מאד מאד גדולה, כי תכף ומיד כשאחד חותם ערבות לשני, הוא צריך לדעת שהוא נכנס במקום הלווה, יכול להיות שזה האח שלו והגיס שלו וכו', אך זו המציאות שהערב נכנס במקום הלווה, ולכן לא בחנם שאמרו חכמינו הקדושים (יבמות ק"ט) לעולם יתרחק אדם מן הערבונוות, ואמרו (ירושלמי יבמות פ"ג הלכה א') ברח מלהיות ערב ומלהיות בעל פקדון,

וכן אמרו (בבא בתרא קע"ג): מניין לערב דמשתעבד? דכתיב (בראשית מ"ג ט) "אנכי אערבנו מידי תבקשנו".

ולכן תקח את זה בחשבון: אם יש לך כסף, אתה יכול לעזור לאח שלך, אבל אם אין לך כסף, תדע לך שאתה נכנס במקום האח שלך וכו', ואמרו חכמינו הקדושים (דרך ארץ וזוטא פרק ג') אם ערבת, ערבת על מנת לשלם, ואמר החכם מכל אדם (משלי ו' א') "בני אם ערבת לרעה תקעף לזר כפיד". אני יודע שזה מאד מאד עדין, כי סוף כל סוף זה האח שלך, עם כל זאת אתה צריך לקחת בחשבון שאם הוא לא יוכל לשלם, אז אתה תצטרך לשלם.

הקדוש ברוך הוא ישפיע שפע על כלל נשמות ישראל, ויקים ותתקבל התפלה שהתפלל הכהן הגדול ביום הכפורים לפני ולפנים "שלא יצטרכו עם ישראל זה לזה".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קעג.

**כשאני מתבודד אני משתמש בנגון שמאד מעורר אותי.
האם יש בעיה בזה שהמלחין של הנגון הזה הוא גוי?**

שאלה:

מאת אהוד: שלום וברכה. ישנה מנגינה שאני משתמש בה בהתבודדות והיא מאד מרוממת אותי, לפעמים אני רק מפתח אותה ולפעמים אני מלביש עליה מלים של קדש. אני שואל מכיון שהמנגינה היא מנגינה שהלחנה על-ידי גוי, ורציתי לדעת האם יש בעיה להשתמש במנגינה הזו בהתבודדות, או שזה בסדר? רק אציין שוב שהמנגינה הזו מאד מרוממת אותי ומאד עוזרת לי בהתבודדות עד שאפשר לומר שקשה לי בלי זה... תודה רבה ובשורות טובות!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אהוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן מ"ב) מי שמנגן אותיות התפלה וקול הנגינה הם בזכות ובבהירות גדול, אזי מלביש את השכינה בלבושים נהירין וכו', והוא דבר גדול מאד מאד להתבודד עם איזה נגון שנמשך לבו אחר הנגון הזה, וכך נהגו גדולי אנשי שלומנו שכל אחד היה מתבודד עם הנגון שלו כפי בחינתו.

ידוע שכל הצדיקים לקחו נגונים מגויים, והפכו את זה לקדושה, ולכן מה טוב ומה נעים שתמשיך בעבודה הקדושה הזו, והעקר תהיה רגיל לדבר הרבה עם הקדוש ברוך הוא אשר אין למעלה מזה, וכל כך חבל שבני אדם מזלזלים בזה, כי צריך להיות כל כך דבוק בו יתברך, עד שלא יוכל לנתק את עצמו ממנו יתברך, ותמיד ידבר עמו יתברך, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ז) כשעוברים איזה צרות מאיזה אמה, אזי טוב לשיר את הנגון שלהם, על ידי זה יהיה להם מפלה, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ו' שועה סימן כ"ח) על ידי הנגונים שאתה משורר, אתה מעורר את הקדוש ברוך הוא שישתכל באמה הזו שאתה משורר את הנגון שלה למה היא משעבדת בך.

אשרי מי שזוכה להתבודד בכל יום עמו יתברך, כל אחד עם הנגון שלו, ורבנו ז"ל גלה לנו (שיחות הר"ן סימן קנ"ד) שעקר מה שהגיע למדרגתו הוא רק על ידי ענין פראסטיק (פשיטות) שהיה מדבר הרבה ומשיח הרבה בינו לבין קונו, ואמר תהלים הרבה בפשיטות. ועל ידי זה דיקא הגיע למה שהגיע, ואמר אם הייתי יודע שהשם יתברך יעשה ממני מה שאני עתה, דהינו חדוש בזה, הייתי עושה ביום אחד מה שעשיתי בשנה כלה (כלומר שהיה מזדרז כל כך בעבודתו עד שמה שהיה עושה ועובד השם יתברך בשנה כלה היה עושה ביום אחד), והיה מתגעגע מאד

אחר מעלת העבודה של פראסטיק (פשיטות) באמת, ואמר איי איי פראסטיק. גם אמר שדבר עם כמה צדיקים גדולים ואמרו גם כן שלא הגיעו למדרגתם כי אם על ידי ענין פראסטיק, שעסקו בעבודתם עבודת השם יתברך בפשיטות גמור בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו וכו'. ועל ידי זה דיקא הגיעו למה שהגיעו.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קעד.

**הילדה שלי מכח את כל הילדים שהיא פוגשת
איך אפשר למגר את התופעה הזו?**

שאלה:

מאת ליאל: שלום לכבוד הצדיק. ראשית אוֹדָה לך על העצות המעלות והמועילות ששנו את חיי! אברכך לעוד חיים ארכים עם בריאות וכח עד מאה עשרים, אמן.

ברוך השם יש לי ילדה נפלאה כבת שנתים ובזמן האחרון היא אמצה תופעה מרגיזה - כמעט את כל הילדים שהיא רואה אפלו גדולים ממנה היא מכח... וכמה שאני מסבירה לה בנעם ובתקיפות זה פשוט לא עוזר. אני מתפללת לאלוקים שתהיה עדינה וטובה לכלם, ואני לא יודעת מאיפה היא למדה את זה, וזה ממש כואב לי, כי אני רוצה ילדים מנמסים, טובים, צדיקים ועדינים. אני לא יודעת באיזו דרך לנהג אתה, כי בכל אופן היא ממש תינקת עדיין.

אמרו לי שיש תופעה כזו של ילדים שמרימים ידים בלי שום

סבה, אָבֵל קִשָּׁה לִי לְקַבֵּל אֶת זֶה, וְאֲשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד לְעֵצָה
מִמֶּנּוּ: מַה־יִּהְיֶה הַדְרָךְ הַנִּכּוֹנָה וְהַטּוֹבָה לְמַגֵּר תּוֹפְעָה זוֹ לְגַמְרִי?
הָאִם לְהַעֲלִים עֵינַי כִּי הִיא קִטְנָה? אוֹ אוֹלֵי לְהַתְעַקֵּשׁ אֶתָּה? זוֹ
הִילָדָה הָרֵאשׁוֹנָה שְׁלִי וְאֵין לִי נִסְיוֹן בְּחִנוּךְ וְאֵנִי מְאֹד מְפֹחֶדֶת
לְשִׁגוֹת. תּוֹדָה מְרֵאֵשׁ.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אֵל לִיאֵל תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

את צריכה לְדַעַת כִּי תִינָקֶת בַּת שְׁנַתִּים וְכוּ', מַה שֶּׁהִיא רַק עוֹשָׂה
יֵשׁ לָזֶה חֵן וְכוּ', וְלִכֵּן אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מַה אֶת רוֹצָה מִהַחֲמוּדָה שְׁלֶךְ? זֶה
טֹבֵעַ בְּרִיאָה שְׁכַשְׁמִגִּיעִים לְגִיל כְּזֶה כָּל אַחַד מִשְׁתּוֹלָל בְּצוּרָה אַחֲרֵת,
וְזֶה לֹא סוּף הָעוֹלָם, וְלִכֵּן אֲסוּר לָךְ לְהִצְטַעַר בְּחִנָּם, תְּנִי לָהּ לְהַתְפַּתַּח
וְלַגְדֵּל וְכוּ' וְכוּ'.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לָךְ שְׁתִּרְוִי רַב נַחַת דְּקִדְשָׁה מִמֶּנָּה, הֶעֱקָר
תְּשַׁתְּדֵלִי מְאֹד מְאֹד שֶׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּינֵךְ לְבֵין בְּעֵלְךָ, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קעה.

**איך אפשר לנצל כל יום ליום למרות הבלבולים של
העולם הזה?**

שאלה:

מאת דוד: שלום וברכה ורפואה שלמה לצדיק. אנו מאד
מתחזקים מדבריכם בשו"ת, בקונטרסים ובפרוש הנפלא

על ה'ספורי מעשיות'. רציתי לשאל לגבי נצול הזמן שלי: יש לי הרבה תכנונים ורצונות בקדשה, אך למעשה אני עושה מעט, כלומר אני מרגיש שעבר היום ובפעל נצלתי אותו מעט מאוד. אשמח לקבל עצה איך זוכים להתעקש ולנצל כל יום להתבודדות, שפאד קשה לי להתמיד בה, ולנצול מקסימלי של הזמן למרות כל בלבולי העולם הזה. תזכו למצוות ויישר כח, יפוצו מעינותיך חוצה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון שאתה צריך לעבד עליו, זה מדת השמחה, ואתה צריך למסר את נפשך להיות בשמחה, כי אי אפשר להגיע לשמחה אלא על ידי מסירות נפש ממש כפי פגעי ומקרי הזמן, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר חלק ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחורה בכל כחו, כי כל החלאות הבאים על האדם כלם באים רק מחמת קלקול השמחה. ולכן צריכים למסר את נפשו בשביל להיות תמיד בשמחה, וחקמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני) לפי שאין השמחה ממתנת לאדם לא כל מי ששמח היום שמח למחר ולא כל מי שמצר היום מצר למחר לפי שאין השמחה ממתנת לאדם.

ולכן יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תהיה השמחה מצויה אצלך, כי אין טוב מזה, ועל ידי שמחה מתרחב הלב ויכולים אחר כך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו בתמימות ובפשיטות גמורה, כי מה שאין האדם מתחזק לדבר אל הקדוש ברוך הוא, הוא מפני שנופלים על לבו עצבות ומרירות ודכאון, אבל תכף ומיד שמכריח את עצמו להיות בשמחה, אזי נפתח לבו לדבר אל הקדוש ברוך הוא.

הַרְגַע שֶׁתְּהִיָּה בְּשִׂמְחָה, אִזְ כָּבֵר תִּדַע אִיךָ לְהִנְהִיג אֶת הַמַּח שֶׁלָּךְ, כִּי כָךְ אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק ב' סִימָן י') מִה שְׂבִנֵי אָדָם רְחוּקִים מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶה מַחֲמַת חֶסֶד וְיִשׁוּב הַדַּעַת, וְלָמָּה אֵין יִשׁוּב הַדַּעַת? כִּי חֶסֶד מִהַשְׂמִיחָה, וְלָכֵן תִּמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וְאִז תִּזְכֶּה לְגַדְלוֹת הַמַּחֲיִין וּכְבֹד לֹא יִחַסֵר לָךְ שׁוֹם דְּבָר.

בְּעֵינַי לְנַצֵּל אֶת הַזְמַן וְכו', דַּע לָךְ שֶׁטוֹב מְאֹד מְאֹד לְהַתְחִיל עִם דְּבָרִים קְטָנִים וְכו', וְלֹא לְהַעֲמִיס עַל עַצְמוֹ עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת שֶׁלֹּא יוּכַל לְהַחֲזִיק בָּהֶן וְכו' וְכו'.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ שֶׁיְהִיָּה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קעו.

מִה הַמַּטְרָה וְהַתְּכִלִּית בְּקִיּוּם הַתּוֹרָה וְהַמְצׁוּוֹת?

שְׂאֵלָה:

מֵאת שְׁלוּמֵי: שְׁלוֹם וּבְרָכָה, אֶרְךָ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וּשְׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ, אָמֵן. רְצִיתִי לִשְׂאֵל דְּבָר שֶׁמֵּאֲדָּמָה מֵעֵינַי אוֹתִי: מִה הַתְּכִלִּית שֶׁיִּרְדְּנוּ לְעוֹלָם, וְמִה הַתְּכִלִּית שֶׁל לְמוֹד הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה? כְּלוּמַר אַחֲרֵי הַתּוֹרָה, הַתְּפִלָּה וְהַמְצׁוּוֹת, וּשְׂבִירַת הַמִּדּוֹת וְהַתְּאֻוֹת הָרְעוֹת וְכו' מִה יִצְאָ מִזֶּה? חֻקְרָתִי קִצָּת וְהַבְנָתִי שֶׁהַתְּכִלִּית הִיא דְּבִקּוֹת בְּהֶשֶׁם שֶׁזֶה הַתְּעִנוּג הַכִּי גְדוֹל, וְאֲשִׁמַּח שֶׁהָרֵב יִסְבִּיר לִי בְּהַרְחָבָה מִה הַמְּשֻׁגָּיִם הָאֵלוֹ אוֹמְרִים. תִּזְכּוּ לְמַצׁוּוֹת וּרְפוּאָה שְׁלֵמָה. אָמֵן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שלומי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

התכלית שבאנו לזה העולם הוא להכיר את הקדוש ברוך הוא, כמובא (זהר בא מ"ב) בגין דישתמודעין ליה; שאדם צריך להכיר את הקדוש ברוך הוא מכל פרטי הבריאה, וצריך להחזיר בעצמו אשר דומם צומח חי מדבר זה לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, ואין בלעדו יתברך כלל.

התורה הקדושה היא חכמתו יתברך, וככל שאדם לומד יותר תורה, הוא נכנס יותר בחכמתו יתברך, התפלה היא המשכת אור האין סוף ברוך הוא דרך כל העולמות עד העולם הגשמי והחמרי הזה, המצוות שאדם מקים הם כביכול איברים של הקדוש ברוך הוא, כי יש רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח של האדם, ועל ידי קיום כל מצוה ומצוה הוא ממשיך על כל אבר ואבר אור וחיות ודבקות באין סוף ברוך הוא, ויש שס"ה לא תעשה כנגד שס"ה גידים שיש באדם, ועל ידי שאדם נזהר לא לעבר על שום לאו, על ידי זה הוא מאיר אורו יתברך בתוך דמיו ועורקיו, שהדמים זורמים שם.

אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, כי כף אומר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן כ"ג) הרחמנות של העולם הזה הכל רואין, ובשביל זה הכל רודפין אחר העולם הזה. כי רואין כשהאדם רעב וצמא וכיוצא קשה לו מאד ויש רחמנות גדול עליו, וכן מי שהולך ערם ויחף יש רחמנות גדול עליו. אבל מי שיש לו עינים ורואה גדל הרחמנות שיש על הנשמות שבעולם הבא, כי שם בעולם הבא נמצאים בני אדם שהולכים ערמים ממש ואי אפשר לרחם עליהם כלל. כי בעולם הזה כשהאדם ערם בלא מלבוש אזי אפשר לקבץ נדבות עבורו ולעשות לו קאפטין, אבל בעולם הבא מי שהולך ערם

אי אַפְשָׁר לְרַחֵם עָלָיו כָּלֵל, כִּי שָׁם אֵין מוֹעִיל שׁוּם רַחֲמָנוּת כִּי אֵיזָה מְלַבּוֹשׁ הוּא צָרִיךְ? הֲלֹא הוּא רַק מְלַבּוֹשׁ שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוֹת, וְלִזְה אֵין מוֹעִיל שָׁם רַחֲמָנוּת. אָבֵל מִי שְׁזוֹכָה לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיק אֲמַתִּי הוּא יְכוּל לְרוּץ לְהִצְדִּיק וְלִקַּח אֶצְלוֹ אֵיזָה מְלַבּוֹשׁ לְהִתְלַבֵּשׁ עִצְמוֹ.

וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, בְּעוֹלָם הָבָא מְנַחֵין כְּמָה בְּנֵי אָדָם בַּחוּץ וְהֵם צוֹעֲקִים בְּקוֹל מַר, תְּנוּ לָנוּ מַה לְאָכֵל! וּבְאֵין אֶצְלָם וְאוֹמְרִים לָהֶם: הֲרֵי לָכֶם אָכִילָה וְשִׁתְיָה אַכְלוּ וּשְׁתוּ, וְהֵם מְשִׁיבִים לֹא! לֹא! אֵין אָנוּ צָרִיכִים אָכִילָה זֹאת, רַק אָנוּ צָרִיכִים אָכִילָה וְשִׁתְיָה שֶׁל תּוֹרָה וְעִבּוּדָה. וְכֵן מְנַחִים כְּמָה בְּנֵי אָדָם עֲרָמִים בַּחוּץ וְהֵם צוֹעֲקִים גַּם כֵּן מְאֹד תְּנוּ לָנוּ בְּמָה לְהִתְכַסּוֹת! וּבְאֵין אֶצְלָם וְאוֹמְרִים: הֲרֵי לָכֶם מְלַבּוֹשִׁים, וְהֵם מְשִׁיבִים: לֹא! אֵין אֵלוֹ מְלַבּוֹשִׁים נִצְרָכִים לָנוּ כָּלֵל. רַק אָנוּ צָרִיכִים מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים לְהִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם. עֲנֵה וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְאָכֵל כְּמָה פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת וְלִשְׁתוֹת אַחַר כֶּף אֵיזָה קַפִּיטְלִיךְ תַּהֲלִים, וְלְהִתְלַבֵּשׁ בְּאֵיזָה מִצְוֹת.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁתַּתְּבוּנָן הֵיטֵב בְּדַבּוּרִים אֵלוֹ, וְתִזְכֶּה לְקַיֵּם אֵת זֶה בְּשִׁלְמוֹת, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קעז.

הַרׁוֹפְאִים הַחֲלִיטוּ שְׁבַתְנוּ צָרִיכָה לַעֲבֹר נְתוּחַ שֵׁישׁ בּוֹ סְכָנָה. הָאֵם לַעֲשׂוֹת אֵת הַנְּתוּחַ?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אוֹרֵינָה: לְכַבּוֹד הַצַּדִּיק שְׁלוֹם. יְהִי רָצוֹן שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יֶאֱרִיךְ יְמֵיכֶם בְּטוֹב וּשְׁנוֹתֵיכֶם בְּנְעִימִים, וּבְזָכוֹת רַבּוֹת הַקְדוּשׁ יִשְׁלַח לָכֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּגוּף וּנְפֶשׁ, וְתִזְכּוּ לְהוֹצִיא אֵת כָּל רְצוֹנוֹתֵיכֶם מֵהַכָּח אֶל הַפֶּעַל, אָמֵן!

אני בשנות הארבעים לחיי, ויש לי ארבעה ילדים, אני ובעלי חזרנו בתשובה לפני כשנה וחצי וברוך השם אני הולכת עם כסוי ראש. ברצוני להתיעץ עם הצדיק לגבי בתי האמצעית: היא בת עשרים ואחת ועדין רוקה, ומזה שלשה-ארבעה חודשים היא סובלת מכאבי בטן עזים. הלכנו לבדק את זה ולהתיעץ עם שלשה רופאים ונמצא שיש ברחם שלה חתיכת בשר שלא אמורה להיות שם, והיא גדלה מיום ליום. הדבר גורם לה לכאבים חזקים, הקאות וכו'.

שלשת הרופאים המליצו על ניתוח, אך יש חשש עם סבירות כלשהי שחס ושלום תהיה פגיעה ברחם, ולכן אנו מבקשים את עצתו של הצדיק: האם עלינו לעשות את הניתוח? כמו-כן אנו מבקשים את ברכתו של הצדיק שתהיה לה רפואה שלמה, ואם בכל זאת היא תצטרף לעבר את הניתוח שהוא יעבר בהצלחה, בקלות וללא שום נזק. בתודה מראש, אורינה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל אורינה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראו להתחזק ביתר שאת ויתר עז על שזכיתם לחזור בתשובה שלמה, שזה מאד מאד חשוב בשמים, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ד) במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד; וכן מובא בזהר (חיי שרה קכ"ט). זכאין אינון מאריהון דתשובה, דהא בשעתא חדא, ביומא חדא, ברגעא חדא, קריבין לגבי קודשא בריך הוא, מה דלא הוה הכי אפלו לצדיקים גמורים, דאתקריבו גבי קודשא בריך הוא בכמה שנין; [אשרי אלו שחוזרים בתשובה שבשעה אחת וכיום אחד וברגע אחד הם מתקרבים להקדוש ברוך הוא, בצורה כזו מה שצדיקים גמורים התקרבו להקדוש ברוך הוא בכמה שנים, כל כף חשוב בעל תשובה אצל הקדוש ברוך הוא].

בְּעִנְיַן הַבַּת תַּחֲהִי רְאוּי לְהַתְיַעַץ עִם הַרֵב פִּירֵר גְּרוּ יְאִיר, אוֹ עִם בְּנֵימִין פִּישֵׁר גְּרוּ יְאִיר, שֶׁהֵם בְּקִיָּאִים בְּכָל הָרוֹפְאִים הַמְּמָחִים בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וְכֹדָאֵי לְהַתְיַעַץ עִמָּהֶם וּלְשָׂאֵל עַל רוֹפְאִים הַכִּי מְמָחִים בַּתְּחוּם הַזֶּה, וְאִם הֵם יִמְלִיצוּ לַעֲשׂוֹת נִתּוּחַ, תַּעֲשׂוּ נִתּוּחַ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁלֵא יֵצֵא חֵס וְשְׁלוֹם שׁוֹם הַזֶּק לְבַת תַּחֲהִי, וְהַמְּלֶאךָ רָפָאֵל יַעֲמֵד עַל יְמִין הָרוֹפֵא, וְהַכֵּל יַעֲבֹר בְּקַלּוֹת.

רק חזקי ואמצי מאד את ובצלך, ואל תהיו שבורים, כי גדול אדונינו ורב להושיע, ועוד תראו הרבה נחת מכל יוצאי חלציקם.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בַּתְּפִלַּתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שִׁיְהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי תִשְׁכִּילִי וְתַצְלִיחִי.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' קעח.

לְמָה רַבֵּנוּ ז"ל הִתְכַּוֵּן בְּאִמְרוֹ "הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹהֵב חֶסֶד מְטֵב וּמִי שִׁמְתַּגְּלַגֵּל בְּטִיט וּבְרַפְּשׁ"?

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת אֲדָל: שְׁלוֹם לְכּוּד הָרֵב. רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֵסֵלַב אָמַר שֶׁ"הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹהֵב חֶסֶד מְטֵב", וְ"שֶׁהַשֵּׁם אוֹהֵב אֶת מִי שִׁמְתַּגְּלַגֵּל בְּטִיט וּבְרַפְּשׁ"? רְצִיתִי לְדַעַת לְמָה הוּא הַתְּכַוֵּן, כִּי לִי זֶה נִשְׁמַע מִפְּרָךְ.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר נִשְׂא, ג' סִינּוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אֲדָל תַּחֲהִי

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אלו שני דבורים נפרדים, ולא קשורים אחד לשני.

א. רבנו ז"ל אמר שהקדוש ברוך הוא אוהב חסיד מטגן, וכונתו הוא אדם שעוברות עליו צרות ויסורים ומכאובים וסבל כל מיני סבל וכו' וכו', ואף על פי כן הוא יכול להחזיק מעמד ולא נשבר משום דבר על ידי תקף האמונה שיש בו, זה גורם נחת רוח גדולה למעלה בכל העולמות, כי רואים אדם כל כך חזק באמונה ובטחון בו יתברך, עד ששום דבר לא יכול להזיז אותו.

ב. רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ה') שיהודי צריך לעשות את רצונו יתברך בתמימות ופשיטות, ולהשליך את חכמתו ושכלו המדמה וכו', כי כדי לעבד את הקדוש ברוך הוא צריכים לסלק לגמרי את השכל המדמה שלו וכו', כי צריכים להתגלגל בכל מיני רפש וטיט בשביל עבודת השם יתברך ומצוותיו יתברך, הינו הפונה שצריכים לסלק את הדמיונות שלו לגמרי, כי אי אפשר להגיע לאמונה ברורה ומזככת אלא כשזורק את דעתו ושכלו המדמים, ויודע שאינו יודע כלום, כי תכלית הידיעה שלא נדע, ורק כך יכולים לעשות בשלמות את רצונו יתברך.

יעזר הקדוש ברוך הוא שנוזקה להתחזק בכל מה שעובר עלינו, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותנו, ונוזקה להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, עדי עד שנוזקה להכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ונהיה רגילים לדבר עמו יתברך בתמימות ופשיטות גמורה כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, אשר אין למעלה ממדרגה זו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קעט.

אני נמצאת בשדוך עם בחור טוב ורוצה להתקדם לחתונה, אך הוא טוען שאין סבה להזדרז כל-כף

שאלה:

מאת יעל: לכבוד מוהרא"ש. השם יברך אתכם שתהיה לכם הרבה בריאות, אריכות ימים ושנים טובות ומתוקות. זכיתי לשבת ביבנאל בבקור האחרון שלכם, אך היו לי מניעות ולא זכיתי להגיע לקבלת קהל. מאד רציתי להתיעץ אתכם בנושא זוגיות: קוראים לי יעל ואני בת עשרים. הכרתי מישהו בשדוך, ואנחנו מדברים כבר שלשה חודשים, נפגשנו כמה פעמים ואנחנו שומרים נגיעה. במהלך הזמן הכרנו די טוב, וראיתי שהוא בן אדם טוב וכשר, שומר מצוות, אוהב את השם ויתברך, את רבנו ואת חסידות ברסלב. בתחלת הקשר השיחות בינינו היה ממש נחמדות, אך בשבוע האחרון אני מרגישה שאני רוצה את הקשר יותר ממנו, הוא מראה פחות ענין בקשר לעמתי, ואני מראה יותר מדי נכונות. הוא אומר שאנחנו צריכים לקחת את זה לאט לאט ואין סבה להזדרז כל כף, אך אני חושבת שהוא לוקח את יותר מדי לאט, וצריכים להזדרז כי פשוט חבל על הזמן. אני פוחדת לבזבז את הזמן על גבר שאולי הוא לא שלי, ואני רוצה לדעת האם הקשר הזה נכון ומתאים. אשמח אם תוכלו לענות לי על השאלה. שבת שלום.

תשובה:

בעזרת השם ויתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל יעל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שיש גברים שבהתחלה מפחדים להתחתן,

ועם כל הכבוד שהוא גבר, עם כל זאת יש בלבו איזה פחד וכו' וכו', ולכן את צריכה להוציא מהלב שלו מה בדיוק מפריע לו וכו', ואת צריכה לדבר אתו פתוח, כי חבל לך לבזבז את הזמן, ורבנו ז"ל רצה מאד מאד שנתחתן מה שיותר מהר, וידוע אשר רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד שמהרגע שעושים ארוסין, שכבר יתכננו על חתנה, הוא לא רצה שיעשו הפסק גדול בין הארוסין לחתנה, ומכל שכן וכל שכן שבחור ובחורה שלא יסתובבו כל כך הרבה זמן בלי ארוסין ובלי נשואין, כי הסמך מם יעשה כל מיני פעולות שבעולם להפריד בין הזוג, ובפרט כשיש משיכה אחד להשני, צריכים לדעת שזה בן זוגי, או זאת בת זוגי, ותכף ומיד לקבץ זמן על חתנה, ויתחתנו ויחיו חיים באשר.

וזו הדרך האמתית של יהודי מאמין בהקדוש ברוך הוא וכו', ומתנהג על פי התורה וכו', אשרי מי שהולך בדרך התורה, שתכף ומיד כשיש משיכה בין הבחור והבחורה ומכירים אחד את השני וכו', שכבר יעשו ארוסין וידברו על נשואין, ויקבעו זמן הכי קצר לנשואין, ולא לחכות עד שיהיה כסף וכו', עד שתהיה חכמה וכו', כי כבר אמר החכם מכל אדם (קהלת א' י"ח) "כי ברב חכמה רב כעס ויוסיף דעת יוסיף מכאוב", ודרשו על זה חכמינו הקדושים (קהלת רבה פרשה א' סימן ל"ז) "ברב חכמה רב כעס" כל זמן שאדם מרבה בחכמה מרבה בכעס, וכל זמן שהוא מרבה בדעת מרבה ביסורין. אמר שלמה על ידי שהרביתי בחכמה הרביתי בכעס, ועל ידי שהרביתי בדעת הרביתי ביסורין; הרי שלך לפניך, אם אדם חושב הוא חכם ובר דעת, ומושך את הזמן וכו', על ידי זה לבסוף מתפוצץ הכל וכו', ונעשה ביניהם ריב וכעס ונפרדים.

ולכן אשרי הבחור או הבחורה שמוצאים אחד את השני, ויש ביניהם משיכה והבנה הדדית, וכבר יראו לסגר את הכל, והכלל הזה טוב לכל אחד ואחת, אשרי מי שיצית ויקים את כל זה, ואז יהיו להם חיים מאשרים מאד.

את יכולה להראות את המכתב הזה לבחור, כי זו דעת רבנו ז"ל, ואם אנחנו רוצים לצית אותו זה צריך להיות עד הסוף.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קפ.

**למרות שהחלטתי לעזב את הבית וללמד בישיבה,
היצר הרע רודף אותי ומכשיל אותי בעברות**

שאלה:

סאת מנחם: שלום רב. אני מודה לכם מקרב לב על כל הטובות שעשיתם עמי. ברוך השם החלטתי לעזב את הבית ולהתחיל ללמוד בישיבה, אחרי תקופה ארכה ומיגעת של התדרדרות מצערת מאד ברוחניות, אך למרות ההחלטה אני מרגיש שהיצר הרע רודף אותי מאד ומכשיל אותי בעברות חמורות. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מנחם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך אין עוד צער כצער בחור, אשר כבר קונן ירמיהו הנביא (איכה א') "קרא עלי מועד לשבר בחוריי" אצל הסמך מם הוא חג ומועד כשיכול לשבר בחורים, ועקר השבירה ששובר אותם על ידי שמכשיל אותם בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, וזה אשר

קרא עלי מ'ועד ל'שבר ב'חורי ראשי תבות עמל"ק בלע"ם, שהם המכשילים את האדם בפגם הברית, ומקררים אותו לגמרי מיראת שמים, ומאמונה פשוטה בו יתברך.

ולכן אני מאד מאד שמח שחזרת לישיבה, רק ראה לקחת את עצמך בידך, ותתחיל ללמד על פי סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל שאמר (שיחות הר"ן סימן ע"ו) בענין הלמוד תורה שצריכים ללמד הרבה מאד בכל יום, וטוב ללמד במהירות ולכלי לדקדק הרבה בלמודו, רק ללמד בפשיטות בזריזות. ולכלי לבלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר בפשיטות במקומו. ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחד, אל יעמד הרבה שם ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן, ועל פי הרב ידע אחר כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה כשילמד כסדר בזריזות להלן יותר.

ואמר: שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבד - לומר הדברים כסדר, וממילא יבין, ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו שירצה להבין תכף ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל, רק יכניס מחו בלמוד ויאמר כסדר בזריזות וממילא יבין. ואם לא יבין תכף יבין אחר כך. ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא יוכל לעמד על כונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה יט) "לעולם ליגרים איניש ואף על גב דלא ידע מאי קאמר שנאמר (תהלים קיט, כ) "גרסה נפשי לתאבה", כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמד הרבה, על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמרם ולחזור להתחיל ולגמרם פעם אחר פעם, ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השני והשלישי כל מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמד על דבריהם.

ודבר רבנו ז"ל הרבה מאד בענין זה, ואי אפשר לבאר דברים אלו בכתב היטב. אבל באמת הוא דרך עצה טובה מאד בענין הלמוד, כי על ידי זה יכולים לזכות ללמד הרבה מאד לגמר כמה וכמה

ספרים, וגם יזכה להבין הדברים יותר, מאשר היה לומד בַּדְּקֻדָּק גָּדוֹל כִּי זֶה מְבַלְבֵּל מְאֹד מִן הַלְמוּד, וְכַמָּה בְּנֵי אָדָם פָּסְקוּ מִלְמוּדָם לְגַמְרֵי עַל יְדֵי רְבוּי הַדְּקֻדָּקִים שֶׁלָּהֶם, וּמֵאוּמָה לֹא נִשְׁאַר בְּיָדָם. אֲבָל כְּשִׁירְגִיל עֲצָמוּ לְלַמֵּד בְּמֵהִירוֹת בְּלֵי דְקֻדָּקִים הַרְבֵּה, הַתּוֹרָה תִּתְקַּים בְּיָדוֹ, וְיִזְכֶּה לְלַמֵּד הַרְבֵּה מְאֹד, גְּמֵרָא וּפּוֹסְקִים כָּלָם, וְתַנְיָךְ וּמְדַרְשִׁים וּסְפָרֵי הַזֵּהָר וְקַבְלָה וּשְׁאָר סְפָרִים כָּלָם.

וְאִם תִּתְחִיל לְהַתְנַהֵּג כֵּכָה, לֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן שִׁיכְנִס בְּךָ חֲמִידוֹ דְאוּרִיתָא, חֲשֵׁק לְלַמֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהַתּוֹרָה מְטַהֶרֶת מְכַל מִינֵי טַנּוּף שֶׁנִּדְבַק בְּאָדָם, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירושלמי ראש השנה פֶּרֶק ד' הֵלָכָה ח') כִּיּוֹן שֶׁקַּבְלָתָם עָלֶיכֶם עַל תּוֹרָה מַעֲלָה אֲנִי עָלֶיכֶם כְּאִלוֹ לֹא חֲטַאתֶם מִימֵיכֶם; וְתִקְנֶה לְעֲצֻמְךָ שֵׁם טוֹב, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִזְמִין לְךָ בֵּת זוּג, וְתוּכַל לְהִקִּים בֵּית נְאֻמָּן בִּישְׂרָאֵל.

בְּעִנְיַן שֶׁהִסְמַךְ מִם רוּדְף אוֹתָךְ וּמְכַשִּׁיל אוֹתָךְ בְּעֵבְרוֹת חֲמוּרוֹת וְכו' וְכו', כְּכֹר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות הַר"ן סימן י"ט) נִכְסַפְתִּי מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם אֶל עֲשִׂיָה שִׁיְהִיָּה חַיִּיב אֲצִל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמֵּד כֶּךָ וְכֶךָ בְּכָל יוֹם וְלֹא יַעֲבֹר וְכוּיָצֵא. וְאָמַר, שְׁאִפְלוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הַרְחוּקִים מִן הַקְּדוּשָׁה מְאֹד שֶׁנִּלְכְּדוּ בְּמִצְוַת רְעָה עַד שֶׁרְגִילִין בְּעֵבְרוֹת חֶס וְשְׁלוֹם רַחֲמָנָא לִיִּצְלֵן רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אַף עַל פִּי כֵן הִכַּח שֶׁל הַתּוֹרָה גָּדוֹל כָּל כֶּךָ עַד שִׁיכּוּלָה לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הָעֵבְרוֹת שֶׁרְגִילִין בָּהֶם חֶס וְשְׁלוֹם. וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֶק קְבוּעַ וְחַיִּיב חֲזַק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם כֶּךָ וְכֶךָ יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה בְּוֹדָאֵי יִזְכוּ לְצֵאת מִמִּצְוַתָּם הַרְעָה עַל יְדֵי הַתּוֹרָה כִּי כַח הַתּוֹרָה גָּדוֹל מְאֹד; וּמְקַבֵּל מְאֻנְשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ אֲשֶׁר מֵה שְׁמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל "כֶּךָ וְכֶךָ", זֶה סוֹכֵב עַל לְמוּד מִשְׁנֵיּוֹת, שִׁיְהִיָּה קְבוּעַ לּוֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְזֶה יִקְרַר אֶת תְּבַעֲרַת לְכַבּוֹ שְׁבוּעַר בְּתַאוּת נְאוּף רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

רַק תִּהְיֶה בְּשִׁמְחָה כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּשֵׁי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן כ"ד) שְׁגַם חֲכָמֵי הַרוֹפְאִים אָמְרוּ שֶׁכָּל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים רְעִים בְּאִים לְאָדָם רַק מִחֲמַת חֲסוֹרֵן הַשְּׁמִחָה, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִתְאַמֵּץ בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר

עז להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל, ולהפך העצבות והמררה שחורה הם מביאים לאדם את כל המחלות, ולכן תכריח את עצמך להיות בשמחה, וחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני) אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר, ולכן ראה לחטף שמחה ולהיות תמיד בשמחה, ועל ידי זה תמשך עליך ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' קפא.

**בְּקָרוֹב אָנִי טָסָה לְאוֹמָן. אֵיךְ אָנִי יְכוּלָה לְנַצֵּל אֶת הַנְּסִיעָה
הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת בַּצּוּרָה הַמְּרֻבֵּית?**

שאלה:

מאת פיגא: שלום לכבוד הצדיק מ'בנאל שליט"א. אנו קבוצה גדולה של חמשים נשים שנוסעות אחר חג השבועות אל ציין רבנו באומן, ועבורי זו הפעם הראשונה שאהיה שם. איך אני יכולה לנצל את הנסיעה הקדושה הזו בצורה המרובית? זו תהיה זכות גדולה עבורי אם הצדיק יכתב לי דברי חזק ואני אקריא אותם לכל הקבוצה. בנוסף אני מבקשת ברכה שנהנסיעה תעבר בהצלחה מרבה וללא שום תקלה. בברכת חג שמחה, פיגא.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נְשֵׂא, ד' סיון ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל פּוֹנֵא תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ, אֵין דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִלְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְנּוּ ז"ל, שְׁהִבְטִיחַ לָנוּ הַבְּטוּחוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁכָּל מִי שְׁיָבוֹא אֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שְׁלוֹ, וַיִּתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָהּ, וַיֹּאמֶר אֶת הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תִּקְוֹן הַכְּלָלִי' אֶפְלוּ אִם עֲצָמוּ וְנִגְבְּהוּ חֲטָאִיו וּפְשָׁעָיו, הוּא יוֹצִיא אוֹתָנוּ מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו, וְלִכֵּן מָה יֵשׁ לְהוֹסִיף עַל דְּבוּרִים אֵלוֹ.

וַיְדוּעַ הַסְּפוּר (שיחות הַר"ן סִימָן קנ"ו) כְּשֶׁהָיָה רַבְנּוּ ז"ל בְּאוֹמָאן, שָׁמַע בְּבֵיתוֹ קוֹל שֶׁל הַצּוֹעֲקִים עַל הַבַּיִת עֲלֻמִּין עַל קַבְרֵי אָבוֹתָם שֶׁדָּרְכָם לְצַעֵק וְלְהִתְפַּלֵּל שֶׁם בְּקוֹל מֵר כְּנֶהוּג, וּפְעַם אַחַת שָׁמַע אִשָּׁה אַחַת שֶׁהִיְתָה צוֹעֶקֶת שֶׁם עַל קֶבֶר אָבִיהָ: אָבִי, אָבִי, בְּקוֹל מֵר מְאֹד וְכוּ' וְכוּ', וּבִתּוֹ אָדַל תַּחֲיָהּ, הִיְתָה עוֹמֶדֶת אֶצְלוֹ אֹז, עָנָה וַאֲמַר לָהּ רַבְנּוּ ז"ל, הָאִשָּׁה הַזֹּאת צוֹעֶקֶת בְּכוֹנָה הֵיטֵב אָבִי אָבִי, אָבִל אָבִיהָ אֵינוֹ בְּכָאן כָּלֵל וְכוּ', וַאֲמַר אֹז שְׁטוֹב כְּשֶׁבָאִים עַל קַבְרֵי אָבוֹת לוֹמַר לְהַמְתִּים הַשּׁוֹכְנִים סְבִיב סְבִיב לְקַבֵּר אָבִיהֶם וְאִמָּם וְכִיּוֹצֵא שְׁבָאִים אֵלָיו, לְבַקֵּשׁ מֵהֶם שְׂיֻדִיעוּ לוֹ שְׁבָא בְנָם אוֹ בֵּתָם אֵלָיו, כִּי בּוֹדָאִי לֹא כָּל הַמְתִּים נִסְתַּלְקִים מִמָּקוֹם קְבוּרָתָם לְמָקוֹם שְׁנוּטְרָדִים, כִּי הִרְבֵּה שְׂרוּיִים עַל קְבָרָם, עַל כֵּן טוֹב לְהוֹדִיעַם כְּדֵי שֶׁהֵם יוֹדִיעוּ לְאָבִיהֶם וְכוּ'. וַאֲמַר אֹז: אָבִל אֶצֶל הַצַּדִּיק אֵין צְרִיכִים לְחַשֵּׁשׁ עַל זֶה שְׁמָא אֵינוֹ שָׁם. כִּי מִיתַת הַצַּדִּיק הוּא רַק כְּמוֹ מִי שְׂיוֹצֵא מִחֶדֶר לְחֶדֶר אַחֵר. וְהַמְשִׁיל אֹז לְבִתּוֹ עַל עֲצָמוֹ: כְּמוֹ שְׂאֵנִי עֲתָה בְּחֶדֶר זֶה וְאַחַר כֵּךְ אֲנִי יוֹצֵא מִחֶדֶר זֶה וְנִכְנָס לְחֶדֶר הַשְּׁנַי וְסוּגֵר הַדֶּלֶת אַחֲרַי, אִם אֶת תְּבוּאֵי אֶצֶל הַדֶּלֶת וְתַצְעֲקֵי אָבִי וְכוּ', לֹא אֲשַׁמַּע דְּבָרֶיךָ? [כְּדְבָרִים הָאֵלֶּה נִשְׁמַע מִפִּיו הַקְּדוֹשׁ כְּמָה פְּעָמִים שְׂרָמְזוּ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּמָה גְּדוֹל הַמַּעֲלָה שֶׁל מִי שְׂיִזְכֶּה לְבוֹא עַל קַבְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, כִּי בּוֹדָאִי יִשְׁמַע דְּבָרָיו וַיַּעֲזֹר וַיּוֹשִׁיעַ לוֹ בְּכָל מָה דְּאֶפְשָׁר].

ולכן תשמחי מאד מאד שאת זוכה לנסע אצל ציון רבנו ז"ל שזו זכות מאד מאד גדולה, ותתני פרוטה לצדקה ותתחילי לומר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הפללי' לאט לאט, ולשפך את לבך אליו יתברך, ואחר כך תבקשי ממנו יתברך בזכות הצדיק הקדוש והנורא הזה את כל מה שאת צריכה, כי אי אפשר לתאר ולשער את גדל הענין הזה להיות אצל ציון רבנו ז"ל, וכל מה שמבקשים ממנו יתברך אצל ציון רבנו ז"ל, נשמע ונתקבל, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות צדיק סימן קע"ג) על ידי השתטחות על קברי הצדיקים הקדוש ברוך הוא עושה לו טובות אף על פי שאינו ראוי לכך; ובפרט כאן בציון רבנו ז"ל שבפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (חיי מוה"ר"ן סימן קס"ב) כשאחד יבוא על קברו ויאמר קפיטל תהלים בהתעוררות הלב, יהיה לו תענוג גדול מזה, ועשה תנועות בגופו ובעצמותיו אז, ורמז שיהיה לו חלוץ עצמות אז בקברו כשיאמרו תהלים על קברו, ולכן את צריכה להיות הכי מאשרת שאת נוסעת אצל ציון רבנו ז"ל, ושם תפוקי את כל כאב הלב שלך וכו' וכו', וכל מה שעובר עליך תספרי שם לפניו יתברך, ותבקשי את הצדיק שיהיה מליץ ישר עבורך, ותראי עם איזה נסים נגלים תחזרי, רק תזכרי טוב שבהד' אמות של רבנו ז"ל שם משכן הארון וכו', ושם הוא המקום שיכולים לפעל הכל מה שצריכים וכו'.

ולכן אל תבלי את הזמן בהבל וריק וכו', ובפספוטי דברים בטלים וכו', אלא כל הזמן שאת שם, תשפכי את נפשך לפניו יתברך, ואת לא יכולה לתאר ולשער אל איזה אשר רוחני תגיעי.

אני מאד מאד שמח בשבילך שאת זוכה לזכות כזו לנסע אצל ציון רבנו ז"ל, ואני מבקש אותך בקשה אישית שתתפללי גם עבורי שאני זקוק לרחמי שמים מרבים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני

תשכילי ותצליחי, תסעי בשלום ותחזרי בשלום עם הרבה ישועות
ועם הרבה שמחה, שזכית לזכות כל כך גדולה.

המאחל לך חג שמח...

ב' קפב.

**בן-הזוג שלי מעכב את החתנה בטענה
שאנחנו צריכים ליצב קדם את הקשר שלנו**

שאלה:

מאת מורן: שלום לכבוד הרב. אני בת שלשים, ואני יוצאת
כבר שנה וחצי עם בחור בן עשרים ושמונה. שנינו בעלי
תשובה למעלה מחמש שנים, ובמהלך הקשר היו לנו שתי
פרדות של חדשים כל אחת והצעת נשואין אחרי שבועה
חדשי חברות. אני מאד רוצה להתקדם, להתחתן ולהקים
בית, אבל הוא מעכב את הענין בטענה שאנחנו צריכים ליצב
את הקשר שלנו קדם. תמיד הייתי היוזמת יותר, האכפתית
יותר, ומסתבר שגם האוהבת יותר.

בפרדה האחרונה שהיתה לפני כחדש וחצי הצבתי בפניו
כמה תנאים על מנת להמשיך: 1. לבחור רב כמורה דרך, מה
שעד עכשו לא היה לנו, ובטוחני שעקב כך עשינו טעית
רבות. 2. לקבע תאריך לחתנה באפן מידי. 3. שהוא יפסיק
לעבד בלילות ויתחיל להתקדם מבחינה תעסוקתית. 4.
שישקיע יותר בלמוד תורה ולהקפיד על תפלות. מאז, לא
נעשה כלום, רק הבטחות. בכל פעם שאני שואלת אותו מה
הוא עשה כדי להתקדם ולעמוד בתנאים, הוא מתעצבן, אומר
שאני 'חופרת', לא מרפה, בדייק כמו אמא שלו וכהנה וכהנה.
לאחרונה הוא מאד אפאתי, חסר הנעה, ולא ממש מוכן
לעשות כלום על מנת שהקשר בינינו יצליח, הוא אומר שצריך

נגמרו לו הכחות בשביל להשקיע בקשר הזה, ולא ממש מזיז לו אם אני עצובה, בוכה, או צוחקת, והוא אומר זאת בגלוי בלי להתחמק. מעבר לזה, אמא שלו לא רוצה אותי מסבות שטותיות, כגון: הפרשי גילאים (אני גדולה ממנו בשנתיים וחצי), עדה, שם וכו', וזה משפיע עליו רבות, כי הוא קשור אליה מאד.

משום מה אני מרגישה שהכל היה יכול להיות טוב יותר אם היה לנו רב מדריך, ואם היינו מתחתנים מזמן, ואם הכל היה קורה אחרת. התחושות הללו לא עוזבות אותי, ולכן קשה לי להרפות ולשחרר ממנו. הרגשות שלי אליו עזים ביותר, אף עם זאת אני לא יודעת לומר למה.

לפני כחודשים הייתי אצל הרב בקבלת קהל ואמרת לי שאנחנו נתחתן בקרוב. כמוכן שלא היה זמן לספר את כל הספור כפי שכתבתי כעת, אף שגם זה רק קמצוץ ממנו, אז ספרתי רק את הענין של אמא שלו שלא רוצה אותי. כיום המצב הוא שאנחנו לא מדברים כבר שבוע, כי כביכול הוא צריך לקבע פגישה עם הרב שהוא בחר לנו. הוא לא מתקשר ולא מתעניין, לא מחזר ונדמה כי לא ממש אכפת לו. אני בהחלט מרגישה שמשהו נשבר בקשר שלנו, וישו סוג של התפשרות. אני אובדת עצות ממש וצריכה את עצת הרב באופן דחוף. בברכת חג מתן תורה קדוש ותודה רבה מראש

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נשוא, ד' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל מורן תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי בחרו בגיל עשרים ושמונה שהאמא שלו סוחבת אותו באף וכו' וכו', מראה שהוא עדין בכלל לא בשל להתחתן וכו', את צריכה לזכור שצריכים להשתמש עם השכל היבש ולא עם הרגש

וכו', והשכל אומר שאם נכנסת במטה חולה וכו', כי אם היה לו רצון חזק להמשיך את הקשר ולהתחתן אתך וכו' וכו', הוא היה מזרו את הענין, ולכן למה לך להיות מאכזבת, הן אמת שהגעית כבר לגיל כזה, עם כל זאת אסור להתיאש, והבחור הנכון יבוא בזמן.

רק חזקי ואמצי מאד להיות בשמחה כמו שהזהירנו רבנו ז"ל על זה ביותר, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחורה בכל כחו, כי כל החלאות הבאים על האדם כלם באים רק מחמת קלקול השמחה. ולכן צריכים למסר את נפשו בשביל להיות תמיד בשמחה, וחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני) לפי שאין השמחה ממתנת לאדם לא כל מי ששמח היום שמח למחר, ולא כל מי שמצר היום מצר למחר לפי שאין השמחה ממתנת לאדם.

ולכן יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תהיה השמחה מצויה אצלך, כי אין טוב מזה, ועל ידי שמחה מתרחב הלב ויכולים אחר כך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו בתמימות ובפשיטות גמורה, כי מה שאין האדם מתחזק לדבר אל הקדוש ברוך הוא, הוא מפני שנופלים על לבו עצבות ומרירות ודכאון, אבל תכף ומיד שמכריח את עצמו להיות בשמחה, אזי נפתח לבו לדבר אל הקדוש ברוך הוא.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך חג שמח...

ב' קפג.

**בגלל שאינני יכול לקיים את ההלכה עם כל הדקדוקים,
אני נופל לעצבות ובלבולים**

שאלה:

מאת משה: שלום לכבוד הרב. תודה על כל התשובות לכלל עם ישראל. כשאני לומד תורה מספרים שונים כגון משניות, גמרא, חסידות, מוסר וכו' אני מאד מתחזק, אך כשאני לומד הלכה למעשה אני נכנס לסוג של עצבות, בלבולים וספקות, ואחרי זה מאד קשה לי לעבד את השם בשמחה, כי אני יודע שקשה לקיים את ההלכה כמו שצריך עם כל הדקדוקים. מה עצתו של הרב עבורי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נשא, ד' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל משה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לעבד מאד מאד על נקדה אחת והיא מדת השמחה, כי אין עוד מדה יקרה כמו מדת השמחה שאדם תמיד שש ושמח בו יתברך, שעל ידי זה מתבטלים כל הבלבולים והחטאים והעוונות של האדם, כמו שכתוב (תהלים ק"ד) "אנכי אשמח בהוי"ה יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם".

אין עוד שמחה כשמחת התורה, ולכן אתה צריך מאד מאד לשמח שאתה לומד בכל יום מקרא משנה וגמרא וכו' וכו', ולא להתבלבל משום דבר בשום פנים ואופן, וכבר אמר רבנו ז"ל (לקיט"ו מהר"ן חלק ב' סימן מ"ד) וזה כלל גדול ויסוד ועקר בעבודת השם להיות תם וישר וכו', לעבד אותו יתברך בתמימות, בלי שום חכמות וחקירות כלל כלל לא.

גם מחכמות שיש בעבודת השם בעצמו צריך להרחיק מאד. כי כל אלו החכמות של העולם, שיש להנכנסין ומתחילין קצת בעבודת השם, אינם חכמות כלל, והם רק דמיונות ושטותים ובלבולים גדולים. ואלו החכמות מפילין מאד את האדם מעבודת השם, דהינו מה שחושב וחוקר ומדקדק ביותר, אם הוא יוצא כראוי במה שעושה, כי בשר ודם אי אפשר לו שיצא ידי חובתו בשלמות, ואין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא עם בריותיו (עבודה זרה ג.), ו'לא נתנה תורה למלאכי השרת' (קדושין נ"ד), ועל אלו המדקדקים ומחמירים בחמרות יתרות, עליהם נאמר (ויקרא י"ח) "וחי בהם" - ו'לא שימות בהם', (יומא פ"ה:) כי אין להם שום חיות כלל, ותמיד הם במרה שחורה, מחמת שנדמה להם שאינם יוצאים ידי חובתם בהמצוות שעושין, ואין להם שום חיות משום מצוה מחמת הדקדוקים והמרה שחורות שלהם, ובאמת אחר כל החכמות, אפלו מי שיודע חכמות באמת, אחר כל החכמות צריך להשליך כל החכמות ולעבד את השם יתברך בתמימות בפשיטות גמור בלי שום חכמות. וזה היא החכמה הגדולה שבכל החכמות, לבלי להיות חכם כלל. כי באמת אין חכם בעולם כלל, ואין חכמה ואין תבונה נגדו יתברך, והעקר הוא, כי (סנהדרין ק"ו:) 'רחמנא לבא בעי'; וכן מובא (שיחות הר"ן סימן רל"ה) שאמר רבנו ז"ל שראוי לכל אדם שיבחר לעצמו מצוה אחת, שבאותה המצוה ידקדק הרבה ויקים אותה המצוה עם כל החמרות והדקדוקים, וכעין שמצינו בגמרא (שבת קי"ח:) 'אביך במאי זהיר טפי' וכו'. ואף על פי כן גם באותה המצוה אל יכנס בחמרות של שגעון ושטות ומרה שחורות, רק ידקדק בה בלי שגעון בכל החמרות, אבל בשאר כל המצוות אין צריכין להחמיר כלל. והלואי שנזכר לקים את כל מצוות התורה כפשוטן ממש בלי שום חמרות.

וגם בענין החמרות יתרות בפסח לא היה מסכים כלל על המרבים לדקדק יותר מדאי ונכנסים במרה שחורות גדולות. והאריך בשיחה זו אז כי איש אחד מאנשינו שאל את רבנו ז"ל שאלה אחת בענין איזה חמרה בפסח איך להתנהג. ואז התלוצץ

ממנו מאד, והרבה לדבר מענין זה שאין צריכין לחפש אחר חמרות יתרות ושגעון ובלבולים. ואמר שהוא בעצמו גם כן כבר היה שקוע בענין זה מאד שהיו עולים על דעתו חמרות יתרות מאד מאד. ופעם אחד היה חושב מחשבות בענין המים על פסח שחשש שמא יש איזה משהו במים ששואבין, ואם יכין לו מים על כל ימי הפסח כמו שנוהגין קצת, גם זה לא הוטב בעיניו, כי קשה לשמר היטב המים מערב פסח על כל ימי הפסח, ולא הוטב בעיניו שום מים רק מי מעין הנובעים ויוצאים והולכים ובאים מים חדשים בכל עת. אבל במקום שהוא היה יושב לא היה שום מעין כזה, והיה בדעתו לנסע על פסח למקום שיש שם מי מעין כזה. כל כך נכנס בחמרות ומרה שחורות ודקדוקים יתרים. אבל עכשו הוא מתלוצץ מזה כי אין צריכין לחפש אחר חמרות יתרות, אפלו בפסח.

והאריך בשיחה זו הרבה אז כי עקר העבודה באמת הוא תמימות ופשיטות להרבות בתורה ותפלה ומעשים טובים בלי לחפש לחדש דוקא חמרות יתרות, רק לילך בדרך אבותינו הקדמונים, ולא נתנה התורה למלאכי השרת. ואמר אז שבשביל זה עזבו העולם חכמות הדקדוק ואינם עוסקים בו כלל, כי דקדוק אין צריכין כלל, כי אין צריכין לדקדק על עצמו יותר מדאי לבקש חמרות יתרות. והאריך בזה מאד; הרי שלך לפניך דעת רבנו ז"ל, ולמה לך להתבלבל בבבולי חנם?

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך חג שמח...

ב' קפד.

**אני מתלבט האם ללמד בישיבה יום שלם, או לשלב
למוד בכלל עם למוד מקצוע**

שאלה:

מאת אלישע: למוהרא"ש שלום. אני בחור רוק שגר עם ההורים, ואני מתלבט האם ללכת לישיבה ספרדית במקום מגורי או ללכת לישיבה של ברסלב של רב מפרסם. עקר ההתלבטות שלי היא משום שבבעבר הייתי בכמה ישיבות ולא הצלחתי להחזיק מעמד, ואינני יודע האם עדיף לי ללמוד יום שלם בישיבה, או להצטרף לכולל - חצי יום ללמוד וחצי יום ללמוד מקצוע. באיזו דרך הצדיק ממליץ לי לבחור?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נשא, ד' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אלישע נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך להשתדל מאד להתחתן, כי אצל רבנו ז"ל היה הדבר הראשון להתחתן, כמאמרם ז"ל (קדושין כט:) משתבח ליה רב חסדא לרב הונא בדרב המנונא דאדם גדול הוא אמר ליה כשיבא לידיך הביאהו לידי כי אתא חזייה דלא פריס סודרא אמר ליה מאי טעמא לא פריסת סודרא אמר ליה דלא נסיבנא אהדרינהו לאפיה מיניה אמר ליה חזי דלא חזית להו לאפי עד דנסבת רב הונא לטעמיה דאמר בן עשרים שנה ולא נשא אשה כל ימיו בעברה. בעברה סלקא דעתך? אלא אימא כל ימיו בהרהור עברה אמר רבא וכן תנא דבי רבי ישמעאל עד עשרים שנה יושב הקדוש ברוך הוא ומצפה לאדם מתי ישא אשה, כיון שהגיע עשרים ולא נשא אומר תפח עצמותיו; ואמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות יום הכפורים הלכה א' אות א') מי שאינו נשוי הוא פגום בבכרית, ולכן הדבר הראשון אתה צריך להתחתן.

בין כך תכנס לשיבה שמושך אותך הלב, כי אין אדם לומד תורה אלא במקום שלבו חפץ, ולא בכל מקום הוא מסגל ללמד וכו', ולכן רק איפה שמושך אותך ללמד שם תלמד וכו', ותלמד חצי יום, וחצי יום תלמד איזו אמנות, כמאמרם ז"ל (אבות פ"ק ב') יפה תלמוד עמה מלאכה, סופה בטלה וגוררת עון; ואמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן תק"א) שאמר שחפץ מאד שתהיה לנו פרנסה, אף על פי שבטחון גם כן טוב מאד, אף על פי כן טוב מאד כשזוכין שיש לו מעמד פרנסה, כי במקום עבודת הבטחון, במקום זה יעשה עבודה אחרת, כלומר כי אם לא יהיה לו מעמד פרנסה ויהיה לו בלבול הדעת מהפרנסה, ויצטרך בכל פעם לחזק עצמו במדת הבטחון, במקום זה יעסק בעבודה אחרת והתחזקות אחר בשאר עניני עבודת השם.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך חג שמח...

ב' קפה.

בנינו בן השלש משתולל בפעוטון. האם יש צורך לפנות ליעוץ או שזה יסתדר לבד?

שאלה:

מאת לימור: שלום לכבוד הרב. שמי לימור ויש לנו בן יחיד שעוד מעט יהיה בן שלש. המטפלות מספרות לנו שהוא זורק ומשליך חפצים וצועק בקול, והילדים האחרים מצטרפים אליו. זה לא משהו חריג, ובגדול הוא ילד טוב ומאד עדין, וצריך ללכת אתו ביד רכה, אבל הוא צריך גבולות ואני

מתלבטת: האם לפנות ליעוץ או שעם חם ואהבה בעזרת השם זה יסתדר?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נשוא, ד' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל לימור תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את ובעלך צריכים מאד מאד לשמח על המתנה שנתן לכם הקדוש ברוך הוא - בן חמוד כזה, ועל ידי השמחה שתהיה ביניכם זה ישפיע גם על הבן.

ילד בגיל כזה צריך להוציא את האנרגיה שלו וכו', וכל ילד מוציא את זה בצורה אחרת. רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד לא ללכת עם הילדים ביד קשה, אלא להראות חם ואהבה, וללכת אתו ביד רכה, ואני בטוח שעם חם ואהבה הכל יסתדר.

רק את ובעלך תראו להתחזק יחד לאהב אחד את השני, ולהבין אחד את השני, כי (סוטה יז) איש ואשה זכו שכניה ביניהן, ואמרו (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ח') אי אפשר לאיש בלא אשה ואי אפשר לאשה בלא איש אי אפשר לשניהן בלא שכניה, ובמקום שהשכניה נמצאת שם הברכה מצויה, רק שיהיו ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי שלום אמרו חכמינו הקדושים (שבת י) זה שמו של הקדוש ברוך הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש ברוך הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום בית, הינו שמו של הקדוש ברוך הוא בתוך הבית.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך חג שמח...

ב' קפו.

**איך זה יכול להיות שאדם קורא בכל יום בספרים שלכם,
אך עדין נשאר ברשעותו?**

שאלה:

מאת דניאל: שלום למורי ורבי. כולם יודעים שהרשע המרשע שרויף את אנשי שלומנו ביבנאל, תמיד מסתכל באתר שלכם ובכל הספרים שלכם כדי לחפש דברים שכתבתם ולהעליל עלילות שרויפים אותו, כמו שכבר עשה הרבה פעמים, ואני לא מצליח להבין: איך יכול להיות שאדם יקרא בספרים הקדושים שלכם, ואף על פי כן זה לא מזיז אותו והוא לא חוזר בתשובה, אלא הוא מוסיף רשעות על רשעותו. איך זה יכול להיות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נשא, ד' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דניאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"א) שמה שאמרו חכמינו הקדושים על התורה הקדושה (יומא ע"ב): זכה - נעשית לו סם חיים, לא זכה - נעשית לו סם מיתה, כמו שכתוב (הושע י"ד) "צדקים ילכו בם ופושעים יפלו", את זה רואים בחוש, שאחד לומד בתורה הקדושה ומתלהב אליו יתברך, ובווער לכבו רק אתריו יתברך, ונכנס טוב טוב בתורה הקדושה, ומחדש חדושים נוראים ונפלאים מאד, ורואה את היפי של התורה, ואחד מסתכל בתוך התורה ודיקא משם הוא מוציא כל מיני מאמרים וכו', ראיות לדעותיו הפגומות וכו', ומחזק את האפיקורסות שלו וכו', כי הכל תלוי כפי האדם, אם השרש שלו הוא שרש של הקדושה, ונולד בקדושה, בודאי התורה תעלה אותו מעלה מעלה, ויהיה לו סם חיים, אבל אם השרש שלו הוא שרש של טמאה

ונולד בטמאה, בודאי דיקא מהתורה הוא יפל נפילה אחר נפילה, כי יראה שמה הפך מהאמת, כמו אחר שפפר בעקר.

ואמר רבנו ז"ל כמו כן בהתקרבות אל הצדיק, יש אחד שרק מתקרב אל הצדיק ושומע תורתו, ולומד ספריו, ומתלהב מאד מאד עד שמרגיש את האור אין סוף, ובווער לבבו אחריו יתברך, ויש אחד שאפלו שמתקרב אל הצדיק הכל עם שקר, ולבסוף יברח מהצדיק, ואף ששמע מה ששמע דברים נוראים ונפלאים מאד, וכן מסתפל בספריו הקדושים, במקום להתעורר בתשובה, הוא מדבר סרה על הצדיק, צריכים לדעת שהכל היה בשקר, וכעין שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות צדיק סימן קמ"ג) מי שמקרב את עצמו להצדיק, וקרבתו אינה בתמימות, על ידי זה נתהפך אחר כך לרודף; הרי שלך לפניך שיכול להיות דבר כזה, שאחד יתלהב מאד מאד מספרי הצדיק וחוזר בתשובה שלמה, ובווער לבבו אחריו יתברך, כי יש לו ניצוץ דקדושה, ונולד בקדושה, וחי בקדושה, אזי הצדיק מלהב את לבבו יותר ויותר, ולהפך אחד מעין בספרי הצדיק כדי לעשות ליצנות, ונותנים לו לטעות וכו', כי יש לו ניצוץ דטמאה, ונולד בטמאה, וחי בטמאה, אזי מוצא רק איך להתלוצץ מדברי הצדיק, שהם גלוי אלקות בתכלית מדרגה עליונה, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות צדיק סימן קס"ג) הנואפים לרב הם מתנגדים על הצדיקים.

ולכן אין להתפעל מרשע טמא מטמא שפוער פיו נגד הצדיק, כי הכל נסיונות בזה העולם, כי על כל צדיק וצדיק מעמידים רשע גדול מאד, כדי למנע מלהכנס אליו, וככל שהצדיק יותר גדול, שמים לפניו רשע מרשע איש רע ובליעל גנב ונואף וכו', כדי שהוא ימנע להכנס אל הצדיק, וזו הבחירה שיש לבני אדם.

ולכן אל יקשו לך שום קשיות, אלא חזק ואמץ מאד באמונה פשוטה בו יתברך, ותדע שגדול אדוננו ורב להושיע, וסוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב שתתגלה גדלת הצדיק האמת, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות צדיק סימן ר"ז) מי ששומר את בריתו בודאי מחבב את

הצדיק, ומוכן ממילא שמי שפגום בבְּרִית, הוא מדבר כל דבר רע על הצדיק, ומכל שכן כשאחד היה בחור רוק והתעסק עם בחורים אחרים, וזרקו אותו מהישיבה בשביל זה וכו' וכו', אין זה פלא שהוא מתנגד על הצדיקים הדבקים בו יתברך, כי מי שפגום בבְּרִית אי אפשר לו בשום פנים לקבל מהצדיק.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלילח.

המאחל לך חג שמח...

ב' קפז.

**התקרבותי לרבנו לפני עשר שנים, אך בשנתיים
האחרונות נפילתי מאד**

שאלה:

מאת יוסף: שלום. אני מקרב אל רבנו כבר עשר שנים, בשנים הראשונות זכיתי להתבודד וללמד הרבה תורה, אבל כבר שנתיים שאני נופל בנפילה אחר נפילה ונכשל בעברות חמורות. הגעתי לדכדוך עמוק עד שנמאס לי לחיות וכבר חשבתי כמה פעמים על התאבדות. אולי תוכלו לעזר לי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי, ערב חג השבועות ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יוסף נרו ואיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הבעיה שלך זה רק גאות וישות, שזה עוקר את האדם לגמרי, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"א) שגאות ונאוף תלוים זה

בזה, וכשאדם הכניס את עצמו בנאוף וכו', וכל מח מחשבתו זה רק נאוף וכו', משם נובעת הגאווה שלו, שעל ידי זה הוא מאבד את שכלו ודעתו לגמרי, כמאמרם ז"ל (פסחים ס"ו) כל מי שיש בו גאות אם חכם חכמתו מסתלקת ממנו.

באמת מובא בספרי מוסר שאין חזק החסידות כתחלתה, ולכן תמיד כשאדם מתקרב בפעם הראשונה הוא בוער מאד מאד אחריו יתברך, ורוצה לקיים את דברי הצדיק שמעורר אותו מהשנה העמקה, ומתחיל להתבודד להקדוש ברוך הוא וכו', ומתמיד בלמוד תורה הקדושה וכו', אבל אחר כך כשמתישן אצלו הכל, על ידי זה לאט לאט הוא מתקרר, וכל זה בא מחמת הישות והגאות שהוא חושב שהוא כבר הגיע לאיזו דרגה, ולכן הגאות מטרידה אותו, כמאמרם ז"ל (סנהדרין צ"ח). גסות הרוח שהיתה בירבעם טרדתו מן העולם.

ולכן לא בחנם שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ב) שצריכים תמיד לעשות התחלה חדשה, הן בהתקרבות להקדוש ברוך הוא, לדעת שעדין אף פעם לא התקרב, עכשו זו הפעם הראשונה שהוא מתחיל להתקרב אליו, וכן בכל פעם כשבא להתבודד עמו יתברך, ראוי לו לומר לפניו יתברך שזו הפעם הראשונה שאני חוזר בתשובה, ובאפן הזה יעשה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע התחלה חדשה, וממילא לא יפל ביאוש, מאחר שעדין לא התחיל להכנס אל הקדושה, ועכשו מתחיל בפעם הראשונה. וכמו כן צריך להיות אצל הצדיק האמת שההתקרבות צריכה להיות בהתקרבות חדשה בכל יום ויום ובכל שעה ושעה להתקרב מחדש אל רבנו ז"ל, ולא להגיד שאני כבר מקרב עשר שנים, אלא עכשו זו הפעם הראשונה שאני זוכה להתקרב אל רבנו ז"ל, שהוא הצדיק האמת.

אם אדם היה הולך בדרך זו, אז אף פעם לא היה נופל ביאוש ובדכאון, אבל מאחר שנכנסה בו תאוות ממון שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ג) שתאוות ממון זו עבודה זרה, ונעשה בעל חוב לעצמו, שתמיד צריך עוד ועוד ועוד וכו' וכו', וזה מה שעוקר אותו

משני העולמות, ואדם כזה מאד מאד קשה לקרבו, כי כל מה שיגידו לו, הוא יגיד אני כבר יודע את הלמודים האלו וכו', ובאמת אדם צריך לדעת שאינו יודע כלל.

וספר מוהרנ"ת ז"ל (שיחות הר"ן סימן ש"ח) שפעם אחת בא אדם אל רבנו ז"ל והיה שבור מאד מאד לאחר יאוש לגמרי, ורבנו ז"ל הרבה לדבר עמו כל מיני דבורים לחזקו ולעודדו וכו', וכונת רבנו ז"ל היזה להוציאו ממקומות שנטבע בהם במים שאין להם סוף, אבל אותו האיש נתן כתף סוררת וחזק את לבו ולא קבל את דברי רבנו ז"ל בלבד אף על פי שגם הוא הבין שדברי רבנו ז"ל אמתיים ונפלאים, אבל לא רצה לקבלם. ענה ואמר רבנו ז"ל זה האיש דומה כמו מי שנטבע במים והולך לאבוד, ובא אחד ופושט ידו ורוצה להוציאו משם, והוא נותן כתף סוררת ופונה ערפו בעזות ואינו רוצה להניח את עצמו לתפס בו להוציאו, ובורח מן הבא להצילו; כמדמה לי שגם אתה נמצא באותו מצב, שכל מה שרוצים להציל אותך, אתה נותן כתף סוררת ולא רוצה לקבל את הדבורים האלו.

ולכן ראה מה לפניה ותתישב היטב בדעתך כי חבל על כל יום ועל כל שעה שאתה מסתובב ממרמך ובדכאון שזה לא יביא אותך לשום מקום, אלא לבית משגעים וכו'. אני מאד מקוה שתכניס את הדבורים האלו בתוך לבך ודעתך, לפני שיהיה מאחר ותצטרך אשפוז.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך חג שמח...

ב' קפח.

עד עכשו הייתי מפיץ, אך בגלל דחק הפרנסה אני רוצה להתחיל לעבד. מה דעתכם?

שאלה:

מאת יוסף: שלום וברכה למוה"רא"ש שליט"א. ברוך השם זכיתי להפיץ תקופה ארכה, אך בזמן האחרון אני מרגיש שקשה לי להמשיך בזה, ואני חושב להתחיל לעבד כי אני צריך להביא פרנסה הביתה. מה דעתו של הצדיק בענין?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי, ערב חג השבועות ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יוסף נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (אבות פרק ב') יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משכחת עוון, ולכן מה טוב ומה נעים שתמצא לעצמך איזו אמנות ותעבד בזה ותתפרנס בכבוד, וכבר ידוע מה שאמר רבנו ז"ל (חיי מוה"ר"ן סימן תק"א) שאמר שחפץ מאד שיהיה לנו פרנסה, אף על פי שבטחון גם כן טוב מאד, אף על פי כן טוב מאד כשזוכין שיש לו מעמד פרנסה; וכך אדם לא צריך לדאג, כי יש לו כלי לפרנסה.

בענין להפיץ את ספרי רבנו ז"ל, אין למעלה מזה, כי בזה מזכים את נשמות ישראל ומחזירים אותם בתשובה, כי אין עוד דבר שמחזיר בתשובה כמו הפצת מעינות החכמה חוצה, וזו היתה הצואה של מוהר"ן ז"ל שאמר ארבע ימים לפני הסתלקותו תשתדלו שיהיה "יפוצו מעינתיו חוצה" שנוזכה להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, אבל זה צריך להיות בזמן הפנוי ולא על חשבון הפרנסה, ובאמת לכל אחד יש משפחה וחברים וידידים וכו', שכנים וכו', ותמיד יכולים

להפיץ את אור רבנו ז"ל, וזה זכוי הרבים לדורי דורות, אשרי מי שזוכה להפיץ בכל יום את ספרי רבנו ז"ל.

המאחל לך חג שמח...

ב' קפט.

**השם יתברך זמן לי כרטיס טיסה לאומן.
מתי כדאי לי לטוס?**

שאלה:

מאת נופר אדל: שלום וברכה למורי ורבי שליט"א. השם יתברך זמן לי כרטיס טיסה לאומן, אף אינני יודעת מתי כדאי לנסע. האם יש תאריך ממלץ לנסיעה בתקופה הקרובה, למשל בשבועות או בט"ו באב, או שהתאריך לא משנה כלל?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי, ערב חג השבועות ה'תשע"ג.

שלום רב אל נופר אדל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לנסע אצל ציון רבנו ז"ל אין דבר יותר גדול מזה, כי הוא הבטיח לנו כל כך הרבה הבטחות, ולכן מה טוב ומה נעים כשזוכים לנסע מה שיותר מהר, ובפרט כשאחת עדין לא היתה בציון רבנו ז"ל, ראוי לה לנסע תכף ומיד, כי אנחנו לא יודעים מה ילד יום וכו'.

וידוע הספור שמוכא (שיחות הר"ן סימן קנ"ו) כשהיה רבנו ז"ל באומאן, שמע בביתו קול של הצועקים על הבית עלמין על קברי אבותם שדרכם לצעק ולהתפלל שם בקול מר כנהוג, ופעם אחת שמע אשה אחת שהיתה צועקת שם על קבר אביה: אבי, אבי, בקול מר מאד וכו' וכו', ובתו אדל תחיה, היתה עומדת אצלו אז, ענה ואמר

לה רבנו ז"ל, האשה הזאת צועקת בכונה היטב אבי אבי, אבל אביה אינו בכאן כלל וכו', ואמר אז שטוב כשבאים על קברי אבות לומר להמתים השוכנים סביב סביב לקבר אביהם ואמם וכיוצא שבאים אליו, לבקש מהם שיודיעו לו שבא בנם או בתם אליו. כי בודאי לא כל המתים נסתלקים ממקום קבורתם למקום שנטרדים, כי הרבה שרויים על קברם, על כן טוב להודיעם כדי שהם יודיעו לאביהם וכו'. ואמר אז: אבל אצל הצדיק אין צריכים לחשש על זה שמא אינו שם, כי מיתת הצדיק הוא רק כמו מי שיוצא מחדר לחדר אחר. והמשיל אז לבתו על עצמו: כמו שאני עתה בחדר זה ואחר כך אני יוצא מחדר זה ונכנס לחדר השני וסוגר הדלת אחרי, אם את תבואי אצל הדלת ותצעקי אבי אבי וכו', לא אשמע דבריך? נפדברים האלה נשמע מפיו הקדוש כמה פעמים שרמו לכל אחד ואחד כמה גדול המעלה של מי שיזכה לבוא על קברו הקדוש והנורא, כי בודאי ישמע דבריו ויעזר ויושיע לו בכל מה דאפשר.

ולכן אשרי האשה שזוכה לבוא אצל ציון רבנו ז"ל ולבקש שם כל מה שהיא צריכה, כי המקום הזה הוא קדש הקדשים, והתפלות שבבקשים ומתפללים שמה מאד מסגלות להתקבל, כי רבנו ז"ל הבטיחנו לתקן אותנו אם נזכה לבוא אל הציון הקדוש שלו, ויהיה לו נחת רוח גדול מזה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך חג שמח...

ב' קצ.

בְּנֵנוּ לֹא רוֹצֵה לְלַכֵּת לְבֵית הַכְּנֶסֶת. כִּיצַד עָלֵינוּ לְנַהֵג?

שְׁאֵלָה:

מֵאת הַדְּסָה: לְכַבֵּד כְּבוֹד קִדְשֵׁי מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א. כְּשֶׁבָנְנוּ בְּרוּ יְאִיר הָיָה בְּגִיל שְׁנֵתִים הוּא הָיָה הוֹלֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת כְּמַעַט בְּקִבְיֵעוֹת, אֲךָ עֲכָשׁוּ כְּשֶׁהוּא בְּגִיל חֲמֵשׁ וְחֻצֵי הוּא מִתְנַגֵּד בְּתִקְוָה לְלַכֵּת לְבֵית הַכְּנֶסֶת. כָּל הַשְּׂכַנְוֵעִים לֹא עוֹזְרִים, וְאֵנוּ לֹא יוֹדְעִים כִּיצַד עָלֵינוּ לְנַהֵג אֹתוֹ. אוֹדָה מְאֹד לְצַדִּיק עַל תְּשׁוּבָתוֹ כִּי אֵינְנוּ יוֹדְעִים מַה לַעֲשׂוֹת. תּוֹדָה רַבָּה וְקוֹץ בְּרִיא.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי, עֶרֶב חַג הַשְּׂבוּעוֹת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַדְּסָה תַחֲיָה

לְנֶכֶן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

לֹא צְרִיכִים לְהַכְרִיחַ אֶת הַיֶּלֶד וְכוּ', כִּי בְּדַרְכּוֹ כָּלֵל כְּשֶׁמְלַחֲצִים וּמְכַרְיָחִים אֶת הַיֶּלְדִים שְׂעִעְשׂוּ מִשְׁהוּ וְכוּ', אֲזִי הֵם עוֹשִׂים דּוֹקָא בְּדִיוֹק הַהֶפֶךְ, וְלָכֵן לֹא מְמַלֵּץ בְּכָלֵל לְהַלְחִיץ אֶת הַיֶּלְדִים, וְרַבְּנוּ ז"ל הָיָה נֶגֶד זֶה, וּבִפְרוּשׁ גְּלָה לָנוּ (חַי מוֹהֲר"ן סִימֵן תל"ב) שְׂאִין לְדַחֵק עַל הַתִּינּוֹק בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן וְכוּ', וְהָאֲרִיךְ רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׂיחָה זוֹ אֵיךְ שְׂאִי אִפְשָׁר בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן לְדַחֵק עַל מִישֶׁהוּ שְׂמַכְרַח לַעֲשׂוֹת דְּבָר זֶה, וְגַם עַל עֲצָמוֹ אֲסוּר לְדַחֵק שְׂמַכְרַח לַעֲשׂוֹת אֶת הַדְּבָר הַזֶּה כְּבָר עֲכָשׁוּ וְכוּ', כִּי אֵין דְּבָר כְּזֶה לְדַחֵק עַל הַזּוּלָּת שְׂאֵתָה מְכַרַח לַעֲשׂוֹת דְּבָר זֶה וְכוּ' וְכוּ', עֵינִ שֵׁם בְּאֲרִיכוֹת, וּכְבָר אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרַכּוֹת סד.) כָּל הַדּוֹחֵק אֶת הַשְּׂעָה שְׂעָה דּוֹחֵקתוֹ, וְכָל הַנִּדְחָה מִפְּנֵי הַשְּׂעָה שְׂעָה נִדְחִית מִפְּנֵיו.

וְלָכֵן לֹא כְּדָאֵי לְדַחֵק עַל הַיֶּלְדִים שְׂעִעְשׂוּ דּוֹקָא דְּבָר זֶה אוֹ זֶה וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן עַל עֲצָמוֹ אֲסוּר לְדַחֵק שְׂמַכְרַח לְהִיּוֹת כֶּךָ וְכוּ' וְכוּ', רַק

מבקשים את הקדוש ברוך הוא, כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך חג שמח...

ב' קצא.

אני מורה עם ותק של עשרים ושש שנה, ולאחרונה אני סובלת העלבות הן מהמנהלת והן מהתלמידים

שאלה:

מאת אביבית: שלום. אני מורה ותיקה עם ותק של עשרים ושש שנה. לאחרונה אני סובלת העלבות ופגיעות הן מהמנהלת והן מחלק מהתלמידים ויש לי בעיות משמעת קשות בכיתה. אני לא יודעת מה לעשות, האם כדאי לי לחפש עבודה במקום אחר?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי, ערב חג השבועות ה'תשע"ג.

שלום רב אל אביבית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (בבא מציעא ע"ה): אחד מהדברים שאדם הוא מהצועקים ואינם נענים, דביש ליה בהא מתא ולא אזיל למתא אחריתא; כלומר מי שרע לו במקום אחד ולא הולך למקום אחר, ולכן אם ממררים לך את החיים במקום אחד, ואף סובלת עלבונות ופגיעות וכו', מה לך להשאר שמה? לא באנו לזה העולם לסבל,

באנו לזה העולם להתענג מזיו שכינת עזו יתברך, ולכן אם אדם רואה שרע ומר לו במקום אחר, שילך למקום אחר, כי אם לא, כבר הקדים החכם מכל אדם ואמר (משלי י"ט ג') "אולת אדם תסלף דרכו ועל הני"ה יזעף לבו" הרבה פעמים אדם עושה בחיים טעויות וכו', ואחר כך יש לו טענות על הקדוש ברוך הוא.

ראי לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז, ושום דבר בעולם שלא יוכל לשבר אותך, ואת צריכה להיות חזקה מאד מאד, ולהשתדל להמשיך בכטחון עצמי ולא לפחד משום בריה שבְעולם, ואם אחד פוגע בך וכו', את לא צריכה לשים לב לזה וכו', גם הכלבים נובחים וכו', והאם אנחנו שמים לב אל הנביחות שלהם? כך אדם צריך להרגיל את עצמו - אם יש לו שונאים ומציקים לו וגורמים לו עלבונות, בזיונות, חרופים וגדופים וכו' וכו', שידמה לעצמו כאלו כלבים נובחים והוא לא מבין את השפה שלהם וכו', אזי הוא ממשיך והולך בדרך.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך חג שמח...

ב' קצב.

**מציעים לי להשכיר ולהפעיל דוכן מכירות בבית-חולים.
האם כדאי לי לקבל את ההצעה?**

שאלה:

מאת נתן: לכבוד הצדיק, השם יאריך ימיה, ותמשיך לחזק אותנו עוד שנים רבות, תודה על כל מה שאנחנו מקבלים מן.

עבדתי כשכיר בדוכן בבית חולים, וכרגע מציעים לי להשכיר את הדוכן ולעבד בו כעצמאי. חוץ מהמוצרים של הדוכן תהיה לי אפשרות להפיץ בדוכן גם את הקונטרסים של הצדיק. האם כדאי לקבל את ההצעה ולהשכיר את הדוכן, או לא?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי, ערב חג השבועות ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נתן נרוי ואיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

תמיד אתה צריך לזכר שלהיות עצמאי זה יותר טוב מלעבד אצל אחרים, כי כשאדם עצמאי הוא בעל הבית של עצמו, ולא צריך שידירכו אותו מה לעשות וכו', ולהגיד לו דעות וכו', ולתת לו פקדות וכו'.

אני לא מבין בדיוק מה העסק הזה וכו', עם כל זאת אם אתה מרגיש שזה יהיה לך כלי לפרנסה, ויהיה לך יותר קל, אזי תעשה את זה, והקדוש ברוך הוא יצליח דרכך.

העקר להרגיל את עצמו תמיד לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם, ולבקש ממנו יתברך כל מה שהאדם צריך, ובפרט פרנסה תלויה כפי התפלה שאדם מתפלל אליו יתברך, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ט') כפי שמפרנסים את הקדוש ברוך הוא עם תפלה, כן הוא מפרנס אותנו עם פרנסה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך חג שמח...

ב' קצג.

**מאד כואב לי לראות אנשים תמימים הולכים שולל
אחרי 'מקבלים' ו'עושי תקונים'**

שאלה:

מאת גיל: לכבוד מוה"ר א"ש. מאד כואב לי שבזמן האחרון
אני רואה יותר ויותר אנשים שקוראים את עצמם 'מקבלים',
'עושי תקונים' ו'אוספי ניצוצות' שגובים כסף מאנשים על
לא דבר ומבטיחים להם עזרה, ולבסוף כלום לא נשאר בידם.
הרגשתי את זה על בשרי ובאתי לומר לכבודו תודה רבה, על
מה שאתה נותן לנו ומגלה לנו בלא שום בקשת תמורה.
יש לי רצון עז לעסק בהפצת האמונה וגלוי שם השם בעולם,
להקדיש את חיי לעזרה לעם ישראל ובפרט לעסק בחנוף
ילדים ונער - לחנכם בדרך השם. אף המציאות היא שקשה
ללכת בעקשנות נגד הרוח שנושבת בחוץ, ולא לוותר על דרך
התורה והמצוות. איך זוכים להחזיק מעמד ולפעל מה שאני
צריך לפעל בעולם? שוב תודה לכם, ושהשם יתן לכם עוד כח
לחזק את כל עם ישראל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי, ערב חג השבועות ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גיל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך תמיד לשמר שלא יפילו אותו בפח ולא יעבדו עליו,
דבר עקרי צריכים לדעת - כי אם אדם מבקש כסף עבור תקון וכו',
או מה שרק צריך וכו', הכל שקר וכזב.

כשאדם בא אל צדיק להתייעץ או לבקש ברכה, אזי מהישר
שמביא מתנה להצדיק, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ברכה סימן

(א) המתברך צריך לתן למברך איזה מתנה; וכן אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות המתקת דין חלק ב' סימן י') לפי מדת הדין אינו בידים ריקניות; וזה צריך אדם להבין מעצמו, אבל לא שיעשו תנאי אם תתן כך וכך, יהיה לך תקון וכו', אם תתן כך וכך נשנה לך את המזל וכו', זה הכל שקר וכזב.

והנה חכמינו הקדושים אמרו (אבות פרק א') עשה לך רב, עם כל זאת צריכים לשמר מאד מאד מי הוא הרב, כי כך אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ו') היצר הרע דומה כמו מי שהולך ורץ בין בני אדם, וידו סגורה ואין אדם יודע מה בתוכה. והוא מרמה בני אדם ושואל לכל אחד, מה אני אוחז? ולכל אחד נדמה כאלו הוא אוחז מה שהוא מתאנה, ועל כן הכל רצים אחריו כי כל אחד סובר שיש בידו מה שהוא חפץ וכו', ואחר כך הוא פותח את ידו ואין בה כלום וכו'. כמו כן ממש היצר הרע שהוא מרמה כל העולם כלו, והכל רצים אחריו, ומרמה לכל אחד ואחד, עד שנדמה לכל אחד ואחד כאלו יש בידו מה שהוא חפץ, כל אחד כפי שטותו ותאנתו, ואחר כך בסוף הוא פותח את ידו ואין בה כלום, כי אין מי שימלא תאנתו אצלו; וכן הוא אצל רבנים וכו', אדם רץ אחר מישהו ימים ושנים וכו', והוא מכור אליו לגמרי וכו', ונדמה לו שישועתו תלויה ברב זה וכו', והוא עובד עליו ומריק לו את הכיסים וכו', או מהפנט אותו לגמרי, ומוציא לו את השכל מהדעת וכו', ולבסוף ההוא פותח את היד ורואה שהכל כלום וכו', וסתם בלה את הימים והשכונות והחדשים והשנים הכי טובות שלו בימי חייו, ומאומה אין בידו וכו', וכו', אבל זה כבר מאחר וכו'.

ולכן כשאדם מתקרב אל איזה רב יהיה מי שיהיה, צריך תמיד לזכור מה שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן נ"א) את זה תקבלו ממני שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה מאד מאד. אם לא מקבלים מהרב תכף ומיד מה שהוא צריך וכו', צריכים לדעת שהוא חי בדמיון ובטעות גדולה וכו', ומה צריך אדם? שכל ודעת,

ועקר הדעת והשכל הוא (דברים ד) "אתה הראת לדעת כי הוי"ה הוא האלקים אין עוד מלבדו", שיחדיר בו אמונה פשוטה בו יתברך, וילמד אותו איך מדברים אל הקדוש ברוך הוא, שזה יש לו תכף ומיד ביד, 'ומה שביד בטוח', כי למדתי אצל הצדיק הזה איך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולדעת שאני עצמאי ואין לי אף אחד בזה העולם רק הקדוש ברוך הוא, ורק הוא יתברך יכול לעזור לי, וכן הרב צריך להכניס בו תשוקה עצומה ללמוד תורה הקדושה.

ולכן צריך לזכר 'מה שביד בטוח' - אם אני התחלתי ללמד בכל יום מקרא, משנה וגמרא וכו' בזכות הרב הזה, ולא החסרתי יום אחד מבלי למוד תורה הקדושה וכו', אזי עלי לדעת 'מה שביד בטוח', וכן אם הרב מוסר את נפשו שיהיה שלום בית ביני לבין אשתי, צריכים לזכר 'מה שביד בטוח', ואם חס ושלום לא מקבלים את זה מהרב, צריכים לדעת שהכל דמיון גדול מאד, ולבסוף פתחו את היד ויראו שאין ביד שום דבר, וסתם רצו אחריו ימים ושנים, ואבדו את שנותיהם היקרות.

ולכן כלל זה תקח בידיך מי שתמיד כסף בראש מעיניו, ודואג על תקציבים ותקציבים וכו' וכו', ותמיד רק רוצה כסף וכסף וכו', זה שקרן גדול, וצריכים להתרחק ממנו, ואפלו שהוא מלבש עם שמונה לבושים ככהן גדול וכו', הכל הכל ורעות רוח, ורבונו ז"ל גלה לנו (ספורי מעשיות מעשה י"ב מהבעל תפלה) שהבעל תפלה שהוא הצדיק האמת הזהיר את אנשיו מאד מאד שלא יהיו להוטים אחר כסף וממון וכו' וכו', וככל שאדם מחזיק יותר באמת, כן הוא בורח מכסף והוא שונא בצע, אשרי מי שמתקרב אל צדיק כזה, ואז אל רב טוב הצפון והגנוז יזכה.

המאחל לך חג שמח...

ב' קצד.

**עד עכשו הייתי משחק בקבוצת כדורגל,
ואינני יודע אם להמשיך גם בעונה הבאה**

שאלה:

מאת יהונתן: לכבוד כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א היקר. אני שוטה בצמא את דבריך מזה שנים, והם פשוט מחיים ומחשלים אותי בחיים, תודה לקדוש-ברוך-הוא שזכה אותי להיות קרוב לצדיק האמת.

ברצוני לשתף אותך במה שעובר עלי בחיי ולקבל דעת נכונה מהצדיק: ברוך השם התחתני לפני חמשה חודשים, וטוב לי, אני רגוע ומישב. אני עובד בכל יום משבע בבקר עד שלש בצהרים ולמרות שאני מנסה לקום מקדם בבקר ולהתפלל במנוח, זה קשה לי, ולרב אני מתפלל לבד ובמהירות. לאחרונה התחלתי ללכת ללימוד מדי פעם בכלל ערב שליד הבית שלי. אני משחק כדורגל ועד עכשו הייתי מתאמן בערב ארבע פעמים בשבוע, ובימי ששי משחק בליגה נמוכה. בעקבות העבודה והאמונים היה עלי עמס, וגם לא הייתי עם אשתי מספיק. לפני כמה חודשים שאלתי אותך האם להמשיך לשחק, וענית לי שעלי להתייעץ אם אשתי. החלטנו שאמשיך עד הקיץ ואחר כך נחליט לגבי המשך. עכשו סימתי את העונה ויש לי כמה חודשים של חפש וזמן להחליט מה לעשות.

אני יודע שהכדורגל זה תחום בעייתי מכמה בחינות, אף זה היה מחיה ומאתגר אותי, ומאד רציתי להצליח בזה, אפלו שאני חושב שאני יכול להצליח גם בדברים אחרים. אני מבלבל לגבי המשך דרכי ולא יודע מה לעשות. אשמח שכתובו יתן בלבי דעת אמיתית ועצה נכונה כיצד לנהג, ואקוה שאוכל להלחם כדי לעשות את רצון השם יתברך. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נשא, ח' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יהונתן גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

התכלית בנה העולם היא רק לעשות את הרצון של הקדוש ברוך הוא, לקיים את מצוותיו ותברך בשמחה עצומה, וכך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה סימן א') כשאדם עושה מצוה בשמחה בידוע שלבו שלם עם אלוקיו; ואצלו ותברך שרויה רק השמחה, כמו שכתוב (דברי הימים א' ט"ז) "עז וחדוה במקמו", ועקר השמחה היא כשאדם מתחזק, כי כשאדם הוא פלג גוף חצי גוף, אז הוא שרוי בעצבות ובמרידות ובדכאון וכו', וכך אמרו חכמינו הקדושים (יבמות סב:) אמר רבי תנחום אמר רבי חנילאי כל אדם שאין לו אשה שרוי בלא שמחה בלא ברכה בלא טובה, בלא שמחה דכתיב (דברים י"ד כ"ו) "ושמחת אתה וביתך", בלא ברכה דכתיב (חזקאל מ"ד ל') "להניח ברכה אל ביתך", בלא טובה דכתיב (בראשית ב' י"ח) "לא טוב היות האדם לבדו", במערכא אמרי בלא תורה בלא חומה בלא תורה דכתיב (איוב ו' י"ג) "האם אין עזרתי בי ותשיה נדחה ממני", בלא חומה דכתיב (ירמיה ל"א כ"א) "נקבה תסובב גבר", רבא בר עולא אמר בלא שלום דכתיב (איוב ה' כ"ד) "וידעת כי שלום אהלך ופקדת נך ולא תחטא"; ולא בחנם שאמרו חכמינו הקדושים (יומא עב:) על הפסוק (תהלים יט) "יראת הוי"ה טהורה עומדת לעד" אמר רבי חנינא, זה הלומד תורה בטרהרה, מאי היא? נושא אשה ואחר כך לומד תורה; ואמרו (ראש השנה ו:) אשה בעלה משמחה.

ולכן אתה צריך לעשות כל מיני מאמצים שבעולם לקיים את מצוותיו ותברך בשמחה עצומה, והמצוה הראשונה היא להתחזק, ולכן אתה צריך לשמר מאד מאד על השלום בית שלך, ולהתיעץ עמה בכל דבר באפן שיהיה מתאם ביניכם, ושלא תעשה כנגד רצונה חס ושלום, אלא שהכל יהיה באהבה ובהבנה הדרית.

אני מאד מאד מבקש אותך שתעשה כל מיני מאמצים שבעולם להתפלל את השלש תפלות שחרית מנחה וערבית במנין דיקא, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ח') שמחנה ישראל הוא שלש פרסאות, הינו שלש תפלות, הינו כל זמן שאדם נזהר בהשלש תפלות, הוא ישאר יהודי מאמין בהקדוש ברוך הוא, ותכף ומיד כשיתחיל להתרשל אפלו מתפלה אחת, הוא כבר יוצא ממחנה ישראל. ולכן תעשה כל מה שביכולתך להתפלל את השלש תפלות במנין דיקא, ולפני כל תפלה תכניס פרוטה לצדקה בקפת הצדקה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא י') רבי אלעזר יהיב פרוטה לעני והדר מצלי אמר דכתיב (תהלים י"ז ט"ו) "אני בצדק אחזה פניך", אשרי המקיים את זה בתמימות ובפשטות גמור, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך שבת שלום...

ב' קצה.

**הרב יעץ לי להוסיף שם נוסף.
איזה שם כדאי לי להוסיף?**

שאלה:

מאת יניב: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. הרב יעץ לי להוסיף שם נוסף על שמי, וברצוני לשאל איזה שם עלי להוסיף? והאם עלי להקראות בשני השמות? תודה וסליחה שגזלתי מזמנו של כבוד קדשתו.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נשא, ח' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יניב נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריכים מאד מאד לשמר משמות בדויים שאין להם שום משמעות וכו', ועם שמות לא משחקים, כי רב רבם של בני האדם שסובלים, זה רק מחמת שנתנו להם שמות על שם אבנים ופרחים, צמחים וחיית וכו' וכו', כדאי לתת לאדם שם תנכ"י וזה מאד מסגל לכל טוב אמת ונצח.

ולכן תוסיף את השם דוד, וכך צריכים לרשם בכתבה, אבל יכולים להקראות עם השם הראשון, אבל בעקרון שיהיה הן בתעודת הזהות והן בכתבה כתוב גם את השם דוד, והקדוש ברוך הוא ימתיק ממך כל הדינים על ידי פלא עליון, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך שבת שלום...

ב' קצו.

אני יוצא עם בחורה מבית מסרתי שלא שומרת מצוות. האם להתחתן איתה?

שאלה:

מאת אריאל: אני יוצא עם בחורה שבאה מבית מסרתי, היא לא שומרת מצוות בכלל, רק לפעמים עושה ברכה פה ברכה שם, ואנחנו נכשלים בעוון החמור. אני מתלבט: האם להתחתן איתה או להפרד ממנה?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם וְיִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קָדֵשׁ לְסֹדֵר נִשְׂאָ, ח' סִינן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אַרְיָאֵל נְרוּ יֶאֱיִר

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אִם יֵשׁ בֵּינֵיכֶם אַהֲבָה גְדוֹלָה וּמְשִׁיכָה אֶחָד כָּלִפִּי הַשָּׁנִי, תְּרֹאוּ תִּכְף וּמִיד לַעֲשׂוֹת אַרוּסִין וּלְהַתְחַמֵּן וּבִיחַד תִּתְחַזְּקוּ. אַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר לֹא לְהַכְשֵׁל בְּאִסּוּר נְדָה הַחֲמוּר מְאֹד מְאֹד, תְּמִיד יְכוּלִים לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּלְהַתְנַהֵּג עַל פִּי הַקְּדוּשָׁה, וְאִם אַתֶּם הֵייתֶם בִּיחַד כְּכֹר, סִימֵן שְׂאֵתֶם אוֹהֲבִים אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי.

וְלִכֵּן זֹאת תַּעֲשׂוּ תַחֲזֹרוּ שְׁנֵיכֶם בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְתִכְנְנוּ בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, וְתִהְיוּ הֵכִי מְאֻשְׁרִים, כִּי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הִיא דְרָכֵי נֶעֱם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְשָׁלִי ג' י"ז) "דְרָכֶיהָ דְרָכֵי נֶעֱם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם", וְדִיקָא אֵלּוּ שְׁהוֹלְכִים עַל פִּי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הֵם חַיִּים חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים מְאֻשְׁרִים, וְלֹא חֲסֵר לָהֶם שׁוֹם דְּבָר, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁשֵׁנֵיכֶם תַּחֲזֹרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הָאַהֲבָה שֶׁיֵּשׁ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאֵלוּ שְׁחֹזְרִים אֵלָיו.

אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה שְׁשֵׁנֵיכֶם תְּצַיְתוּ אוֹתִי וְתִהְיוּ הֵכִי מְאֻשְׁרִים בְּחַיִּיכֶם.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ב' קצז.

**הָרַב בְּרַךְ אוֹתִי שִׁיְהִיָּה לִי בֵּית וְאִגוּר בֵּיבְנָאֵל,
אֶךְ לְמִרְוֹת כָּל הַתְּפִלוֹת שְׁלִי זֶה עֵדִין לֹא קוֹרָה**

שְׂאֵלָה:

סֵאת רְפָאֵל: שְׁלוֹם לְכַבּוֹד הָרַב. הַתְּגִירְתִּי לְפָנֶי חֲמֵשׁ עָשָׂרָה

שְׁנָה, כַּעַת אֲנִי גַר בְּאַשְׁדּוֹד, אֶף לִפְנֵי חֲמֵשׁ שָׁנִים הָיִיתִי גַר
 בְּיבְנָאֵל וְאֲנִי מְאֹד רוֹצֵה לְחַזֵּר. הָרַב בְּרַךְ אוֹתִי שִׁיְהִיָּה לִי בֵּית
 בְּיבְנָאֵל בְּלִי מִשְׁכַּנְתָּא, אָבֵל הַזְמַן עוֹבֵר וְאֲנִי עֲדוּן בְּאַשְׁדּוֹד.
 הָאֵם לְהַמְשִׁיף לְהִתְפַּלֵּל אוֹ שְׂאִין טַעַם לְהִתְפַּלֵּל כִּי זֶה רְצוֹן
 הַשֵּׁם שְׂאֵשְׂאָר כָּאֵן?

חוּץ מִזֶּה אֲנִי בְּצַעַר גָּדוֹל כִּי אֵין לִי שְׁלוֹם-בַּיִת. אֲשֶׁתִּי עוֹשָׂה
 דְּבָרִים נֶגְדַת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהִיא מִתְנַהֶגֶת בְּצִיּוּת. לִפְעָמִים
 אֲנִי רוֹצֵה לְכַרֵּחַ מִהַבַּיִת אָבֵל אֵין לִי לְאֵן. הַפְּרִנְסָה קָשָׁה וְאֲנִי חֲנוּ-
 מְלָאִים חוֹבוֹת. הִיא רוֹצֵה שְׂאֲנִי אֲצַא לַעֲבֹד, אֶף אֲנִי יוֹדֵעַ
 שֶׁפְּרִנְסָה הִיא מְשֻׁמִּים וּלְפִי הַמַּעֲשִׂים שֶׁל הָאָדָם, אָבֵל הִיא
 לֹא מְבִינָה אוֹתִי. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת? תּוֹדָה לְכַבוֹד הָרַב עַל הַזְמַן
 הַיֶּקָר שֶׁמִּפְנֵה עוֹבֵר.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר נְשֹׂא, ח' סִינּוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל רַפְּאֵל נְרוֹ יֵאִיר

לְנֶכֶן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲתָה צָרִיף לְכַבֵּד וּלְיַקָּר אֶת אֲשֶׁתְּךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי כָף הַזְהִירָנוּ
 רַבְּנוּ ז"ל וְאָמַר (שיחות הַר"ן סִימָן רס"ד) שְׂצָרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקָּר אֶת אֲשֶׁתּוֹ.
 כִּי אָמַר הֵלֵא הַנְּשִׁים הֵם סוֹבְלִים צַעַר וְיִסּוּרִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד
 מִיְלֻדְיָהֶם, צַעַר הָעֵבוֹר וְהַלְדָּה וְהַגְּדוּל, כְּאֲשֶׁר יְדוּעַ לְכָל עֶצֶם מִכְּאוּבָם
 וְצַעֲרָם וְיִסּוּרֵיהֶם בְּכַמָּה אָפְנִים הַקָּשִׁים וּכְבֵּדִים מְאֹד מְאֹד וְכוּ' וְכוּ',
 עַל כֵּן רְאוּי לְרַחֵם עֲלֵיהֶם וּלְיַקָּרָם, וּלְכַבֵּדָם. וְכֵן אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (בְּכָא מְצִיעַא נֵט.) 'אוֹקִירוּ לְנִשְׂיָיְכוּ כִּי הֵיכִי דִתְתַעְתְּרוּ', [תְּכַבְּדוּ
 וּתְיַקְרוּ אֶת נְשׂוֹתֵיכֶם כְּדִי שְׁתַּהֲיוּ עֲשִׂירִים], וְכֵן אָמְרוּ (יְכֻמוֹת סג.) 'דֵּיִינוּ
 שְׁמִגְדָּלוֹת אֶת בְּנֵינוּ וּמְצִילוֹת אוֹתָנוּ מִן הַחֲטָא'.

וְלִכֵּן צָרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקָּר אוֹתָם מְאֹד מְאֹד, וְזֶה יְסוֹד גְּדוֹל
 בְּחִסְדוֹת בְּרַסְלָב, שֶׁהַבַּעַל מְכַרְח לַעֲזוֹר לְאֲשֶׁתּוֹ, וְאֵם הוּא רוֹצֵה לְהָיוֹת
 מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל וְלַצִּיַּת אוֹתוֹ, הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן עָלָיו לַעֲזוֹר לְאֲשֶׁתּוֹ

בְּכָל הַמּוֹבְנִים, וְאִם תִּכְבַּד וּתִיָּקֵר אֶת אִשְׁתְּךָ, אֲזִי תִרְאֶה אִיךָ שֶׁהִיא תִהְיֶה שׁוֹמֵרֶת תּוֹרָה וּמִצְוֹת, הִיא מְזַלְזֶלֶת וְכוּ' כִּי אַתָּה מְצַעֵר אוֹתָהּ, וְגוֹרֵם לָהּ צַעַר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ בַּחֲנָם וְכוּ' וְכוּ'. בְּמִקּוֹם לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַחֲסֵד חָנָם שֶׁזָּכִיתָ לְמַצֵּא אִשָּׁה כָּל כֶּף יִקְרָה וְיִפָּה וְכוּ' וְכוּ', וְאַתָּה עוֹד מְזַלְזֵל בָּהּ, אֲזִי מָה אַתָּה רוֹצֵה שֶׁהִיא תַעֲשֶׂה עוֹד כְּדִי לְעֻצְבָן אוֹתָךְ? הִיא אִשָּׁה יִקְרָה מְאֹד, וְאַתָּה לֹא מְעִרִיךָ אוֹתָהּ.

לְדַעֲתִי תַחֲזוֹר לְגוֹר בִּיבְנָאֵל שֶׁשָּׁם לֹא הָיָה חֶסֶד לָךְ שׁוֹם דָּבָר.

בְּעֵינַי פְּרִנְסָה, יְדוּעַ מַה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (אֲבוֹת פְּרָק ב') יִפָּה תִלְמוּד תּוֹרָה עִם דְּרוֹךְ אֶרֶץ, שִׁיגִיעַת שְׁנִיָּהֶם מִשְׁכַּחַת עוֹן. וְכָל תּוֹרָה שֶׁאֵין עִמָּה מְלָאכָה, סוֹפָה בְטֵלָה וְגוֹרֶרֶת עוֹן; וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (חַיֵּי מוֹהַר"ן סִימָן תַּק"א) שֶׁחֲפִץ מְאֹד שֶׁיִּהְיֶה לָנוּ פְּרִנְסָה, אֵף עַל פִּי שֶׁשְׂחוֹחַן גַּם כֵּן טוֹב מְאֹד, אֵף עַל פִּי כֵן טוֹב מְאֹד כְּשׁוֹזְכִין שֵׁשׁ לוֹ מְעַמַּד פְּרִנְסָה.

וְלָכֵן תִּמְצָא לָךְ עֲבוּדָה תִּהְיֶה מַה שֶׁתִּהְיֶה, וְתִתְפָּרֵס בְּכּוּד, וְכָבֵד אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּסָחִים קי"ג). פְּשׁוּט נִבְלֵיתָא בְּשׁוּקָא, וּשְׁקִיל אֲגָרָא, וְלֹא תִימָא כְּהֵנָּא אֲנָא, וְגִבְרָא רַבָּא אֲנָא, וְסִנְיָא בִּי מִלְתָּא; דְּהֵינּוּ תוֹרִיד אֶת הָעוֹר שֶׁל הַנְּבִלָה בְּתוֹךְ הַשׁוּק, וְתִקְבֵּל עַל זֶה שֶׁכָּרַךְ וְאֵל תֹּאמַר אֲנִי כֹהֵן, אוֹ אֲנִי אָדָם גָּדוֹל, וְזֶה לֹא מִתְאַיֵּם לִי, הֵינּוּ אָדָם צָרִיךְ לְקַחַת כָּל מַה שֶׁרַק מְצִיעִים לוֹ עֲבוֹר פְּרִנְסָה, וְאִם יִתְנַהֵג כְּכֹהֵן, יִהְיֶה הַכִּי מְאֹשֵׁר בַּחַיִּים.

רַק חֲזוּק וְאִמְץ מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירוּ רַבֵּנוּ ז"ל עַל זֶה בִּיּוֹתוֹ, וְאָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן כ"ד) מִצְוָה גְּדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וְלִהְתַּגַּבֵּר לְהִרְחִיק הָעֻצְבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוֹרָה בְּכָל כַּחוֹ, כִּי כָּל הַחֲלָאוֹת הַבָּאִים עַל הָאָדָם כְּלָם בָּאִים רַק מִחֲמַת קִלְקוּל הַשְּׂמִחָה. וְלָכֵן צָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִּיל לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וּחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תַּנְחוּמָא שְׁמִינִי) לְכִי שֶׁאֵין הַשְּׂמִחָה מִמִּתְנַת

לְאָדָם לֹא כָל מִי שֶׁשָּׂמַח הַיּוֹם שָׂמַח לְמַחֵר וְלֹא כָל מִי שֶׁמָּצָר הַיּוֹם
מָצָר לְמַחֵר לְפִי שְׂאִין הַשְּׂמֵחָה מִמְתַּנֶּת לְאָדָם.

וְלִכֵּן יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂתַמִּיד תִּהְיֶה הַשְּׂמֵחָה מְצוּיָה
אֶצְלָךְ, כִּי אֵין טוֹב מִזֶּה, וְעַל יְדֵי שְׂמֵחָה מִתְרַחֵב הַלֵּב וִיכוּלִים אַחַר
כֵּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם
לְבָבו בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי מֵה שְׂאִין הָאָדָם מִתְחַזֵּק לְדַבֵּר
אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא מְפַנֵּי שְׂנוּפְלִים עַל לְבוֹ עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת
וְדַכְאוֹן, אֲבָל תְּכַף וּמִיד שְׂמֵכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה, אֲזִי נִפְתַּח
לְבוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְהַעֲקָר רַק תִּשְׁמַר עַל הַשְּׁלוֹם בֵּית שְׁלֵךְ, כִּי (סוּטָה יז.) אִישׁ וְאִשָּׁה
זָכוּ שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן, וְאָמְרוּ (ירוּשְׁלָמִי בְּרֻכּוֹת פָּרָק ט' הַלְכָה ח') אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ
בְּלֹא אִשָּׁה וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ אִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֶן בְּלֹא שְׂכִינָה,
וּבְמָקוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה נִמְצָא שֵׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שִׁיְהִיָּה בֵּינֵיהֶם
שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְדוּלָה מְאֹד, כִּי שְׁלוֹם אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבַת י')
זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלִכֵּן אִם מְכַנְּסִים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם בַּיִת, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ שִׁיְהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁבַת שְׁלוֹם...

ב' קצח.

אני ובעלי הוספנו לעצמנו שמות, ומאז בעלי סובל
מבעיות בריאותיות

שאלה:

מאת יהודית: לכבוד כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. השם
יאריך ימיו בטוב ושנותיו בנעימים. קבלתי על עצמי לגמר
בכל יום את ספר התהלים על ציונו של הבבא סאלי לרפואתו
והצלחתו של הרב שליט"א.

שאלתי לצדיק: בעבר אני ובעלי הוספנו לעצמנו שמות
על דעת עצמנו. לי קוראים 'יהודית' והוספתי לי את השם
'אמונה', לבעלי קוראים 'משה' והוספתי לו את השם 'נתן'.
היות והיתה לנו הצעה לשדוך, ושם הכלה היה 'יהודית'
כשמי, ושם אבי הכלה 'משה' כשם בעלי הוספנו את השמות.
הוספנו את השמות בגלל החשש מהקפידה שהשמות יהיו
שיום, וגם בגלל שרציתי שבעלי יהיה מקרב לרבי נתן. אמנם
בעלי אוהב את כל הצדיקים, אך לצערי אינו קורא בספרים
של רבי נתן, ואני חוששת שאולי רבי נתן מקפיד עליו שהוא
קרוי על שמו ואינו קורא בספריו, כי הנה הפועו לו בעיות
בריאותיות, כגון כתמים גדולים בפנים ובמצח שהולכים
ומתפשטים מיום ליום, וכן לחץ דם גבוה ועוד בעיות שאין
כאן מה להאריך.

אמנם הצדיק לא אמר לי להוסיף את השמות, אך פחדתי
מהקפידה הנ"ל.

אני מרגישה שכל בעיות הבריאות של בעלי נובעות בגלל
השמות האלו שהוספתי, ואני שואלת: האם אפשר לבטל
את השמות האלו מהכתבה של הברן ומתעודת הזהות שלנו?
בבקשה מהצדיק לענות לי למרות שהוא עסוק בצרכי צבור,
התשובה ממש תשובה ודחופה עבורי. תזכו למצוות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נשא, ח' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל יהודית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (יומא פ.) תפסת מרבה לא תפסת, תפסת מועט תפסת; קבלת על עצמך לגמור את כל ספר התהלים בכל יום על הציון הקדוש של הבבא סאלי זכותו תגן עלינו, ואת יודעת שלא תעמדי בזה, ולכן תקבלי על עצמך לסיים רק 'יום תהלים' בכל פעם שתבקרי שמה, וזה לוקח רק חצי שעה, ובזה תוכלי לעמה. אל תחפשי אחר גדלות וכו', ודברים שאינם בכוחותיך, כי לבסוף את לא עושה שום דבר, ואת עוברת על אסור נדרים ושבועות שמזה את סובלת מה שאת סובלת.

בענין השמות תחזרי לשם המקור 'יהודית', וכן בעלך יחזיר לשם המקור שלו 'משה', תורידו את השמות שהוספתם, ואם כבר הכנסתם את זה בכתבה, תשנו את הכתבה, כי אסור להוסיף שמות סתם ככה מפני שמתחשק לכם, יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה.

כל הצרות והבעיות שיש לך בימי חייך, זה רק מחמת חסרון השמחה, ולכן ראי להיות בשמחה עצומה, ותשתדלי מאד מאד לא לתת לעצבות ולדכאון שיתפסו אותך, כי הסמך ממ רוצה רק לשבר את האדם ולהפילו בעצבות ובמרירות ודכאון, כי זה כל כחו, ורבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על מדת השמחה, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב') סימן כ"ד) שצריכים להכריח את עצמו עם כל הכחות להיות בשמחה, ואת צריכה לדעת שלהיות בשמחה זה בא במסירות נפש הכי גדולה.

ולכן אשרי מי שמכריח את עצמו להיות בשמחה, ואז טוב לו כל הימים, וכן הרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, אשר אין טוב מזה, כי כל דבור ושיחה שאדם מדבר ומשיח לפני הקדוש

ברוך הוא, נשמע ונתקבל בכל העולמות, וגורם נחת רוח למעלה, אשרי האשה שחזקה בזה בכל יום.

וכן תשמחי את בעלך, ותשמרי מאד מאד בכבודו, כי את יורדת לחייו וכו', ועושה עליו בקרת יום יום וכו' וכו'. ולכן אני מאד מבקש אותך שתתאזרי במדת הסבלנות שאין מדה יותר יפה מזו, ואפלו שזה בא לך מאד מאד קשה, זכרי מה שאמר התנא הקדוש (אבות פרק ה') לפום צערא אגרא, ודעי לך כשאשה עוצרת עצמה לא לכעס וכו', אפלו שהיא נמצאת במדור הקלפות וכו', בזה היא עולה עד עולם האצילות, שהיא בטלה לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, כי הכל תלוי כפי מדת הסבלנות ולא להכנס בכעס, שבדרך כלל בא מגאות וישות. אשה צריכה לבטל את עצמה כל כלה אליו יתברך, ושלא תהיה לה שום תרעמת על בעלה, כי האשה היא חלק מבעלה, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ג) "עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת". ולכן אשרי האשה שקנתה לעצמה את מדת הסבלנות לגבי בעלה וכו', ומוחלת לו על הכל, ומתחזקים לאהב אחד את השני, שאז השכינה תשרה בתוך הבית.

אם תתנהגי ככה, הכל ישתנה לטובה, ותהיי הכי מאשרת, הבעיה היא שאת לא תציתי אותי, ואז תשארי עם הצרות שלך שאת מושכת על עצמך כבר קרוב לשלשים שנה.

המאחל לך שבת שלום...

ב' קצט.

**עברתי חמש הפירות שלא הצליחו.
האם להמשיך בטפולים?**

שאלה:

סאת מיכל: לכויד ככויד קדשת מוהרא"ש שליט"א, שלום

וּבְרָכָה. ראשית אבקש לברך את הצדיק בבריאות איתנה
 ובאריכות ימים, יישר כח על עצותיו המחכימות לעם ישראל!
 ברוך השם יש לנו ילד מיוחד ומקסים בן חמש, והוא מאד
 רוצה אח. אני כמעט בגיל ארבעים וארבע ובעלי בן שלשים
 ושמונה, נסינו כבר לעשות חמש הפרות, אף לצערי ללא
 הצלחה. אני מבילה שהסכוי קלוש, אבל אני חוששת שאם
 אפסיק לנסות לא אוכל לסלח לעצמי בעתיד וזאת למרות
 הקשי שבדבר. האם להמשיך בטפולים? אני אובדת עצות
 וזקוקה לתשובה, כי בשבוע הבא אני אמורה להתחיל סבב
 נוסף של טפולים. אנא כבודו שלח לי תשובה בהקדם כי אני
 מתיסרת!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נשא, ח' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל מיכל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי את ובצלך צריכים לשמח ולרקד בכל יום על המתנה
 שנתן לכם הקדוש ברוך הוא בן חמוד ונפלא מאד. ומאחר שעשיתם
 כבר כל מיני טפולים והפריות וכו', וזה היה ללא הצלחה וכו', אזי
 תפסיקי עם זה. הקדוש ברוך הוא רצה שיהיה לכם בן יחיד, תחיו
 את עצמכם עמו, ותהיו ביחד בשמחה עצומה, ותשמחו עם המתנה
 שנתן לכם הקדוש ברוך הוא.

צריכים מאד מאד לשמר על הבריאות, ולא להיות חכם יותר
 מדי להרס את הבריאות.

רק תהיי בשמחה כי רבנו ז"ל אמר (לקויטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד)
 שגם חכמי הרופאים אמרו שכל המחלות והחלאים רעים באים לאדם
 רק מחמת חסרון השמחה. ולכן צריכים להתאמץ ביתר שאת וביתר
 עז להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל, ולהפך העצבות

והמרה שחורה מביאים לאדם את כל המחלות, ולכן תכריחי את עצמך להיות בשמחה, וחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני) אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר, ולכן ראי לחטף שמחה ולהיות תמיד בשמחה, ועל ידי זה ימשכו עליך ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך שבת שלום...

ב'ה

כיצד מישבים את הסתירה בדברי רבנו בענין תעניות?

שאלה:

מאת מעוז: שלום לצדיק. רציתי לשאל על סתירה שקיימת לכאורה בדברי רבנו: מצד אחד רבנו לא רצה שנתענה יותר ממה שמובא בשלחן ערוך, אך מצד שני כתוב בתורה נ' "אבל מי שצריך להתענות בודאי צריך להתענות, ומצוה הוא". ומכיון שמוהרא"ש מעורר אותנו תמיד לקיים את דברי רבנו כפשוטם, האם אפשר להסיק מהתורה הנ"ל שצריכים להתענות? ואיך מתישבת הסתירה בדברי רבנו? אשמח לקבל תשובה, תודה ורפואה שלמה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נשא, ח' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מעוז נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל הוזהירנו מאד מאד לא לקחת על עצמנו שום תעניות על דעת עצמנו, רק אלו התעניות שצריכים להתענות מה שכתוב בשלחן ערוך, כגון יום כפור, תשעה באב, וחד' צומות.

ומה שכתוב בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נ', "מי שצריך להתענות בודאי צריך להתענות" מי הוא זה שיכול להגיד שהוא צריך להתענות? ומי הוא זה שיכול להחליט לאחרים שהוא צריך להתענות? וכבר ידוע שרבנו ז"ל החליף את ענין התעניות על בזיונות, ובזה שאדם סובל חרופים וגדופים בזיונות ושפיכות דמים, זה יותר מאלף תעניות, וכן אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא בראשית) כבוד שבת עדיף מאלף תעניות.

ולכן תעשה כל מה שביכולתך רק להיות בשמחה כל השבת, ותשמר מאד מאד לא להיות בעצבות ובמרירות כל השבת, וכן אם יבזו אותך תשמר מאד מאד לא לענות למחרפיך ולמבזי נפשך שום דבר, ובזה תתפטר מכל התעניות שאתה צריך להתענות.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך שבת שלום...

ב' רא.

האם עלי לתקן את הכתבה שלי, ולכתב את שמי 'פנחס' עם האות י' כמו שכתוב בתורה?

שאלה:

מאת פנחס: שמי פנחס, בכתבה כתוב שמי 'פנחס' בלי י', אך שמתי לב שבתורה כתוב פינחס עם י'. והיות שיש לי

הרבה בעיות בחיים רציתי לשאל: האם יכול להיות שזה מה שגורם לי את כל הבעיות ועלי לתקן את שמי בכתבה? וכן האם יש לי אור בקצה המנהרה ויהיה לי פעם טוב בחיים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נשא, ח' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל פנחס נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשאר עם השם פנחס בלי י.

כל הצרות והיסורים שאתה סובל, זה רק מחמת חסרון השמחה, כי אם היית תמיד בשמחה לא היה חסר לך שום דבר, ולכן חזק ואמץ מאד להיות בשמחה, ועקר השמחה הוא שמחת המצוות, ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות שמחה סימן א') כשאדם עושה מצוה בשמחה זה סימן שלבו שלם עם אלקיו, וצריכים הרבה לבקש את הקדוש ברוך הוא, על שמחה, כי שמחה הוא אור כל כך גדול שאי אפשר לקבלו אלא על ידי רבוי תפלה, לבקש ולהתחנן ממנו יתברך בכל יום:

רבנו של עולם חוס וחמל עלי וזכני להיות בשמחה תמיד, ואזכה לרקד מרב שמחה, שהשמחה תעבר דרך רמ"ח אברי ושס"ה גידי, ואזכה להרגיש את אמתת מציאותך יתברך, שאתה נמצא ואין בלעדך נמצא, ורק בשביל זה נבראתי וירדה נשמתי אל העולם הגשמי והחמרי הזה, הכל כדי שאזכה להפיר אותך מכל פרט מפרטי הבריאה, אבל אתה יודע שפגמתי במחשבה דבור ובמעשי, שעל ידי זה נמשכו עלי עצבות ועצלות, שמשם נמשכו עלי כל הצרות והדינים והעניות והדחקות, ולכן אבי שבשמים חוס וחמל עלי שאזכה לנתק את עצמי מגשמיותי, ואזכה להיות רק בשמחה, ואשמח את עצמי, וכן אזכה לשמח את אחרים, אשר אין עוד מצוה יותר גדולה מזו מלחזק שבורי לב, ותן בלבי שמחה שאוכל לשמח בעצמי עם נקדת יהדותי, וכן

אוכל לשמח את כל בר ישראל כל ימי חייו, עד היום שאצטרף לעזוב את זה העולם, וגם אז אֶזְכֶּה להפיל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ואחזר אל שרשי הנצחי אמן סלה.

כך תתפלל כל יום וזה יועיל לך מאד.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך שבת שלום...

ב' רב.

**הילדים שלנו סובלים בגלל שאנחנו לא מסתדרים.
האם לא עדיף שנתגרש?**

שאלה:

מאת בת שבע: לכבוד כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. רציתי לשאל בענין שלום בית: תמיד מוהרא"ש מחזק אותנו ואומר שלהתגרש זה לא פתרון, וזה גם מזיק לילדים וכו'. אבל לדעתי יש מצבים בהם הנזק שנוצר כשנשארים יחד עם בן-זוג שלא רוצה ולא שמח בחיי הנשואים, הוא יותר גדול מגרושין.

אני אֵמָא למשפחה ברוכת ילדים, גדלתי בעצמי במשפחה חלוצית אוהבת ותורמת, והיתה לי ילדות מאשרת. מגיל צעיר הייתי מתנדבת בכל מיני ארגונים והיה לי כח ורצון לתת לאחרים. אחרי הרבה שנים של נשואים עם בן אדם לא שמח, עם אפי קשה אני מוצאת שהכחות שלי אוזלים, ואפלו לילדי המתוקים אין לי תמיד סבלנות ומספיק אהבה. אני יודעת

שְׁהַרְבֵּה מִזֶּה בְּגַלּל הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשְּׁפָלוֹת שְׂאֵנִי מִקְבֵּלֶת
 מִבְּעֵלֵי כָּל הַשָּׁנִים, הַדַּחֵק וְאִי הָאֲכָפְתִּיזִית שְׁלוֹ מֵאַתָּנוּ.
 הוּא לֹא נוֹתֵן לָנוּ, חוֹשֵׁב רַק עַל עֲצָמוֹ, וּבְכָל הַכֶּסֶף הוּא קוֹנֶה
 דְּבָרִים רַק לְעֲצָמוֹ. תְּמִיד וְתִרְתִּי עַל בְּגָדִים וְנִעְלָיִם בְּשִׁבְלִי,
 בְּמִשְׁךְ שְׂמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנוֹת הַנְּשׂוֹאִין הוּא קִנֵּה לִי רַק תְּכַשִּׁיט
 אַחַד, וְגַם לִילָדִים תְּמִיד הַתְּשׁוּבָה הִיא – לֹא!
 הַיְלָדִים גְּדֻלִים מְמַרְמְרִים, וְחֻלְקָם מְפַתְחִים בְּעִוֹת הַתְּנַהְגּוֹת,
 קוֹשֵׁב וְרוֹכֵז וְזִקְוִקִים כְּכֹר לְתִרְפוּת לְהַרְגִיעַ אֶת נַפְשָׁם. הָרִי גַם
 הֵם עוֹבְרִים הַשְּׁפָלוֹת וְגְדֻלִים בְּלִי בְטָחוֹן, עִם אַבָּא שְׁקוֹרָא לְהֵם
 'טַפְשִׁים' וְ'טַמְבָּלִים', וְאוֹמֵר בְּנוֹכְחוֹת הַיְלָדִים שֶׁבְּשִׁבְלוֹ הַבֵּית
 זֶה בֵּית כְּלָא וְהוּא לֹא רוֹצֵה לְחַזֵּר לְכָאן. עַד עֲכָשׁוּ רַחֲמֵי עָלֵינוּ,
 הַתְּפַלְלֵתִי עָלֵינוּ בְּקַבְרֵי צְדִיקִים וְתִרְתִּי לוֹ, אֲךָ בֵּינֵתִים הַיְלָדִים
 שְׁלִי נְהַרְסִים וְאֵנִי הוֹפֶכֶת לְהִיּוֹת בְּעֲצָמֵי מְשֻׁגָּעֵת. הָאֵם לֹא
 עֲדִיף לְהַתְגַּרֵּשׁ?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קִדְשׁ לְסֹדֵר נִשְׂא, ח' סִיּוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל בַּת שְׁבַע תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲנִי מֵאֲשִׁים אוֹתְךָ, וְאֵת הַנְּשִׁים כִּיּוֹצֵא בְּךָ וְכוּ', כִּי כְּכֹר בַּתְחִלַּת
 הַנְּשׂוֹאִין כְּשֶׁהָאִשָּׁה רוֹאֶה שֶׁהַבַּעַל מֵתְאַכְזֵר אֶלֶיָּהּ וְכוּ', אוּ מְדַבֵּר
 אֶלֶיָּהּ קְשׁוֹת וְכוּ', אוּ הוּא קִמְצָן בְּמִמוֹנוֹ וְכוּ', וְאִפְלוּ יוֹתֵר מֵאַחַר בַּחֲזִי
 הַנְּשׂוֹאִין שֶׁמִּתְנַהֵּג בְּךָ וְכוּ', הָאִשָּׁה צְרִיכָה לְהַעֲמִיד אוֹתוֹ עַל הַמְּקוֹם
 בְּצוּרָה יְפָה מְאֹד, וְלִהְגִיד לוֹ חֵד מִשְׁמַעִית, בְּעֵלֵי הַיֶּקֶר הַתְּחַתְּנוּ יַחַד
 רַק מִחֲמַת אַהֲבָה וְכוּ', וְאֲנִי רוֹאֶה שְׂאֵתָה לֹא אוֹהֵב אוֹתִי וְכוּ', וְאֵתָה
 רַק מֵתְאַכְזֵר עָלַי וְעוֹשֶׂה בְּקֶרֶת עָלַי יוֹם יוֹם שְׁעָה שְׁעָה וְכוּ' וְכוּ',
 וְכֵן אֵתָה מִשְׁפִּיל אֶת הַיְלָדִים וְקוֹרָא אוֹתָם בְּשִׁמוֹת שֶׁל גְּנָאִי, שְׁבֻזָּה
 אֵתָה שׁוֹבֵר אֶת הַבְּטָחוֹן עֲצָמֵי שְׁלֵהֶם וְכוּ' וְכוּ', אִם אֵתָה תִּקַּח אֶת
 עֲצָמְךָ בְּדִידֶךָ מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, וְאִם לֹא אֲנִי מֵתְגַרֵּשֶׁת מִמֶּךָ וְכוּ',

לא באתי לזה העולם לסבל את הגיהנום וכו' וכו', אם האשה היתה אומרת את זה תכף ומיד לבעלה, ועומדת חזקה בדבור שלה, אזי הכל היה משתנה לטובה, ואם לא פעלה שום דבר אלא היה ממשיך להתאכזר וכו', לא כתוב בשום מקום שצריכים לסבל מאדם אכזר וקמצן ומשפיל ובקרתי וכו' וכו'.

איך הולך הפתגם "עדיף מאחר מאף פעם לא", יעזר הקדוש ברוך הוא שהשלום בית שלכם יחזר על כנו, ותחיו ביחד באהבה גדולה מאד, ותבינו אחד את השני, ונשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך שבת שלום...

ב' רג.

האם באמת רבי נחמן מתקן את כל החטאים והעוונות שלנו? והאם הכוונה היא לכל יהודי או רק לתלמידיו?

שאלה:

מאת מיכאל: שלום לרב. מובא בספר 'חיי מוהר"ן': "אמר לענין מי שזכה להיות אצלו, שבכל פעם ופעם שזכה האדם להיות בביתו וכל הסתכלות והסתכלות שזכו להסתכל עליו הכל אינו נאבד לעולם. וכן 'שמעתי בליפויץ שהיה מדבר עם אנשי שלומנו דשם, ואמר מה אתם יכולים לעשות תשובה. וכי מספיקים ימיכם וכחכם כלכם לתקן פגם אחד ממה שקלקלתם? רק אני עושה תשובה בשבילכם, ויש לאל ידי לתקן הכל, כל מה שקלקלתם עד הנה, רק העקר מעתה לא תעשו עוד. ואפלו מהיום והלאה איני מקפיד על השגות שתעברו חס ושלום, רק העקר שעל כל פנים תשמרו עצמכם ממזיד, ועוד דבר מזה הרבה". האם באמת הרבי מתקן את כל

החטאים והעוונות שלנו? והאם הכוונה היא לכל יהודי או רק לתלמידיו? והאם אני יכול להיות רגוע לגבי המשפט שייעשו לי אחרי מזה ועשרים שנה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נשא, ח' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מיכאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל מה שכתוב בספרי רבנו ז"ל דע לך שזהו זה, וכל שיחה ושיחה שדבר ושח עמנו כך הוא זה בתמימות ופשיטות גמורה, ולכן עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל היא להיות בקי בשיחותיו הקדושות, שהם 'שיחות הר"ן' ו'חיי מוהר"ן'.

ואמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן שני"ח) שבכל שיחה ושיחה שהיה משיח ומדבר עמנו יכולים להיות על ידה איש פשוט, ואפלו צדיק גמור כל ימי חייו כמו שאני רוצה (אזוי וויא איך מיין איין גוטער ייד) אם ירצה לילך עמה לקים כפי שיחתו הקדושה, ונגם אפלו עכשו כשלומדיו דבריו הקדושים יש להם גם כן כח גדול לעורר להשם יתברך לזכות לדרכי השם באמת, למי שישים לבו היטב לדבריו ולשיחותיו הקדושים הנאמרים בספרי הקדושים, כי כל שיחה שלו היא התעוררות נפלא ונורא מאד ודרך ישרה ונכונה מאד לעבודת השם יתברך לכל אחד לפי מדרגתו יהיה באיזה מדרגה שיהיה. אפלו מי שהוא במדרגה עליונה מאד יכול לקבל דרך ישרה ועצות נפלאות מכל שיחה ושיחה שלו, וכן להפך מי שהוא בתכלית מדרגה התחתונה חס ושלום באיזה מקום שרק לא יהיה, יכול לקבל דרך ישרה ועצות נכונות מכל שיחה ושיחה שלו למלט נפשו מני שחת, ולשוב אל השם יתברך באמת אם ישים לבו לדבריו היטב, ויקים אותם באמת ובתמימות בלי שום חכמות, אשרי מי שיאחז בהם.]

ולכן כל מי שמתנהג כפי שרבנו ז"ל רצה, הינו שהוא תמיד שש

ושמח על נעם חלקו, וכן מרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא בתמימות ובפשיטות גמורה, ומספר את כל לבו אליו יתברך, וכן זוכה ללמד שעורים כסדרן על פי סדר-דרך-הלמוד שלו, ובא אליו בכל ראש השנה לאומן וכו', אין לו מה לפחד כלל, כי כל ההבטחות שהבטיח רבנו ז"ל סובבות גם עליו, אשרי מי שזוכה לציית את רבנו ז"ל ואז טוב לו בעולם הזה ומכל שכן בעולם הבא.

המאחל לך שבת שלום...

ב' רד.

צערתי מאד את הרבי שלי. איך אני יכול לפייס אותו?

שאלה:

מאת אברומי: חטאתי נגד רבי וצערתי אותו בלי כוונה, והוא הצטער ממני צער נורא ואים. אני מרגיש שפל ובזז שעשיתי כף לרבי וצערתי אותו. אני מדגיש שלא צערתי אותו בכונה, אבל כף קרה. רבי הוא איש מורם מעם ולא יגיד לי שום דבר, אבל אני מעצמי רוצה לבקש ממנו סליחה, אך יש לי פחד שיקפיד עלי שוב פעם על מה שעשיתי לו, וכן שלא ימחל לי, כי גרמתי לו נזק וצער בל יכפר. איך אני יוצא מהמצב המביך הזה, ואיך אני יכול לפייס את הרבי שלי? שהשם ישלח לכם רפואה שלמה ובריאות איתנה תמיד, ותמיד תוכלו לעזור לעם ישראל כל כף אמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נשא, ח' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אברומי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך שאפלו כשמצערין יהודי מכרחים לבקש ממנו מחילה וסליחה וכפרה וכו', כי כך אמרו חכמינו הקדושים (יומא פה:): עברות שביין אדם למקום יום הכפורים מכפר, עברות שביין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חברו; אין מועילה שום תשובה בעולם אלא עד שמרצה את חברו, ואם לא, הוא צריך לרדת לגלגול כמה וכמה פעמים רחמנא ליצלקו, ובני אדם מאד מזולזלים בזה וחושבים שזה סתם איזו חמרא, ולא יודעים שבזה שמצערין יהודי מקבלים על זה ענש מאד מאד חמור מקדם או אחר כך, כי לא יאבה הקדוש ברוך הוא לסלח לאדם שמצער את הזולת על לא דבר.

על אחת כמה באין ערוך כלל, מי שמצער את רבו שלמדו תורה, רבו שהעמידו על הרגלים, רבו שרוב חכמתו קבל ממנו, מקבלים על זה ענש חמור מאד מאד שאי אפשר לתאר ולשער כלל, כי אין הקדוש ברוך הוא מוחל וסולח למי שמצער צדיק הדבוק בו יתברך, ולכן אין עצה אחרת בשבילך אלא שתלך אל רבך ותבקש ממנו סליחה, ואפלו שלא ירצה לסלח לך בפעם הראשונה, תלך אליו פעם שנייה ושלישית פעם אחר פעם עד שימחל לך, ובודאי אם תפיס אותו ותדבר על לבו דברי נחומים שלא התכוננת לצערו וכו' וכו', בכל מיני לשונות שבועלים, לבסוף הוא ימחל לך, ואפלו שזה יהיה כרוך בבזיונות שתקבל וכו', כדאי וכדאי להתבזות בזה העולם, מאשר שתסבל אחר כך סבל בלתי נתן להסביר, כי לא יאבה הקדוש ברוך הוא סלח למי שמצער צדיק ותלמיד חכם הדבוק בו יתברך, ואני בטוח שאם תהיה עקשן לבוא אליו פעם אחר פעם להתנפל לרגליו ולבקש ממנו מחילה סליחה כפרה וכו', הוא ימחל לך.

וכאן המקום לעורר - אוי להם לבריות שמחרפים ומגדפים את רבם שלמדם תורה, רבם שהעמידם על רגליהם, רבם שהחזיר אותם בתשובה, רבם שכל חכמתם קבלו רק ממנו וכו' וכו', ולבסוף כשהעמיד אותם על הרגלים הם מבזים ומחרפים ומגדפים אותו, אין מספיק גיהנום לבריות נבזות כאלו, וכבר אמר החכם מכל אדם (משלי

י"ז) "משיב רעה תחת טובה לא תמוש רעה מביתו", כי אדם שמשלם רעה תחת טובה, בזה הוא מראה את גריעות נפשו, ואיך שהוא רקוב מבפנים וכו', ואף שהוא מראה פרצוף של תמים וכו', הוא משחת מאד, והגאון הצדיק הסטיפלער זכותו תגן עלינו מאד מגנה באחד ממכתביו מי שמשלם רעה תחת טובה, וקורא אותו בלשונות של גנאי וכו', ואומר שאין עוד דבר יותר גרוע מזה שאדם משלם רעה תחת טובה, ובפרט כשמדבר ברבו שמסר את נפשו כל כולו עבורו, ואחר כך מזלזלים בו, אין מספיק ענש עבורו, ולא יאבה הקדוש ברוך הוא סלח לו, ואם לא יחזרו בתשובה בזמן, הרי ישלמו על זה מחיר כבד מאד מאד, או בעצמם יחלו במחלה ממארת וכו', או שהילדים שלהם ימותו בחייהם וכו' וכו', זה לא צחוק, כל מי שמחרף ומבזה ומשפיל את רבו שקרבו אליו יתברך, לא יצא נקי מזה העולם, עד שיסבל סבל גדול מאד מאד.

ולכן כל מי שידע בנפשו שגם לו יש את חטא והעוון הזה, עליו לחזור תכף ומיד בתשובה ולבקש סליחה ומחילה וכפרה מרבו, ואף שעכשו מרב גאותו וכו' מחזיק שזה לא רבו, בדרך הסמך מס שמסית את האדם ומסבב את מחו ומעקם את לבבו כאלו זה אף פעם לא היה רבי ומורי וכו' וכו', עם כל זאת החכם עיניו בראשו אחרי ישוב הדעת אמתי צריך לקבל על עצמו ללכת ולבקש ממנו מחילה וסליחה וכפרה, וישמע מפיו בפרוש שמוחל לו, אחרת יקבל את ענשו באפן רע ומר מאד מאד, ולמה צריכים להגיע לזה?

הקדוש ברוך הוא ישמר אותנו שלא יהיה לנו עסק עם אף אחד, ומכל שכן שלא נבזה שום בר ישראל, ומכל שכן וכל שכן שנכבד את הרבי שלמד אתנו תורה, והחזיר אותנו בתשובה, וקרננו אל המקום ברוך הוא יתברך שמו.

המאחל לך שבת שלום...

ב' רה.

הַכֶּרְתִּי בַחֹר נִפְלָא, אַךְ אֲנוּ בָאִים מִמְּגוֹר אַחַר וְהַשְׁקֵפָה שׁוֹנָה. הָאֵם כְּדָאִי לְהַמְשִׁיף בַּקֶּשֶׁר?

שאלה:

מאת נופר אדל: לכבוד קדשת מורנו ורבנו שליט"א. תודה על החזקים, ועל החם והיחס האישי שלך לבני ישראל! לפני מספר חודשים יצאתי עם בחור בגיל עשרים ושלוש מהמגזר הדתי-לאומי, אותו בחור מחפש את דרכו בעבודת השם, הוא לומד זהר וחסידות וכו', ולעמות זאת, אני בעלת תשובה כשנתיים וחצי ומקרכת לרבנו הקדוש. בפגישה היתה לנו התחושה שהבסיס לקשר לא כל כך קיים, כיון שדרך עבודת השם שלנו שונה לחלוטין. מפה לשם, הוא נסה לחפש לי בחורים לשדוך לאחר שהפסקנו את הקשר, אך לא יצא מזה שום דבר.

בעקבות זאת יצא לנו לדבר דבורי אמונה, ובסיעתא דשמיא זכיתי לחזקו מאד. הוא חש שהוא מצטער על כך שהפסקנו את הקשר, ובקש שנפגש שוב כדי לראות אם יש על מה לדבר ואם אפשר למצא בסיס לקשר ביננו. יש לצין שהבחור הוא איש של אמת, בעל מדות טובות, הוא כן וישר הן עם עצמו והן עם זולתו.

שאלתי היא: האם אני, שלא מתחברת כל-כך עם הדרך שלו, יכולה להמשיך אתו בקשר ולהסתמך על מציאת החן שהיתה בינינו ועל מודותי? יש לצין שהוא אמר שהוא מוכן להשתנות ולהיות פתוח לדרך חדשה. אנא ממך צדיק יקרה עזר לי, אני כה מבלבלת לבבי הקשר הזה שהתחדש, אנא תן לי עצתך הקדושה והדריכני בדרך הנכונה. כל טוב משמים.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נשא, ח' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל נופר אדל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שאצלו יתברך חשוב כל בר ישראל, ובפרט כשאחד שומר תורה ומצוות זה מאד מאד חשוב בשמים, כל הדמיונות מאיזה מוצא הוא וכו', מאיזו עדה הוא וכו', הכל הכל ודמיון גדול מאד, העקר הוא להאמין בו יתברך שהוא נמצא ואין בלעדו נמצא, ולהאמין בתורתו הקדושה שהיא תורה מן השמים, ולקיים את מצוותיו יתברך בשמחה עצומה, זה העקר.

ולכן מאחר שהבחור שהכרת הוא בחור שיש לו אמונה בו יתברך ומקיים את מצוותיו יתברך, ולך יש את ההקדמות של רבנו ז"ל, ויש משיכה ביניכם, תראי לגמר את השדוד בכי טוב, כי באמת הדרך של רבנו ז"ל הוא אמונה פשוטה בצורה כזו שאדם יפתח את הפה שלו וידבר אל הקדוש ברוך הוא, תמימות כזאת שהיא עמק עמק מי ימצאנו.

ולכן רב העולם לא יכולים לקבל את דעת רבנו ז"ל, כי אף אחד לא יכול להכנס ולבוא אל תמימות כזאת שהוא ירגיש שהקדוש ברוך הוא נמצא ואין בלעדו נמצא, וצריכים לדבר אתו כאשר מדברים עם החבר פנים אל פנים, כי על זה צריכים אמונה ברוחה ומזככת עד שירגיש שאין בלעדו יתברך כלל, ואין טבע ואין מקרה ואין מזל, ואין דבר כזה כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה, הכל משגח ממנו יתברך, ואז נתבטלים כל ההבלים וההבלי הבלים וכו', וכל השמות והכנויים שרק נקראים, חרדל"י או דתי לאמי או שאר שמות וכנויים וכו' וכו', העקר להיות יהודי פשוט, להיות תמיד בשמחה, ולשמח בו יתברך שאין עוד שמחה כשמחה זו, ולמסר את כל כלו

אליו יתברך, ולקיים את המצוות בשמחה עצומה, וכן להתמיד בלמוד התורה הקדושה, ולעשות חסד עם כל בר ישראל, זה עולה על הכל.

ולכן לדעתי מאחר שיש לך את ההקדמות של רבנו ז"ל, שתדלי להאיר את האור הזה בבחור, ואז תראו שתהיה לכם שפה משתפת, ומאחר שאת כותבת שהוא בעל מדות טובות, זה יותר חשוב מהכל, יעזר הקדוש ברוך הוא שיהיה בסימן טוב ובמזל טוב ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך שבת שלום...

ב'רו.

איך זוכים להרגיש תמיד התעלות וחשק להשם יתברך?

שאלה:

מאת נחמן: תודה על השאלות והתשובות הנפלאות שנותנות לי ללמוד ולהתפלל בחשק, ועל העצות שעוזרות לי מאד. אני אברך פשוט שעוברים עלי כל מיני משברים, אבל הרבה פעמים אני מרגיש פתאום שמגיעים אלי אורות רוחניים ואני מרגיש התעלות בלי שעשיתי שום דבר עבור זה. האם זה בא מצד הקדשה? האם יש ליחס לזה חשיבות? ואיך זוכים להרגיש תמיד התעלות וחשק להשם יתברך?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נשא, ח' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נחמן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ד') כשאדם חוטא על ידי זה העוונות נחזקים בעצמותיו, כמו שכתוב (יחזקאל ל"ב) "ותהי עונתם

על עצמותם", וכל הצרות שאדם סובל, זה רק מחמת שעוונותיו חקוקים על עצמותיו, והם נוקמים בו, שזה מה שכתוב (ירמיה ח) "עונותיכם הטו אלה", וכתוב (תהלים ל"ד) "תמותת רשע רעה", שהרשעות והעברות שעשה, הם נוקמים בו, וכשבר ישראל זוכה להתודות אליו יתברך, על ידי זה יוצאים כל עוונותיו מעצמותיו, ומתחיל להאיר לו אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה מאד וכו' וכו', וזה מה שאנו רואים שלפעמים נתלהב אדם בתוך התפלה ואומר כמה תבות בהתלהבות גדולה, זה בחמלת השם יתברך עליו שנפתח לו אור האין סוף ברוך הוא, והאיר לו, וכשרואה אדם התנוצצות הזאת אף על גב דאיהו לא חזי מזליה חזי (מגלה ג') תכף ומיד נתלהב נשמתו בדבקות גדול לדבק את עצמו באור אין סוף, וכשיעור התגלות אין סוף, לפי מנין התבות שנפתחו והתנוצצו, כל אלו התבות אומר בדבקות גדול ובמסירות נפשו ובבטול כחותיו, ומאיר עליו אור נורא ונפלא מאד מאד, ומרגיש הארה נוראה ונפלאה מאד, ולכן אין זה דמיון אלא זו מציאות, כשבר ישראל מתודה להקדוש ברוך הוא, אין למעלה מזה.

ולכן אשרי האדם שזוכה תמיד לדבר אל הקדוש ברוך הוא בתמימות ובפשיטות, שעל ידי זה בעצמו תאיר עליו תמיד הארה מהאין סוף ברוך הוא, וכבר גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות הרי"ן סימן קנ"ד) שעקר מה שהגיע למדרגתו הוא רק על ידי ענין פראסטיק (פשיטות) שהיה מדבר הרבה ומשיח הרבה בינו לבין קונו, ואמר תהלים הרבה בפשיטות. ועל ידי זה דיקא הגיע למה שהגיע, ואמר אם הייתי יודע שהשם יתברך יעשה ממני מה שאני עתה, דהינו חדוש כזה, הייתי עושה ביום אחד מה שעשיתי בשנה כלה (כלומר שהיה מזדרז כל כך בעבודתו עד שמה שהיה עושה ועובד השם יתברך בשנה כלה היה עושה ביום אחד), והיה מתגעגע מאד אחר מעלת העבודה של פראסטיק (פשיטות) באמת, ואמר איי פראסטיק. גם אמר שדבר עם כמה צדיקים גדולים ואמרו גם כן שלא הגיעו למדרגתם כי אם על ידי ענין פראסטיק, שעסקו בעבודתם עבודת השם יתברך בפשיטות

גמור בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו וכו', ועל ידי זה דיקא הגיעו למה שהגיעו.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך שבת שלום...

ב' רז.

**האם דוקא אני צריך להכין את הנטלה ליד המטא?
והאם צריכים לכסות את המים במשך הלילה?**

שאלה:

מאת בר רפאל: שלום וברכה לצדיק היקר מוהרא"ש, רפואה שלמה ובריאות איתנה ותודה על הכל. ברוך השם מאז שהתחנתתי אשתי מכינה לי דלי עם נטלה ליד המטא וזה אצלנו חק קבוע. האם יש ענין שדוקא אני יכין לעצמי את הנטלה? והאם הנטלה צריכה להיות מכסה בלילה בבד וכדומה מפני רוח רעה? אשמח אם הצדיק ישיב לי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נשא, ח' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל בר רפאל גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שזכית לאשה כשרה שהיא מכינה לך דלי עם נטלה של מים על יד מטתך. בדרך כלל עושה את זה הבעל, כי האשה שוכחת וכו', וכן היא לא מבינה את גדל הענין הזה להכין לעצמו קערה ונטלה עם מים וכו', ואתה זוכה שאשתך היא בעלת

יראת שמים והיא מכינה לך את זה, אשריך ואשרי חלקך, ואתה צריך
 מאד מאד לשמר על כבוד אשתך שזה דבר גדול מאד מאד, כמאמר
 ז"ל (בבא מציעא ט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה
 מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב)
 "ולאברם היטיב בעבורה" והינו דאמר להו רבא לבני מחוזא, אוקירו
 לנשייכו כי היכי דתתערתו (תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו) ואמר
 רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ט) שעקר העשירות בא בזכות
 האשה.

לא צריכים לכסות את המים בבד מפני רוח רעה וכו', וזו סתם
 חמרא.

רק חזק ואמץ מאד להיות בשמחה, ותשמח אחרים, אשר
 אין מצוה יותר גדולה מזו, ואצלו יתברך מאד מאד חשוב כשבר
 ישראל שמח, ויותר חשוב כשמשמח את אחרים, ולכן תעשה כל
 מה שביכולתך תמיד לשמח את אחרים, וכך תהיה לך גם כן שמחה,
 ואצלו יתברך שורה רק השמחה, כמו שכתוב (דברי הימים א' ט"ז כ"ז)
 "הוד והדר לפניו עז וחדוה במקומו", אשרי מי שמשמח בעצמו, ואשרי
 ואשרי מי שמשמח אחרים, ושכרו הרבה מאד בשמים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני
 מבקש ומתפלל בעדך תמיד שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר
 תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך שבת שלום...

ב' רח.

**אני לא מסגלת לחיות יותר עם בעלי,
ומרגישה שהחיים אתו הם בזבוז זמן**

שאלה:

מאת רחל: לכבוד מוהרא"ש ש' שלום! אני נשואה כבר שש עשרה שנה, וכבר מההתחלה הקשר ביני לבין בעלי היה בעליות וירידות כל הזמן, עד שהגעתי למצב שאני לא מסגלת לחיות אתו. כבר כמה שנים אין בינינו חיים משתפים, יש בינינו המון חלוקי דעות ואני מרגישה שפכל שעובר הזמן אנחנו מתרחקים יותר ויותר.

לפעמים אני חושבת שהנה סוף סוף עלינו על הגל, ואז פתאום שוב יש נפילה. אני רוצה עוד ילדים, ואני מרגישה שחבל לי על השנים שאני מבזבזת לצדו, אך קשה לי להקבל החלטה. אודה מאד לרב אם הוא יוכל לומר לי מה הכי נכון לעשות במצב כזה. מחכה לתשובה, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נשא, ח' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל רחל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שכל זוג באים משני עולמות והם שני הפכים לגמרי, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן פ') שעקר השלום ששני הפכים מתאחדים באחדות אחד, וזה נמצא אצל כל בני זוג שמתחתנים, כי הרי שניהם באים משני רקעים אחרים וכו', ולפעמים זה רחוק כמו מזרח למערב בלי שום גזמא כלל, ועקר השלמות של זוג כזה להתאחד יחד, לותר אחד לשני, ולהשלים אחד עם השני, וזה צריך להיות תכף ומיד אחר החתונה ולא לחכות כל כך הרבה

שנים, ואחר כך לתפס את עצמו אי זה לא הזווג שלי וכו', אי אגני לא יכולה לחיות עם אדם כזה וכו'.

עם כל זאת יש פתגם עממי "עדיף מאחר מאף פעם לא", לדעתי תתאזרי במדת הסבלנות שאין מדה יותר יפה מזו, ואפלו שזה בא לך מאד מאד קשה, זכרי מה שאמר התנא הקדוש (אבות פרק ה') לפום צערא אגרא, ודעי לך כשאשה עוצרת עצמה לא לכעס וכו', אפלו שהיא נמצאת במדור הקלפות וכו', בזה היא עולה עד עולם האצילות, שהיא בטלה לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, כי הכל תלוי כפי מדת הסבלנות ולא להכנס בכעס, שבדרך כלל בא מגאות וישנות. אשה צריכה לבטל את עצמה כל כלה אליו יתברך, ושלא תהיה לה שום תרעמת על בעלה, כי האשה היא חלק מבעלה, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ג) "עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת", ולכן אשרי האשה שקנתה לעצמה את מדת הסבלנות לגבי בעלה וכו', ומוחלת לו על הכל, ומתחזקים לאהב אחד את השני, שאז השכינה תשרה בתוך הבית.

לדעתי אשה יש לה כחות הנפש בלתי מגבלים, והיא יכולה להפך את דעת בעלה מההפך אל ההפך אם היא חכמה, וכבר אמר החכם מכל אדם (משלי י"ט ג') "אולת אדם תסלף דרכו ועל הוי"ה יזעף לבו" הרבה פעמים אדם עושה בחיים טעויות וכו', ואחר כך יש לו טענות על הקדוש ברוך הוא, ולכן לדעתי בשום פנים ואפן אל תתגרשי, את יכולה להפך את בעלך בקלות אם תראי לו המון אהבה וחם, ואז תראי שהמצב לא כל כך רע ומר ושחור כמו שאת חושבת וכו'.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתשתדלי מאד מאד לא לתת לעצבות והדכאון שיתפסו אותך, עד שיכנסו בך מחשבות כאלו את כבר לא מסגלת לחיות עם בעלך וכו' וכו', כי את צריכה לדעת אשר הסמוך מם רוצה רק לשבר את האדם לגמרי ולהפילו בעצבות ובמרירות ודכאון, ולהפריד בין איש לאשה וכו' וכו', כי זה כל כחו הטמא

לעשות פְּרוּדִים, כִּי הִסְמַךְ מִם נִבְרָא רַק לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת הַטּוֹב שֵׁישׁ בּוֹהַ הָעוֹלָם וְכוּ', וְלְהַכְנִיס עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וּדְכָאוֹן בְּאָדָם, וּמְרִיבוֹת בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וְכוּ' וְכוּ', וּרְבֵנוּ ז"ל הִזְהִירוּנוּ מְאֹד מְאֹד עַל מִדַּת הַשְּׂמֻחָה, וְאָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן כ"ד) שְׁצַרִּיכִים לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל הַכַּחְוֹת לְהִיּוֹת בְּשְׂמֻחָה, וְאֶת צְרִיכָה לְדַעַת שְׁלֵהִיּוֹת בְּשְׂמֻחָה זֶה בָּא בְּמִסְרֵיּוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְלִכֵּן אֲשָׁרֵי מִי שֶׁמְכַרִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשְׂמֻחָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

וְכֵן הִרְגִּילִי אֶת עֲצָמִי לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה, כִּי כָּל דְּבוּר וְשִׁיחָה שְׂאָדָם מְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, נִשְׁמָעִים וְנִתְקַבְּלִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְגוֹרְמִים נַחַת רוּחַ לְמַעְלָה. אֲשָׁרֵי הָאִשָּׁה שִׁחֲזָקָה בּוֹהַ כָּל יוֹם, וּמְדַבֵּרַת וּמְבַקֶּשֶׁת מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ שְׁבַעֲלָה יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְשִׁיחָהּ הַבַּיִת גַּן עֵדֶן, וְיִתְעַנְּגוּ שְׁנֵיהֶם מִזִּיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרְךָ, וְיֵאָהֲבוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְיִכְבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְתִהְיֶה בֵּינֵיהֶם הַבְּנָה הַדְּדִית, שְׂאֹז הַשְּׂכִינָה תִשְׂרָה בֵּינֵיהֶם, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (סוֹטָה יז.) אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן, וְאָמְרוּ (ירושלמי בְּרֻכּוֹת פֶּרֶק ט' הֲלָכָה ח') אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ אִי אֶפְשָׁר לְשְׁנֵיהֶן בְּלֹא שְׂכִינָה, וּבְמִקּוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה נִמְצָאת שָׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שִׁיחָהּ בֵּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאֶהְבָּה גְדוּלָה מְאֹד, כִּי שְׁלוֹם אִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שֶׁבַת י.) זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלִכֵּן אִם מְכַנִּיסִים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם בַּיִת, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

ב' רט.

**כָּבֵר זְמַן רַב שְׁאֲנִי חוֹשֵׁד שְׁאֲשֵׁתִי בַגְּדָה בִּי,
אֶךְ לִפְנֵי שְׂאֲתַחִיל בְּהַלִּיכִי גְרוּשִׁין בְּרִצּוֹנִי לְשִׁמְעַת אֶת
דַּעְתּוֹ שֶׁל הָרַב**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת אֲבִירֵן: שְׁלוֹם לְרַב. לִפְנֵי כִּשְׁנָה אֲשֵׁתִי הִבִּיָּאָה הַבִּיטָה לֵאלֹא יָדִיעַתִּי מִיִּשְׁהוּ מִהַעֲבֹדָה כְּדִי שִׁיעֶשֶׂה לָּהּ טַפּוּל טַבְּעוֹנִי. כְּשֶׁזָּדָה נֹדַע לִי הַתַּחֲלָתִי לַחֲשֵׁד שֶׁהִיא בַגְּדָה בִּי, אֶךְ כְּשִׁשְׂאֲלָתִי אוֹתָהּ הִיא הִכְחִישָׁה. לִפְנֵי אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים הִיא אָמְרָה לִי שֶׁהִיא כָּבֵר לֹא אוֹהֶבֶת אוֹתִי יוֹתֵר, אֲלָא אֶת הַבְּחֹר מִעֲבֹדָתָהּ. לְמֹרֹת שְׁאֲנִי בְּסוֹפֵק אֲנִי מִתְכַּנֵּן לְהַתְּחִיל בְּהַלִּיכִי גְרוּשִׁין, אֶךְ לִפְנֵי כֵן בְּרִצּוֹנִי לְהַתְּיַעֵץ עִם הָרַב וּלְשִׁמְעַת אֶת דַּעְתּוֹ בְּעַנְיִן. תּוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּהַעֲלֵתָךְ, י' סִיוֵן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֲבִירֵן גְּרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבָךְ.

קִדְּם אֲנִי לֹא יָכוֹל לַעֲנוֹת עַל שְׂאֵלָה כְּזוֹ לִפְנֵי שְׁאֲנִי שׁוֹמֵעַ גַּם אֶת הַצֵּד שְׁנִי, הִינּוּ אֶת הַצֵּד שֶׁל אֲשֵׁתָךְ, אִם כָּל הַסְּפוּר נִכּוֹן, כִּי הָרִי צְרִיכִים לְשִׁמְעַת שְׁנֵי צְדָדִים, וּבַפֶּרֶט בְּדִינֵי נַפְשׁוֹת, וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין ז'): עַל הַפְּסוּק (דְּבָרִים א' ט"ז) "שִׁמְעַת בֵּין אֲחֵיכֶם וּשְׁפֹטֵתֶם", אָמַר רַבִּי חֲנִינָא, אֲזַהֲרָה לְבֵית דִּין שֶׁלֹּא יִשְׁמַע דְּבָרֵי בַעַל דִּין קִדְּם שְׂיִבּוֹא בַעַל דִּין חֲבֵרוֹ, וְאֲזַהֲרָה לְבַעַל דִּין שֶׁלֹּא יִטְעִים דְּבָרָיו לְדִין קִדְּם שְׂיִבּוֹא בַעַל דִּין חֲבֵרוֹ; וְזֶה לֹא בַתּוֹרָה לְשִׁמְעַת רַק צַד אֶחָד, וְלָכֵן בְּהַשְׂאֵלָה הַסְּפָצִיפִית שְׂאֲתָה שׁוֹאֵל, אֲנִי לֹא יָכוֹל לַעֲנוֹת לָךְ עַד שְׁאֲנִי יִשְׁמַע גַּם אֶת הַצֵּד שְׁלָהּ.

אָבֵל בְּכֻלָּיוֹת יֵשׁ וַיֵּשׁ מַה לַעֲנוֹת, עֲצָם הַעֲבָדָה שְׂאֵשָׁה מְבִיאָה לְתוֹךְ בֵּיתָה גָּבֵר זֶר בְּלֹא יְדִיעַת בַּעֲלָהּ, וְעוֹד שֵׁיעֲשֶׂה לָּהּ טְפוֹל וְכוּ', זוּ פְרִיצוֹת וְהַפְקָרוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד מְאֹד, כִּי אֲסוּר יַחּוּד זֶה דְאוֹרֵיטָא, וְזֶה לֹא צְחוּק יְלָדִים, וְאוֹי לְהֵאֲשֶׁה שְׁבוּגָת בְּבַעֲלָהּ, הֲרִי יֵשׁ בְּתוֹרָה פְּרִשָׁה שְׁלֵמָה שֶׁל סוּטָה - אֵשָׁה שְׁמִתִּיחַדָת עִם גָּבֵר זֶר שֶׁעֲנָשָׁה מִפְּרִשׁ בְּפִרוּשׁ, וְלִצְעָרְנוּ הֶרֶב הַנְּשִׁים לֹא שׁוֹמְרוֹת עֲצָמָן מִזֶּה, וְאַחַר כֵּךְ כְּשֶׁבָאָה לָהֶן אִיזוֹ מַחֲלָה וְכוּ', אִיזוֹ קְטִסְטְרוּפָה וְכוּ', יֵשׁ לָהֶן טְעָנוֹת עַל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, לָמָּה הִגִּיעַ לָהֶן דְבַר כֵּזֶה, בְּשַׁעַה שֶׁהִתִּיחַדוּ בְּבֵית עִם גָּבֵר זֶר, שֶׁדְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד חֲמוּר, וְזוֹ לֹא חֲמֵרָא אֱלָא בְּגֵדֵר נְאוּף, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה כ"ו סִימָן ה') עַל הַכֹּל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאָרִיךְ אִפּוֹ חוּץ מִן הַזְנוּת; וְאָמְרוּ (בַּמְדַּבֵּר רַבָּה פְּרָשָׁה ט' סִימָן ז') אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַכֹּל אֲנִי כּוֹבֵשׁ, וְעַל הַזְמָה אֲנִי כּוֹעֵס; וְאָמְרוּ (תַּנְחוּמָא בְּרֵאשִׁית) עַל הַכֹּל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹתֵר, חוּץ מִן הַזְמָה וְהַזְנוּת.

וְלִכֵּן זֶה אֲסוּר חֲמוּר לְאֵשָׁה נְשׂוּאָה לְהִתִּיחַד בְּבֵית לְבַד עִם גָּבֵר זֶר, וְלֹא יֵאבֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא סִלַּח לָהּ.

בֵּא וְרֵאָה אִיךָ הֵיטָה קִדְשָׁה וְטָהָרָה לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּכֹל הַדּוֹרוֹת, הֶרֶב הַקְדוּשׁ רַבִּי נִפְתְּלֵי צְבִי מְרוֹפְשֵׁיץ זְכוּתוֹ תִּגַּן עֲלֵינוּ, תִּכְךָ וּמִידָ כְּשֶׁהִתְחַתַּן וְעוֹד הֵיךָ צְעִיר, הוּא בָּא הַבֵּיתָה וְרֵאָה שְׂאֵשְׁתוֹ מִתְאַפְּרָת מוֹל הֲרָאִי וְכוּ', שְׂאֵל אוֹתָהּ לָמָּה אַתְּ צְרִיכָה לְהִתְאַפֵּר כָּל כֵּךְ מוֹל הֲרָאִי? לִי אַתְּ יָפָה גַם כִּכָּה, וְאַתְּ נִרְאִית לִי מְאֹד אֶפְלוּ בְּלִי אִפּוֹר וְכוּ', עֲנֵתָה לוֹ בְּזֶה הַלְשׁוֹן "מִי אוֹמֵר שְׂאֵנִי צְרִיכָה לְשֵׂא חֵן רַק בְּעֵינֶיךָ? וְמָה יֵשׁ שְׂאֵנִי יִמְצָא חֵן גַּם בְּעֵינֵי שְׂאֵר בְּנֵי אָדָם?" וְתִכְךָ וּמִידָ כְּשֶׁבַעֲלָה שְׁהִיָּה אֲזוֹ צְעִיר מְאֹד שְׁמַע אֶת זֶה, בְּרַח אֶל הַצְדִּיק הַקְדוּשׁ הֶרֶבִּי רַבִּי יַחֲיִיאֵל מִיכָל מְזוֹלוֹטְשׁוֹב זְכוּתוֹ תִּגַּן עֲלֵינוּ, וְסַפֵּר לוֹ אֶת הַסְּפּוֹר הַזֶּה, וְהֵיךָ מְאֹד מְזַעְזַע, וְאָמַר לוֹ תִּכְךָ וּמִידָ תִּגְרַשׁ אוֹתָהּ, וְכֵן עֲשֵׂה, וְאַף שְׁלִקַח כְּמַעַט שְׁנָה עַד שֶׁהִיא רְצָתָה לְקַבֵּל אֶת הַגֵּט, אָבֵל הוּא כְּבָר

לא רצה לחיות עם אשה כזו שרק פלטה מלה כזו מהפה, רואים מזה איך שהיתה קדשה וטהרה בין נשמות ישראל.

ולצערנו הרב עכשו בעקבתא דמשיחא שתאות נאוף בוערת מאד מאד בעולם, נעשה הכל הפקר, ועושים מה שרוצים וכו', וכו', ולא חושבים פעמים שעל כל זה יבוא אלקים במשפט וישלם מה שמגיע לנואף ולנואפת, כמו שכתוב (ויקרא כ' י') "ואיש אשר ינאף את אשת איש אשר ינאף את אשת רעהו מות יומת הנאף והנאפת", שומעים כל כך הרבה אסונות משנים וכו', תאונות דרכים קטלניות וכו', מחלות וחלאים רעים וכו', ומתפלאים על מה ולמה מגיע לנו דבר כזה? ולא יודעים שעל הכל יש חשבון מלמעלה, וכך אמרו חכמינו הקדושים (כתבות ל.) תני רבי חייא מיום שתורב בית המקדש אף על פי שבטלו סנהדרין ארבע מיתות לא בטלו וכו', אלא דין ארבע מיתות לא בטלו, מי שנתחייב סקילה - או נופל מן הגג או חיה דורסתו, ומי שנתחייב שרפה - או נופל בדלקה או נחש מכישו, ומי שנתחייב הריגה - או נמסר למלכות או ליסטים באין עליו, ומי שנתחייב חנק - או טובע בנהר או מת בסרונוכי.

ולכן אשרי הגבר ואשרי האשה שחוזרים בתשובה שלמה על העברה, ומקבלים על עצמם מהיום והלאה לשמר מכל הזבל והלכלוך והנאוף הזה, ואז ושב הקדוש ברוך הוא ורפא להם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' רי.

בגלל נהול לא נכון של אבא שלי, העסק קרס והגענו לחובות בסך מיליון שקל

שאלה:

מצאת סער: למוהרא"ש שלום, אני מתפלל שהקדוש ברוך הוא ישלח לכבודו רפואה שלמה במהרה. המשפחה שלנו נקלעה לחובות לא פשוטים בכלל. עד לפני כמה חודשים אבא שלי היה עצמאי, ובגלל נהול לא נכון, קרה שהגענו לחובות אדירים בסך מיליון ש"ח, הכוללים חובות למשכנתא, הוצאות לפעל, בעלי חניות, מוסדות, מע"מ, מס הכנסה, בטוח לאמי ועוד. אבא הפסיק להיות עצמאי ועכשו הוא ואמא עובדים כשכירים, וגם אחי עוזר במשכנתא שהוא מקבל. אני השתחררתי מהצבא לפני כמה חודשים, ועכשו אני עובד באפן זמני בגנון יחד עם דוד שלי, עד שבועות השם אמצא משהו קבוע.

לפני כשבתיים התחלנו לשמור שבת, אך עדין יש לנו נפילות ועליות. אני ואחי זכינו בחסדי השם להתקרב בזמן האחרון לרבנו, ללמד בספריו ולהתחיל לקיים את עצותיו. אני פונה לרב כדי לקבל עצות וכאן לפתרון בעיית החובות, ובנוסף אשמח מאד אם הרב יתפלל עבורנו שנזכה להתקרב להשם ולצדיקים וללכת בדרך האמת תמיד. תודה רבה לרב על זמנו היקר.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהעלתך, י' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל סער נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, אשר אין

עָרַךְ לָזֶה, וְאֵתָהּ צָרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְשִׂמַח בְּזֶה שְׂזִכִיתָ לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנֵנוּ ז"ל, כִּי הוּא פּוֹתֵחַ לָנוּ אֶת הָעֵינַיִם לְרֵאוֹת וּלְהִרְגִישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּפּוֹתֵחַ לָנוּ אֶת הַלֵּב לְדַבֵּר אֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֵל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו.

בְּוֹדָאֵי הַבְּעֵיָה שֶׁל הַחֹבוֹת הִיא בְּעֵיָה רְצִינִית מְאֹד וְכו', וְכו', עִם כָּל זֹאת אַף פַּעַם אֶסוּר לְהִתְיַאֵשׁ כִּי מְכַל צָרָה יְכוּלִים לְצַאת אִם מְקַבְּלִים עַל עֲצָמָם עַל כָּל פְּנִיָּם מֵהַיּוֹם וְהַלְּאָה לֹא לְהִכְנִס בְּחֹבוֹת עֲצוּמִים, כִּי רַבְּנֵנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה יוֹתֵר מֵהַכֵּל, וְאָמַר (שִׁיחֹת הַר"ן סִימָן קכ"ב) שְׂטוּב לְהִיּוֹת יוֹתֵר טוֹב בְּעַל חוֹב לְעֲצוּמוֹ מֵאֲשֶׁר לְהִיּוֹת בְּעַל חוֹב לְאַחֵרִים, הֵינּוּ שְׂלֹא יִכְנָס הָאָדָם בְּעֵסְקִים יוֹתֵר מֵהַכְּחוֹת שְׁלוֹ, כְּדִי שְׂלֹא יִכָּשֵׁל וַיִּפֹּל בְּחֹבוֹת גְּדוּלִים, וַיִּסְתַּבֵּךְ בְּסִבּוּכִים וְכו' וְכו'.

אֶסוּר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִיָּם וְאִפְּנֵי, וְאֶסוּר לְהִכְנִס בְּשׁוּם לַחֵץ וְכו', כִּי מְכַל סִבֵּךְ יְכוּלִים לְצַאת אִם רַק לֹוקְחִים אֶת עֲצָמָם בְּיָדֵים, וּמְקַבְּלִים עַל עֲצָמָם מֵהַיּוֹם וְהַלְּאָה אֲנִי לֹא מִסְתַּבֵּךְ יוֹתֵר בְּחֹבוֹת, וְחוּזוּרִים בְּתִשׁוּבָה אֲמַתִּית אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמְקַבְּלִים עַל עֲצָמָם לְשִׁמּוֹר אֶת הַשְּׁבֵת בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, כִּי הַשְּׁבֵת מְעַשְׂרֵת גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה י"א סִימָן א') עַל הַפְּסוּק (מִשְׁלִי י') "בְּרִכַּת הַיּוֹי" הִיא תַעֲשִׂיר וְלֹא יוֹסֵף עֲצָב עֲמָה" בְּרִכַּת הַיּוֹי" הִיא תַעֲשִׂיר זֹו הַשְּׁבֵת, שְׁנֵאָמַר (בְּרֵאשִׁית ב' ג') "וַיִּבְרָךְ אֱלֹקִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי".

אֵתָהּ צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁבְּעַל תִּשׁוּבָה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׂמִים, כַּמֵּאֲמָרָם ז"ל (בְּרִכּוֹת ל"ד) בְּמָקוֹם שֶׁבְּעַלֵי תִשׁוּבָה עוֹמְדִים, שָׁם אֵינְ צְדִיקִים גְּמוּרִים יְכוּלִים לְעַמֵּד, וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסִיקְתָּא דְרַב כְּהֵנָא) גְּדוּל כַּחַה שֶׁל תִּשׁוּבָה, שְׁכִינּוֹן שְׂאָדָם מֵהִרְהֵר בְּלָבוֹ לְעֵשׂוֹת תִּשׁוּבָה, מִיָּד הִיא עוֹלָה לֹא עַד עֲשָׂרָה יָמִים וְלֹא עַד עֲשָׂרִים וְלֹא עַד מֵאָה, אֲלֹא עַד מֵהַלֵּךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנִים, וְלֹא עַד רְקִיעַ רֵאשׁוֹן וְשָׁנִי, אֲלֹא שֶׁהִיא עוֹמֵדֵת לְפָנֵי כֶּסֶף הַכְּבוֹד, וְהַסְּמֵךְ מִם מְאֹד מְאֹד מִכּוֹן אָדָם שְׁחוּזֵר בְּתִשׁוּבָה, כִּי כִיּוֹן שְׂאָדָם בָּא אֵל הַקְּדוֹשׁ

ברוך הוא אִפְלוּ שֶׁהוּא עֲשֵׂה עַד עַכְשָׁו מַה שֶׁהוּא עֲשֵׂה, וּמִתּוֹדָה וּמִתְחַרֵּט עַל כָּל מַה שֶׁעָשָׂה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּבָר מְקַבְּלוֹ, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּמִדְבָר רַבָּה פֶּרֶשֶׁה כ' סִימָן י"ג) בְּלִעָם הִיָּה רָשָׁע עָרוֹם וְיָדַע שְׂאִין עוֹמֵד בְּפָנֵי הַפְּרַעֲנוֹת אֲלֵא תְּשׁוּבָה, שְׁכָל מִי שֶׁחֹטֵא וְאוֹמֵר חָטָאתִי, אֵין רְשׁוֹת לְמִלְאָף לַגַּע בּוֹ, בְּשִׁבִיל זֶה הוּא מְסִית אֶת כָּל אָדָם מַה לָּף לְחַזֵּר בְּתְּשׁוּבָה? וּמַה לָּף לְהִתְּוֹדוֹת? כִּי הוּא יוֹדַע שְׁמֵי שְׁחֹזֵר בְּתְּשׁוּבָה וּמִתּוֹדָה לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵין רְשׁוֹת לְמִלְאָף הַמּוֹת לַגַּע בּוֹ, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַחֲוּמָא גַח) אֵין מְכָה בְּעוֹלָם שְׂאִין לָהּ רְפוּאָה, רְפוּאָתוֹ שֶׁל יֵצֵר הָרַע תְּשׁוּבָה, וְלֹא בַחֲנָם שֶׁהִסְמָךְ מִם בָּא בְּכָל פַּעַם אֶל בַּעַל תְּשׁוּבָה וּמְכַנְּסֵי בּוֹ חִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ', עַד שֵׁישׁ לּוֹ עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת בְּתְּשׁוּבָה שְׁלוֹ, וּכְאֵלוֹ לֹא צְרִיכִים אוֹתוֹ בְּשָׂמִים וְכוּ', וּבְאַמַּת מוּבָא בּוֹהֵר (תִּי שְׂרָה קכ"ט). זְכָאִין אֵינוֹן מְאֲרִיחוֹן דְּתְּשׁוּבָה, דְּהָא בְּשַׁעֲתָא חֲדָא, בְּיוֹמָא חֲדָא, בְּרַגְעָא חֲדָא, קְרִיבִין לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מַה דְּלֹא הוּהוּ הִכִּי אִפְלוּ לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים, דְּאִתְקְרִיבוּ גַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכַמָּה שְׁנִין; [אֲשֵׁרִי אֵלוֹ שְׁחֹזְרִים בְּתְּשׁוּבָה שֶׁבְּשַׁעָה אַחַת וּבְיוֹם אֶחָד וּבְרַגַע אַחַת הֵם מִתְקַרְבִּים לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּצוּרָה כְּזוֹ מַה שֶׁצַּדִּיקִים גְּמוּרִים הִתְקַרְבוּ לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּכַמָּה שְׁנִים, כֹּל כֵּן חָשׁוּב בַּעַל תְּשׁוּבָה אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא].

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתְּפִלְתִּי שְׂאִנִּי מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעַדְךָ שִׁיְהִיָּה לָךְ הַצְּלָחָה מְרַבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תְּפַנֶּה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' ריא.

**אין לי עבודה, אין לי בית ואין לי בן-זוג, ואני מרגישה
שעשוי לי עין-הרע**

שאלה:

מאת צביה: שלום. שמי צביה, אני גרושה ויש לי שלשה ילדים, לצערי הם לא בחזקתי והם גרים אצל הגרוש ואמו. הבנות לא מדברות אתי בהשפעתה של אמו, הילד הקטן מאד זקוק לי ונורא מתגעגע אלי, אף אני רואה אותו רק בפעון.

אני מרגישה שעשוי לי עין-הרע, אין לי עבודה קבועה, אין לי בית ואין לי בן זוג. אנא עזר לי. תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהעלתך, י' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל צביה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא יודע בדיוק מה היתה הסבה שהתגרשתם, וכפי שאני מבין בין השורות האמא שלו התערכה בנשואין שלכם.

ולכן תמיד אני אומר לזוג שהתחתנו, שידעו אשר אין עוד דבר טוב ובריא לזוג כשמתחננים, כמו לא לערב את ההורים בחיי הנשואין שלהם, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד", זה הכי בריא שלא צריכים את העזרה של ההורים, וכך לא מחיבים להם כלום וכו' וכו', אף שעל פי רב לזוג טרי זה מאד מאד קשה, כי בתחלת הנשואין צריכים את העזרה של ההורים וכו', עם כל זאת צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להסתדר לבה, כי תמיד החמות מתערבת בין הזוג, פעם זו האמא שלה, ופעם זו האמא שלו, וידוע שכלה וחמותה

אף פעם לא ישתוו בשום פנים ואופן, וזה בא להם מחמת חסרון הדעת וקטנות השכל וכו' וכו'. על פי רב האמא של החתן נכנס לה בדמיון כאלו הכלה גנבה את הבן שלה וכו', אני ילדתי אותו וכו', גדלתי אותו וכו', ועכשו באה בחורה צעירה וגונבת לי את הבן וכו', או להפך האמא של הכלה נכנס לה בדמיון כאלו החתן גנב את הבת שלה וכו', אני ילדתי אותה וכו', גדלתי אותה וכו', ועכשו בא בחור צעיר וגונב לי את הבת וכו', אשר כמובן זה בא מקטנות וחסרון הדעת שיש בנשים וכו', וכך הטבע הרע שאי אפשר לשנות את זה.

ולכן זוג צריכים להיות פקחים כשמתחתנים, ולא לערב את ההורים בעסק נשואיהם וכו', כי הם רק יסבלו מזה, הבעל והאשה צריכים לאהב אחד את השני, ולהבין אחד את השני, ולדאג מאד שלא יתערבו ההורים בחיי הנשואין, ואלו נשואין מצלחים.

הלואי היה איזה אדם שיכול להשלים ביניכם ולהחזיר אתכם ביחד בשביל הילדים, כי מי סובל בגרושין? רק הילדים, וכמו שמצינו אשר חכמינו הקדושים אמרו (גטין ז'): כל המגרש אשתו ראשונה אפלו מזבח מוריד עליו דמעות. נשאלה השאלה למה דוקא המזבח מוריד דמעות? למה לא שאר כלי המקדש, כגון הכיור, השלחן, המנורה, הארון וכו'? אלא המזבח מוריד דמעות ואומר "מספיק קרבנות הביאו עלי, ולכן אני לא צריך יותר קרבנות". כי בגרושין מי הקרבנות? הילדים! ולכן המזבח דוקא מוריד דמעות, כי יש עלי מספיק קרבנות, אני לא צריך שיביאו עלי עוד קרבנות, ולכן אשרי מי שיכול להחזיר זוג שהתגרשו ולהשלים ביניהם.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצלחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' ריב.

**בני בן השבע מלא פחדים ואיננו מסגל להיות לבד,
גם לא בשרותים**

שאלה:

מאת לאה רחל: שלום לכבוד הרב, תודה מראש על תשומת הלב ורב ברכות!

שאלתי היא לגבי בני הבכור נרו יאיר: הוא מאד קשור לבית, והוא מלא בחששות ופחדים. הוא כמעט בן שבע, ועדין מפחד להכנס לחדרי הבית לבדו, וכן ללכת להתפנות ולהתקלח לבד. אמרו לנו שכדאי לנו להגיד אתו קריאת שמע עם שלשת פרשיותיה - אך זה לא הועיל. מדי פעם כשנחקה עליו הרוח הוא מצליח להתגבר, אך זה רק לזמן קצר, ושוב הפחדים חוזרים אליו. אני אובדת עצות ממש וזה משפיע על כל ענין בחיינו.

יש ליצין שהוא נולד פג באמצע חדש שמיני, וכן שהוא מעט אטי בתנועותיו ודבורו, אם כי הוא מאד חכם, יצירתי ואחראי. הייתי שמחה מאד לשמע מה דעתו של הרב בענין. שוב תודה על הכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהעלתך, י' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל לאה רחל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

דבר ראשון אתם צריכים לבדק את המזוזות בכל הבית, כי על

פי רב הפחדים בבית באים כשהמזוזות אינן בשרות.

אסור לכם להלחין את הילד בשום פנים ואפן, וגם לא לדבר

מזה סתם להעלים עין מהכל, ותראו שלא יקח הרבה זמן והוא ישכח

שצריכים לפחד להיות בבית לבד. כנראה שהפחידו אותו כשהיה קטן וכו' וכו', וזה נשאר אצלו, ולכן כדאי לא לדבר מזה יותר, ותראו איך שהכל יסתדר על הצד הכי טוב.

העקר צריכים לבנות את הילד ולתת לו בטחון עצמי, ורק לשבח ולפאר אותו, ולא להעיר לו למה אתה מפחד וכו', שום דבר לא יקרה לך וכו', אסור לדבר אתו דברים כאלו, רק לדבר חיובי, ולשמח אותו, ולהבטיח לו שאתם אוהבים אותו, ותראו שלא יקח הרבה זמן שהכל יתהפך לטובה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' ריג.

מציעים לי להשתדף עם בחורים חסידי ברסלב שאין להם זקן ופאות. האם לדחות את השדוכים בגלל זה?

שאלה:

מאת שרה: לכבוד הרב שליט"א שלום. אני בחורה צעירה שנמצאת כרגע בתקופת שדוכים. מציעים לי הרבה בחורים חסידי ברסלב שהולכים ללא זקן ופאות, ללא חליפה חסידית וללא שטרמל, אף חשוב לי מאד שלבחור יהיה מראה חסידי! האם להתעקש ולדחות שדוכים בגלל זה? והאם אפשר להסתפק בפאות קצרות או להתעקש דוקא על בחור שיש לו עזת דקדשה והוא הולך בגאון עם פאות ארכות? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהעלתך, י' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל שרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת בחור שהולך בלי זקן ופאות וכו', ובלי חליפה חסידית וכו', ולא רוצה שטרימל וכו', והוא קורא את עצמו חסיד ברסלב וכו', את צריכה להבין שהבחור הזה הוא מקלקל מאד מאד, וצריכים לשמור לא לפל בפח עם בחור מקלקל, את סך הכל בחורה צעירה, ואם את רוצה דוקא בחור חסיד ברסלב, למה שלא תקחי בחור רציני ירא שמים בעל מדות ובעל דרך ארץ, שיאהב אותך וכיבד אותך כרצונו של רבנו ז"ל, ולמה את צריכה לחפש דיקא מהפסלת וכו'.

ידוע מה שכתב מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות גליוח הלכה ג' אות ב') עקר הדת ישראל ועקר היהדות תלוי בזקן ופאות ובהם נכר היהודי, כי הוא מזרע ברך השם, מזרע ישראל. ומי שרוח אחרת עמו חס ושלום, ורוצה לכפר חס ושלום באלקי ישראל, תחלת הכפירה הוא שמשליך חס ושלום מעליו הזקן והפאות, כי באמת כל דת ישראל הקדוש הוא תלוי בזקן ופאות, כי כל דברי תורתנו הקדושה וכל המצוות כלם הם בחינת צמצומים להשגת אלקותו יתברך, כי כל אות ואות וכל תבה ותבה מתורתנו הקדושה שבכתב ובעל פה וכל מצוה ומצוה וכל מנהג כשר של ישראל עם הקדוש והנבחה כלם הם שעורין וצמצומין, שעל ידם יזכו להשיג השגת אלקותו יתברך, כל חד לפום מה דמשער בלביה, כפי אשר יזכה על ידי עבודתו ויגיעתו בתורה ומצוות ומעשים טובים, ויפרש ממעשים רעים. וכל אלו שמורידים את הזקן והפאות בשאט נפש ובזדון ובמעל, אוי לו ואוי לנפשו, כי עוקר עצמו ונפשו מאלקי ישראל ואין לו חלק בתורת משה; עין שם.

ולכן ראי מה לפניך, עדיף לך לקחת בחור רציני ולא סתם וכיו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' ריד.

עד כמה אני מחייבת להעיר לסבי וסבתי ולעורר אותם לשמירת שבת?

שאלה:

מאת נחמה: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. סבא וסבתא, שלי גרים בחוץ לארץ, הם מאד טובים אלינו ודואגים לנו, שולחים כסף ומתנות, מתקשרים, ויש לנו קשר מאד חזק. הענין הוא שהם לא שומרים שבת וזה כואב לי מאד. פעם כשהייתי ילדה, דברתי אתם על זה, אבל לא נראה לי שזה עזר הרבה, ומאז עד עכשו הבנתי שאולי עדיף לא להגיד להם כלום, כי מפילא הם לא שומעים, אף אני מרגישה אשמה שאני לא מעוררת אותם לשמירת שבת, ויש לי צער גדול מזה. חשבתי לכתב להם מכתב ולהסביר להם כמה חשוב לשמר שבת, ורציתי לדעת: עד כמה אני מחייבת להעיר להם ולעורר אותם לשמירת שבת? אשמח מאד אם הרב ייעץ לי מה לעשות, תודה על הכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהעלתך, י' סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל נחמה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריכים מאד מאד לכבד את האבא והאמא וכן את הסבא והסבתא, יהיה איך שיהיה איך שהם נראים וכו' וכו', אסור להגיד להם מוסר וכו', צריכים רק להגיד להם בדרך עדינה שכתוב בתורה שאסור לחלל שבת וכו', אבל לא בדרך מוסר.

ולכן עצתי שתעשי את זה בחכמה גדולה מאד לספור להם ממעלת השבת וכו', וממעלת קיום המצוות וכו', אבל לא בתורת מוסר, כי אסור להעיר לאבא ולאמא או לסבא ולסבתא, ועל התורה הקדושה נאמר (משלי ג' י"ז) "דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום", ויכולים לפעל בדרך נעם הרבה יותר בקלות מאשר ללכת עם יד חזקה וכו', ומכל שכן בכעס וברגז שזה רק מעצבן וגורם לכל הצרות וכו', ולמה צריכים את זה?

הקדוש ברוך הוא יחזיר את כל עם ישראל בתשובה שלמה, ונזכר ביחד לקיים את כל המצוות בשמחה עצומה, ולקבל את פני השכינה, ולהתענג באורו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' רטו.

למה התכוונתם כשאמרתם "אסור לדחק ילד שיבוא לבית הכנסת"?

שאלה:

סאת אליהו: שלום לצדיק הקדוש. ראיתי שכתבתם שאין

לְדַחֵק יֵלֵד לְבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וְהִנֵּה תוֹרָה הִיא וְלִלְמַד אֲנִי צָרִיךְ, כִּי מוֹבָא בִירוּשָׁלַיִם (בְּמִסְכַּת חֵלֶה פָּרַק א' הִלְכָה א') עַל אוֹתוֹן נְשִׁים שְׁאוֹמְרוֹת שְׂאִין לְדַחֵק אֶת הַיֵּלֵד לְבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וְאִם הוּא רְאוּי, הוּא כְּבָר יְבוֹא לְבֵד כְּשִׁיגְדֵל, וְאוֹמֵר הִירוּשָׁלַיִם שְׁלֵא טוֹב עוֹשׂוֹת, אֶלֶּא יֵשׁ לְקַחְתּוּ כְּדִי שְׂיִתְרַגֵּל וְכֵן שְׁמַעְנוּ מֵאֲתַכֶּם כְּמָה פְּעָמִים שְׁהִילְדִים צָרִיכִים לְשִׁבֵּת לִיד הָאֲבָא בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, וְאִין תְּרוּץ שְׁהֲאֲבָא לֹא מִשְׁתַּלֵּט עָלָיו וְכוּ'. לְכֵן נִרְאֶה מוֹבָן מִדְּבָרֵיכֶם שְׁעַקֵּר הַכְּנֶנָה שְׁלֵא לְדַחֵק בְּכַעַס וּבְזִיווּנוֹת, אֲךָ יֵשׁ לְגַרֵם לִיֵּלֵד לְהַגִּיעַ בְּדַרְכֵי נַעַם לְבֵית הַכְּנֶסֶת. הֲאִם הַבְּנֵי נִכְוֹן אֶת דְּבָרֵיכֶם?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר בְּהַעֲלֵתְךָ, י' סִיּוֹן ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֱלֹהֵינוּ נָרוּ יְאִיר

לְנִכְוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

כָּל הַכְּנֶנָה הִיא לֹא לְדַחֵק אֶת הַיֵּלֵד עִם יָד חֲזָקָה וְכוּ', אוּ בְּדַרְךָ אִיוּמִים שְׁבִזָה לֹא פּוֹעֲלִים שׁוֹם דְּבָר, אֶלֶּא אֶת הַהִפָּךְ מִמֶּשׁ, צָרִיכִים רַק לְהַסְבִּיר אֶת מַעֲלַת הָאָדָם שְׁזוֹכָה לְבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְלַעֲנוֹת אֲמֵן, אֲמֵן יְהֵא שְׁמָה רַבָּא, קְדוּשָׁה, וּבְרַכּוּ וְכוּ' וְכוּ', וְאִיזָה שְׁכָר מְקַבְּלִים עַל זֶה, וְנִצְוִלִים עַל יְדֵי זֶה מִכָּל מִינֵי גִיהֲנוֹם וּמִכָּל מִינֵי עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲבָל לֹא לְלַכֵּת בְּיַד חֲזָקָה בְּשׁוֹם פְּנִים וְאֲפֵן.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שְׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תַּפְנֶה תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' רטז.

**מה המקור לכך שנוהגים לומר את ה'תקון הכללי'
בכל יום?**

שאלה:

מאת אבירם מיכאל: שלום לכבוד הרב. אני יודע שאת ה'תקון הכללי' גילה רבנו ל'כל עם ישראל, והוא תקון גמור לפגם הברית, אך לא מצאתי את המקור לכך שצריכים להגיד אותו בכל יום. האם כך צוה רבנו, או שזה מנהג שנוצר בתקופה מאוחרת יותר? תודה רבה לכבוד הרב, בברכת רפואה שלמה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהעלתך, י' סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אבירם מיכאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ט) שתקון הברית שהוא 'תקון הכללי' מזכה את האדם בפרנסה, וממשיך לו מחיזן נקיים וכו', וזה תקון לכל העוונות, אך כדי לתקן כל העבירות בפרטיות הם רבים מאד וכבד על האדם, ואי אפשר לתקן אותם כי יש דקדוקים ופרטים רבים בכל לאו ולא וכו', וכן צריך לתקן פלליות הגידים שהוא תקון הברית, וכשמתקנים את זה, על ידי זה מתקנים את כל העוונות, ויש מקומות צרים ודקים שאי אפשר לבוא לשם שום תקון, כי אם על ידי 'תקון הכללי' וכו', עי' שם. ועכשו אשאל אותך מי יכול להגיד שהוא נקי מחטאים ועוונות ופושעים וכו'?

ולכן למה שלא נגיל את עצמנו לומר בכל יום את העשירה ממזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי' שהוא תקון לכל העוונות? הן אמת שרבנו ז"ל אמר שזה תקון בעקר למקרה לילה וכו', עם כל זאת מאחר שמזכיר בפרוש שתקון הברית הוא 'תקון הכללי'

ומזכה את האדם בפרנסה, וממשיך לו מחיין נקיים וכו' וכו', וזה תקון לְכָל הַעֲוֹנוֹת וְכוּ' וְכוּ', לָמָּה שְׁלֵא נִהְיָה רִגְלִים לֹמֵר אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם תִּכְף וּמִיד אַחַר תְּפִלַּת שְׁחִרִית בְּעוֹדְנוּ עִם הַתְּפִלִּין דְּרַבְּנֵנוּ תָּם, וְכִּךְ נִזְכֶּה לְמַחֲיִין נְקִיִּים וְכוּ', וּלְפָרְנֶסָה בְּנִקְל וְכוּ', וְכִכֵּר אָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל שֶׁהַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים הָאֵלּוּ שֶׁהֵם 'תְּקוּן הַכְּלָלִי' הֵם תְּקוּן גָּמוּר, אָבֵל יִהְיֶה כָּל כֶּךְ קֶשֶׁה לְאָדָם לְאָמְרָם, רַק מִפְּנֵי שֶׁרַבְּנֵנוּ ז"ל צִוָּה לְאָמְרָם.

וְלִכֵּן הֶחֱכֵם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ לֹא חוֹקֵר וְכוּ', וְלֹא שׁוֹאֵל וְכוּ', אֵלֶּא מְרַגֵּל אֶת עַצְמוֹ לֹמֵר אֶת הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שֶׁהֵם 'תְּקוּן הַכְּלָלִי' - תְּקוּן גָּמוּר לְהַפֵּל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ וְאוֹמֵר בְּכָל יוֹם אֶת הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תְּקוּן הַכְּלָלִי'.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתְפִלַּתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדֶךָ שִׁיְהִי לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִּשְׁכֵּל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' ריז.

אֲנִי מְרַגֵּשׁ שְׁחִיקָה בְּקִיּוּם הַתּוֹרָה, וְאֲנִי נִמְשָׁךְ מֵאֵד לְצַפִּיָּה בְּסִדְרוֹת טְלוּיָזִיָּה

שְׁאֵלָה:

מַאת נִיר: שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְמוֹרֵי וְרַבֵּי מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א, אֲנִי מִתְפַּלֵּל לְשְׁלוֹמָךָ תְּמִיד. אֲחַלֵּק אֶת הַשְּׁאֵלָה שְׁלִי לְשִׁתִּים. א. אֲנִי מְרַגֵּשׁ שְׁחִיקָה מֵהִיָּדוּת, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַתּוֹרָה הִיא אָמֶת, אֲךָ מֵאֵז שֶׁחֲזַרְתִּי מֵאוֹמֵן קֶשֶׁה לִי מֵאֵד בְּקִיּוּם הַתּוֹרָה, וְעֻצּוֹב לִי מֵאֵד שִׁישׁ כָּל-כֶּךְ הַרְבֵּה שֶׁנֶּאֱמָר בְּעוֹלָם בְּגִלְל הַדְּתוֹת הַשּׁוֹנוֹת. ב. אֲנִי מֵאֵד נִמְשָׁךְ לְסִדְרוֹת דְּרָמָה אַרְגָּנְטִינָאִית הַמְּשֻׁדְּרוֹת

בטלויזיָה, בגלל שאני מחפש אהבה עדינות וחם. אני יודע שזה אסור בתכלית, אבל זה מושך לי את הלב ומאד מרגש אותי. אבקש את עצתו של הצדיק, והשם יזכה אותי לעמוד תמיד לימין עדת החסידים.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלתך, י"א סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ניר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שתכלית הבריאה שברא הקדוש ברוך הוא את עולמו, הוא רק כדי שנוזכה להפיר שיש בורא כל עולמים המנהיג את עולמו בהשגחה נוראה ונפלאה מאד, ואין העולם הפקר כלל, יש מנהיג לבירה, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חליו ט: אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, זאת אומרת שאפלו מכה קטנה באצבע הקטנה לא מקבלים לפני שנכרז קדם מלמעלה בשמים, וכן אמרו (יומא לח.) בשמך יקראוך ובמקומך יושבוכך, אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, זאת אומרת אף אחד לא יכול לגע במה ששייך להשני, אם לא שהכריזו קדם בשמים, וכן אמרו (ברכות נח.) אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה; זאת אומרת שאפלו עבודה בזויה ופשוטה כמו לנקות ביוב וכו' וכו', אדם לא יקבל משרה כזו, עד שמכריזין קדם בשמים וכו', רואים מכל זה את גדל השגחתו הפרטי פרטיית על כל בן אדם.

אין העולם הפקר כלל, אלא הכל משגח בהשגחה פרטית ממנו יתברך, ואמר הבעל שם טוב הקדוש זכותו תגן עלינו שנוסעת עגלה מלאה תבן וקש, ונופלת חתיכת קש בדיוק במקום הזה וכו', גם בזה יש כוונה עליונה ממנו יתברך, אין דבר בלי השגחתו הפרטי פרטית, וזו התכלית שאדם צריך להגיע אל זה, להפיר את הקדוש ברוך הוא מכל פרטי הבריאה, כמוכא בזהר (זהר בא מ"ב) בגין דישתמודעין ליה;

כֹּל הַבְּרִיאָה נִבְרָאָה רַק כְּדִי לְהַכִּירוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִתֵּן לָנוּ אֶת הַתְּרִי"ג מְצוּת שְׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְדַרֵּשׁ אֲגוּדָה) רַמ"ח אֲבָרִים יֵשׁ בְּאָדָם וּכְנֻגָדָם יֵשׁ לָנוּ רַמ"ח מְצוּת עֲשֵׂה, שְׁס"ה גִּידִים יֵשׁ בְּאָדָם, וּכְנֻגָדָם יֵשׁ לָנוּ שְׁס"ה מְצוּת לֹא תַעֲשֵׂה, וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּנְחוּמָא תַצֵּא) רַמ"ח מְצוּת עֲשֵׂה יֵשׁ בַּתּוֹרָה, כְּמִנֵּן אֵיבְרִין שְׁבָאָדָם, וּבְכֹל יוֹם וְיוֹם צוֹעֲקִים אֶל הָאָדָם עֲשֵׂה אוֹתָנוּ שְׁתַּחֲוֶה בְּזַכּוּתָנוּ וְתֹאֲרִיךְ יָמֵים, וְכֵן אִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שׁוּחַר טוֹב מְשַׁלֵּי ל"א) בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִצְטוּוּ עַל רַמ"ח מְצוּת עֲשֵׂה כְּנֻגַד הָאֲבָרִים, כֹּל אֲבָר וְאֲבָר אוֹמֵר לוֹ לְאָדָם בְּבִקְשָׁה מִמֶּךָ עֲשֵׂה בִי מְצוּה זוֹ, וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מַכּוֹת כ"ג) יֵשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מְצוּת נֶאֱמְרוּ לוֹ לְמַעֲשֵׂה, שְׁס"ה לְאוּיִן כְּמִנֵּן יְמוֹת הַחַמָּה, וְרַמ"ח עֲשֵׂה כְּנֻגַד אֵיבְרֵינוּ שֶׁל אָדָם, וְזֶה אָדָם שֵׁיֵשׁ בּוֹ רַמ"ח אֲבָרִים וְשְׁס"ה גִּידִים כְּנֻגַד הַתְּרִי"ג מְצוּת רַמ"ח מְצוּת עֲשֵׂה וְשְׁס"ה לֹא תַעֲשֵׂה, וּכְשֶׁאָדָם מְקִים מְצוּה בְּשִׂמְחָה, אֲזִי מִמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיִּית וְדַבְּקוֹת מֵאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְלִהְפֹךְ אִם לֹא עוֹשֵׂה אֶת הַמְצוּה, עַל יְדֵי זֶה הוּא מוֹנֵעַ מֵאוֹתוֹ אֲבָר אֶת הָאוֹר וְהַחַיִּית אֱלֹקֵי שְׁצָרִיךְ לְהִיּוֹת נִשְׁפָּע מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וְכֵן כְּשֶׁאָדָם מוֹנֵעַ אֶת עַצְמוֹ וְלֹא עוֹבֵר עַל אֵיזָה לֹא מִמְצוּת לֹא תַעֲשֵׂה, עַל יְדֵי זֶה מֵאִיר בּוֹ הָאוֹר אֵין סוֹף בְּתוֹךְ דְּמִיו שְׁזוֹרְמִים בְּעוֹרְקֵיו שֶׁל הָאָדָם, וְאִם חָס וְשָׁלוֹם הוּא עוֹבֵר עַל אֵיזָה לֹא מִמְצוּת לֹא תַעֲשֵׂה, עַל יְדֵי זֶה הוּא סוֹתֵם אֶת הַגִּיד וְהַעוֹרֵק שֶׁהוּא כְּנֻגַד הַלֹּא תַעֲשֵׂה, וְנִסְתָּם מִמֶּנּוּ הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא.

וּכְשֶׁנִּתְבָּרַר לְאָדָם מַה תְּכַלִּיתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲזִי הוּא תַמִּיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, שְׂזָכָה שֶׁנִּבְרָא מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְזָכִינוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, וְאֲזִי עוֹשֵׂה אֶת הַמְצוּת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַד מָאד, וְאִמְרוּ רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת שִׂמְחָה סִימָן א') כְּשֶׁאָדָם עוֹשֵׂה מְצוּה בְּשִׂמְחָה בִּידוּעַ שְׁלָבוּ שְׁלֵם עִם אֱלֹקָיו, וְאֲצִלוּ יִתְבָּרֵךְ שְׁרוּיָה רַק הַשִּׂמְחָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (דְּבָרֵי הַיָּמִים א' ט"ז) "עֲזֹ וְחֻדוּה בְּמִקְמוֹ", וְזוֹ כֹּל הַתְּכַלִּית שְׁאֵנָחֵנוּ מִסְתוֹכְבִּים בְּזֶה הָעוֹלָם - רַק בְּשִׁבִיל לְהַכִּירוֹ אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלִקְיֵם אֶת מְצוּתֵינוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂזָה רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ,

והמצוות מביאות את האדם לאמונה ברורה ומזככת, כמו שכתוב (תהלים קי"ט) "כל מצותיך אמונה", כל המצוות צריך להביא את האדם לאמונה, אם יש לאדם אמונה יש לו כבר את הכל, כמו שאמר החכם מכל אדם (משלי כ"ח) "איש אמונות רב ברכות".

ולכן מאחר שזכות להיות אצל ציון רבנו ז"ל, אתה צריך לרקד בכל יום ולשמח מאד מאד, כי כך אמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן ת"ג) מי שזוכה להיות על ראש השנה ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח') "אכלו משמנים ושתו ממתקים... כי חדות הוי"ה היא מעוזכם" וזה נאמר על ראש השנה; ויען שזכות להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה, אז אתה צריך לרקד מרב שמחה, כי הצדיק פותח לנו את העינים ואת הלב, להרגיש את נעם זיו חיות אלקותו יתברך, ונאנחנו זוכים לקיים את המצוות בשמחה עצומה, כי זו התכלית שנברא האדם בזה העולם.

כל הדתות השונות שאתה כותב עליהן וכו', הכל דמינות שעשו וישמעאל גנבו וסלפו מעם ישראל, כל אחד כפי דרכו וכו' וכן אלו שבאים מהמזרח הרחוק וכל העבודות הזרות שלהם וכו', רואים בחוש שהכל הכל הבלים, אין בהם כלום, עובדים לעץ ואבן וכו', שמש ולבנה וכו', בהמה וכבש וכו', ועלינו עם ישראל לומר בכל יום בשמחה עצומה "ברוך הוא אלקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת וחי עולם נטע בתוכנו".

כנראה שלא קבלת אהבה וחם כשהיית ילד, ולכן אתה מחפש את האהבה ואת החם בסדרות דרמה ארגנטיןאיות וכו' וכו', עדיף לך להתחיל לשמח עם נקדת יהדותך, וכל הצרות והבעיות שעוברות עליך זה רק מחמת שאתה שרוי בעצבות ובמרינות ובדכאון פנימי וכו' וכו', ואת זה אתה צריך להוציא ולעקר ממך וכו', וזו עבודתו של רבנו ז"ל שהוא בן השמחה הנכלל במקור השמחה ועוסק לקשרנו אל שרש השמחה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' רית.

האם זה נכון שאדם שעבר את השואה אינו רואה פני גיהנום אף שהוא אינו שומר תורה ומצוות?

שאלה:

מאת דן: שלום לצדיק שמעודד אותנו ומחזק אותנו. שמעתי בשמכם שכל אדם שעבר את מארעות השואה האיומה אינו רואה פני גיהנום אף שענה הוא רחוק מקיום תורה ומצוות. האם זה נכון?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלתך, י"א סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כלל גדול אתה ואחרים צריכים לדעת, שמה שאומרים בשמי צריכים לבדק בשבע בדיקות ובשבע חקירות אם זה נכון, כי אומרים בשמי כל מיני שיחות וספורים וכו', שאין להם שום מקור ושחר וכו' וכו'.

הרב הקדוש מקלויזנבורג זכותו תגן עלינו בעל "דברי יציב", אמר שמי שלא עבר את השואה, הוא לא יכול להבין את זה בשום פנים ואפן, ולא יכולים אפלו להסביר לו מה שעבר בשואה, והוא לא יאמין שהיה דבר כזה וכו'. ואמר שאין להאשים את שום בר ישראל

שְׁעֵבֶר אֶת הַשּׁוֹאָה, כִּי אֶפְלוּ הַגִּיהֵנוּם הַכִּי גְרוּעַ לֹא מִגִּיעַ אֶל מֵה שְׁהִיָּה בַשּׁוֹאָה, וְלָכֵן כָּל אֱלוֹ שְׁעֵבֶרוּ אֶת הַשּׁוֹאָה צְרִיכִים לְדוֹן אוֹתָם לְכַף זְכוּת, כִּי הֵם לֹא חַיְבִים בְּכֻלָּל אֵיךְ שֶׁנִּרְאִים הַיּוֹם.

וְהִיא סִפּוּר בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית שְׁעֵרְכוּ מִשְׁפָּט לִיהוּדֵי שְׁהִיָּה בַשּׁוֹאָה קֵאפוּ רַחֲמָנָא לִיצְלָן, וְהַשּׁוֹפֵט שְׁשִׁפְטוּ נִתְבָּרַר לוֹ שְׁהֵרַב הַקְּדוּשׁ מְקַלּוּיִזְנְבוּרְג זְכוּתוֹ תִּגְן עֲלֵינוּ יְכוּל לְהַעֲרִיד עָלֵינוּ, וְלָכֵן שָׁלַח לְקָרָא אוֹתוֹ, וְהוּא לֹא רָצָה בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן לְלַכֵּת לְבֵית הַמִּשְׁפָּט לְהַעֲרִיד עַל הַיְהוּדֵי הַזֶּה, וְהַזְהִירוֹ אוֹתוֹ שְׁזֵה עֲנֵשׁ חֲמוּר אִם הוּא לֹא יָבוֹא כִּי זֶה בְּזִיוֹן בֵּית הַמִּשְׁפָּט, אַזִּי אָמַר שְׁבִשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן הוּא לֹא הוֹלֵךְ לְהַעֲרִיד עַל הַיְהוּדֵי הַזֶּה, אִף שֶׁהוּא יוֹדֵעַ שְׁזֵה נִכּוֹן וְכוּ', וְהַשּׁוֹפֵט שְׁהִיָּה גּוֹי כָּל כֶּף הַתְּפַעֵל שִׁישׁ רַבִּי שְׁלֹא מוֹכֵן לְבוֹא לְבֵית הַמִּשְׁפָּט וְלְהַעֲרִיד עַל יְהוּדֵי, אַזִּי הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֲצָמוֹ בָּא אֶל הַרְבֵּי עִם שׁוֹטְרִים כְּנֶהוּג וְהַתִּישֵׁב אֲצֵל הָאֲדָמוֹ"ר וְהַתְּחִילוּ לְשׁוֹחַח עַל דָּא וְעַל הָא, וְשָׂאֵל אֶת הָאֲדָמוֹ"ר לְמָה הוּא לֹא רוֹצֵה לְהַעֲרִיד בְּשַׁעֲרָה שֶׁהוּא יוֹדֵעַ שְׁזֵה הִיָּה נִכּוֹן? עֲנָה וְאָמַר הָאֲדָמוֹ"ר אֲדוֹנֵי הַשּׁוֹפֵט אֵי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְבֵן אָדָם בְּאִיזָה מַצְבִּים אֲנָשִׁים הֵיוּ אֲזוּ, וְאֶפְלוּ אֱלוֹ שְׁהַכְרִיחוּ אוֹתָם לְהִיּוֹת קֵאפוּ וְכוּ' וְלְהַכּוֹת אַחֲרֵיהֶם, גַּם כֵּן עָשׂוּ אֶת זֶה בְּלִי דַעַת וּבְלִי שִׁכְלָא, כִּי חֲשַׁבּוּ שְׁעַל יְדֵי זֶה הֵם יִנְצְלוּ וְכוּ', וְמָה אָדָם לֹא עוֹשֶׂה בְּשָׁבִיל לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹ וְכוּ'.

וְלָכֵן אֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן לְדוֹן אֶת שׁוּם בֵּן אָדָם שְׁעֵבֶר אֶת הַגִּיהֵנוּם הַזֶּה, וְהַשּׁוֹפֵט כָּל כֶּף הַתְּפַעֵל מְדַבְּרִיו, שְׁאָמַר אֶת זֶה מִעַמְק לְכַבּוּ בְּכִכּוּת עֲצוּמוֹת, עַד שְׁפָטְרוּ לְגַמְרֵי, רוֹאִים מְזֵה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְדוֹן אֶת שׁוּם בֵּר יִשְׂרָאֵל שְׁעֵבֶר אֶת הַשּׁוֹאָה, וְאֶפְלוּ אֱלוֹ שְׁהַתְּפַקְרוּ רַחֲמָנָא לִיצְלָן לְגַמְרֵי, אֵי אֶפְשָׁר לְדוֹן אוֹתָם בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, כִּי מִי שְׁרָאָה כְּמוֹ עֵינֵינוּ אֵיךְ שְׁרָצְחוּ אֶת אָבִיו וְאָמַר אֲחִיו וְאֲחִיוֹתָיו אֲשֶׁתּוֹ וְיִלְדָיו, וְעַדִּין נִשְׂאָר בְּשִׁכְלָא שְׁלָם, זֶה נִס בְּתוֹךְ נִס, כִּי שְׁמָה עָבְרוּ אֶת שְׁבַעַת מְדוּרֵי הַגִּיהֵנוּם פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, וְאֶפְלוּ מֵה שְׁמוּבָא בְּמַסְכַּת

גיהנום לא מגיע אל מה שעם ישראל עברו בשואה, ולכן בודאי שכלם לא יראו פני גיהנום.

כשהרב הקדוש מסאטמאר זכותו תגן עלינו בעל "דברי יואל" עזב את ארץ ישראל כדי לנסע לארצות הברית, שאלו אדם חשוב ובעל מקבל "רבי, אם אתם נוסעים, למי אתם מייעצים לתת פדיון ולבקש ממנו ברכה?" ענה ואמר הצדיק בזו הלשון "אם תלך לבית הכנסת ותראה יהודי מפשיל את השרוול להניח תפלין, ויש לו מספר שחקקו העמלקים על ידו, מיהודי זה יכולים לבקש ברכה", כי אם יהודי שעבר את הגיהנום עלי אדמות ועדין נשאר מאמין בו יתברך, ומניח תפלין, זה חדוש גדול. הרי שלך לפניך מה צדיקים אחזו מאלו שעברו את השואה, ואיך שצריכים לדון את כלם לכף זכות יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, כי אי אפשר להסביר במלים את מה שסבלו כל אלו שעברו את השואה, ולכן בלי שום ספק שלא יראו פני גיהנום, ואשרי האנשים שזוכים לכבוד וליקר את שארית הפלטה שעברו את השואה.

הלואי שהיו כל התלמודי תורה והבתי ספר לוקחים את התלמידים שלהם אפלו רק פעם אחת בשנה אל "יד ושם" יראו את מה שהרוצחים העמלקים היו מסגלים לעשות, אשר הם גרועים מחיות טרף, כי חיה טורפת לא תגע באדם אלא אם היא רעבה וכו', אבל סתם להתעלל באכזריות שאי אפשר להסביר מה שעשו בילדים נשים וגברים חפים מפשע לגמרי, ולענות אותם בענויים ויסורים כאלו, שאין דעת אדם נורמלי מסגלת אפלו לחשב מזה, וזה מוסר השכל מה גויים ארורים מסגלים לעשות לנשמות ישראל, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (שיר השירים רבה פרשה א' סימן ס"ד) מה יונה זו פושטת צוארה לשחיטה, כך ישראל, שנאמר (תהלים מ"ד) "כי עליך הרגנו כל היום", ומובא בזהר הקדוש (בראשית מ"א.) שיש היכל מיחד בשמים בשביל אלו שנהרגו על קדוש השם על ידי גויים, שאין כל בריה יכולה להגיע למחצתם, והם חקוקים אצלו יתברך, והוא יתברך

מסתכל עליהם תמיד עד שסוף סוף תבוא הנקמה עליהם, דכתיב (תהלים ק"ו) "ידין בגוים מלא גויות מחץ ראש על ארץ רבה", עין שם.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' ריט.

אני יוצאת לשדוף עם בחור מקסים, בעל מדות, עדין וחכם, אף מראה החיצוני שלו ממש לא מדבר אלי

שאלה:

מיאת שרה: אני יוצאת לשדוף עם בחור מקסים, בעל מדות, עדין וחכם מאד, מלא בתכן רוחני ובעיני הוא עתיד להיות רב גדול, אף מראהו החיצוני לא מדבר אלי כלל ואני לא נמשכת אליו. האם להמשיך בפגישות ולחכות למשיכה או לבטל את השדוף? ואם לא תהיה משיכה גם בהמשך, מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלתך, י"א סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל שרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא מבין אותך, הרי את בעצמך מעידה שהבחור הוא מקסים בעל מדות, עדין וחכם מאד, ומלא תכן רוחני וכו', ומה לא, אף יש לו חסרון שהמראה החיצוני לא מדבר אליך וכו', מדוע לא תזכרי מה שאמר התנא (אבות פרק ד') אל תסתכל בקנקן, אלא

במה שיש בו; רואים שיש תפוח מאד מאד יפה שמושך את העין לאכלו וכו', ורק פותחים אותו ומגלים שהוא מלא תולעים וכו', וזורקים אותו לפח, אותו דבר יכול להיות עם בחור שנראה חמוד ויפה תאר במראה, ומושך את העינים אחריו וכו', אבל הפנימיות שלו רקובה לגמרי, הוא איש רע ובליעל, אכזר וקמצן, כעסן ועצבני וכו' וכו', ומה כבר שנה בחור כזה? וזו הטעות שעושות בנות וכן בנים, שחושבים שהכל זה החיצוניות וכו', ולצערנו הרב אחר כך מתגלה הפנימיות שכל כך רקובה וכו', עד שבקשי מתפטרים מהצרה הזו שקנו לעצמם וכו'.

ולכן מאחר שהקדוש ברוך הוא זמן לך בחור מקסים, בעל מדות ומלא בתוכן רוחני וכו' וכו', אז למה שלא תגמרי תכף ומיד את השדוף הזה לפני שאחרת תתפס אותו, ואז תהיי מהצועקים ואינם נענים?

הקדוש ברוך הוא יכניס בך דעת ושכל, ותדעי מה לפניה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' רכ.

קשה לי להניח תפלין לפני שאני הולך לבית הספר ולכן אני מניח אותן רק בצהריים

שאלה:

מאת נאור: שלום כבוד הרב. אני לומד בבית ספר ממלכתי בכתה ח' ובקרב אגיע לגיל ארבע עשרה. בזמן האחרון יש לי עמוס בלמודים וקשה לי להתעורר מקדם בבוקר להניח תפלין ולהגיע בזמן לבית הספר ולכן בזמן האחרון התחלתי להניח תפלין לאחר שאני חוזר מבית הספר בערך בשעה שתים או שלש בצהריים. מה אתה ממליץ לי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלתך, י"א סיון ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל נְאוֹר גֵּרוֹ יְאִיר

לְנֶכֶן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מה אמר לך, אי אפשר להסביר לכן אדם מעלת מצות תפלין, ומעלת האדם שמניח תפלין, ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ה) כל המניח תפלין מאריך ימים, ואמרו (פסיקתא זוטרתא שמות) כל המניח תפלין כאלו קרא בתורה, ואמרו (ילקוט שמות רמז רכ"ב) אמרו ישראל לפני המקום אנו רוצים ליגע בתורה יומם ולילה אבל אין לנו פנאי, אמר להם הקדוש ברוך הוא קימו מצות תפלין ומעלה אני עליכם כאלו אתם יגיעים יומם ולילה; ואם היה אדם יודע את מעלת הזוכה להניח תפלין של יד ותפילין של ראש, היה נזהר בזה מאד מאד, והמצוה הזו ממשיכה לאדם חיים ודבקות באין סוף ברוך הוא, ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ג:) כל שיש לו תפלין בראשו ותפילין בזרועו, הכל בחזוק שלא יחטא; כי כשאדם שש ושמח עם מצות תפלין שהניח היום, השמחה של המצוה לא תתן לו לחטא.

ולכן אשרי מי שנוהר מאד מאד במצות תפלין, ומניח את התפלין מה שיותר מקדם בבקר, כי אחר כך אם ידחה את זה אחר הלמוד או אחר העבודה וכו' וכו', יכול לשכח להניח, ואז הוא נקרא קרקפתא דלא מנח תפלין, ולכן תעשה כל מה שביכולתך להניח את התפלין בבקר מקדם, והקדוש ברוך הוא ימשיך עליך חן וחסד בעיני כל רואיה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' רכא.

האם כדאי לנו לקרא לבננו 'איתי'? ומתי בדיוק צריכים לעשות 'ברית יצחק'?

שאלה:

מאת דוד: בסיעתא דשמיא נולדו לנו תאומים אחרי כְּתשע שנים של צפיה. לבת קראנו 'טל-יה', והברית של הַבן תהיה בעזרת השם בעוד כשבועים, כי גם הוא וגם אחותו נולדו פגים. אנו מעוניינים לקרא לו 'איתי', האם זה שם טוב? בנוסף ברצוני לשאל: האם צריכים לקרא את הזהר דוקא בליילה שלפני הברית, או שאפשר לעשות זאת כמה ימים קדם לכן בהתחשב בכך שגם כף הברית נדחתה? תודה.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר בהעלתך, י"א סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה ואשתך צריכים לרקד מרב שמחה ולהודות ולהלל ולשבח את הקדוש ברוך הוא על החסד חנם שעשה עמכם שנתן לכם מתנה כפולה תאומים, וראוי לכם להודות לו תמיד.

אני מכרח להגיד לכם שאסור לשחק עם שמות, כי השם הוא הנפש של האדם, כמו שכתוב (בראשית ב') "וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו" כי השם הוא הנפש, ולכן צריכים מאד מאד לשמר לא לתת שמות בדויים לילדים שאין לזה שום ערך וכו', 'איתי' זה בכלל לא שם, וכן 'טל-יה' זה לא שם.

אתה צריך לדעת אשר צריכים לשמר מאד איזה שם נותנים לילדים, כי כפי השם כך נמשכים נשמת ומזל הילדים, ולכן מה טוב ומה נעים לתת שם אחר צדיק או אחר אחד מהאבות והאמהות

הקדושות, או הנביאים והנביאות וכו', שם תנכ"י, כמוכא מהצדיק הקדוש הרבי רבי אלימלך מליזענסק זכותו תגן עלינו (נעם אלימלך - במדבר) שהשם יתברך ברוך הוא גזר בכריאת העולם שיהא כף וכף שמות ראובן וכך וכך שמות שמעון, ועתה כשנתגלגל איזה אדם בעולם ונותנין לו שם בשם צדיק אחד שהיה כבר בעולם זה גורם לאיש הלזה שיהיה גם כן צדיק מחמת שנתעורר האור של הצדיק שהוא בעולם העליון; ולא כמו שחודשים באו בדורות האחרונים ונותנים שמות מצויצים מהאצבע על אבנים ועל הרים, על גבעות ועל צמחים וכו', שאין בזה שום משמעות וכו', ואחר כך הילדים סובלים כל ימי חייהם סבל גדול מאד, כי אין להם שם.

'ברית יצחק' עושים בלילה שלפני הברית, ואפלו אם הברית נדחתה מחמת שהיה פג וכו', או שהיתה לו צהבת וכו', בלילה שלפני הברית עושים 'ברית יצחק' (שקוראים וואכט נאכט), ואומרים כמה קטעים מהזהר השכיכים לברית מילה, שמקורם בפרשת לך לך.

הקדוש ברוך הוא יתן לכם נחת דקדושה מהמתנות שנתן לכם - תאומים חמודים, ותמיד תודו להקדוש ברוך הוא על החסד חנם הזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' רכב.

האם מתר לאשה להכניס לציון רבנו באומן כאשר היא איננה טהורה?

שאלה:

מאת אילת: שלום לצדיק היקר. האם מתר לאשה להכניס לציון רבנו באומן כאשר היא איננה טהורה? תודה רבה לצדיק על הכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלתך, י"א סיון ה'תשע"ג.

שלום רב אל אילת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

בדרך כלל מקפידים מאד מאד שאשה לא תלך אל קברי צדיקים כשאינה טהורה, אבל לבוא אצל ציון רבנו ז"ל אין שום בעיה, כי בפרוש גלה לנו את מעלת האדם הזוכה לבוא אל ציונו הקדוש שאין ערך לזה, אשרי האשה שזוכה להיות על כל פנים פעם אחת אצל ציון רבנו ז"ל.

ומוכא (שיחות הר"ן סימן קנ"ו) כשהיה רבנו ז"ל באומן, שמע בביתו קול של הצועקים על הבית עלמין על קברי אבותם שדרכם לצעק ולהתפלל שם בקול מר כנהוג, ופעם אחת שמע אשה אחת שהיתה צועקת שם על קבר אביה: אבי, אבי, בקול מר מאד וכו' וכו'. ובתו ארל תחיה, היתה עומדת אצלו אז, ענה ואמר לה רבנו ז"ל, האשה הזאת צועקת בכונה היטב אבי אבי, אבל אביה אינו בכאן כלל וכו'. ואמר אז שטוב כשבאים על קברי אבות לומר להמתים השוכנים סביב סביב לקבר אביהם ואמם וכיוצא שבאים אליו, לבקש מהם שיודיעו לו שבא בנם או בתם אליו, כי בודאי לא כל המתים נסתלקים ממקום קבורתם למקום שנטרדים, כי הרבה שרויים על קברם, על בן טוב להודיעם כדי שהם יודיעו לאביהם וכו', ואמר אז: אבל אצל הצדיק אין צריכים לחשש על זה שמא אינו שם, כי מיתת הצדיק הוא רק כמו מי שיוצא מחדר לחדר אחה והמשיל אז לבתו על עצמו: כמו שאני עתה בחדר זה ואחר כך אני יוצא מחדר זה ונכנס לחדר השני וסוגר הדלת אחרי. אם את תבואי אצל הדלת ותצעקי אבי אבי וכו', לא אשמע דבריך? [כדבריים האלה נשמע מפיו הקדוש כמה פעמים שרמז לכל אחד ואחד כמה גדול המעלה של מי שיזכה לבוא על קברו הקדוש והגורא, כי בודאי ישמע דבריו ויעזר וישיע לו בכל מה דאפשר].

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' רכג.

**האם התשובות שהרב כותב הן תשובות כלליות
שפיעדות לכלם, או שהן מיעדות רק לשואל עצמו?**

שאלה:

מאת דביר: שלום לרב היקר מכל. ברצוני לדעת: האם כל מה שהרב כותב זו תשובה כללית לכלם או דווקא לשואל עצמו? מאד חשוב לי לדעת את זה, כי הרבה אנשים אומרים שמה שהרב כותב זה אף ורק לשואל, ולא נתן ללמד מזה לגבי עצמי. אשמח אם תענו לשאלתי, כי הרבה אנשים מבלבלים בענין. תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בהעלתך, י"ב סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דביר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת כל מה שאני כותב ומדפיס, זה שיך לכל אחד ואחד, כי דבר שנדפס בדפוס, זה שיך לכלל נשמות ישראל, ולכן כל שאלה שאדם שואל אותי ואני משיב לו, זה שיך לכל בר ישראל, ובאמת אני לא כותב את דעת עצמי כלל, אלא על פי ההקדמות של רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, המובאים בספריהם הקדושים, וזה שיך לכל

בר ישראל, הן לגברים והן לנשים, והלואי שנזכה לצית את רבנו ז"ל, ואז טוב לנו כל הימים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' רכד.

אני לא מסגל לפתח ספר אפלו ללמוד קצר, ואני לא עושה כמעט שום דבר בעבודת השם

שאלה:

מאת פנחס: לכבוד הרב הצדיק מוה"רא"ש שליט"א, שלום וישע רב. אני בחור מבית חרדי מאד וכבר כמה שנים עוברים עלי משברים ובלבולים שאני לא יכול להפטר מהם. אני לא מסגל לפתח ספר אפלו ללמוד קצר וקשה לי להגיע לשמחה, ואני מרגיש שאני לא עושה כמעט שום דבר בעבודת השם. אני רוצה להתחזק ולעשות התחלה חדשה. איך עושים את זה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בהעלתך, י"ב סיון ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל פנחס נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך אשר בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוה"רן חלק ב' סימן קי"ט) שכל בני העולם כלם מלאים יסורים, אין גם אחד שיהיה לו עולם הזה, ואפלו העשירים הגדולים ואפלו השירים, אין

להם שום עולם הזה כָּלֵל, כי כָּל יְמֵיהֶם כַּעַס וּמְכַאוּבוֹת, וְכֹלֶם מְלֵאִים טְרָדוֹת וּדְאָגוֹת וְעֵצְבוֹת וַיִּגּוֹן וַאֲנַחָה תְּמִיד, וְכֹל אֶחָד יֵשׁ לוֹ יְסוּרִים מִיַּחְדִּים, וְאֵין גַּם אֶחָד מִכָּל הַעֲשִׁירִים וְהַשְּׂרִים, שֶׁיִּהְיֶה לוֹ הַכֹּל כַּסְדָּר כַּרְצוֹנוֹ תְּמִיד, וְכֹלֶם כְּאֶחָד מְלֵאִים יְסוּרִים וּדְאָגוֹת תְּמִיד, וְזֶה בְּרוּר וַיְדוּעַ לְכֹל מִי שֶׁבָּקִי קִצָּת בָּהֶם וּבִדְרָכֵיהֶם. וְאֶפְלוּ מִי שֶׁנִּדְמָה עָלָיו, שֶׁיֵּשׁ לוֹ הָעוֹלָם הַזֶּה בְּשִׁלְמוֹת וַיֵּשׁ לוֹ כָּל הַתַּעֲנוּגִים, עֵשֶׂר וּנְכֻסִים וְכְבוֹד וְהוֹן רַב וְאַרְמוֹנִים גְּדוֹלִים וְכֹלִים נִפְלְאִים וְתַכְשִׁיטִין וְסִגְלַת מְלָכִים וְכוּ' וְכוּ', אִם יִסְתַּכְּלוּ בּוֹ טוֹב טוֹב, יֵרְאוּ שֶׁגַּם הוּא מְלֵא כַּעַס וּמְכַאוּבוֹת הַרְבֵּה תְּמִיד בְּכִמְהָ מִיְּנֵי אָפְנִים וְעֵינָנִים, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ (קִהְלֵת ב') "כִּי כָּל יָמָיו מְכַאֲבִים וְכַעַס", וְכָתִיב (אִיּוֹב ה') "אָדָם לַעֲמֹל יוֹלֵד... קֶצֶר יָמִים וְשָׁבַע רִגְזוֹ", וְזֶה כּוֹלֵל כָּל בְּנֵי אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם מְקַטְן וְעַד גְּדוֹל, כִּי בְּלֶם נוֹלְדוֹ לַעֲמֹל וּמְלֵאִים רִגְזוֹ וְיִסּוּרִין, וְאֵין שׁוּם עֵצָה וְתַחֲבוּלָה לְהַנְצִיל מֵעֲמָל וַיִּגּוֹן הַזֶּה, כִּי אִם לְבָרַח לַהֲשֵׁם יִתְבַּרְךָ וְלַעֲסֹק בַּתּוֹרָה. וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה י"ג סִימָן ז') "אָדָם לַעֲמֹל יוֹלֵד" אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁעָמְלוֹ בַּתּוֹרָה, הֵינּוּ מֵאַחֵר שֶׁכָּל אָדָם נוֹלֵד לַעֲמָל, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַמְלִיט מִזֶּה בְּשׁוּם אָפֶן, אֶפְלוּ אִם יִהְיֶה לוֹ כָּל חֲלָלֵי דְעֻלְמָא, בּוֹדָאֵי יִהְיֶה לוֹ עֲמָל וְיִסּוּרִין וּדְאָגוֹת הַרְבֵּה, עַל כֵּן הַחֲכָם עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ שֶׁיִּהְפֹּךְ הָעֲמָל לַעֲמָל שֶׁל תּוֹרָה, אֲשֶׁר בְּשִׁבְלֵי זֶה נוֹלֵד שֶׁיַּעֲמַל בַּתּוֹרָה, וְאִזּוֹ אֲשֶׁרֵי לוֹ, כִּי נִצּוֹל מֵעֲמָל הָעוֹלָם הַזֶּה וְזוֹכֵה לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא.

וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטֵל, תִּקַּח אֶת עֲצֻמָּה בְּיַדֶּיךָ וְתִלְמַד עַל פִּי סֵדֶר-דְּרֵךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁאָמַר (שִׁיחֹת הַר"ן סִימָן ע"ו) בְּעֵינֵי הַלְמוּד תּוֹרָה שֶׁצְּרִיכִים לְלַמַּד הַרְבֵּה מְאֹד בְּכֹל יוֹם, טוֹב לְלַמַּד בְּמַהֲרָת וְלִבְלֵי לְדַקְדָּק הַרְבֵּה בְּלְמוּדוֹ, רַק לְלַמַּד בְּפִשְׁטוּת בְּזְרִיזוֹת, וְלִבְלֵי לְבַלְבֵּל דַּעְתוֹ הַרְבֵּה בְּשַׁעַת לְמוּדוֹ מֵעֵינֵין לְעֵינֵין, רַק יֵרְאֶה לְהִבִּין הַדְּבָר בְּפִשְׁטוּת בְּמִקְוָמוֹ. וְאִם לַפְעָמִים אֵינּוּ יָכוֹל לְהִבִּין דְּבָר אֶחָד, אֵל יַעֲמַד הַרְבֵּה שֶׁם וַיִּנְיַח אוֹתוֹ הָעֵינֵין וְיִלְמַד יוֹתֵר לְהִלָּן, וְעַל פִּי הָרֵב יַדַּע אַחַר כֵּף מִמִּילָא מַה שֶּׁלֹּא הָיָה מִבֵּין בְּתַחֲלָה כִּשְׁלִימָה כַּסְדָּר בְּזְרִיזוֹת לְהִלָּן יוֹתֵר.

וְאָמַר: שְׂאִין צְרִיכִין בְּלִמּוּד רַק הָאֲמִירָה לְבַד, לומר הַדְּבָרִים כְּסֵדֶר, וּמִמֵּילָא יָבִין. וְלֹא יִכְלָבֵל דַּעְתּוֹ בְּתַחֲלַת לִמּוּדוֹ שְׂרִיצָה לְהַבִּין תַּכְף וּמַחְמַת זֶה יִקְשֶׁה לוֹ הַרְבֵּה תַכְף וְלֹא יָבִין כָּלֵל, רַק יִכְנִיס מִחוּ בְּהַלְמוּד וְיֹאמֶר כְּסֵדֶר בְּזַרְזוֹת וּמִמֵּילָא יָבִין, וְאִם לֹא יָבִין תַּכְף יָבִין אַחַר כֵּן. וְאִם יִשְׁאַרוּ אֵיזָה דְבָרִים שְׂאָף עַל פִּי כֵן לֹא יוּכַל לַעֲמֹד עַל כּוֹנְנָתוֹ, מַה בְּכֶף? כִּי מַעֲלַת רַבּוּי הַלְמוּד עוֹלָה עַל הַכֵּל, וְכִמוֹ שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה י"ט) "לְעוֹלָם לִיגָרִיס אִינִישׁ וְאָף עַל גַּב דְּלֹא יָדַע מַאי קָאָמַר שְׁנֶאֱמַר (תְּהִלִּים קִיט, כ) "גְּרָסָה נִפְשִׁי לְתַאֲבָה", כִּי עַל יְדֵי רַבּוּי הַלְמוּד שְׂיִלְמַד בְּמַהֲרֹת וְיִזְכֶּה לְלַמַּד הַרְבֵּה, עַל יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לַעֲבֹר כְּמָה פְּעָמִים אֱלוֹ הַסְּפָרִים שְׁלוּמָה, לְגַמְרָם וְלַחְזוֹר לְהַתְחִיל וְלְגַמְרָם פַּעַם אַחַר פַּעַם. וְעַל יְדֵי זֶה מִמֵּילָא יָבִין בְּפַעַם הַשְּׁנִי וְהַשְּׁלִישִׁי כָּל מַה שְׂלֹא הָיָה מִבֵּין בְּתַחֲלָה, כָּל מַה שְׂאֲפָשֶׁר לְהַבִּין וְלַעֲמֹד עַל דְּבָרֵיהֶם.

הַעֲקָר תַּעֲשֶׂה כָּל מַה שְׂבִיכְלִתָּךְ רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַסְּמִךְ מִסְ עוֹבֵד עַל כָּל אָדָם כָּל כֶּף חֲזָק לְהַפִּילוֹ בְּעַצְבוֹת וּבְמַרְרֵיּוֹת וּבְדַכְּאוֹן וְכוּ', רַק עַל יְדֵי הַדְּמִיוֹנוֹת שְׂמַכְנִיס בּוֹ וְכוּ' וְכוּ', כָּל אַחַד כְּפִי בַּחֲנִיתוֹ וְעַנְיָנוֹ, וְלִכֵּן אַתָּה מְכָרַח לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעוֹלָם רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהִרְגַע שְׂתַהֲיֶה בְּשִׂמְחָה, זֶה יִרְחִיב לָךְ אֶת הַדַּעַת לְגַמְרֵי, וְכִמוֹ שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן י') מַה שְׂבַנִּי אָדָם רְחוּקִים מִהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶה מַחְמַת חֲסָרוֹן יָשׁוּב הַדַּעַת, וְלָמָּה אֵין יָשׁוּב הַדַּעַת? כִּי חֲסַר מִהַשְּׂמִיחָה, וְלִכֵּן תִּמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וְאֵז תִּזְכֶּה לְגַדְלוֹת הַמַּחֲזִין וְכִבְרָ לֹא יִחְסַר לָךְ שׁוֹם דְּבָר.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ שְׂיִהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

הספר הקדוש הזה נדפס

לעילוי נשמת

הגאון המפורסם

רבי בנימין ז"ל

בן הגאון הצדיק

רבי מנחם זאב זי"ע

נפטר ה' אלול תשס"ח

ת.נ.צ.ב.ה

הספר הקדוש
הזה נדפס לרפואת

מוהרא"ש שליט"א
והרבנית תליט"א

ולהצלחת כל עם ישראל,
תושבי הדרום,

לומדי התורה וחיילי צה"ל
ה' ישמרם מכל רע ויתן להם
הצלחה בכל מכל כל,
ולרפו"ש ליוסי בן מרים הי"ו
ולהצלחת התורמים הי"ו

הספר הקדוש

הזה נדפס לזכות

כ"ק מוהרא"ש שליט"א
ותינוקות של בית רבן

ולהצלחת בית התבשיל "אהל אברהם"
ולזכות

משה ניסים בן שרה ויצמן
אביה, יעל, אדל בנות זהבית

מיכאל נתן בן משה ניסים
מכלוף בן סוליקה ויצמן

שרית שרה בת פאני

מאיה בת שרה

אילן בן שרה

שרה בת אילנה

דוד גואל בן רבקה בר גיורא ומשפ'

אריאל אביחי בן רבקה ומשפ'

אברהם בן אמה ומשפ' (אנחוב)

משה זריהן בן מרסל ומשפ'

יוסף אלישע בן מרדכי בן לאה ומשפ'

שילת כוהן בן רחל ואילן ומשפ'

הספר הקדוש הזה הודפס לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

גאולה בת סיסה
אתי אסתר בת דליה
יצחק בן לאה
אסתר בת דונה בדורה
אורית בת חנה
ישראל בן ורדה
שילת בת אורית
לירן אליהו בן משה דוד
אורה בת אסנת
אלון אהרן בן גילה
נורית בת נעמי
יונה בן שולמית
ספיר הודיה בת גלית
מאיר בן זינה
אלינור בת שמחה
פרחיה בת רינה
לרפוי תמר בת שמחה
ויונה בת רחל
אליהו אליעזר בן יעל
לאה חפציבה בת דליה
אברהם בן חזוה
יסכה בת ירוטל
אליעזר שלמה בן יסכה
רחל בת יסכה
אסתר מלכה בת יסכה
פייגא בת יסכה
רפאל גועם מאיר בן חנה
גליה בת יעל
יניב בן תקוה
אליעזר שלמה בן יניב
מלכה בת יניב
רמי חיים בן תקוה
הרצל טוביה בן לאה
דינה בת גרסיה
ישי בן שרה סווסה
חנה ברכה בת נחמה
אופיר בן אילנה
אבישג בת דינה שמחה
משה בן ברוריה
מיכל רונית בת שרה

הדסה בת תמר (נאנאג"א)
עמוס בן גילה
דבורה בת רבקה
ישראל בן אראלה
כרמית בת שרה
יוסף חי בן אורלית
בת אל שמחה בת אסנת
יעקב עמרם בן שרה
אורלית בת שרה
נחמן ישראל בן אורלית
סימא בת ברכה
שרגא בן חנה
ציפורה פייגא בת שרה וב"ב
שפיקה בת מרים
תקוה בת שפיקה
יעל בת שרה
אברהם בן דוי
אריה בן רות
רונית שפרה בת מינה
מרים בת שרה
מיכאל דוד בן חנה
דרור יצחק בן דליה
דליה בת רוברט
טל כהן בן רות מסעודה
חנה אניטה בת שרה
ניסים רועי בן טובה
חיה מושקא בת רוחמה רחמונא
שלום בן יעל
יעל בת ציביה
מרים בת רבקה
רחמים בן יאסי
יעקב בן רחל
שולמית בת אורה
רונן בן ריימונד
שולמית בת מנוחה
עוז אפרים בן בלומה
רבקה בת לאה
מרים בת אסתר מלכה
פייגא בת אסתר מלכה
אופיר רפאל בן גאולה

לרפוי לירן בן סוזאן
אברהם בן פרידה
סוזאן בת רבקה
פליקס בן גוליה
שולמית בת לאה
חנה בת יפה וב"ב
שמעון מאיר בן חנה
שחר הדסה בת חוה
צוף ישעי בן תמר
בת שבע בת רוחמה
אסתר בת רוחמה
דן בן אסתר
יעל טובה בת עירית
רחלי בת דורית
יוסף בן יפה
אסף בן כרמלה
רוז בן יעל
משפחת אריאל
מיכל בת לאה
נאורה בת מיכל
יעקב בן לאה
מעין אדל בת גילה
דוד בן רחל
כרמלה בת שרה
רינה בת זייל
חובב בן רינה
אליעזר שלמה שמעון בן מרים
מאיר אליהו בן דליה
גולן בן אסתר
כרמית בת מרים לזרוע בר
קיימא
ישראל בן פרידא פייגא
שרה בת שרה
גל נחשון בן לאה
מורן נחשון בת מזל
לרפוי ליאת שרה בת צילה
עמית נועה בת ציפורה
אביאל בן סגולה
מלכה בת גילה
בנימין בן אהרן

הספר הקדוש הזה הודפס לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

אברהם בן ישי וב"ב
אנדריי בן בלה
להצלחת משפחת טויטו
להצלחת משפחת טרייסמן
שיראל בת אורית
אביאל משה בן אורית
יעל בת אורית
אדל בת אורית
סמדר בת אורית לזרע בר קיימא
להצלחת משפחת עובד
מכיאל אייזיק בן ברכה רייזל
לזיווג הגון
סיון בת יפה
יפה בת גילה

לעילוי נשמת

רחל בת שרה
רחל בת שרה
תומר עמוס בן רבקה
הלן בת דוד ואסתר
יורי בן סופיה
סופיה בת יודקה
שרה ריבה בת אטה
מרים טבנסקי בת יודקה
איליה בן גינדה
פרץ בן יחזקאל
חנה בת רגינה
ניסים עבדלכמן בן ועישה
מזל בת מסעוד ופרחה אמיתי
אורלי בת עליזה
ישעיהו ישראל בן לאה איטה
ר' אליהו בן עיישה
רחמים בן אהובה
שרה בת יקוט
יקוט בת חנה

יאיר בן עדינה
מלכה בת שמחה
עידו בן מיכל ליאור
שושנה בת אורלי
נחמן בן אדל
שרה בת יפה
מרים בת שירה יהודית
תהילה בת שירה יהודית
שלמה בן שרה
אברהם בן מזל
אסתר בת רינה
יעקב בן סילביה
יפית בת אילנה
דורית בת שושנה
עומר רחמים בן סלימה
ליאור יצחק בן רות
סמדר בת ריזין
מלכה בת סמדר
אליעזר שלמה בן סמדר
רות בת רחל
מרדכי בן אסתר
רפאל בת סוזן
נתן בן רחל
לודמילה בת סופיה
דוד בן לודמילה
משפחת תפוחי
ודים בן גינדה
גליה בת קולט
דוד רועי בן שרה אורית
שלמה בן קלודין שרה
אביעד בן קלודין שרה
מיכל בת קלודין שרה
אסתר מלכה בת ליהי
אדל בת ליהי
גולן בן מרגלית
רחל בת דונה דבורה
רויטל בת רות
להצלחת משפחת שמחי

אברהם בן ורד
הודיה רחל בת ורד
יהודה בן שרה
רבקה בת לאה
יוסף בן סומבול
מנשה בן חנה
שמואל ג'פרי בן נוגה
מלכה בת אהבה לרפואה שלמה
מנחם זאב בן מלכה
מלכה בת דבורה דיל-ברא
רוגן בן מזל
אליעזר שלמה בן רות אביגיל
יואב בן שושנה
שמעון בן תרצה
יצחק ישראל בן מרים
מורן בת כריזט
מאיר בן רחל וב"ב
נחמן נתן בן שמחה
שרה בת מרים
יעקב בן שרה קלוטילד
יפה בת חנה
יצחק בן בטהה
דנסה בת בטהה
נפתלי בן רחל
רבקה בת מרים
נתן בן רחל
פנינה חנה בת יהודית
אדי בן רונית לזיווג
שאול בן עליזה
אסף בן רונית
ליאור בן עליזה
אליעזר שלמה בן רינה
סהר שני שושנה בת ענת
צבי בן חנה טובה
רבקה בת חנה טובה
מרדכי אליהו בן גילה
אסתר בת יפה
אליעזר שלמה בן אסתר

הספר הבא יכול להיות לזכותך...

באפשרותך להקדיש ספר:

לעילוי נשמת, לרפואה שלמה,
לזרע בר קיימא, לשלום בית,
לזיווג הגון, להצלחה...

התקשרו עכשיו:

טלפון: 04-6650050

פקס: 04-6650049

הסדרה המרתקת שכבשה רבות קוראים ברחבי הארץ והעולם

סדרת "שאלות ותשובות בחסידות ברסלב" היא אוסף שאלות שהגיעו מכל רחבי העולם, ונשלחו ללשכת כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א – הצדיק מיבנאל, אשר השיב עליהן באפן אישי. התשובות אוצרות בתוכן עצות נוראות ונפלאות בעבודת השם יתברך, איך להחזיק מעמד בכל מה שעובר על כל אחד ואחד, מקטן ועד גדול, ברוחניות ובגשמיות, ואיך להתמודד עם כל בעיות החיים בזה העולם.

49 ש"ח בלבד למנוי ומקבלים:

כל כרך חדש שיוצא עד הבית
2 הקדשות בכל כרך להצלחה או לעילוי נשמת

להזמנת מנוי:

טלפון: **04-6650050**

דוא"ל: **6650050@gmail.com**

ניתן להזמין כרכים בודדים

סוד ה' לִירָאוּ וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם
זֶה שְׁמוֹ נֶאֱמָה לוֹ

תִּקּוּן הַכֹּלֵל

תִּקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכֻלְלִית
הַחֲטָאִים וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמֵנָא לִיעֲלֵן

*

וּמִסְגָּל מְאֹד גַּם לְפִרְנֶסָה וּלְהַצְלָחָה
בְּכֹל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכֹל יוֹם

*

יְסֹדוֹ, תִּקְנוּ, גְּלוּ וְצִוְהָ לְפִרְסְמוֹ לְכֹל
יִשְׂרָאֵל, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא,
אוֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפוּן, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה,
אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלַב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלַב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

טוב לומר לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש, צדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליי נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה, בזמרות נריע לו: כי אל גדול יי, ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי, לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז * מכתם לדוד, שמרני אל פי חסיתי בך: ב אמרת ליי אדני אתה, טובתי בל עליך: ג לקדושים אשר בארץ המה, ואדירי כל חפצי-בם: ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסיף נספיהם מדם, ובל אשא את שמותם על שפתי: ה יי מנת חלקי וכוסי, אתה תומיך גורלי: ו חבלים נפלו-לי בנעמים, אף נחלת שפרה עלי: ז אברך את יי אשר יעצני, אף לילות יסרוני כליותי: ח שויתי יי לנגדי תמיד, פי מימיני בל אמוט: ט לכן שמח לבי ויגל כבודי, אף בשרי ישכן לבטח: י כי לא תעזב נפשי לשאול, לא תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך, נעמות בימינך נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה : ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יִחְשָׁב יִי לּוֹ עוֹן, וְאִין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה : ג כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמִי, בְּשִׂאגְתִּי כָּל הַיּוֹם : ד כִּי יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדָךְ נְהַפֵּךְ לִשְׂדֵי, בְּחִרְבְּנֵי קִיץ סֵלָה : ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי לֹא כִסִּיתִי, אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִי, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סֵלָה : ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסֵד אֵלֶיךָ לְעַתְּ מִצּוּא רַק לְשִׁטָּף מִיָּם רַבִּים, אֲלִיוֹ לֹא יִגִּיעוּ : ז אַתָּה סֹתֵר לִי* מִצָּר תִּצְרַנִּי רְנִי פֶלֶט תִּסּוּבְּנֵי סֵלָה : ח אֲשִׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךְ בְּדַרְךָ זֶה תִּלְךָ, אֵיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי : ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפָרָד אִין הָבִין בְּמַתַּג וְרִסֵּן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֵלֶיךָ : י רַבִּים מִכְּאוּבִים לְרַשָּׁע וְהַבּוֹטֵחַ בִּי, חֹסֵד יִסּוּבְּנֵנוּ : יא שְׂמַחוּ בִּי וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב :

מא * לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד : ב אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל, בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יִי : ג יִי יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בְּאָרֶץ, וְאֵל תִּתְּנָהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו : ד יִי יִסְעֲדֵנוּ עַל עֶרֶשׁ דְּוִי, כָּל מִשְׁכָּבוֹ הִפְכֵת בְּחֵלּוֹ : ה אֲנִי אֲמַרְתִּי יִי חֲנֻנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ : ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאֶבֶד שְׁמוֹ : ז וְאִם בָּא לְרֹאשׁוֹת שְׁוֹא יְדַבֵּר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֶזְרָא לּוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר : ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל שֹׁנְאֵי, עָלַי יִחְשְׁבוּ רָעָה לִי : ט דַּבֵּר בְּלִיעַל יִצּוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא יוֹסִיף לְקוּם : י גַּם אִישׁ שְׁלוּמֵי אֲשֶׁר בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב : יא וְאַתָּה יִי חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם : יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי חִפְצָתְּ בִּי, כִּי לֹא יִרְיעַ אִיבֵי עָלַי : יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכֵת בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם : יד בְּרוּךְ יִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

* אחר אתה סתר לי - צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

מב * למנצח משכיל לבני קרח: ב כאיל תערג על אפיקי
 מים, כן נפשי תערג אליך אלהים: ג צמאה נפשי לאלהים
 לאל חי מתי אבוא, ואראה פני אלהים: ד היתה לי דמעתי
 לחם יומם ולילה, באמר אלי כל היום איה אליך: ה
 אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי פי אעבר בסף אדם עד
 בית אלהים בקול רנה ותודה המון חוגג: ו מה תשתוחחי
 נפשי ותהמי עלי הוחילי לאלהים פי עוד אודנו ישועות
 פניו: ז אלהי עלי נפשי תשתוחח על כן אזכרך מארץ
 ירדן, וחרמונים מהר מצער: ח תהום אל תהום קורא
 לקול צנוריה כל משבריה וגליה עלי עברו: ט יומם יצוה יי
 חסדו ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חי: י אומרה לאל
 סלעי למה שכחתי למה קדר אלך בלחץ אויב: יא ברצח
 בעצמותי חרפוני צוררי, באמרם אלי כל היום איה אליך:
 יב מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי הוחילי לאלהים פי
 עוד אודנו ישועת פני ואלהי:

נט * למנצח אל תשחת לדוד מכתם בשלח שאול וישמרו
 את הבית להמיתו: ב הצילני מאיבי אלהי ממתקוממי
 תשגבני: ג הצילני מפעלי און, ומאנשי דמים הושיעני: ד
 פי הנה ארבו לנפשי יגורו עלי עזים, לא פשעי ולא חטאתי
 יי: ה בלי עון ירצון ויכוננו עורה לקראתי וראה: ו ואתה
 יי אלהים צבאות אלהי ישראל הקיצה לפקד כל הגוים אל
 תחן כל בגדי און סלה: ז ישובו לערב יהמו ככלב ויסוכבו
 עיר: ח הנה יביעון בפיהם חרבות בשפתותיהם, פי מי
 שמע: ט ואתה יי תשחק למו תלעג לכל גוים: י עזו אליך
 אשמרה פי אלהים משגבי: יא אלהי חסדי יקדמני, אלהים
 יראני בשררי: יב אל תהרגם פן ישפחו עמי הניעמו בחילך

והורידמו, מגננו אדני: יג חטאת פִּימוֹ דְּבַר שְׁפָתֵימוֹ וְיִלְכְּדוּ
 בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֵהָ וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בַּחֲמָה כִּלָּה וְאִינְמוֹ
 וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מִשַׁל בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיִּשְׁבוּ
 לְעָרֵב יֵהֱמוּ כִּכְלָב וַיִּסּוּבְכוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעוֹן לְאָכֵל, אִם
 לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְנָן לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ כִּי
 הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי וּמְנוּס בְּיוֹם צָר לִי: יח עֲזִי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְרָה, כִּי
 אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז א לְמִנְצַח עַל יְדוּתוֹן לְאַסְף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי **אֵל אֱלֹהִים
 וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֵל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: ג בְּיוֹם צָרְתִי אֲדַנִּי
 דְרָשְׁתִּי יָדֵי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג, מֵאֲנָה הִנָּחַם נַפְשִׁי: ד
 אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה וְתִתְעַשֵּׂף רוּחִי סֵלָה: ה
 אֲחֻזֵּת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכָּרָה נְגִינְתִי בְּלִילָה עִם לִבִּי
 אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדַנִּי, וְלֹא יִסְיָף
 לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לְנֹצַח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר: י
 הַשְּׁכַח חֲנוּת אֵל אִם קִפְץ בְּאֶף רַחֲמָיו סֵלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי
 הִיא שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעֲלָלֵי יְהוָה כִּי אֲזַכָּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֶאֶף: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל פְּעֻלָּךְ, וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
 יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכְךָ מִי אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל
 עֹשֶׂה פֶלֶא, הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲזָךְ: טז גֹּאֲלֵת בְּזֵרוּעַ עַמְךָ בְּנֵי
 יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סֵלָה: יז רְאוּךָ מִיָּם אֱלֹהִים רְאוּךָ מִיָּם יַחֲלוּ,
 אֶף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: יח זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת קוֹל נִתְנוּ שְׁחָקִים, אֶף
 חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעֲמָךְ בְּגִלְגָּל הָאִירוּ בְּרִקִּים תִּבְלֵל,
 רְגִזָּה וְתַרְעֵשׂ הָאָרֶץ: כ בֵּינָם דְּרָכְךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמִים רַבִּים
 וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְּעוּ: כא נְחִית כְּצֹאן עַמְךָ בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

** באמרוך אל אלהים תכוון המילוי כזה: אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

צ * תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר ודר: ב בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד עולם אתה אל: ג תשב אנוש עד דפא, ותאמר שובו בני אדם: ד פי אלף שנים בעיניך פיום אתמול פי יעבר ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: ו בבקר יציץ וחלף, לערב ימולל ויבש: ז פי כלינו באפה, ובחמתך נבהלנו: ח שתה עונתינו לנגדה, עלמנו למאור פניך: ט פי כל ימינו פנו בעברתך, פלינו שנינו כמו הגה: י ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: יא מי יודע עז אפה, וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו פן הודע, ונבא לבב חכמה: יג שובה יי עד מתי, והנחם על עבדיך: יד שבענו בבקר חסדה, ונרננה ונשמחה בכל ימינו: טו שמתנו פימות עניתנו, שנות ראינו רעה: טז יראה אל עבדיך פעלה, והדרך על בניהם: יז ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

קה * הודו ליי קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו: ב שירו לו זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב מבקשי יי: ד דרשו יי ועזו, בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו: ז הוא יי אלהינו בכל הארץ משפטי: ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ט אשר פרת את אברהם, ושכועתו לישחק: י ויעמידה ליעקב לחק, לישראל ברית עולם: יא לאמר לה אתן את ארץ כנען, חבל נחלתכם: יב בהיותם מתי מספר, כמעט וגרים בה: יג ויתהלכו מגוי אל גוי, מממלכה אל

עם אחר: יד לא הניח אדם לעשקם, ויוכח עליהם מלכים: טו אל תגעו במשיחי, ולנביאי אל תרעו: טז ויקרא רעב על הארץ, כל מטה-לחם שבר: יז שלח לפניהם איש, לעבד נמפר יוסף: יח ענו בכבל רגלו, ברזל באה נפשו: יט עד עת בא דברו, אמרת יי צרפתהו: כ שלח מלך ויתירהו, משל עמים ויפתחהו: כא שמו אדון לביתו, ומשל בכל קנינו: כב לאסר שריו בנפשו, וזקניו יחכם: כג ויבא ישראל מצרים, ויעקב גר בארץ חם: כד ויפר את עמו מאד ויעצמהו מצריו: כה הפך לבם לשנא עמו, להתנכל בעבדיו: כו שלח משה עבדו, אהרן אשר בחר בו: כז שמו כם דברי אתותיו, ומפתים בארץ חם: כח שלח חשך ויחשך, ולא מרו את דברו: כט הפך את מימיהם לדם, וימת את דגתם: ל שרץ ארצם צפרדעים, בחדרי מלכיהם: לא אמר ויבא ערב, כנים בכל גבולם: לב נתן גשמיהם ברד, אש להכות בארצם: לג ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם: לד אמר ויבא ארבה, וילק ואין מספר: לה ויאכל כל עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם: לו ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל אונם: לז ויוציאם בכסף וזהב, ואין בשבטיו כושל: לח שמח מצרים בצאתם, כי נפל פחדם עליהם: לט פרוש ענן למסך, ואש להאיר לילה: מ שאל ויבא שלו, ולחם שמים ושבועם: מא פתח צור ויזובו מים, הלכו בציות נהר: מב כי זכר את דבר קדשו, את אברהם עבדו: מג ויוצא עמו בששון ברנה את בחיריו: מד ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאמים יירשו: מה בעבור ישמרו חקיו, ותורתיו ינצרו הללויה:

קלז א על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו, בזכרנו את ציון: ב על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה, שירו לנו משיר ציון: ד

אִיךָ נָשִׁיר אֶת שִׁיר יְיָ עַל אֲדַמַּת נֹכַח : ה אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם
 תִּשְׁכַּח יְמִינִי : ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי לֶחְכֵי אִם לֹא אֲזַכְּרֵי אִם לֹא
 אֲעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחָתִי : ז זָכַר יְיָ לִבְנֵי אָדוּם
 אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ, עַד הַיְסוּד בָּה : ח בַּת
 בְּכַל הַשְׂדוּדָה אֲשֶׁרִי שִׁישַׁלֵם לָךְ, אֶת גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלַת לָנוּ : ט
 אֲשֶׁרִי שִׁיאַחֲזוּ וְנַפֵּץ אֶת עַלְלִיךָ אֶל הַסֶּלַע :

קב * הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶל בְּקֹדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ : ב
 הַלְלוּהוּ בַגְּבוּרָתוֹ, הַלְלוּהוּ כְּרַב גְּדָלוֹ : ג הַלְלוּהוּ בַתְּקַע
 שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בַנִּבָּל וְכִנּוּר : ד הַלְלוּהוּ בַתֶּף וּמְחוּל,
 הַלְלוּהוּ בַמְנִים וְעַגְב : ה הַלְלוּהוּ בַצִּלְצָלִי שְׁמַע, הַלְלוּהוּ
 בַצִּלְצָלִי תְרוּעָה : ו כָּל הַנְּשָׂמָה תִהְלֵל יְהִי הַלְלוּיָהּ :

אחר שסיים תהלים יאמר זה :

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְיָ שָׁבוֹת עִמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח
 יִשְׂרָאֵל : וְתִשׁוּעַת צְדִיקִים מִיּוֹם מַעֲוֹזָם בְּעַת צָרָה : וַיַּעְזְרֵם יְיָ וַיִּפְלְטֵם
 יִפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ :